

Agenda Algemeen Bestuur

Datum 15-04-2021
Tijd 9:00 – 10:30
Locatie Digitaal via MS Teams
Voorzitter Dhr. J. Maouche
Omschrijving Algemeen Bestuur ODRA

1 9:00 OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA

2 9:05 VASTSTELLEN NOTULEN VERGADERING 25 februari 2021

3 9:10 LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN

Er zijn geen ingekomen stukken

4 ONDERWERPEN VOOR BEELDVORMING / OORDEELSVORMING

9:15 4.1 Commissie van Aartsen

Mondelinge toelichting door de heer Vlaander en doorkijk naar het vervolgtraject.

5 ONDERWERPEN VOOR BESPREKING EN BESLUITVORMING

09:30 5.1 Vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2020

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Akkoord gaan met de jaarverslag/jaarrekening 2020 van ODRA;*
- Een besluit te nemen over de bestemming van de batige saldi;*
- Te besluiten de jaarrekening / jaarverslag 2019 te versturen naar de Raden en Staten van de partners met het verzoek om indien van toepassing, zienswijzen in te dienen.*

09:50 5.2 Vaststellen van de begroting 2022

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Akkoord te gaan met de begroting 2022 en de bijdragen voor de partners;*
- Te besluiten de begroting te versturen naar de Raden en Staten van de partners met het verzoek om indien van toepassing, zienswijzen in te dienen.*

6 ONDERWERPEN VOOR BESLUITVORMING

10:10 6.1 Jaarverslag programma Energie 2020

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd:

– kennis te nemen van het jaarverslag Programma Energie 2020 en hiermee in te stemmen.

7 10:15 MEDEDELINGEN EN RONDVRAAG

8 10:25 SLUITING

CONCEPT Notulen Algemeen Bestuur

Notulen van : Algemeen Bestuur ODRA
Verslagnummer : 1/2021
Gehouden op : 25 februari 2021
Plaats : MS Teams (digitaal)
Voorzitter : De heer J. Maouche
Secretaris : De heer R.M. Vlaander
Genotuleerd door : Mevrouw A.A. Bordewijk

Aanwezig	
Gemeente Arnhem	Mevrouw C. Bouwkamp vanaf 11:00 uur
Gemeente Doesburg	De heer P. Bollen
Gemeente Duiven	De heer T. Spaargaren
Gemeente Lingewaard	De heer Th. Janssen
Gemeente Overbetuwe	De heer D. Horsthuis - Tangelder
Gemeente Renkum	De heer J. Maouche (voorzitter)
Gemeente Rheden	De heer D. Klomberg
Gemeente Rozendaal	De heer S. Warmerdam
Gemeente Westervoort	De heer H. Breunissen
Gemeente Zevenaar	Mevrouw C. Koers
ODRA	De heer R.M. Vlaander (secretaris)
ODRA	Mevrouw A. Prent
ODRA	De heer F. Mossink (controller)
ODRA	Mevrouw A.A. Bordewijk (notulist)
Afwezig	
Provincie Gelderland	De heer P. Kerris

1. Opening en vaststellen agenda

De heer Maouche opent de vergadering om 09:36 uur en heet iedereen van harte welkom. De heer Kerris is verhinderd. Mevrouw Bouwkamp sluit om 11:00 uur aan in de vergadering. Mevrouw Albricht heeft haar functie als wethouder neergelegd. Op 9 februari jl. is de heer Warmerdam geïnstalleerd en benoemd als opvolger van mevrouw Albricht. D.m.v. een korte voorstelronde hebben zowel alle bestuurders als wel de heer Warmerdam kort kennis gemaakt met elkaar. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen van actie- en besluitenlijst d.d. 10 december 2020

Het verslag van de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 10 december 2020 is ongewijzigd vastgesteld.

CONCEPT Notulen Algemeen Bestuur

3. Lijst van ingekomen stukken

M.b.t. de brief van het kennisplatform veehouderij en humane gezondheid wordt besloten hier geen bijdrage aan te leveren en dit te bevestigen per brief aan de VNG. Daarnaast is er de behoefte om betaalde platforms in kaart te brengen, waar ODRA gebruik van maakt. Dit overzicht zal in een volgende vergadering aan de LIS worden toegevoegd.

4. ONDERWERPEN VOOR BEELDVORMING / OORDEELSVORMING

4.1 Dashboard ODRA

Mevrouw Koers reageert op de stukken met een compliment aan ODRA, dat er toch een positief resultaat en de werkprogramma's behaald zijn.

Zij mist echter de doorkijk naar de meerjarenbegroting, een in kaart gebracht toekomstperspectief en de verwachte ontwikkelingen op het gebied van huisvesting en ICT. Ten aanzien van het positieve resultaat (saldo) is mevrouw Koers geen voorstander om de Algemene Reserve te vergroten, maar om het uurtarief structureel te verlagen. Door de raad is er geen grote reserveopbouw gewenst. Het door mevrouw Koers uitgedeelde compliment wordt onderschreven door het voltallige bestuur.

De heer Mossink neemt het bestuur mee in een aantal opties voor de bestemming van het positieve resultaat:

1. Batig saldo terugbrengen naar de Algemene Reserve
2. Terug naar de eigenaren (AB)
3. Specifieke besteding aan hangen, bijvoorbeeld facilitering van het thuiswerken (niet in de begroting opgenomen)
4. Het uurtarief omlaag brengen, echter betreft dat een structurele besparing t.o.v. eenmalige besparing.

De heer Breunissen geeft aan dat het dashboard een goed inzicht geeft. Het werkpakket is in 2020 achtergebleven, welke in 2021 opgepakt moet worden.

De heer Mossink geeft aan dat het dashboard dient als inzicht in de jaarrekening. In de volgende bestuursvergadering volgt de jaarrekening 2020 en de presentatie van de begroting 2022-2025.

De heer Mossink licht verder toe dat er bespaard is op huisvesting en ICT, mede door een andere wijze van omgaan met de werkplekken. Voor een deel komt het resultaat voort uit de collectieve diensten. Een tariefsverlaging structureel is lastig, het kan wel eenmalig, maar dan moet er goed gelet worden op 2022. Per partner is er sprake van behoorlijke verschillen. Arnhem heeft veel vraag-gestuurd werk vanuit de vergunningen en valt daardoor hoger uit dan bijvoorbeeld de Liemerse gemeenten.

Het is een belangrijk aandachtspunt om dat vraag-gestuurde werk beter te prognosticeren. In verband met het hoge uitstaande verlofsaldo wordt hier een voorziening voor getroffen.

Het bestuur geeft aan om in de volgende vergadering via een overzicht van verschillende scenario's te besluiten welke bestemming het batig saldo zal krijgen. De heer Vlaender merkt op dat hier zorgvuldig naar gekeken zal worden.

CONCEPT Notulen Algemeen Bestuur

De heren Breunissen en Klomberg zijn voorstander van teruggave aan de gemeenten, terwijl mevrouw Koers nogmaals aanhaalt dat bezuinigingen die meerjarig zijn zoals huisvesting, ook meerjarig gemaakt worden. Zij is daarom voorstander van een structurele korting en verzoekt om deze optie mee te nemen in het voorstel.

4.2 Startnotitie Omgevingswet

Mevrouw Van Miltenburg, projectleider Omgevingswet, licht de startnotitie Omgevingswet mondeling toe. Er is een programmaplan opgesteld met een kwartaalplanning. Het plan is opgedeeld in 4 sporen. 1 daarvan is "Opleidingen" op inhoud en vaardigheden, spoor 2 heeft te maken met de werkafspraken die nodig zijn, kijken welke bijdrage ODRA kan leveren aan dienstverlening. Burger en bedrijven zien en beoordelen ons als 1 overheid, spoor 3 DSO en interne processen op orde brengen en spoor 4 is het oefenen. Ook bij bouw hebben we te maken met milieuaspecten. Er zitten dus zowel bouw- als milieupartners in een werkgroep. Mevrouw Koers is blij met deze betrokkenheid van ODRA bij de Omgevingswet, ook dat medewerkers van de gemeenten betrokken zijn. Wel waarschuwt zij voor eventuele dubbelingen tussen bouw- en milieupartners.

De heer Horsthuis-Tangelder heeft ook een compliment voor dit document. Er is sprake van borging in de verschillende stappen, maar hoe wordt de tijdige implementatie geborgd? Mevrouw Van Miltenburg legt uit dat er op basis van prioriteiten wordt gekozen en er daarnaast ook geschakeld wordt met de projectleiders van de partners.

De heer Spaargaren vindt het document ook goed in elkaar zitten. Vandaag wordt er meer informatie verwacht over de invoering van de omgevingswet. Ziet mevrouw Van Miltenburg ook verschillen in de implementaties bij de partners? Mevrouw Van Miltenburg antwoordt dat er sprake is van verschil in snelheden, soms gaat het meer rondom het DSO, soms is men meer bezig met het omgevingsplan. Mevrouw Van Miltenburg zorgt voor verbinding, zo heeft de gemeente Overbetuwe een mooi plan en laat zij deze elders zien. Voor de ontwikkelingen rondom de softwareleverancier is een werkgroep ICT opgericht.

De heer Vlaander vult aan dat het goed is om dit vaker te bespreken in het AB, spoor 1 en 4 zijn immers van groot belang voor de partners, spoor 2 en 3 zijn dis-satisfiers, als dat niet loopt hebben partners daar last van. M.b.t. de invoeringsdatum gaat deze vermoedelijk deel uitmaken van de verkiezingen.

Mevrouw Bouwkamp vindt het ook een goede notitie, en stelt dat de gemeente Arnhem er druk mee bezig is. De "ja, mits aanpak" is een uitdaging voor ODRA, omdat elke gemeente individueel zijn omgevingsplan zal maken en vaststellen. Belangrijk dat dit niet onderschat wordt voor/door ODRA. Uiteindelijk staat elke gemeente aan de lat voor het eigen omgevingsplan. Kennisdeling is belangrijk, maar het gaat ook om inhoudelijke keuzes die gemaakt worden. Anders omgaan met de bruidsschat kan zorgen voor grote verschillen.

Mevrouw Van Miltenburg merkt op dat er een werkgroep is rondom de bruidsschat. Zij is zelf aangesloten bij de aanpak van de omgevingswet in Arnhem en is aanvullend met de gemeenten Zevenaar en Arnhem bezig hoe het zit met de gemeentelijke verordeningen t.o.v. de bruidsschat.

CONCEPT Notulen Algemeen Bestuur

De heer Vlaander onderschrijft hetgeen mevrouw Bouwkamp stelt. Een cultuuromslag bewerkstelligen is moeilijk, zeker voor iemand die al jaren vergunningen verleent. ODRA voelt die maatschappelijke druk.

4.3 Stand van zaken implementatie Open Wave

Mevrouw Veeger geeft een mondelinge toelichting met betrekking tot de live-gang van Open Wave bij ODRA per 6 januari jl. Alle medewerkers en externen zijn opgeleid, 50 medewerkers van partners hebben toegang tot Open Wave en hebben uitleg gehad. Open Wave is ingericht op basis van de Omgevingswet. Er heeft een geslaagde test plaatsgevonden tussen het DSO en Open Wave. De medewerkers zijn tevreden.

Het voltallige bestuur complimenteert alle betrokkenen voor hetgeen er gerealiseerd is.

De heer Klomberg ziet dit ook als een mogelijkheid om verdere stappen te zetten in efficiëntie. De archiefvoering is ook ingericht, maar hoort vanuit de organisatie terug dat het benaderen ervan nog lastig is vanuit de gemeente. Mevrouw Veeger stelt voor om dit buiten de vergadering samen op te lossen.

5. Onderwerpen voor bespreking en besluitvorming

6. Onderwerpen voor besluitvorming

6.1 Gunning aanbesteding inhuur milieutoezicht 2021-2024

Het bestuur besluit akkoord te gaan met de gunning van de aanbesteding aan de firma Stantec.

7. Mededelingen en rondvraag

In maart gaat de nieuwe website van ODRA live. Het bestuur zal een mail ontvangen na de live-gang, feedback is welkom.

Op 24 maart vindt er een digitaal werkbezoek plaats van de CDA Statenfractie Gelderland. De nadruk ligt hierbij op de samenwerking met de provincie.

8. Sluiting

De heer Maouche dankt iedereen voor zijn/haar aanwezigheid en sluit de vergadering om 11:35 uur.

CONCEPT Notulen Algemeen Bestuur

Actielijst 2021 Algemeen Bestuur ODRA				
Nummer	Actie	Houder	Streefdatum	Status
201210.01	Aandachtspunten accountantsrapportage implementeren in jaarrekening en dashboard ODRA	F. Mossink	April 2021	Openstaand
201210.02	Evaluatie outputfinanciering	F. Mossink	Zomer 2021	Openstaand
210225.01	Brief opstellen inzake het kennisplatform veehouderij en humane gezondheid aan de VNG	A. Bordewijk	Februari '21	Afgehandeld

Besluitenlijst 2021 Algemeen Bestuur ODRA	
Nummer	Besluit
20210225.01	Het bestuur besluit akkoord te gaan met de gunning van de aanbesteding aan de firma Stantec.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 15 april 2021,

de voorzitter,

de secretaris,

de heer J. Maouche

de heer R.M. Vlaander

Oplegnotitie agendapunt 5.1

Aan : Algemeen Bestuur
Van : Controller ODRA: Fred Mossink
Onderwerp : Jaarverslag/jaarrekening 2020
Vergaderdat. : 15 april 2021 Geschatte besprekingsduur : 15 min.
Opsteldatum : 01 april 2021
Bijlagen : Jaarstukken ODRA 2020

Voorstel / Beslispunten

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Akkoord gaan met de jaarverslag/jaarrekening 2020 van ODRA;
- Een besluit te nemen over de bestemming van de batige saldi;
- Te besluiten de jaarrekening / jaarverslag 2019 te versturen naar de Raden en Staten van de partners met het verzoek om indien van toepassing, zienswijzen in te dienen.

Algemeen

De jaarstukken bestaan uit 2 delen. Er is een katern 1 opgesteld, dat vooral ingaat op de behaalde resultaten (kwalitatief, de kpi's en financieel) van de programma's (vergunningen, toezicht, advies, projecten). Ook is in katern 1 verantwoording afgelegd over de bedrijfsvoering, waaronder het 'sociaal jaarverslag'.

Katern 2 bevat de jaarrekening. De belangrijkste onderdelen daarin zijn de exploitatierekening, de balans en de financiële weerbaarheid/risico paragraaf.

Begin maart heeft onze accountant (De Jong en Laan) de controle op de jaarcijfers uitgevoerd. Er is een (goedkeurende) verklaring afgegeven, die is opgenomen in bijlage 5 van het jaarverslag.

Samenvatting financieel resultaat

ODRA heeft het boekjaar 2020 met een positief saldo van € 169.700 afgerond. Er was een tekort van € 162.000 begroot.

Dit resultaat is boven verwachting. In de bestuursvergadering van februari jl is toegelicht (via het dashboard) waardoor dit positieve resultaat (ten opzichte van de prognoses) is ontstaan.

Samenvattend:

- Op totaal niveau een realisatie van de werkpakketten van 103%. Niet geheel evenwichtig over de partners verdeeld. Bij een aantal partners zijn fors meer producten geleverd (vooral

bouwvergunningen), bij anderen zijn vraag-gestuurde activiteiten bij toezicht en advies achtergebleven.

- Het programma Complexe handhaving heeft meer gedaan dan in het werkplan was opgenomen.
- Door Corona zijn er andere activiteiten geweest en is de bedrijfsvoering aangepast, resulterende in financiële verschuivingen, maar ook meevallers. De kosten van de reguliere opleidingen zijn laag; de productiviteit was hoog (door weinig verlof opnamen); en de huisvestings- en facilitaire kosten zijn meegevallen.
- De ICT-kosten zijn lager; vooral doordat de implementatie van Open Wave grotendeels met eigen mensen is gedaan (ipv externe projectleiders).
- In de begroting 2020 was rekening gehouden met kosten voor de opleidingen omgevingswet ad € 162.000, corresponderend met het negatieve saldo. Dit was een extra budget dat hiervoor is gereserveerd. Er is 'maar' € 5.000 euro aan opleidingen omgevingswet uitgegeven, dus € 157.000 resterend.

Naast het exploitatieresultaat van € 169.735,- zijn er onderbestedingen op geoormerkte materiele budgetten binnen de 'collectieve diensten'. Het betreft het budget voor 'asbestdaken' dat niet is uitgegeven. (na begrotingsdatum is in de eerste kamer de wetgeving niet aangenomen) en RVMK. Hiervan zijn de kosten lager geweest dan begroot.

Totaal is er € 94.100 euro batig saldo op deze twee onderdelen.

Voorstel batige saldi

In de DB- vergadering van 25 maart jl. is besloten dat er twee scenario's worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, voor bestemming van de batige saldi:

Scenario 1a:

Het resterende budget voor de opleidingskosten omgevingswet ad € 157.000 wordt aan een nieuw te vormen bestemmingsfonds gedoteerd. Uit dit fonds kunnen de opleidingen omgevingswet in 2021 worden bekostigd. Na deze dotatie resteert € 12.473 batig exploitatie saldo. Het voorstel is om dat toe te voegen aan de algemene reserve. Deze reserve komt dan uit op € 482.000; nog iets onder de grens van het maximale normbedrag van € 500.000.

De niet bestede middelen ad € 94.100 (asbestdaken en rvmk) kunnen worden gerestitueerd aan de partners, cf de verdeelsleutel voor de collectieve diensten.

- **Scenario 1b:** ook de € 12.473 kan toegevoegd worden aan dit budget, waardoor er € 106.573 wordt gerestitueerd.

Scenario 2:

Conform scenario 1 voor wat betreft het resterende budget voor opleidingen omgevingswet.

De resterende middelen (asbestdaken en rvmk) worden bestemd voor innovatie.

Het bestuur heeft inzake de uitgangspunten voor de begroting 2022 besloten tot het beschikbaar stellen van een innovatiebudget.

Dit innovatie budget (€ 100.000) gaat pas in, in begrotingsjaar 2022). Om al eerder te kunnen beschikken over een innovatiebudget, gaat dit scenario uit van dotatie van de middelen in een innovatiebudget 2021.

Scenario 1a (en optioneel 2) is nu verwerkt in de jaarstukken.

Wat is de aanleiding / probleemstelling? / Hoe is het voorstel voorbereid?

Het jaarverslag / jaarrekening 2020 is een product voortkomend uit de jaarlijkse P&C cyclus. De concept jaarrekening is in maart aangeboden aan onze accountant, De Jong en Laan. Uit de controle zijn een aantal bevindingen gekomen die al zijn verwerkt in deze jaarrekening.

Het jaarverslag / jaarrekening wordt aangeboden aan het AB (15 april) met advies over de scenario's.

Wat is het doel?

Verantwoording afleggen over het gevoerde beleid, bedrijfsvoering en financiële positie van ODRA. Conform artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling moet de jaarrekening voor 1 juli worden vastgesteld.

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) eruit?

Na vaststelling van de jaarstukken worden deze aangeboden aan de Raden en Staten van de partners.

De jaarstukken worden voor 15 juli verstuurd aan het ministerie van Binnenlandse zaken. Na goedkeuring zullen de jaarstukken op internet worden geplaatst.

Wanneer vindt de evaluatie plaats?

Bij de voorbereiding van de jaarrekening 2021 (ODRA start daarmee eind september) zullen de verbeterpunten uit het traject 2020 worden meegenomen.

2020 IS EEN BIJZONDER JAAR, ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ !

JAARREKENING 2020
OMGEVINGSDIENST
REGIO ARNHEM

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

1

INHOUD

KATERN 1

2020 een bijzonder jaar

Voorwoord Ruben Vlaander

Onze prestaties op een rij

- . Klanten zijn tevreden
- . Financieel resultaat
- . Drie gemeenten en provincie
- . Meer verbouwingen
- . Milieuvergunningen
- . Omgevingswet
- . Resultaten programma Vergunningen

Naleefgedrag verbeteren

- . Bouwtoezicht
- . Niet gerealiseerd
- . Terughoudend
- . Ondersteuning BOA
- . Vuurwerkverbod
- . LHS als referentie
- . 250 keer in actie
- . 305 EML-controles
- . Nieuw kamerverhuurbeleid
- . Overlastpanden aangepakt
- . Resultaten programma Toezicht

Adviseurs geluid, trillingen en emissies

- . Meten en advies
- . Meer juristen
- . Minder verkeerslawaaï
- . Toezicht met drone
- . Resultaten programma Advies

Focus op projecten en innovatie

- . Omgevingswet
- . Ondernijning
- . Programma energie
- . Collectieve diensten
- . Resultaten programma Projecten

04

We werken samen in Gelderland

016

- . Stelseltaken door de Gelderse Omgevingsdiensten
- . Complexe handhaving door Omgevingsdienst Regio Arnhem
- . Aandachtsbedrijven
- . Samenwerken in 'samen sterk'
- . Resultaten en kosten van de Stelseltaken
- . Complexe vergunningen

06

Werken aan een doelmatige bedrijfsvoering

019

09

- . Grootste veranderingen
- . Outputfinanciering
- . Maandelijks rapporteren
- . MT-dashboard
- . Organisatieontwikkeling
- . Sociaal beleid
- . Lerende organisatie
- . Bedrijfsgezondheid
- . Duurzame inzetbaarheid
- . Verzuim
- . Ziekte en werkloosheid
- . Overige HR cijfers. (inclusief arbo)
- . Leeftijd medewerkers
- . In-, door- en uitstroom
- . VTH Kwaliteitscriteria
- . Facilitaire diensten
- . Governance
- . Bestuur
- . Managementteam
- . Algemeen bestuur
- . Regeling Besluit begroting verantwoording (BBV)

012

014

KATERN 2

Verantwoording en toelichting financiële cijfers

026

- . Inleiding
- . Grondslagen en uitgangspunten

Baten en lasten programma-indeling

028

- . Drie klantcategorieën
- . Toerekening kosten en baten in de programma begroting en realisatie
- . Output (financiering) op hoofdlijnen
- . Specificatie overhead
- . Specificatie programma's en projecten
- . Financiering

Staat van baten en lasten categoriale indeling

033

- . Begroting en Realisatie 2020 - categoriaal

Toelichting op de staat van baten en lasten

035

- . Loonkosten intern en inhuur externe capaciteit
- . Salariskosten
- . Bijzonder inhuur
- . Opleidingskosten
- . Algemene personeelskosten + dotatie personeelsvoorziening
- . Wet normering topinkomens (WNT)
- . Huisvesting, ICT- en facilitaire kosten
- . Thuiswerken
- . ICT kosten
- . Inhuur adviesdiensten
- . Baten

Balans per 31 december

039

- . Vaste activa
- . Vlottende activa
- . Vaste passiva
- . Vlottende passiva

Financiële weerbaarheid en risico's

045

- . Weerstandsvermogen
- . Risico's
- . Financiële kengetallen
- . Financiering, treasury, bankieren

Bijlagen

048

Colofon

De Jaarrekening 2020 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (karinveenendaal.nl) en StudioBont (studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op opodra.nl/ over ons. Voor reacties of vragen communicatie@odra.nl.

1 VOORWOORD

2020 EEN BIJZONDER JAAR Voorwoord Ruben Vlaander

Voor velen is 2020 een bijzonder jaar geweest. Een jaar met meerdere gezichten. In het eerste kwartaal overheersen het optimisme en de gunstige perspectieven voor het bedrijfsleven en de samenleving als geheel. Het tweede, derde en vierde kwartaal zijn totaal anders. In kwartaal één kan het niet op, zo lijkt het, in de daaropvolgende kwartalen steekt het Kabinet tientallen miljarden euro's in de economie. We leven het eerste kwartaal in een hoogconjunctuur, de rest van het jaar spreken we over crisis.

Tot medio maart is de dynamiek in economie en samenleving hoog. Dat merken wij bij ODRA bijvoorbeeld in het aantal vergunningaanvragen, in de regel een graadmeter voor de stand van de economie. De stikstofproblematiek tempert echter het bouwtempo. De uitspraak van de Raad van State dat we niet op de pof kunnen (PAS-regeling) leven, beïnvloedt het milieubeleid. De COVID-19 pandemie dringt de stikstofproblematiek enigszins naar achtergrond, maar de afdeling in het provinciehuis belast met dit dossier is drukker dan ooit. Stikstof vraagt om een oplossing, maar die oplossing is razend ingewikkeld en duur. Tijdens de eerste lockdown zien we nog een toename van klussen in en om het huis. Bij de milieustraten bijvoorbeeld, is het aanbod asbest uit de schuurtjes, kelders, tuinen en van de zolder groter. Met Omroep Gelderland geven we voorlichting over verantwoord omgaan met asbest. Ook het beroep dat op handhavers wordt gedaan is groot. De anderhalvemeter-maatregel handhaven in parken en openbare ruimtes is voor een aantal gemeenten bijna niet te doen. We springen bij en onze toezichthouders lopen samen met gemeentelijke Boa's in de parken en over de markt.

COVID-19 beheerst sinds maart niet alleen de economie en het openbare leven, maar ook achter de voordeur is de pandemie voelbaar. COVID-19 gooit het dagelijkse doen en laten van onze medewerkers zo goed als op slot: beperkt collegiaal contact, thuiswerken, de eigen kinderen les geven, minder fysieke controles en bij de jaarwisseling is er geen perspectief.

We hebben dit jaar met vallen en opstaan nieuwe manieren van werken uitgevonden. We beseffen hoe belangrijk goed functionerende ICT-systemen en hardware zijn om niet stil te vallen en onze taken 'gewoon' te kunnen uitvoeren. Uit de huisvestingsenquête wordt duidelijk dat ICT en thuiswerken extra aandacht vragen. We zullen, zo blijkt uit die enquête, in de toekomst minder kantoorruimte nodig hebben. Thuiswerken wordt normaal.

We erkennen de potentie van ICT voor onze reguliere taken, maar benutten nog onvoldoende de kansen van data-analyse voor de aanpak van ondermijning, keten-

samenwerking en risicogericht toezicht en handhaving. We zien het belang van goede registratie en archivering en hebben geïnvesteerd in een nieuw zaakstelsel, OpenWave. Een systeem dat klantvriendelijker is, gegevens kan uitwisselen met andere diensten en op termijn kunnen onze klanten online meekijken. We zijn op weg om de informatiebehoefte van de ondernemer en burger beter te organiseren, en maken in 2020 de start van een nieuwe website.

Digitale ondersteuning (DSO) is onmisbaar als in 2022 de Omgevingswet van kracht wordt, maar kampt met kinderziektes en vertraging. COVID-19 stak een spaak in het wiel van de geplande voorbereiding en opleidingen van medewerkers. Dat de Omgevingswet een jaar is doorgeschoven geeft meer voorbereidingstijd. Het geeft ook politiek ruimte om nog eens na te denken over de Wet kwaliteitsborging en de bodemtaken die terug gaan naar de gemeenten. De impact van de wet voor onze organisatie is nog niet in zijn geheel te overzien. Hoe dan ook de voorbereidingen op de nieuwe wet en de nieuwe manier van werken, doet een beroep op onze professionele vaardigheden.

We hebben ondanks de beperkingen toch grote stappen gezet. De structuur van de organisatie is in maart 2020 aangepast, zodat meer tijd is voor 'ons menselijk kapitaal, de medewerkers'. Naast de aanpassingen in de structuur en indeling in nieuwe teams, hebben we aandacht gehad voor de internalisering van onze kernwaarden: samen, verantwoordelijk, vertrouwen, vakmanschap en 'het goede gesprek' geïntroduceerd met video en online bijeenkomsten. Thuiswerken, vergaderen en collega's ontmoeten via Teams en Zoom, trekt een zware wissel op de motivatie. Maar de spirit en de betrokkenheid van medewerkers bij de organisatie en de uitvoering onze taken hebben de wind in de rug. We hebben onze kijk op relatiebeheer geactualiseerd en in praktijk gebracht, de teamleiders zijn nu elk voor één van onze partners het aanspreekpunt.

Waar economie en samenleving een groot deel van het jaar op een laag pitje door draait, zien we dat de 'drugsindustrie' zich niet houdt aan het COVID-19 regime. Onze piketcollega's rukken bij nacht en ontij uit om steeds opnieuw geconfronteerd te worden met de brutaliteit van het dumpen van drugsafval. De kosten van opruimen en saneren komen voor rekening van de gemeenten. Geld dat gemeenten niet kunnen besteden aan andere nuttige zaken. We maken met onze partners werk van terugdringen van de invloed van de onderwereld in de bovenwereld. We werken samen met ketenpartners in projecten en starten de voorbereidingen voor het project Theseus (ondermijning op bedrijventerreinen).

04

05

'Samen Sterk' is de paraplu voor de intensivering van de samenwerking met ODRN (Nijmegen), provincie Gelderland en ODRA. We zijn uitgedaagd om in twee jaar tijd het toezicht en de handhaving voor provinciale bedrijven nog verder te verbeteren. De lat ligt hoog, het moet anders, het moet beter. In het programma 'Toezicht en Handhaving complexe provinciale bedrijven' werken van begin januari 2020 circa twintig toezichthouders van verschillende Omgevingsdiensten intensief samen en de beoogde resultaten zijn in dit eerste jaar gehaald. De projectmatige aanpak van de 'Aandachtsbedrijven' is eind 2020 gaan lopen.

Als uitvoeringsdienst worden we ook dagelijks geconfronteerd met de effecten van (Rijks)beleid, wet- en regelgeving en visie op handhaving. Onze mensen komen 'in het veld' de excessen tegen. We zitten aan tafel bij een ondernemer en zien daar enerzijds de onmogelijkheden van de wet- en regelgeving en anderzijds de mazen in de wet. Wij komen in onze controles de soms dunne grenzen tegen tussen onder- en bovenwereld en dat is waardevolle informatie voor partners in de keten. Onze ervaring en deskundigheid kunnen we inzetten voor de ontwikkeling van beleid op lokaal, nationaal- en internationaal niveau. Met onze kennis kunnen beleidsmakers en wetgevers juist hun voordeel doen. En dat wordt gewaardeerd, blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek. Tachtig procent van onze klanten is tevreden.

We zijn nu nog vooral bekend van de 'klassieke' VTH-taken: vergunningverlening, toezicht en handhaving. En dat doen we goed en steeds beter. Het is onze ambitie om vooral op het punt van integrale aanpak van VTH beter te worden. Wat we concreet doen leggen we ieder jaar vast in werkprogramma's en prestatieafspraken met onze partners. De uitbraak van COVID-19 is niet te voorzien geweest. Dat betekent een aanzienlijk verschuiving in het overzicht van onze werkzaamheden.

In deze Jaarrekening nemen we u mee in de resultaten die we geboekt hebben en waar het nog beter kan.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst regio Arnhem

WE HEBBEN ONDANKS
DE BEPERKINGEN TOCH
GROTE STAPPEN GEZET.
DE STRUCTUUR VAN
DE ORGANISATIE IS IN
MAART AANGEPAST,
ZODAT MEER TIJD
IS VOOR 'ONS
MENSELIJK KAPITAAL,
DE MEDEWERKERS'.

1 JAA RVER SLAG

ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ

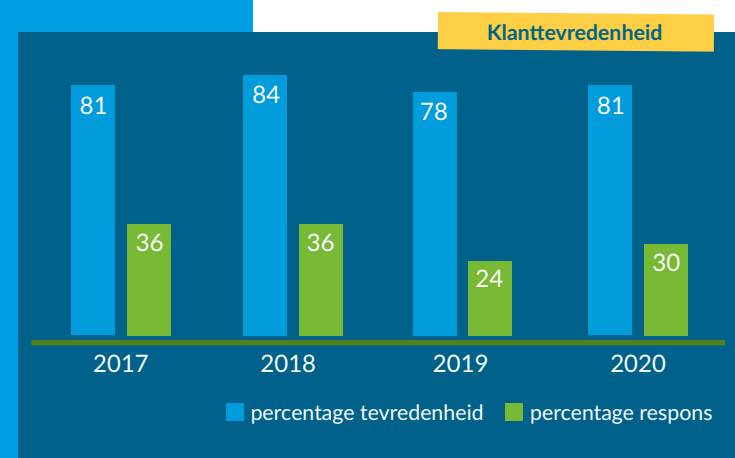
Met dit jaarverslag 2020 doen wij verslag over onze prestaties. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities zijn. Ons jaarverslag is het sluitstuk van de Planning en Control-cyclus, die altijd start met een uitgangspuntennotitie (najaar 2018) en die we samen met onze partners vertalen naar het werkprogramma 2020.

Klanten zijn tevreden

We vinden het belangrijk om te weten hoe klanten ons werk waarderen. Om hier zicht op te krijgen voeren we maandelijks een online-onderzoek uit. Klanten kunnen aangeven hoe tevreden ze zijn over onze dienstverlening van vergunningverlening, controles en klachtbehandeling. In 2020 gaven gemiddeld meer dan 80% van alle ondervraagden aan tevreden of zelfs zeer tevreden te zijn over de dienstverlening van ODRA. De tevredenheid over de klachtbehandeling is een onderdeel hiervan, maar valt op door een lagere tevredenheidsscore. Positief hieraan is dat het percentage tevredenheid stijgt van 50% in 2019, naar 60% in 2020 (zie ook de prestaties van Toezicht). Sinds medio 2019 vragen we naast vergunningverlening de tevredenheid uit op de klachtbehandeling en controles. Dit verklaart de dip in 2019. Na diverse verbeteracties is de totale klanttevredenheid weer op het gewenste niveau. Denk hierbij aan het intensiveren van contactmomenten, maar ook de (digitale)informatievoorziening.

Financieel resultaat

Een belangrijk doel voor ons en de partners betreft het financiële resultaat. ODRA heeft een begroting 2020 dat uitging van een negatief saldo van € 162.000. Dit betrof eenmalige kosten voor de opleidingen voor de omgevingswet. Het resultaat is € 169.700 positief. Het begrote bedrag voor de omgevingswet opleidingen is nagenoeg niet gebruikt (door uitstel van de wet). Daarnaast hebben we met name op huisvesting en ICT kunnen besparen (deels door Corona), en minder uitgegeven dan begroot.

Prestaties vergunningen

Drie gemeenten en provincie

Voor drie gemeenten (Arnhem, Lingewaard, Renkum) en de provincie Gelderland hebben we in 2020 ook de meldingen en vergunningverlening afgehandeld die te maken hebben met de overige activiteiten van de Wabo. Denk aan adviezen op het gebied van constructie-techniek, welstandstoets en monumentenzorg. Bij planologische afwijkingen zoeken we altijd afstemming met de partner in kwestie.

We hebben voor Renkum, Lingewaard en provincie ook de bezwaar- en beroepsprocedures afgehandeld. Dat doen we volgens de geldende kwaliteitsstandaarden en binnen de wettelijke termijnen.

We ondersteunen inwoners en ondernemers professioneel en effectief bij de voorbereiding van (bouw)planontwikkeling, procedures en stappenplan en bij de beoordeling op juistheid en volledigheid. We kijken ook mee als het gaat om een constructieve toets.

Meer verbouwingen

2020 is vanwege de COVID-19-maatregelen een bijzonder jaar en dat heeft een verrassend effect op vergunningverlening voor de bouw. We tellen een hoger aantal aanvragen voor verbouwingen door particulieren.

In december zien we, op de valreep en tegen de verwachting in, veel bouw aanvragen binnen komen. Dit is een effect van de invoering per 2021 van de *Bijna Energie Neutraal Gebouw-regeling*, de zogenoemde BENG-normen. De BENG-normen betekenen over het algemeen een verhoging van de kosten voor de aanvrager.

We hebben in 2020 alles bij elkaar circa 10% meer bouwvergunningen en sloopmeldingen afgehandeld dan andere jaren. Samen bijna 3.500. Het is ons nog niet gelukt om de afhandeling van bouwvergunningen af te handelen binnen de wettelijke termijn. Daarentegen is de klanttevredenheid met 3% gestegen.

Milieuvergunningen

Wij beoordelen voor alle partners de milieuvergunningaanvragen en meldingen op juistheid en volledigheid en dat doen we binnen de wettelijke termijnen en zoveel mogelijk integraal door aansluiting te zoeken bij de disciplines van de partners. Het is een basistaak in het kader van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)*.

Het is voor ons ieder jaar weer lastig om te sturen op milieu-gerelateerde activiteiten. Die zijn vraag-gestuurd en moeilijk te plannen. De COVID-19 pandemie heeft effect en dat zien we terug in ons werk. Minder bedrijfswijzigingen en minder nieuwe bedrijven betekent dat wij minder milieuvergunningen hebben afgehandeld. Dat geldt ook voor het aantal klachten. Vooral horeca gerelateerde klachten zijn fors minder vanwege de lockdown: minder controles en geluidsmetingen verricht.

Omgevingswet

De *Omgevingswet* mag dan een jaar zijn uitgesteld en waarschijnlijk 1 januari 2022 van kracht worden, we hebben in 2020 niet stil gezeten. We hebben geoefend met de wet door de pilot Viskwekerij Omgevingswet-proof uit te voeren. Met ondersteuning van het Rijk hebben we met veel verschillende partijen samengewerkt en de pilot succesvol afgerond.

Met de Omgevingswet wordt ook de *Wet kwaliteitsborging (Wkb)* van kracht. Deze wet heeft impact op ons werk. We zijn in samenwerking met Arnhem, Lingewaard en Renkum gestart met de voorbereidingen. We hebben over de gevolgen van de Wkb een opinieartikel geschreven voor Binnenlands Bestuur. In december hebben we een begin gemaakt met een officieel landelijk proefproject in samenwerking met private partijen (onder meer aannemers).

Resultaten programma vergunningen (regulier voor partners, OD's en derden (excl. PCH))

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	Realisatie 2019	Doel 2020 (initiele begroting)	Realisatie 2020 aantal ↑ tov 2019
Productie	Tussen de 95%-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten is gerealiseerd (bouw en milieu samen)	110% product 😊 108% diensten 😊	3.997 producten 😊 6.517 uren (diensten) 😊	prod. 4.254 😊 106% uren 10.515 😊👎 161%
Actualiteit	Actualiteit omgevingsvergunningen milieu			
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	92% 😊	90% 😊	95% 😊 ↑
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening	82% 😊	80% 😊	85% 😊 ↑
Financiële realisatie	- kosten (x €1.000) - batens (x €1.000)	Saldo € 172 € 4.488 € 4.659	Saldo - € 53 € 4.076 € 4.129	Saldo € 300 € 4.273 € 4.573

Toelichting op de resultaten van programma vergunningen

• **Productie:** De productie ligt gemiddeld 6% hoger dan begroot. Er is ten opzichte van 2019 vooral meer gerealiseerd op bouwvergunningen (+9%) en slooemeldingen (+15%). Ook de advisering en vooroverleg hierover is toegenomen met circa 60% meer uren aan diensten. Daarnaast is er een ruime verdubbeling van het aantal uren op de dienst 'besluit op bezwaar'.

• **Tijdigheid:** De tijdsdruk voor het realiseren van vergunningen was soms hoog. Er was vooral aan het einde van het jaar een enorme toename van aanvragen. We hebben de tijdigheid ten opzichte van vorig jaar niet kunnen verbeteren.

• **Kwaliteit:** De nieuwe VTH-kwaliteitscriteria (versie 2.2) zijn medio 2019 ingegaan. 95% van de vergunningverleners die getoetst zijn voldoen aan deze nieuwe norm.

• **Klanttevredenheid:** De klanttevredenheid op vergunningen is gestegen van 82% naar 85%, ruim boven de norm (norm wordt gehanteerd door het Gelders Stelsel). Klanten van de afdeling vergunningen zijn door ons actief benaderd om hun mening te geven over de dienstverlening. De tevreden klanten geven de snelheid, goede bereikbaarheid, prettige communicatie en deskundige informatieversteking als belangrijkste pluspunten weer. De respondenten die ontevreden zijn (15%) noemen hierbij als redenen de onduidelijke informatievoorziening (OLO) en onvrede over het niet verlenen van de aangevraagde vergunning.

• **Kosten en baten:** De kosten voor de programma's bestaan uit de personeelskosten verdeeld op basis van de verhouding geleverde producten/diensten én de toegerekende overhead. De baten betreffen de gerealiseerde werkprogramma's. De kosten en baten zijn in evenwicht en conform de begroting.

NALEEFGEDRAG VERBETEREN

Voor al onze partners voeren we het

milieutoezicht bij bedrijven uit, houden we

toezicht op asbestsaneringen en behandelen

we overlastmeldingen van omwonenden.

Toezicht en handhaving zijn in onze ogen

cruciale schakels in de reguleringsketen.

We vinden dat preventief toezicht op

(bedrijfsmatige) activiteiten de kans verkleint

op ongevallen, incidenten of zelfs rampen.

Wij zetten ons in om het naleefgedrag van

bedrijven te verbeteren. We toetsen de

wettelijke voorschriften, zijn oplossings-

gericht en bij een overtreding volgen we de

sanctiestrategie. Het gaat ons om een

gezonde en veilige leefomgeving.

Bouwtoezicht

Voor Arnhem, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten en verbouwingen en behandelen we gerelateerde overlastmeldingen. In opdracht van de provincie Gelderland houden we toezicht op vuurwerkevenementen.

Niet gerealiseerd

De werkprogramma's toezicht en handhaving zijn in 2020 niet helemaal gerealiseerd. De COVID-19 pandemie is de belangrijkste verklaring voor dit achterblijven. Voor ons betekent afgelasten van evenementen, vuurwerkshows, optredens en gesloten horeca dat we minder op pad zijn geweest voor geluidsmetingen, controles op de vuurwerkevenementen en klachten over horeca.

Terughoudend

We zijn ook vanwege het risico op verspreiding van COVID-19 terughoudend geweest met het uitvoeren van fysieke inspecties. Fysieke controles hebben plaats gemaakt voor digitale controles. Wat het precies betekent voor de kwaliteit van ons werk, is niet één-twee-drie te zeggen. Zelfcontrole en telefonisch doornemen van checklisten en relevante documenten met bedrijven is anders dan rondlopen bij een bedrijf.

Ondersteuning BOA

In de eerste weken van de lockdown en verbod op samenscholing, hebben we Arnhem en Overbetuwe ondersteund door medewerkers toe te voegen aan de BOA-poule. Dat is zeer gewaardeerd. Onze medewerkers brengen senioriteit mee en kennen veel ondernemers. Verder hebben we tijdens 'de hamsterperiode' niet gehandhaafd op de laad- en lostijden bij supermarkten.

Vuurwerkverbod

Het vuurwerkverbod is door het Kabinet laat in het jaar ingesteld. Voor de uitwerking van een vergoeding voor handelaren, hebben wij informatie gedeeld met de landelijk Inspectie Leefomgeving en Transport over ons bekende vuurwerkhandelaren en -opslagen. We zijn proactief gaan controleren op carbidverkoop en hebben gespeurd op het internet en de illegale verkoop van carbid per direct stil gelegd.

LHS als referentie

De landelijke handhavingsstrategie (LHS) is voor ons een belangrijke referentie-document. De LHS verbindt het gedrag van de overtreder aan de impact van de overtreding. 'Ruimte geven waar dat kan, maar direct doorpakken als het nodig is', is het motto dat ons richting geeft in ons werk. Als overheid is gelijke monniken gelijke kappen vertrekpunt voor toezicht en handhaving. Dat wil zeggen dat de gelijke interpretatie van de LHS en samenwerking belangrijk zijn. We geven daar aandacht aan door periodiek casuïstiek te bespreken, ondersteuning van toezichthouders door bijzonder opsporingsambtenaren (boa's) en uitwisseling en training binnen het Gelders Stelsel.

In 2020 is extra aandacht besteed aan internaliseren van de LHS bij bouwtoezicht-houders. De investering heeft een positief effect gehad in de aanpak van niet-zichtbare overtredingen met schade voor het milieu. Bijvoorbeeld het ontdoen van afvalstoffen door dat aan te merken als bouwstof.

250 keer in actie

De ODRA piketdienst is 24 uur per dag, zeven dagen per week bereikbaar om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. Dat doen we voor onze eigen regio en voor het werkgebied van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Bijna iedere dag in 2020 zijn medewerkers in actie geweest. In totaal 250 keer, onder meer na dumpen van drugsafval en asbestplaten, bij enkele grote branden en bij een plofkraak.

305 EML-controles

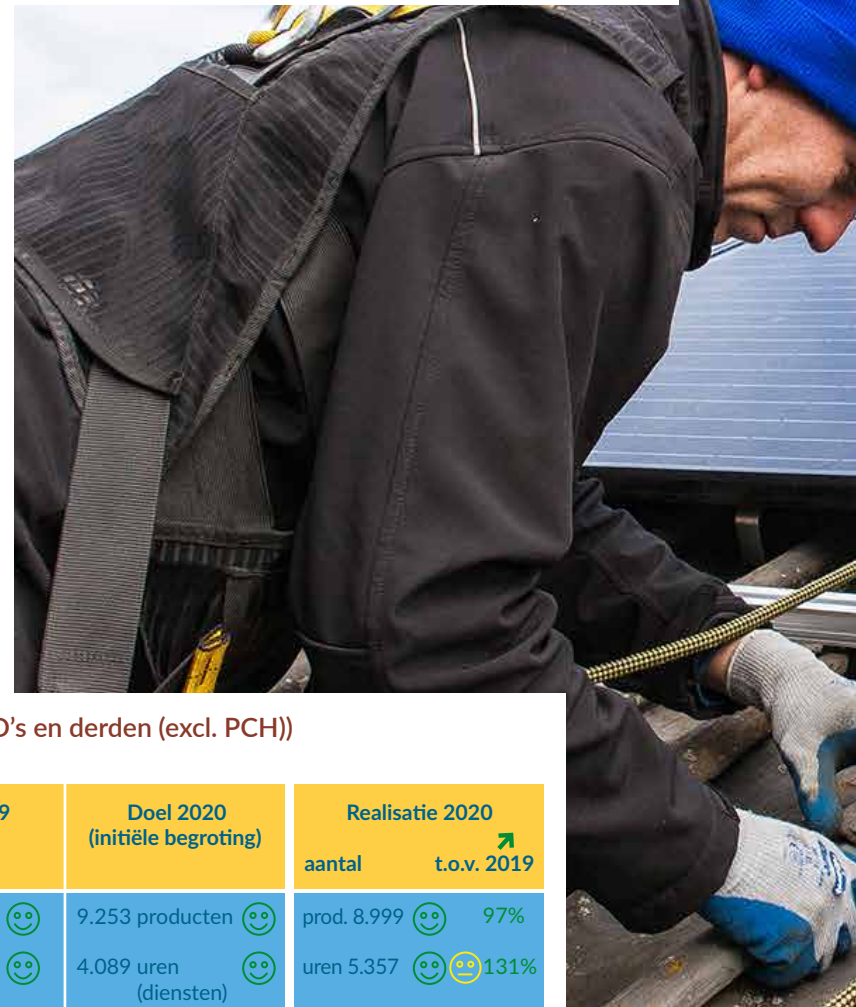
We zien toe op de verplichting (per 1 juli 2019) voor bedrijven om energiebesparende maatregelen te nemen. Bedrijven dienen zelf het initiatief te nemen om de digitale tool in te vullen. We constateren dat 309 bedrijven in de regio Arnhem een melding hebben ingediend. Dat is een matige score en dus blijft toezicht nodig. In 2020 zijn door onze toezichthouders in totaal 305 zogenaemde EML-controles uitgevoerd (*erkende maatregelen energiebesparing*). Er is één handavingsprocedure gestart.

Nieuw kamerverhuurbeleid

We werken intensief samen met de gemeente om het nieuwe kamerverhuurbeleid uit te voeren. De komende jaren (2021-2023) gaan wij alle kamerverhuurbedrijven met meer dan 4 wooneenheden controleren en het nieuwe klantenbeheer op orde brengen. De COVID-19maatregelen hebben ons beperkt in het toezicht op kamerverhuur.

Overlastpanden aangepakt

Dit jaar zijn in samenwerking met Arnhem, brandweer en politie vanwege COVID-19 minder dan vorig jaar controles uitgevoerd op overlast gevende panden. Desondanks zijn toch een aantal panden gecontroleerd. Samenwerken als één overheid heeft meerwaarde. We delen actief de informatie die we tijdens controles tegenkomen met andere projecten, zoals Ondernijning en Kamerverhuur.

Resultaten programma Toezicht (regulier voor partners, OD's en derden (excl. PCH))

Programma toezicht & handhaving	Beoogd resultaat	Realisatie 2019	Doel 2020 (initiële begroting)	Realisatie 2020	
				aantal	t.o.v. 2019
Productie	Tussen de 95%-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten gerealiseerd	119% product 😊 104% diensten 😊	9.253 producten 😊 4.089 uren (diensten) 😊	prod. 8.999 😊 uren 5.357 😊😞	97% 131%
Tijdigheid	% van de klachtmeldingen, die in behandeling genomen zijn binnen de gestelde normen <3 dagen	80% 😞	80% 😊	53% 😞	⬇️
Kwaliteit	Mdw. voldoen aan VTH • % volledige naleving • % opgeheven overtredingen	90% 😊 76% 😊 80% 😊	90% 60% 85%	95% 😊 72% 😊 81% 😊	⬆️ ⬆️ ⬆️
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening • controles • klachtafhandeling	77% 😊 86% 😊 51%	N.v.t. 😊	77% 😊 89% 😊 60%	⬆️ ⬆️ ⬆️
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	Saldo € 823 € 7.254 € 8.077	Nee 😞 Saldo - € 299 € 6.649 € 6.350	Saldo € 956 € 6.888 € 7.844	

Toelichting op de resultaten van programma toezicht en handhaving

• **Productie:** In 2020 hebben we de begrote productie als totaal niet gerealiseerd. Ten opzichte van 2019 is het aantal klachten afgenomen. De spreiding van de klachten is niet gelijk verdeeld over de regio's bij een aantal specifieke (aandachts)bedrijven is het aantal onevenredig hoog. Het aantal controles is vanwege COVID-19 afgenomen. Het aantal diensten is minder geweest, met name 'specifieke expertise inbreng'. Daarnaast is een deel van de producten/dienst ondergebracht bij het programma complexe handhaving; dit is niet in de begroting verwerkt.

• **Tijdigheid:** Het percentage klachtmeldingen die in behandeling genomen zijn binnen de gestelde normen (<3 dagen) (uitgekomen op 53%) doet geen recht aan de werkelijkheid. Het zaakstelsel registreert de datum waarop de zaakbehandelaar de administratie verwerkt. In de praktijk is het veelal zo dat er binnen de gestelde norm contact opgenomen wordt met de klager, de administratie wordt echter later gedaan. Dit is een aandachtspunt voor het proces. Tijdig contact leggen, maar ook tijdig administreren.

• **Kwaliteit:** De nieuwe VTH-kwaliteitscriteria (versie 2.2) zijn medio 2019 ingegaan. 95% van de toezichthouders die getoetst zijn voldoen aan deze nieuwe norm.

• **Klanttevredenheid:** 89% van de respondenten gaf aan (zeer) tevreden te zijn over de uitgevoerde controles. Ten opzichte van vorig jaar een stijging van 3%. De redenen die hiervoor gegeven worden zijn de professionaliteit van de controleur en het prettige persoonlijke contact. De respondenten die aangeven ontevreden te zijn (11%) noemen hierbij als redenen de afwezigheid van persoonlijk contact en het gemis van persoonlijke communicatie na een controle waarbij de toezichthouder 'op zicht' heeft gecontroleerd.

• **Tevredenheid klachtafhandeling:** 60% van de respondenten geeft aan tevreden of zeer tevreden te zijn over de dienstverlening van ODRA. De reden die hiervoor gegeven wordt is de snelheid waarmee de klacht is opgepakt en dat de klacht is opgelost. De respondenten die aangeven ontevreden te zijn (40%) noemen hierbij als voornaamste reden dat de klacht nog bestaat ondanks genomen acties om het op te lossen. Vergeleken met andere OD's in het stelsel die ook de klanttevredenheid meten rondom klachtmeldingen, scoort de ODRA niet afwijkend.

• **Klanttevredenheid op juridische producten:** Er wordt hiervoor geen uitvraag gedaan middels een enquête. In plaats daarvan vindt regelmatig afstemming met de diverse partners plaats.

• **Kosten en baten:** De kosten zijn iets lager en de baten iets hoger dan begroot. Samen grotendeels in evenwicht.

ADVISEURS GELUID, TRILLINGEN EN EMISSIES

ODRA beschikt over de expertise om partners

en andere opdrachtgevers gericht en

gedegen te adviseren over geluid, trillingen,

licht, emissies (lucht), luchtkwaliteit, bodem,

duurzaamheid en externe veiligheid.

We geven omgevingsadviezen en dat doen we

veelal op basis van concrete vragen (vraag-

gestuurd en maatwerk) van onze partners.

We adviseren ook op projectbasis, zoals

emissiemetingen bij bedrijven met een

zware milieubelasting.

Metten en advies

Metten is weten en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is. We hebben geaccrediteerde experts in dienst, die in een adviesrol betrokken zijn bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Zij werken voor de eigen ODRA-teams, voor derden en werken ook samen met andere omgevingsdiensten. Zo heeft Milieudienst Rijnmond (DCMR) de ODRA lichtexperts ingezet voor de advisering over het Feyenoord stadion in Rotterdam.

De provincie Gelderland is vaak opdrachtgever en zet onze deskundigen in voor luchtkwaliteitsmetingen en voor objectiveren van geurhinder in Renkum bijvoorbeeld, door het plaatsen van 10 e-noses (electronische geurmeters).

Voor het meten van roet is nieuwe apparatuur aangeschaft die op twee plekken binnen Gelderland operationeel is. Ook hier zien we dat de COVID-19 maatregelen tot gevolg hebben dat de vraag naar adviezen kleiner is en dat minder controles zijn uitgevoerd. De ambitie om voor gemeentelijke complexe bedrijven metingen uit te gaan voeren is vanwege de kosten niet gerealiseerd.

Meer juristen

We geven leiding aan twee provinciale programma's, *Toezicht en handhaving complexe provinciale bedrijven* en *Aandachtsbedrijven*, waar afgelopen jaar extra juridische capaciteit voor is aangetrokken. De eerste stappen naar verbetering van de kwaliteit van onze juridische diensten zijn gezet door meer en betere afstemming, frequenter contact en korte communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk.

Minder verkeerslawaaai

In 2020 hebben we uitvoering gegeven aan een aantal geluidsaneringsprojecten in Arnhem: Velperweg, Huissensestraat, Apeldoornseweg en Trans. Met subsidie van Bureau Sanering Verkeerslawaaai (BSV) is ook de geluidsoverlast van weg- en railverkeer verminderd. Denk aan bron-, gevel- en/of schermmaatregelen, saneringsprogramma's voor wijken in Arnhem, advies over EU- geluidskaarten, actieplannen van gemeente Arnhem en beoordeling van maatregelen uit het Meerjarenplan geluidsanering (MJPG) voor weg en rail.

Toezicht met drone

Sinds eind van het jaar kunnen we met een drone toezicht houden vanuit de lucht. Een aantal toezichthouders is opgeleid en mag vliegen met een drone, maar omdat wetgeving verandert (vanaf 31 december 2020 vervalt de Nederlandse wetgeving en is de Europese wetgeving van kracht geworden), kunnen we de drone pas in 2021 actief inzetten. Ondertussen is gewerkt aan een set privacy richtlijnen.

De drone is onder meer geschikt voor toezicht bij grondverzet, in kaart brengen van groene daken, volumebepalingen bij afvalverwerkende inrichtingen en het uitvoeren van milieu-emissiemetingen. We maken gebruik van de ervaringen van de Omgevingsdienst Groningen en de werkgroep 'Dronetoezicht door Omgevingsdiensten'.

Resultaten programma advies (regulier voor partners, OD's en derden (excl. PCH))

Programma advies	Beoogd resultaat	Realisatie 2019	Doel 2020 (initiële begroting)	Realisatie 2020	
				aantal	t.o.v. 2019
Productie	90% uren is geleverd	95% uren 😊	18.714 uren 😊 (diensten)	uren 15.813 😊😞	139%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	91% 😊 geaccrediteerd	90% Accrediatie	100% 😊 geaccrediteerd	⬆️
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening	N.v.t.	80%	N.v.t.	
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	Saldo -€ 937 € 2.985 € 2.048	Nee 😞 Saldo -€ 101 € 1.804 € 1.703	Saldo € 226 € 1.228 € 1.455	😊

Toelichting op de resultaten van programma advies

- **Productie:** Onze adviesproducten zijn (sterk) vraaggestuurd van aard én in de regel maatwerk, waarbij sprake is van grote(re) aantallen met een grote spreiding in de urenbesteding. Daardoor zijn deze moeilijk te begroten. De realisatie is lager, omdat een deel van de meetadviezen zijn ondergebracht in het programma complexe handhaving. Ze waren wel begroot onder advies.
- **Klanttevredenheid:** Wordt niet specifiek gemeten.
- **Kosten en baten:** De kosten zijn lager dan begroot; heeft te maken met de overheveling naar programma complex, die niet in de begroting zijn verwerkt. Het saldo is in evenwicht.
- **Kwaliteit:** Wederom is de meetdienst volledig geaccrediteerd. 100% van de betreffende medewerkers die getoetst zijn voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH 2.2

FOCUS OP PROJECTEN EN INNOVATIE

In maart hebben we de structuur van de werkorganisatie vernieuwd. We werken nu met zes teams van circa 20-25 medewerkers, een kleine staf en een bureau Bedrijfsvoering. Het zevende team is Programma's Projecten en Innovatie (PPI). De voor ons belangrijke strategische projecten zijn ondergebracht bij het team PPI.

Omgevingswet

We hebben afgelopen jaar het programmaplan Omgevingswet herzien. Daarvoor waren meerdere aanleidingen: uitstel van de invoeringsdatum, groeiend belang van uniforme afspraken met partners, de impact omgevingsdiensten, onderliggende projecten en beoogde resultaten moesten opnieuw worden geformuleerd na de vier pilots.

De invoering van de Omgevingswet, naar aller waarschijnlijkheid in 2022, heeft grote impact op het werk van gemeenten, provincie en omgevingsdiensten. We hebben ter voorbereiding op de invoering een projectorganisatie ingericht. De voorbereiding is eind 2018 gestart. Er zijn standaarddocumenten en formats ontwikkeld en een routing DSO (digitale ondersteuning Omgevingswet) voor partners en de werkprocessen voor partners is beschreven.

We leveren een bijdrage aan de Taskforce van de Gelderse Omgevingsdiensten met op verschillende onderdelen de inzet van medewerkers voor werk- en expertgroepen en een opleidingscoördinator voor het Gelderse samenwerking. We denken op tal van fronten mee, proberen in de regio op een en dezelfde manier te gaan werken en hebben in vier pilots (bruidsschat gemeente Arnhem, bruidsschat gemeente Zevenaar, Viskwekerij, handhaving provincie Gelderland) ervaring opgedaan.

De Omgevingswet vraagt van ons om na te denken over nieuwe functieprofielen. Daar zijn stappen ingezet.

Ondermijning

Ondermijning en de dunne grens tussen onder- en bovenwereld, is voor ons en onze partners en belangrijk onderwerp. We hebben het thema ondergebracht in een project en willen daarmee bereiken dat we aan de voorkant proactief mee gaan denken over hoe we adequaat kunnen inspelen op signalen uit de praktijk. Dat doen we onder meer door het maken van analyses, gerichte controles en intensiever samenwerken met ketenpartners. Verder heeft ODRA een grote rol in het project Stuwdam dat eind 2020 is gestart.

Programma energie

Samen met onze partners hebben we met behulp van toezicht en handhaving een grote bijdrage geleverd aan energiebesparing en de doelstellingen uit het Gelders Energieakkoord. 305 bedrijven zijn bezocht met energiecontroles en vanuit regulier toezicht zijn ongeveer 1100 en bedrijven geïnformeerd over energiebesparing. Ook via stimuleringstrajecten werden bedrijven bereikt en ondersteund bij het uitvoeren van maatregelen. De pilot heeft laten zien dat samenwerking met het betreffende bedrijf kan leiden tot meer energiebesparing dan het wettelijk minimum. De verbreding van het programma energiebesparing naar vergunning plichtige bedrijven is goed in gang gezet en zal het komende jaar verder worden ontwikkeld en opgeschaald. Belangrijkste aandachtspunt blijft om inzicht te krijgen in de energiegegevens van bedrijven en om bedrijven in kaart te brengen die nog niet in ons zaaksysteem staan.

Collectieve diensten

Wij voeren voor alle partners en een aantal collega omgevingsdiensten collectieve diensten uit. Voorheen heette deze activiteiten 'abonnementen'. De collectieve diensten zijn piket, strafrecht, gegevensbeheer, ketensamenwerking en klantendesk (bouw en milieu). Deze diensten worden bekostigd door alle partners op basis van fixed price.

In de bijlage van katern 2 is een overzicht opgenomen van de kosten van de collectieve diensten.

Toelichting op de resultaten van programma Projecten

• **Productie:** De realisatie van diensten is fors achtergebleven op de begroting. Grotendeels gerelateerd aan COVID-19, maar ook bijvoorbeeld door het uitstel van de verlenging A15. Ook is een deel van de producten overgeheveld naar het programma complexe handhaving.

• **Kwaliteit:** De werkzaamheden van projectleiders en ondersteunende projectmedewerkers worden niet benoemd in de VTH kwaliteitscriteria 2.2, dus ze zijn niet getoetst. Medewerkers die participeren (vanuit bijvoorbeeld toezicht of advies) hebben hun eigen specifieke criteria geënt op de functie.

• **Klanttevredenheid:** Wordt niet specifiek gemeten op projecten

• **Kosten en baten:** De kosten in dit programma betreffen alleen de kosten van de projecten. Deze zijn in katern 2 nader gespecificeerd.

Programma projecten	Beoogd resultaat	Realisatie 2019	Doel 2020 (initiele begroting)	Realisatie 2020 aantal t.o.v. 2019
Productie	90% van het aantal begrote producten én 90% uren is geleverd	95% product 70% diensten	44 producten 13.225 uren (diensten)	producten 0 uren 5.503
Juridische kwaliteit	% bezwaren en beroepen die ongegrond zijn verklaard, danwel	was er niet in	90%	
Klant tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening		N.v.t.	N.v.t.
Financiële realisatie	• kosten (x € 1.000) • baten (x € 1.000)	Saldo - € 109 € 2.749 € 2.640	Saldo - € 23 € 3.026 € 3.003	Saldo - € 312 € 2.465 € 2.153

SAMEN MET ONZE PARTNERS
HEBBEN WE MET BEHULP VAN
TOEZICHT EN HANDHAVING
EEN GROTE BIJDRAGE
GELEVERD AAN ENERGIE-
BESPARING EN DE
DOELSTELLINGEN UIT HET
GELDERS ENERGIEAKKOORD.

WE WERKEN SAMEN IN GELDERLAND

In Gelderland zijn sinds 2013 zeven autonome omgevingsdiensten actief. We werken als ODRA met de zes collega omgevingsdiensten samen waar het nuttig, effectief en efficiënt is. Deze afspraken gaan door het leven als 'de stelseltaken'. Wij nemen de stelseltaak *handhaving en toezicht provinciale complexe bedrijven* voor onze rekening. Daarnaast voeren we als collectieve dienst het Diepgaand administratief toezicht (DAT) en het Landelijk meldpunt afval (LMA) uit.

WE WERKEN ALS ODRA MET DE ZES COLLEGA OMGEVINGSDIENSTEN SAMEN WAAR HET NUTTIG, EFFECTIEF EN EFFICIËNT IS.

016

STELSELTAKEN DOOR DE GELDERSE OMGEVINGSDIENSTEN

BOA en BSBm door Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV, Harderwijk)

- Door project 'de basis op orde' is brede impuls gegeven aan toepassing van de landelijke handhavingsstrategie en gewenste samenwerking en kennisdeling met ketenpartners;
- Voor bo's zijn profielen vastgesteld en uitrusting/faciliteiten bepaald;
- Toename van de inzet van het strafrechtinstrument 'de Bestuurlijke strafbeschikking'.

Stelseltaken	Saldo realisatie 2019	Realisatie 2020		
		Kosten	Baten	Begroet 2020
I-Go	43,5	63,1		37,8
Kennis en portaal	103,8	111,5		104,2
Ketenhandhaving	91,9	101,4		93,3
Kwaliteit en coördinatie	26,7	17,0		27,7
Personeel en organisatie	21,4	19,9		23,9
BSBm	10,5	13,2		10,8
Complexe vergunningen	2,4	15,4	15,4	
Overig	12,3	13,7		31,1
Kosten vanuit OD's	312,5	355,2	15,4	328,9
Stelseltaken ODRA				
Complexe handhaving	162,7	2.854,6	3.141,9	3.072,5
Progr. aandachtsbedrijven/ samen sterk	-	61,8	61,8	
Opbrengsten (kosten minus baten)		3.271,6	3.219,2	

Toelichting:
De stelseltaken worden door de betreffende verantwoordelijke omgevingsdienst bij ODRA in rekening gebracht.

Portaal, Kennis en Communicatie door Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ, Apeldoorn)

- Bouw interactieve websites voor de afzonderlijke OD's en GO. Dit faciliteert informatie- en kennisuitwisseling;
- Het GO! Magazine verbindt de omgevingsdiensten en wordt doorontwikkeld;
- Aanbesteding en organisatie opleidingen Omgevingswet;
- Vroege afstemming over werkwijzen rondom complexe bestuurs- en strafrechtelijke dossiers;
- GOO: Oprichten van bestuurlijk stuurgroep met daarin Gelderse Burgemeesters en wethouders; Bodemspecialisten wisselen kennis uit in themagroepen over onder andere bodemwet- en regelgeving, Omgevingswet en ondergrond;
- Uitvoeren visie Gelders stelsel: in netwerkstructuur werken we krachtig samen op de inhoud.

Ketentoezicht door Omgevingsdienst Rivierenland (ODR, Tiel)

- Ontwikkeling handelingskader met politie en omgevingsdiensten bij het aantreffen van een drugsfab of drugsafval;
- Meewerken aan het landelijk Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2021.

- Bestuurlijk & Juridisch door Omgevingsdienst Achterhoek (ODA, Hengelo)
- De mandaatregeling voor AB/DB/voorzitters aan directeuren geactualiseerd.
- Voorbereiding en omzetting mandaten onder de Omgevingswet.

Kwaliteit door Omgevingsdienst de Vallei (ODdV, Ede)

- Nieuwe visie op samenwerking op het gebied van kwaliteit ontwikkeld;
- Samenwerking gericht op kwaliteitsverbetering;
- Proces voor borging van de robuustheid in kaart gebracht;
- Inzicht in verbetermogelijkheden en kansen voor samenwerking.

I-GO door Omgevingsdienst de Vallei (ODdV, Ede)

- In 2020 een aantal slimme innovaties op het gebied van informatie gestuurd werken ondersteund;
- Bestaande voorzieningen beheerd en verbeterd;
- Realisatie nieuwe voorzieningen: nieuw gegevensmodel (Kern-registratie), technische aansluiting op het landelijke Register Externe Veiligheid, Informatie gestuurd Toezichtmodel veehouderijen;
- Voorbereiden aansluiting van de afdeling VVHH van de provincie Gelderland op I-GO.

017

Resultaten programma Stelseltaken en Complexe handhaving

Programma Complex Stelseltaken	Beoogd resultaat	Realisatie 2019	Doel 2020 (geactualiseerde begroting)	Realisatie 2020 aantal PCH t.o.v. 2019
Productie PCH	90% van het aantal begrote producten én 90% uren is geleverd	Voor PCH geldt geen output-financiering	2.805 producten 32.869 uren (diensten)	prod. 2.833 uren 32.995 61 overige uren
Kwaliteit en tevredenheid	Afgesproken in projectplan met provincie			
Financiële realisatie	- kosten (x € 1.000) - baten (x € 1.000)	Saldo € 44 € 83 € 127	Nee Saldo - € 209 € 3.019 € 3.228	Saldo - € 1.001 € 4.133 € 3.132

HRM door Omgevingsdienst Achterhoek (ODA, Hengelo)

- Corona maatregelen: Er is kennis gedeeld op het gebied van veilig en gezond thuiswerken;
- Op 1 januari 2021 treedt een nieuwe cao SGO in werking. Met alle thema's is ingestemd: (harmonisatie van Verlof en Vitaliteit, Bovenwettelijke sociale zekerheid, Toelagen, Salarisontwikkeling).

Complexe vergunningverlening door Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN, Nijmegen)

- Verbetering werkprocessen rond complexe bedrijven: meer uniformiteit. ODRN en ODRA hebben in 2020 eerste stappen gezet voor gezamenlijk gedragen programma;
- Landelijke samenwerking tussen de BRZO-diensten onderling en de BRZO teams verder geprofessionaliseerd.

Complexe handhaving door Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA, Arnhem)

In 2020 voerde ODRA als coördinerende OD complexe handhaving binnen het Gelders Stelsel uit. In 2020 voerde ODRA net als eerdere jaren toezicht uit bij complexe bedrijven bij drie omgevingsdiensten in De Vallei, Noord-Veluwe en de regio Veluwe IJssel. Per 1 januari 2020 is het programma complexe handhaving gestart. Hiermee is ODRA verantwoordelijk geworden voor het toezicht en handhaving bij alle complexe bedrijven in Gelderland, waarvoor de provincie het bevoegde gezag is. Enkele bedrijven zijn aangemerkt als aandachts-bedrijf en kennen een intensievere aanpak onder een projectleider.

Milieuvergunningverlening ODRN			
	Totaal	Aantal '20	Aantal '19
Arnhem	3,9	1	1
Lingewaard	2,9	1	3
Overbetuwe	7,3	1	4
Renkum	0,0		1
Zevenaar	1,2	1	2
	15,4	4	10

Toelichting:
ODRN heeft als taak de vergunningen voor de complexe bedrijven in Gelderland te verzorgen. Daaronder de complexe gemeentelijke bedrijven van de ODRA. In 2020 waren het er minder dan in 2019. De kosten voor de partners waren dan ook lager dan begroot.

Het programmatisch toezicht heeft betrekking op zowel milieu als op bouw/ruimtelijke ordening in de gebruiksfase. Het programma heeft tot doel om de kwaliteit van de uitvoering en de informatie te verbeteren. Dit is belangrijk met het oog op optimale bescherming van de leefomgeving en een effectieve inzet van het toezicht. Deze aanpak heeft geresulteerd in:

- Het realiseren van het programmaplan toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven 2020;
- Een medewerkerspool met toezichthouders van de Gelderse Omgevingsdiensten;
- Aangepaste werkwijzen (uniform, gericht op creëren level-playing-field);
- Het structureel toepassen van de landelijke handhavingstrategie;
- Het starten van een brancheaanpak voor alle provinciale complexe bedrijven;
- Door coördinatie en opvolging van diepgaand administratieve onderzoeken (DAT) en ketentoezicht bij afvalbedrijven beter zicht op opvolging constateringen;
- Een ingerichte 'governance', met kortere lijnen tussen opdrachtgever en uitvoerende omgevingsdiensten;
- Een programmaplan complexe handhaving 2021.

Aandachtsbedrijven

Een kleine 20 van de ruim 200 complexe bedrijven in Gelderland is aangemerkt als aandachtsbedrijf. We zijn sinds medio 2020 verantwoordelijk voor toezicht en handhaving op deze groep provinciale bedrijven. Deze bedrijven worden projectmatig aangepakt. Voor elk bedrijf is een projectleider benoemd en een projectteam samengesteld. Het programma heeft tot doel om de kwaliteit van de uitvoering en de informatie te verbeteren. Dat doen we met het oog op optimale bescherming van de leefomgeving en een effectieve inzet van het toezicht.

Samenwerking in 'samen sterk'

Daarnaast is in 2020 in opdracht van de provincie Gelderland gestart met een verbetertraject met ODRN. Door de samenwerking tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving te versterken wordt de kwaliteit van de uitvoering verbeterd. De resultaten zijn bereikt door nauwe samenwerking tussen provincie Gelderland, de Gelderse Omgevingsdiensten en de betrokken.

WERKEN AAN EEN DOEL-MATIGE BEDRIJFSVOERING

Van de organisatie is in 2019 een analyse gemaakt. Die heeft onder meer aan het licht gebracht dat de bedrijfsvoering beter kan. Daar is aan gewerkt in 2020. Er zijn door ons flinke stappen gezet op weg naar een transparante, eenvoudige en doelmatige bedrijfsvoering, die het primaire VTH-proces optimaal ondersteunt. De bedrijfsvoering en inrichting van de administratieve organisatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten voor de bekostiging conform

Gemeenschappelijke Regeling.

Grootste veranderingen

- OpenWave is een ICT pakket dat de registratie van vergunningen, toezicht en handhaving vastlegt. We werken daarin samen met meer omgevingsdiensten.
- Na een archiveringsscan is afgesproken dat wij voor onze partners DIV-taken (beheer van documenten) gaan uitvoeren. In 2021 rollen we dit uit.
- In 2020 hebben we een eigen ERP-systeem ingevoerd (SAP by design voor financiën, tijdschrijven, HRM, salarissen, inkoop). In 2021 pakken we business intelligence-tool op.
- Waar we diensten afnemen van De Connectie (servicebureau gemeente Arnhem, Rheden en Renkum), hebben we deze tegen het licht gehouden en hebben we de dienstverlening beter gestroomlijnd. Per saldo verwachten we dat de kosten van huisvesting en (facilitaire) ondersteuning kunnen worden verkleind.
- We hebben eind 2020 tien eigen bedrijfsauto's: vier personenauto's en vijf speciaal ingerichte bussen (meten en advies, piket) in gebruik.
- Met zeven omgevingsdiensten werken we samen aan arbeidsmarktcommunicatie.
- De laatste hier te noemen grote verandering is de start van de output-financiering. Dit heeft veel impact gehad op de administratieve inrichting. We evalueren dit medio 2021. Outputfinanciering en outputsturing horen bij elkaar. Wij sturen op output en outcome.

Outputfinanciering

Met ons bestuur hebben we in het voorjaar 2019 een nieuwe verdeelsleutel voor de collectieve diensten afgesproken. Een compromis waarbij zowel inwoneraantal van de deelnemende gemeenten als stemverhouding in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) meetellen. Er is afgesproken dat deze sleutel de komende jaren geldt voor alle collectieve diensten. We zijn in lijn met deze afspraken aan het werk gegaan en per 1 januari 2020 hebben we een beheerste vorm van outputfinanciering ingevoerd.

- We kennen nu drie stromen in de bekostiging:
- Producten - op basis van vaste kostprijs
 - Diensten – op basis van nacalculatiebasis
 - Collectieve diensten - op basis van fixed price (met verdeelsleutel)

Maandelijks rapporteren

We zijn in 2020 doorggegaan met in 2018 in gezette lijn van maandelijkse partner-rapportages. Deze rapportages worden met elke partner afzonderlijk doorgesproken. De maandrapportage is het belangrijkste instrument voor (bij)sturing. Ook voor de interne bedrijfsvoering, met name voor productiemonitoring en verbetering van tijdschrijven, werkt de maandelijkse monitoring adequaat.

MT-dashboard

Het managementteam stuurt de bedrijfsvoering aan de hand van een maandelijks dashboard. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced score card en wordt eveneens gebruikt voor periodieke rapportages aan het Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur. Met het dashboard wordt inzicht gegeven in de risico's waarmee er ook gestuurd kan worden op langere termijn. Daarnaast bevat het dashboard inzicht in de productie en urenbestedingen (voortgang op de werkprogramma's), financiën, bezetting, KPI's, verzuim en speerpunten.

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling is voortvarend doorgezet en veel veranderingen zijn per 1 maart 2020 ingevoerd. Er zijn zes teams voor het primaire proces (VTH), een team Programma's projecten en innovatie (PPI), een staf en een bureau bedrijfsvoering.

Naast een nieuwe structuur is de focus gelegd op de zachte kanten van de organisatie: de vier kernwaarden (samen, verantwoordelijk, vertrouwen en vakmanschap), de cultuur en het people-management. Geplande fysieke bijeenkomsten met medewerkers over deze thema's, hebben we omgezet naar online sessies. Sinds de zomer van 2020 adviseert een klankbordgroep van medewerkers uit alle geledingen gevraagd en ongevraagd over de organisatieontwikkeling.

Sociaal beleid

We willen een goede werkgever zijn om medewerkers in staat te stellen zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooien en dat is een continu proces van aanpassen aan de dynamiek op de arbeidsmarkt en de vraag van de partners naar expertises en kwaliteitsverbetering. Daar is in 2020 veel aandacht voor geweest. Professionaliseren en ontwikkelen, flexibiliteit en samenwerken zijn voor alle medewerkers, naast duurzame inzetbaarheid, vereiste competenties en randvoorwaarden.

Lerende organisatie

In 2020 zijn stappen gezet in de transitie naar een lerende organisatie. De vier kernwaarden (verantwoordelijkheid, vakmanschap, samen,

vertrouwen) geven richting aan ons handelen. Wij stellen de klant staat centraal, leveren kwalitatief hoogwaardige producten en diensten, onze medewerkers zijn taakvolwassen (dé professional) en werken met plezier. Daar past een nieuwe gesprekscyclus bij. Het najaar 2020 is 'het goede gesprek' geïntroduceerd met de nadruk op ontwikkeling in plaats van beoordeling. Medewerkers nemen zelf regie over eigen ontwikkeling.

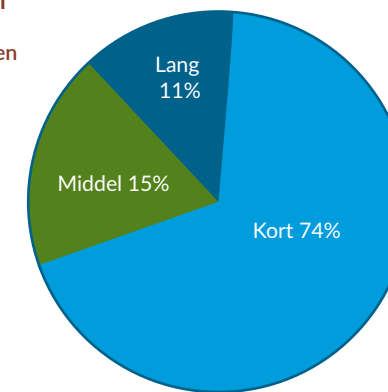
Bedrijfsgezondheid

IZA-bedrijfszorg biedt in 2020 medewerkers en leidinggevenden tweedelijnszorg, zoals psycholoog en fysiotherapeut en sinds 2020 kunnen medewerkers bij de bedrijfsgezondheidsdienst onder meer terecht voor een vitaliteitsgesprek, kortdurende psychologische zorg of langdurende herstelbegeleiding (fysiek). We werken samen met een nieuwe bedrijfsgezondheidsdienst. We constateren dat de inzet op preventie en vitaliteit langzaamaan tot effect heeft.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid zien wij als een gedeelde verantwoordelijkheid. Het primaire belang van de medewerker is om een optimale 'fit' te hebben met het werk en om kansrijk te zijn op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd hebben we de uitdaging om goede, fitte en gemotiveerde medewerkers aan ons te binden. Zij dragen bij aan een flexibele en productieve organisatie.

Verzuim duur
t/m december
90 ziekmeldingen

Verzuim

Het verzuim is afgelopen jaar 4,5%. Dit is gelijk aan 2019. De COVID-19 pandemie heeft geen zichtbaar effect gehad op het verzuim. Vanaf april is het verzuim stabiel rond de 4%. In 2020 viel 74% van de verzuimmelding in de categorie kort (< 1 week). Het percentage mensen die langdurig ziek is (> 6 weken) is gedaald naar 11%.

Ziekte en werkloosheid

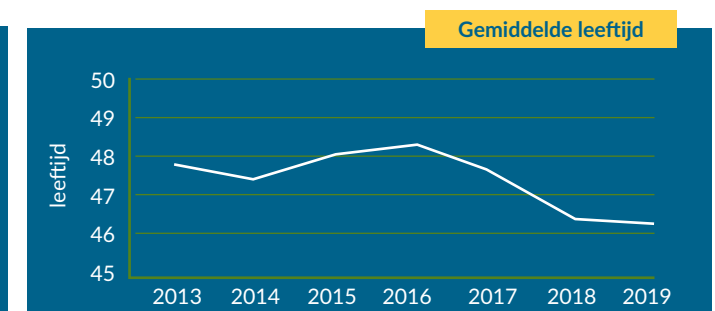
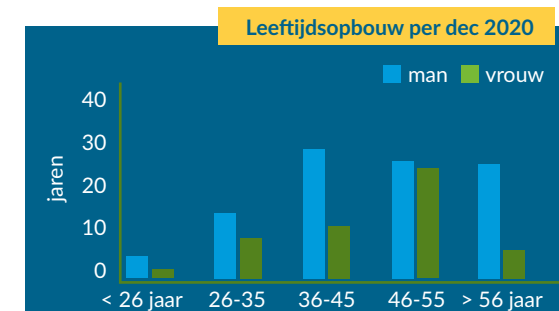
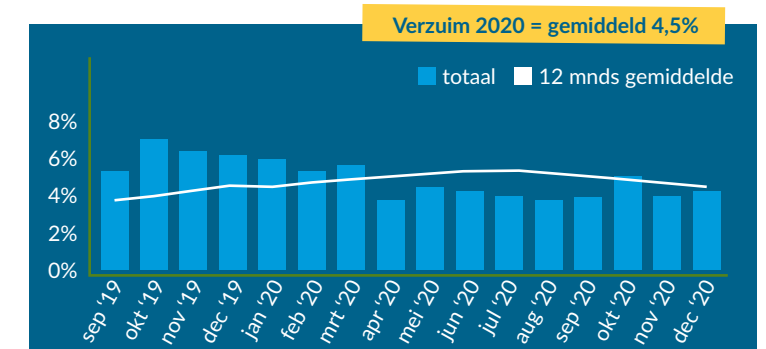
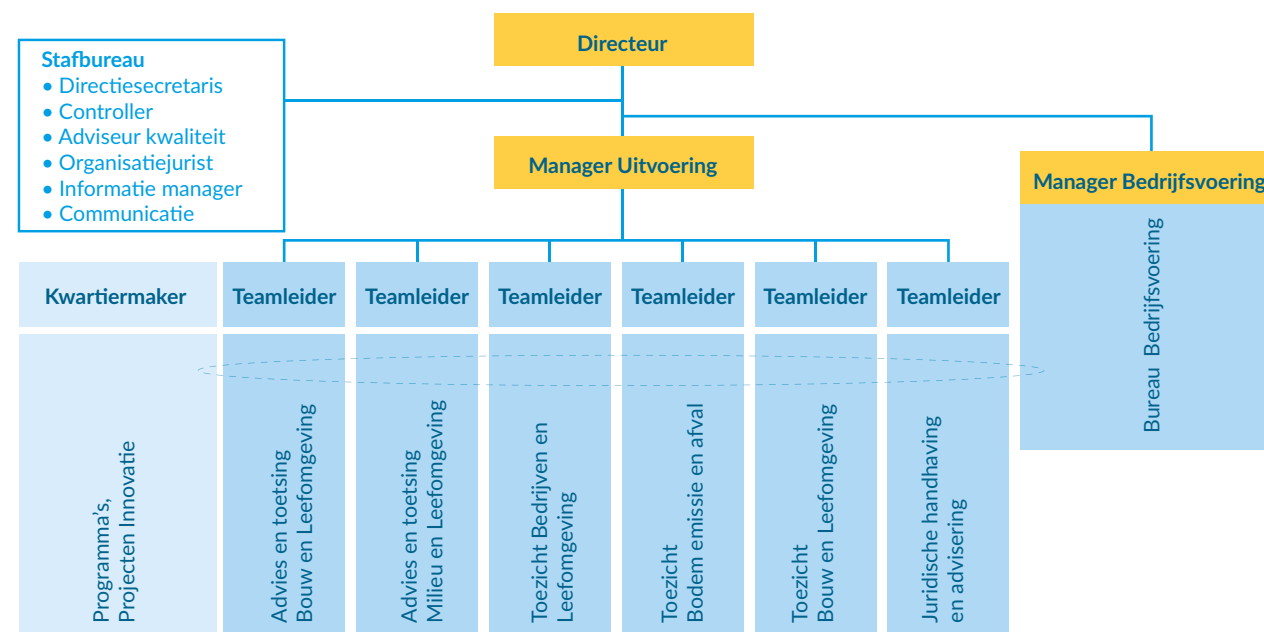
We zijn als organisatie verantwoordelijk voor de re-integratie van een zieke medewerker (eerste spoor binnen eigen organisatie). In het tweede jaar van ziekte moeten we het tweede spoor (passende functie buiten de organisatie) door ons ingezet worden.

Overige HR cijfers. (inclusief Arbo)

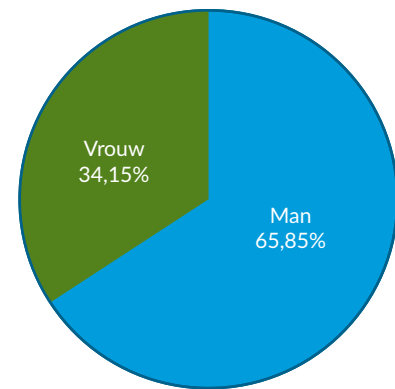
• Aantal stagiaires:	6	(in 2019 negen)
• WW-uitkeringen:	3	Eén loopt door in 2021
• Ouderschapsverlof:	15	Waarvan drie onbetaald
• Zorgverlof:	5	Waarvan 2 geboorteverlof
• Preventief spreekuur:		Werken met vrije inloop. Geen aantallen beschikbaar
• Spreekuur bedrijfsarts:	17	Door 8 medewerkers
• Consult vertrouwens persoon:	1	
• Bezwaar ingediend op besluit:	1	

Medewerkers met een (tijdelijke) aanstelling die ziek uit dienst gaan, ontvangen een ziekteverlofuitkering die door ons wordt betaald. We gaan nog een dienstverlener inschakelen die het medische gedeelte van de re-integratie gaat uitvoeren. In 2020 is één medewerker voor 80 – 100% WGA gekeurd.

Eigenrisicodragers zijn we voor uitkeringen in het kader van de Werkloosheidswet (WW). Wanneer een ex-medewerker een WW-uitkering ontvangt, wordt deze uitkering betaald door ons. In totaal zijn in 2020 drie ex-medewerkers geweest die een WW-uitkering ontvangen.

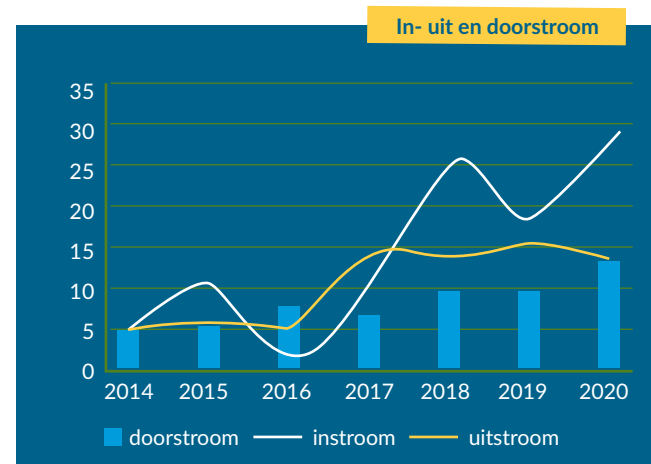

De gemiddelde leeftijd is gelijk gebleven naar iets boven de 46 jaar. Voor ons is de uitstroom vanwege pensionering van specialisten en borgen van hun kennis, een aandachtspunt. In de categorie 56-67 jaar (35 personen) hebben per 31 december 2020 tien medewerkers boven de 63 jaar in dienst. Met de zes omgevingsdiensten in Gelderland hebben we niet gekozen voor het Generatiepact. Dat betekent dat we individuele afspraken maken over geleidelijk minder werken.

De verhouding man-vrouw (65%-35% per ultimo 2020) willen we graag anders zien. We zien vooral in bij handhaving en advies meer mannen dan vrouwen, bij bedrijfsvoering en staf is dat andersom.

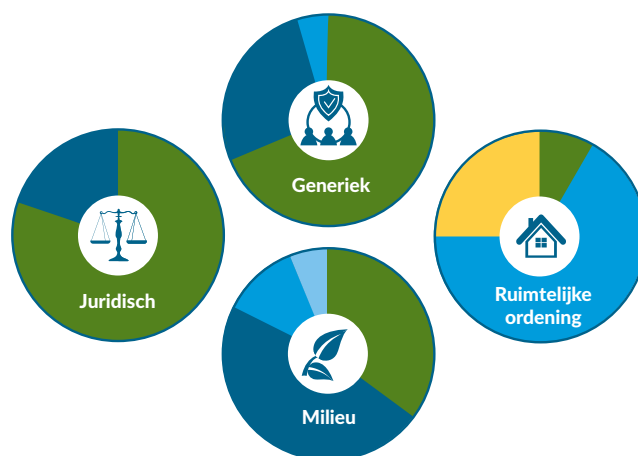
MEDEWERKERS KUNNEN IN EEN DIGITAAL E-PORTFOLIO DE VOORTGANG OP DE VTH-KC BIJHOUDEN

We kennen sinds 2017 hoge instroom- en uitstroom cijfers. In 2020 zijn 15 mensen uitgestroomd, 29 ingestroomd en 14 doorgestroomd + 12 mensen hebben andere functies gekregen ivv de organisatie verandering. De netto instroom hangt samen met de groei van de organisatie en het beleid om het aandeel externe inhuur te verminderen. De tabel laat zien dat we beter onze maatschappelijke rol pakken. Het aantal stageplaatsen is toegenomen. Ook kende ODRA, vanuit het mobiliteitsbeleid, een toename van coaching- en loopbaantrajecten van individuele medewerkers in 2020.

VTH Kwaliteitscriteria

ODRA wil voldoen aan de VTH Kwaliteitscriteria. In 2020 rapporteren we alleen over de kritieke massa. De stand van zaken met betrekking tot de procescriteria is namelijk niet veranderd ten opzichte van vorige jaar. Daarentegen zijn de normen voor de kritieke massa wel veranderd. Per 1 juli 2019 zijn er nieuwe kwaliteitscriteria vastgesteld. In de praktijk betekent dit niet dat we direct volledig moeten voldoen aan de nieuwe criteria, maar dat we daar wel naartoe werken. 2020 stond in het teken van inzicht en overzicht. 2021 gaat in het teken staan van organisatielust. Het voldoen aan de VTH KC is direct gekoppeld aan in-, door-, en uitstroom van medewerkers. Er gaan mensen weg, er komen mensen bij. Het wel/niet kunnen voldoen aan de gestelde normen is daarom ook een flexibel gegeven. In 2020 zijn er veel nieuwe collega's gestart die nog onvoldoende vlieguren en kennis hebben opgedaan om te voldoen aan de gestelde normen. Deze vlieguren en kennis zullen eerst opgebouwd moeten worden, voordat zij getoetst kunnen worden aan de VTH KC. ODRA is goed op weg om volledig robuust te zijn en blijven op de VTH KC 2.2.

- We voldoen aan de gestelde normen
- We voldoen nog niet aan de gestelde normen
- Taken behorende bij deze deskundigheidsgebieden voeren we niet uit
- Voor dit deskundigheidsgebied hebben we een samenwerking binnen het Gelders Stelsel
- Dit zijn nieuwe gebieden binnen de KC 2.2 normen t.o.v. van de KC 2.1 normen

In de bijlagen van katern 2 is een verdere verdieping van de VTH KC 2.2 Kritieke Massa opgenomen.

Met de komst van de nieuwe normen is er ook een nieuwe werkwijze geïntroduceerd. Medewerkers kunnen in een digitaal E-portfolio de voortgang op de VTH-KC bijhouden. Door te werken met deze E-portfolio's is er informatie beschikbaar over individuele medewerkers en over de organisatie robuustheid. Deze wijze van inrichting van informatie is een verbetering ten opzichte van vorige jaren. Naast het verkrijgen van inzicht is geïnvesteerd in trainingen en opleidingen voor de medewerkers. In 2020 is 33% van de totale opleidingskosten (ad € 148.000,-) besteed ten behoeve van de VTH-criteria. Dit is 10% minder dan in 2019.

Facilitaire diensten

ODRA huurt kantoorruimte van de gemeente Arnhem, de facilitaire dienstverlening voor kantoor en ICT wordt geleverd door de Connectie. ODRA beschikte aan het begin van 2020 over 128 werkplekken. Door COVID-19 is het duidelijk geworden dat meer thuiswerken structureel de norm gaat worden. Er is derhalve besloten om per 1 november een deel van het gehuurde op te zeggen. Eind 2020 beschikte ODRA over 102 werkplekken.

Huisvesting	Per 1 jan 2020	Ultimo 2020	Vershil
Gehuurde ruimte in m²	2.371	1.992,2	-371,8
• aantal werkplekken	128	102	-26
Kosten huurkantoor 2019 (€)	481.730	387.600	-94.129
Kosten huur (alle-in) per m² (€)	203	194	-9
Aantal fte's (intern & extern)	158,7	174,8	16,1
• gem. aantal mdw (intern/extern/stage)	197,5	203,7	6,2
Beschikbare ruimte (m²) per fte	14,9	11,4	-3,5
Kosten per fte	€ 3.036	€ 2.217	- € 819

* Structurele kosten (excl. incidenteel)

Qua facilitaire dienstverlening liep 2020 totaal anders dan gepland. Werkruimtes zijn door de Connectie vanaf maart COVID-19- geschikt gemaakt, en thuiswerken werd gefaciliteerd. Na maart (met een korte opleving in de zomer) waren er gemiddeld rond de 20 mensen op kantoor.

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken. (rijksnorm 0,7). De totale bezetting is (intern en inhuur) in 2020 is 174,8 fte. Een stijging van 10% ten opzichte van 2019. De maatstaf is rekenkundig te bepalen (50%), maar geeft geen enkele inhoudelijke waarde vanwege het bijzondere jaar.

Governance

In onze Gemeenschappelijke Regeling (GR) is de bestuurlijke structuur beschreven en geborgd. In 2020 is gewerkt aan een wijziging van deze GR. Aanleiding is een evaluatie van het Gelders Stelsel van Omgevingsdiensten in 2016. Indertijd zijn aanbevelingen gedaan ten aanzien van de definitie 'complexe taken'. Door een tekstuele wijziging is de GR in overeenstemming gebracht met de operationele situatie. De vergunningverlening voor bedrijven waar de provincie Gelderland bevoegd gezag is, wordt door ODRN (Nijmegen) gedaan. Toezicht en handhaving is onze taak.

Bestuur

Ons Algemeen Bestuur (AB) neemt besluiten op basis van de stemverhouding die is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van de begroting en jaarrekening. Zij vervullen de opdrachtgeversrol voor ons. Elke partner beslist afzonderlijk over het mandaat dat zij verleent aan ODRA.

Het bestuur geeft gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. Wij hebben geen audit comité. De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Managementteam

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. De directeur is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten. De directeur wordt ondersteund door twee managers (uitvoering en bedrijfsvoering). Zij hebben mandaat voor het aangaan van verplichtingen tot € 100.000. Daarboven ligt het mandaat bij het dagelijks bestuur.

AB benoemt leden Dagelijks Bestuur (DB). DB komt zo vaak bijeen als nodig. In 2020 vijf keer: 1 schriftelijk, 1 fysiek en 3 online. DB is bevoegd en verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en operationele besluitvorming en hebben de eigenaarsrol. De voorzitter is voorzitter van AB en DB. AB is vijf keer bij elkaar geweest: 1 schriftelijk, 2 fysiek en 2 online.

Regeling Besluit begroting verantwoording (BBV)

In het BBV is een aantal, voor het jaarverslag verplichte onderdelen benoemd, waarover een toelichting moet worden opgenomen.

Dit betreft:

- Verbonden partijen: bij ODRA zijn er geen verbonden partijen;
- Lidmaatschappen; ODRA is lid van de werkgeversvereniging WSGO en lid van ODNL;
- Grondbeleid: ODRA heeft geen grondbeleid, dit behoort niet tot het takenpakket;
- Vennootschapsbelasting: ODRA is vrijgesteld na afspraak met Belastingdienst;
- Lokale heffingen: ODRA heft geen leges of heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving.

2020 IS EEN BIJZONDER JAAR, ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ !

JAARREKENING 2020
OMGEVINGSDIENST
REGIO ARNHEM

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

VERANTWOORDING EN TOELICHTING FINANCIËLE CIJFERS

De grondslagen en uitgangspunten van de

Jaarrekening 2020 worden in hoofdzaak

bepaald door de richtlijnen uit het Besluit

Begroting en Verantwoording provincies

en gemeenten (BBV). Verder is de indeling

gevolgd die we hebben afgesproken met

de zeven omgevingsdiensten in Gelderland:

vergunningen, toezicht en handhaving, advies,

stelseltaken, projecten. Op verzoek van onze

partners worden ook de taakvelden milieu en

bouw onderscheiden.

De categoriale staat van baten en lasten is

vormgegeven op basis van de hoofdindeling:

personeel (intern en extern ingehuurd),

huisvesting, ICT, algemene kosten en

specifieke projectkosten. De analyse en de

toelichtingen zijn in dit katern met name op

de categoriale staat van baten en lasten

toegespitst. De toelichting op de resultaten

per programma zijn in katern 1 vermeld.

Grondslagen en uitgangspunten

Voor de jaarrekening 2020 gelden de volgende
grondslagen en uitgangspunten:

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;

- Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012;

- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);

- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben;

- Baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar zijn verwerkt;
 - Baten betreffen de bijdragen van partners, omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel, derden, Provincie Gelderland voor het programma complexe handhaving (PCH) en subsidies;
 - Voor nog niet afgeronde producten (onderhanden-werk) wordt op basis van de fase waarin de realisatie zich verkeert, een bedrag toegerekend aan de opbrengsten;
 - Lasten - personeelskosten, kosten voor inhuur, adviezen, huisvesting, facilitair en materiële kosten voor projecten;

- De kosten worden onderscheiden in:
 - Directe kosten: betreffen personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces (de afdeling uitvoering en het team projecten). Deze kosten worden toegerekend aan de programma's op basis van de verhouding van de tijdsbesteding van de medewerkers;
 - Overheadkosten: bestaan uit de loonkosten voor indirect personeel, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces;

- Voorzieningen worden berekend op basis van het financiële risico, toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (februari 2021) konden worden vastgesteld;

- Exploitatieresultaat: is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatie resultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene reserve en Bestemmingsreserves. Het 'saldo-resultaat' is het

ELK JAAR WORDT OP BASIS VAN DE BEGROTING EEN WERKPROGRAMMA AFGESPROKEN.

resultaat na bestemmingen van het exploitatie resultaat;

- Algemene reserve: deze is maximaal 5% van de jaarlijkse exploitatie-lasten met een maximum van € 500.000. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot het instellen van Bestemmingsreserves. Mocht er na het verrekenen van het exploitatieresultaat 2020 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan kan dit op basis van stemverhouding afgerekend.

- Continuïteit: Er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige bijdragen. Elk jaar wordt op basis van de begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard, ODRA voert de wettelijke taken voor milieu vergunningen en toezicht uit.

- De gebeurtenissen rondom het coronavirus COVID-19 hebben geen nadelig effect op onze activiteiten en de financiële situatie. Op basis van de huidige omstandigheden en stand van zaken van de overheids-maatregelen zien wij op dit moment geen reden om aan de positieve continuïteitsveronderstelling te twijfelen. Wij zijn daarom van mening dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd dienen te worden op de veronderstelling van continuïteit van de onderneming.

Het boekjaar 2020 van ODRA is met een positief exploitatie resultaat van € 169.700 afgesloten.

BATEN EN LASTEN VOOR
PROGRAMMA-INDELING

Wij hanteren de met zeven Gelderse
omgevingsdiensten afgesproken programma-
indeling. Daarnaast maken we onderscheid in
de taakvelden milieu en bouw. De kosten en
baten die we niet specifiek hebben gelabeld
of een algemeen karakter hebben, zijn
ondergebracht in het taakveld 'algemeen' als
subcategorie onder milieu.

Drie klantcategorieën

We maken in deze staat van baten en lasten onderscheid tussen drie klant-
categorieën: partners, omgevingsdiensten in Gelderland en derden. We hebben
enkel publiekrechtelijke organisaties als klant.

Het Algemeen Bestuur heeft de initiële begroting 2020 in april 2019 besproken
en in december 2019 formeel vastgesteld. In oktober 2020 hebben we met het
Algemeen Bestuur de begroting geactualiseerd. Deze actualisatie betrof voornamelijk
de effecten van het programma *Toezicht en handhaving complexe bedrijven*. Deze
financiële effecten waren bij de initiële begroting niet bekend. De totale omvang van
de initiële begroting (kosten) bedroeg € 16,8 miljoen. De geactualiseerde begroting
gaat uit van een omvang van € 18,6 miljoen.

Toerekening kosten en baten in de programma
begroting en realisatie

ODRA werkt met een producten diensten catalogus (PDC) waarin elk van de
circa 80 producten en diensten zijn gekoppeld aan een programma en taakveld.
De realisatie van de baten komt geheel vanuit deze koppeling voort.
De realisatie van de programma/taakveld-kosten worden gebaseerd op de
verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld loontarief.
De saldi van kosten en baten per programma vertonen relatief kleine verschillen,
waar deze optreden betreft dit onder meer het verschil tussen urenrealisatie en de
afrekenende productprijzen (de zgn. kengetallen). Een diepgaande analyse van deze
kengetal verschillen wordt in 2021 uitgevoerd.

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	Realisatie 2019				Geactualiseerde begroting 2020				Realisatie 2020			
	bouw	milieu	kosten	totaal	bouw*	milieu	kosten	totaal	bouw*	milieu	kosten	totaal
Vergunningen												
• directe kosten			3.138	3.138			2.836	2.836			3.072	3.072
• toegerekende overhead			1.350	1.350			1.240	1.240			1.200	1.200
• baten partners	3.425	1.234		4.659	2.819	1.278		4.097	3.072	1.386		4.458
• baten OD's en derden				0	29	3		31	114	1		115
Saldo vergunningen	3.425	1.234	-4.488	171	2.848	1.281	-4.076	53	3.186	1.387	-4.273	300
Toezicht en handhaving												
• directe kosten			5.555	5.555			4.258	4.258			4.953	4.953
• toegerekende overhead			1.699	1.699			2.391	2.391			1.935	1.935
• baten partners	3.155	4.923		8.078	2.054	4.003		6.057	4.418	3.057		7.475
• baten OD's en derden				0	146	147		293	71	298		369
Saldo toezicht en handhaving	3.155	4.923	-7.254	824	2.200	4.150	-6.649	-299	4.488	3.355	-6.888	956
Advies												
• directe kosten			1.500	1.500			1.277	1.277			883	883
• toegerekende overhead			1.485	1.485			527	527			345	345
• baten partners	0	2.047		2.047	0	1.428		1.428	0	1.311		1.311
• baten OD's en derden				0	0	275		275	0	144		144
Saldo advies	0	2.047	-2.985	-938	0	1.703	-1.804	-101	0	1.455	-1.228	226
Stelseltaken												
• directe kosten			366	366			2.899	2.899			2.972	2.972
• toegerekende overhead			43	43			120	120			1.161	1.161
• baten partners				0	0	63		63	0	6		6
• baten OD's en PCH		127		127	0	3.165		3.165	0	3.127		3.127
Saldo stelseltaken	0	127	-366	-239	0	3.228	-3.019	209	0	3.132	-4.133	-1.001
Algemeen & projecten												
• directe kosten			1.018	1.018			2.098	2.098			1.772	1.772
• toegerekende overhead			1.405	1.405			928	928			693	693
• baten partners	736	1.905		2.641	14	2.806		2.820	594	1.386		1.980
• baten OD's en derden				0	0	183		183	0	174		174
Saldo algemeen	736	1.905	-2.423	218	14	2.989	-3.026	-23	594	1.560	-2.465	-312
Totaal												
• kosten	0	0	17.560	17.560	0	0	18.574	18.574	0	0	18.988	18.988
• baten	7.316	10.235	0	17.551	5.061	13.350	0	18.412	8.269	10.889	0	19.158
Saldo	7.316	10.235	-17.560	-9	5.061	13.350	-18.574	-162	8.269	10.889	-18.988	169,7
Onttrekking algemene reserve				9				162				
Mutatie reserve				-33								157,3
Reserveonttrekking reserves	-7.316	-10.235	17.560	-24				0	8.269	10.889	18.988	-12,4
% baten per taakveld	41,7%	58,3%			27,5%	72,5%			43,2%	56,8%		

DEZE FINANCIËLE EFFECTEN
WAREN BIJ DE INITIËLE
BEGROTING NIET BEKEND.
DE TOTALE OMVANG VAN DE
INITIËLE BEGROTING (KOSTEN)
BEDROEG € 16,8 MILJOEN

Output (financiering) op hoofdlijnen

2020 is het eerste jaar dat ODRA outputfinanciering toepast. Er wordt daardoor naast de tijdsbesteding nadrukkelijker gestuurd op de productrealisatie qua proces, aantallen en kengetal. In de tabel is aangegeven welke producten en diensten er zijn gerealiseerd.

Realisatie omzet									
Productcategoriën x € 1.000	in euro's milieu	bouw	algemeen	totaal	%	aantallen milieu	bouw	algemeen	totaal
Levering producten	€ 2.150	€ 7.615	€ 499	€ 10.264	54%	4.996	8.252	3	13.251
Levering diensten	€ 3.355	€ 549	€ 2.471	€ 6.375	33%	36.873	6.033	27.149	70.055
Collectieve diensten	€ 1.482		€ 139	€ 1.621	8%				
Overig proj. baten	€ 53	€ 179	€ 513	€ 745	4%				
- subsidie e.d.	€ 85		€ 11	€ 96	1%				
Vrijval vorig boekjaar	€ 57			€ 57	0%				
Totaal baten	Totaal kosten			€ 19.158	100%				

Begroot									
Productcategoriën x € 1.000	in euro's milieu	bouw	algemeen	totaal	verschil real. '20	aantallen milieu	bouw	algemeen	totaal
Levering producten	€ 4.914	€ 4.594	€ 892	€ 10.400	€ 135	6.843	5.685	766	13.294
Levering diensten	€ 4.312	€ 371	€ 1.249	€ 5.931	- € 444	50.190	3.806	14.073	68.069
Collectieve diensten	€ 1.428			€ 1.428	- € 193				
Overig proj. baten	€ 535	€ 116		€ 651	- € 94				
- subsidie e.d.					- € 96				
Totaal baten	Totaal kosten			€ 18.409	- € 749				

Het aantal geleverde producten is 1% hoger dan begroot. Het aantal geleverde uren is circa 1,5% hoger dan begroot. De geringe hogere realisatie heeft te maken met aanvullende opdrachten die niet in de begroting zijn opgenomen. De gerealiseerde producten in het programma complexe handhaving (ruim 2800) zijn hierin niet meegenomen.

Specificatie overhead

Aan de programma's wordt over 2020 een bedrag van € 5,3 miljoen aan overheadkosten toegerekend. Hieronder is de opbouw van de overhead weergegeven. De totale overhead bedraagt 28% (begroot was 30,5 %). Ten opzichte van 2019 is het overheadpercentage gelijk gebleven. In absolute zin is de overhead met € 391.600 gestegen, maar door toename van de totale kosten met 8% stijgt het overhead percentage niet.

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Geact. begroot 2020	Overhead 2020	Directe kosten	Totaal real. 2020	Real. 2019
Personele overhead	2.247,5 13%	2.791,4 15%	12.815,5	15.606,9	2.332,8
Materiële overhead					
• huisvesting & facilitair	1.084,9	813,7	0,0	813,7	1.126,5
• ict	1.340,8	1.230,1		1.230,1	967,7
• stelselkosten	328,9	225,2	114,6	339,8	216,2
• advies - en overige kosten	204,3	274,7	0,0	274,7	300,3
• projecten		0,0	722,6	722,6	
Subtotaal mat. overhead	2.958,9 17%	2.537,3 13%	837,2	3.380,9	2.610,7
Totaal	5.206,5	5.335,1	13.652,7	18.987,8	4.943,5
Totale kosten	18.571,2			18.987,8	17.559,6
% van de totale kosten	28,0%	28,1%			28,2%

Specificatie programma's en projecten

Wij voerden in 2020 projecten en programma's uit voor onze partners. In onderstaande tabel zijn deze gespecificeerd.

Materiële kosten programma's en projecten x € 1.000	Begroot 2020	In balans beschikbaar	Kosten (uren)	Saldo kosten (mat.)	In rekening gebracht	Saldo bekostiging verschil	
Partner specifiek							
• Wabo Arnhem	25,6			16,4	25,9	0,0	
• Wabo Lingewaard	95,1			108,9	108,9	0,0	
• milieumetingen provincie	211,4			195,5	195,3	-0,1	
* parenco				84,9	84,9	0,0	aanvullend budget
• aandachtsbedrijven				61,8	61,8	0,0	aanvullend budget
• piket (schoonmaakkosten)				74,4	74,4	0,0	
• geluidsanering		40,4	36,3			0,0	op balans
• overig				21,0		21,0	kosten ODRA
Partner specifiek	332,1	40,4	36,3	572,4	551,3	21,1	
Collectieve diensten (materieel)							
• beheer Milieukaart (RVMK)	99,1		24,7	56,1	99,1	43,0	restitutie
• implementatie omgevingswet		24,7	46,7			0,0	t.b.v. col. diensten
• meldplicht energie						0,0	vrijval in saldo
• asbesttaken	51,1				51,1	51,1	restitutie
	150,2	71,4	71,4	56,1	150,2	94,1	
Overig							
• ORM		29,5		34,5		-5,0	loopt via balans
• externe veiligheid (GUOV)	(subsidie was niet begroot)			98,4	13,0	-85,5	subsidie 87%; rest via WP
Totaal	482,3	111,8	107,7	628,5	701,5	115,2	

Toelichting op de tabel met materiele projectkosten

• Wabo: Geen bijzonderheden. Kleine budgetoverschrijding. Is afgerekend via werkpakket.

• Milieu metingen (tbv provincie): Budget is nagenoeg besteed. Het saldo is gerestitueerd aan de provincie via het werkpakket. Er is in Renkum een speciale meting opgezet. Hiervoor was aanvullend budget.

• Aandachtsbedrijven (incl samen sterk met ODRN); Voor de opstart en inrichtingskosten van het programma aandachtsbedrijven dat in 2021 van start was aanvullend budget van de Provincie beschikbaar.

• Piket (schoonmaakkosten); Deze worden vanwege het onvoorspelbare karakter niet begroot. De kosten worden direct aan de betreffende partner doorbelast.

• Geluidsanering (zie ook balans -> vooruitbetaalde kosten). Voor de Trans en Apeldoornseweg zijn in 2020 kosten gemaakt die uit reservering op de balans worden bekostigd.

• Overig; een aantal projecten belast ODRA niet specifiek door, waaronder kosten voor de werkgroep autodemontage en andere werkgroepen.

• RVMK: ten behoeve van de Regionale Verkeer Milieu Kaart voert ODRA werkzaamheden uit bij alle partners exclusief provincie Gelderland en extra bij gemeente Montferland. Er is een positief saldo, dat beschikbaar is voor restitutie aan de partners.

• Implementatie Omgevingswet: Restant middelen uit 2019 zijn ingezet in 2020.

• Meldplicht energie; Er zijn in 2020 nagenoeg geen activiteiten en kosten meer geweest. Het restant is vrijgevallen en is onderdeel van het exploitatiesaldo.

• Asbestdaken; In de collectieve diensten is een materieel budget opgenomen. De begroting was opgesteld voordat over de 1e kamer de wetgeving heeft gestemd, met als uitkomst dat de wet niet doorgaat. De middelen zijn beschikbaar voor restitutie aan de partners.

• ORM: Hierdoor voert ODRA de administratie namens de partners. Wordt geheel via de balans afgewikkeld. Er is een negatief saldo van € 5.000 ontstaan.

• Externe veiligheid (GUOV): vanuit de provincie is er een subsidie beschikbaar gesteld van € 85.000. Er was begroot dat de projectgelden geheel door de partners zou worden bekostigd. De provincie heeft voor 87% de kosten gesubsidieerd in 2020. Dus een meevaller. In 2021 valt de subsidie geheel weg. Het verschil is via de afrekening werkpakketen in rekening gebracht.

Financiering

In onderstaande tabellen hebben we conform vereisten uit BBV respectievelijk aangegeven:

• **Overzicht van de dekkingsmiddelen** – We kennen drie financieringsstromen die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen: baten van partners, baten omgevingsdiensten in Gelders Stelsel, baten van derden. We hebben geen rente betaald voor leningen. We hebben wel een klein bedrag aan rente betaald, omdat we kortstondig rood hebben gestaan en die geboekt bij de bankkosten. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	Initiële begroting 2020			Actuele begroting 2020			Realisatie 2020		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Exploitatie	16.595,9	16.832,0	-236,1	18.409,2	18.571,2	-162,0	19.157,5	18.987,8	169,7
Overzicht van dekkingsmiddelen									
• lokale heffingen									
• algemene uitkeringen									
• dividend									
• saldo financieringsfunctie									
• reserves			-236,1			-162,0			169,7
Saldo	16.595,9	16.832,0	0,0	18.409,2	18.571,2	0,0	19.157,5	18.987,8	0,0

• **Overzicht financiering uit reserves** - we hebben het nadelig saldo uit boekjaar 2019 in overleg met het Algemeen bestuur in mindering gebracht op de reserves. Het bestemmingsfonds 'RVMK' hebben we beëindigd en het saldo is overgeheveld naar de algemene reserve. ODRA stelt voor dat het positieve saldo 2020 ad €169.700 wordt bestemd in een nieuw bestemmingsfonds voor *Opleidingen omgevingswet*. Deze wordt € 157.283 (restant van toegekende budget). Het rest saldo komt ten laste van de algemene reserve. De overige bestemmingsfondsen muteren niet.

Mutatie reserves x € 1.000	Initiële begroting 2020			Actuele begroting 2020			Realisatie 2020		
	begin	toev./onttr.	saldo	begin	toev./onttr.	saldo	begin	toev./onttr.	saldo
Algemene reserve	442,2	208,2	234,0	442,2	134,1	308,1	442,2	27,9	470,1
BR Provincietaken	91,8		91,8	91,8		91,8	91,8	0,0	91,8
BR bur. mil. metingen	200,7		200,7	200,7		200,7	200,7	0,0	200,7
BR RVMK	3,5	3,5	0,0	3,5	3,5	0,0	3,5	-3,5	0,0
Resultaat	24,4	24,4	0,0	24,4	24,4	0,0	24,4	-24,4	0,0
• onverdeeld resultaat 2020								12,5	12,5
• bestemming opleiding omg. Wet								157,3	157,3
Saldo	762,6	236,1	526,4	762,6	162,0	600,6	762,6	169,7	932,3

• **Overzicht incidentele kosten en baten** - De afspraken die met onze partners hebben gemaakt over de milieutaken, zijn te beschouwen als structurele taken. Voor de meeste taken geldt dat deze (verplicht) zijn belegd bij ODRA. Voor onze bouwtaken geldt dat niet, maar zijn feitelijk toch te zien als structureel. Ook Wabo en Meten en advies zijn voor ons structurele activiteiten. Onze partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die wij moeten aanwenden in stand te houden, dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken. Incidenteel zijn onze opdrachten voor derden en gesubsidieerde projecten (GUOV – EED – BSV). Een aantal doen we al lang.

Overzicht incidentele baten x € 1.000	Initiële begroting 2020			Actuele begroting 2020			Realisatie 2020		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Opdrachten derden*	156,3		156,3	156,3		156,3	106,7		106,7
Projecten en subsidie	15,9	389,9	-374,0	15,9	589,9	-574,0	95,5	722,6	-633,1

* Kosten zijn niet berekend in de begroting

STAAT VAN BATEN EN LASTEN
VOOR CATEGORIALE INDELING

De initiële begroting 2020 is door het Algemeen Bestuur besproken in mei 2019.

De gemeenteraden en Provinciale Staten hebben zienswijzen ingebracht. De totale omvang van de initiële begroting is daarna vastgesteld op € 16,8 miljoen kosten en € 16,6 miljoen baten. Een negatief begrotingssaldo van € 236.000, vooral toe te rekenen aan de (dubbele) kosten van de implementatie van het zaakstelsel en de extrakosten voor de opleidingen omgevingswet.

In het Algemeen bestuur van oktober 2020 is een actualisatie vastgesteld. Deze betrof het programma complexe handhaving (PCH). Dit leidt tot een bijstelling van € 1,74 miljoen kosten en € 1,81 miljoen baten. Met de actualisatie is er begrotingstekort € 162.000.

- De begroting 2020 (inclusief actualisatie) bevat een aantal uitgangspunten:
- Formatie: 167 fte, waarvan 136 productieve fte's en 32 fte (19%) staf en bedrijfsvoering.
 - 144 fte interne medewerkers met een gemiddelde loonsom van € 76.850 per fte.
 - 24 fte externe inhuur met een gemiddeld tarief van € 96.600 per fte.
 - Het begrote aandeel inhuur externen: 17 % van de totale salarislasten.
 - Uurtarief diensten voor de partners: € 91,-.
 - Voor producten gelden diverse productprijzen gebaseerd op de vastgestelde kengetallen in de PDC. Het gemiddelde is 8,6 uur (€ 782,-) per product.
 - De collectieve diensten zijn fixed-price vastgesteld op € 1,45 miljoen.
 - Opleiding: 2% van de loonsom; aangevuld met een eenmalig budget van € 162.000 voor opleidingen omgevingswet.
 - Huisvesting, facilitair en ICT: ingehuurd bij gemeente Arnhem; op basis van 128 werkplekken.
 - Aantal productieve (= declarabele uren) per interne fte = 1.380. Voor externen 1.600 uur. Totaal beschikbare uren voor diensten en producten = afgerond 192.000 uur.

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Begroting en Realisatie 2020 - categoriaal

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Initieel bg 2020	Geactualiseerde bg 2020	Realisatie 2020	% v/d begroting	Realisatie 2020
Baten dienstverlening					
Partners	15.332,2	14.273,1	14.736,2	103%	15.603,4
Omgevingsdiensten	760,5	560,5	510,4	91%	776,1
Derden	156,3	156,3	106,7	68%	100,7
Prog. Complexe HH		3.072,5	3.141,9	102%	
Baten dienstverlening	16.249,0	18.062,3	18.495,2	102%	16.480,2
Overige inkomsten	15,9	15,9			136,5
Doorbelaste kosten	331,0	331,0	566,9		934,3
Subsidies & overig			95,5		
Totaal baten	16.595,9	18.409,2	19.157,5	104%	17.551,0
Kosten	Begroting 2020	Begroting na actualisatie	Realisatie 2020	% v/d begroting	Realisatie 2019
Personeel					
• medewerkers ODRA	10.849,6	11.027,0	11.170,5	101%	10.187,7
• inhuur capaciteit	1.851,4	2.674,4	1.954,5	86%	2.235,3
• inhuur ondersteuning			402,4		
• loon- en ext. kosten	12.701,1	13.294,5	13.527,5	102%	12.423,0
• uitbesteed werk (excl. complex)			316,8		373,5
• inhuur complex (pool)		800,7	922,5	115%	
• aanvullende inhuur		800,7	1.239,2	155%	373,5
Loonkosten in- & extern	12.701,1	14.095,2	14.766,7	105%	12.796,5
• opleidingen	381,0	422,1	148,4	35%	213,8
• alg. personeelskosten	426,0	473,0	517,2	109%	774,8
• dotatie p-voorziening			277,6		216,0
• harmonisatie bijdrage	-76,4	-76,4	-103,1	135%	-97,0
Totaal personeel	13.431,7	14.913,9	15.606,9	105%	13.904,1
Huisvesting en facilitair	1.084,9	1.084,9	813,7	75%	1.126,4
ICT	1.340,8	1.372,8	1.230,1	90%	967,7
Stelselkosten	328,9	328,9	339,8	103%	326,3
Advieskosten	255,8	280,8	238,1	85%	246,6
Overige kosten			36,6		53,7
Onvoorzien			-		
Programma kosten	389,9	589,9	722,6	122%	934,7
Totaal kosten	16.832,0	18.571,2	18.987,8	102%	17.559,5
Saldo	-236,1	-162,0	169,7		-8,5
Naar bestemming opleidingen omgevingswet			-157,3		33
Saldo na bestemming		-162,0	12,5		24,5

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

We verstaan onder loonkosten de salaris- kosten van vaste medewerkers en inhuur van externe capaciteit. Vanwege het afwijkende karakter van de posten “uitbesteed werk” en “inhuur pool” worden deze hieronder apart toegelicht.

Loonkosten intern en inhuur externe capaciteit

- De loonkosten van de capaciteit is € 0,6 miljoen hoger dan begroot. In onderstaande tabel is de analyse op bezettings- en prijsverschillen weergegeven:
- De loonkosten van internen vallen gemiddeld € 856 euro per fte mee; dit heeft te maken met een relatief hoge (goedkopere instroom in 2020).
 - Daarentegen zijn de gemiddelde kosten van de inhuur fors hoger dan begroot. Dit heeft meer te maken met omissies in de begroting, dan met de tarieven. ODRA heeft scherp ingezet op het inkoopbeleid van externen. Veel inhuurtarieven zijn lager dan in 2019.
 - De interne bezetting is 3,5 fte hoger; dit zijn de eerste resultaten van ons beleid om minder externe inhuur te hebben. (zie katern 1)

Formatie bezetting en personele kengetallen	intern	Begroting 2020 extern	totaal	%	Realisatie 2020 intern	extern	totaal	%
Formatie bezetting								
• lijn afdelingen	112,0	19,4	131,3	79%	118,3	16,2	134,5	80%
• externen PCH		4,3	4,3					
• bedrijfsvoering/staf	31,5		31,5	19%	28,7	4,2	32,9	20%
Totaal bezetting en formatie	143,5	23,7	167,2		147,0	20,4	167,4	
Loonkosten								
• salarissen en premies (intern)	€ 11.027,0		€ 11.027,0		€ 11.170,5		€ 11.170,5	
• inhuur capaciteit		€ 2.267,4	€ 2.267,4			€ 1.954,5	€ 1.954,5	
• inhuur ondersteuning						€ 402,4	€ 402,4	
Loonkosten x € 1.000	€ 11.027,0	€ 2.267,4	€ 13.294,5		€ 11.170,5	€ 2.357,0	€ 13.527,5	
Gemiddelde kosten/fte (in €)	€ 76.850	€ 95.653	€ 79.516		€ 75.974	€ 115.738	€ 80.812	
= uurprijs	€ 55,69	€ 59,78			€ 55,05	€ 72,34		
% van de loonkosten	83%	17%			83%	17%		

Salariskosten

Vanaf 1 januari 2017 krijgen onze medewerkers naast het vaste salaris ook een vrij besteedbaar Individueel Keuze Budget (IKB). Deze zijn als vast element in onze salarislasten opgenomen. Medewerkers die met de oprichting van ODRA zijn overgekomen van provincie Gelderland, gemeenten Arnhem, Lingewaard en Renkum, krijgen van ons hun harmonisatietoelagen vergoed. Voor de oud-provinciemedewerkers worden deze kosten bekostigd uit de gevormde voorziening, die voor de gemeenten op basis van nacalculatie. We hebben de inkomsten opgenomen als dekking op de overige personeelskosten.

Bijzondere inhuur

Een deel van het werk, met name controles, wordt op productbasis uitbesteed. Daarnaast is voor het programma complexe handhaving capaciteit ingeleend (pool PCH) vanuit de andere omgevingsdiensten met het tarief van de omgevingsdiensten. Dit wordt 1 op 1 doorbelast aan de Provincie.

Opleidingskosten

Het totale budget voor opleidingskosten, na actualisatie, bedroeg in 2020 € 422.000. Hiervan is 2% regulier (ad € 260.000) en € 162.000 incidenteel voor de omgevingswet opleidingen. Er is (mede vanwege corona, een lage besteding, zowel van het regulier als aanvullende budget. Er wordt voorgesteld om het niet bestede deel voor de omgevingswet ad € 157.000 via een bestemmingsfonds voor 2021 beschikbaar te hebben. Er is € 148.000 aan opleidingskosten uitgegeven (1,0% van de realisatie loonsom). 33% had betrekking op opleidingen VTH-criteria.

Algemene personeelskosten + dotatie personeelsvoorziening

Het budget (€ 473.000) voor de algemene personeelskosten is overschreden. Er is € 43.000 meer uitgegeven. De belangrijkste oorzaak betreft uitkering voor ziektekostenvergoedingen, en een eenmalige bonus. Beide waren niet begroot. Er is een voorziening getroffen ter dekking van toekomstige kosten in het kader van mobiliteit van medewerkers in totaal voor € 277.000.

Bedragen x € 1		Dhr. R. Vlaander	
Functie gegevens		Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)		1,0	
Gewezen topfunctionaris?		Nee	
Dienstbetrekking?		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 98.902	
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.496	
Subtotaal		€ 116.398	
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum		€ 201.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.	
Totale bezoldiging 2020		€ 116.398	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.	
Onverschuldigde betaling		n.v.t.	
Gegevens 2019		mw Smelik	
Aanvang en einde functievervulling in 2019		10-07 t/m 31-12	01-01 t/m 09-07
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)		1,0	1,0
Dienstbetrekking		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 46.545	€ 56.662
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 7.131	€ 9.683
Subtotaal		€ 53.676	€ 66.345
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum		€ 93.014	€ 100.986
Totale bezoldiging 2019		€ 53.676	€ 66.345

Naam topfunctionaris	Functie	Partner	Periode
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)	Renkum	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Mw. C. Bouwkamp	Bestuurslid (DB & AB)	Arnhem	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. T. Spaargaren	Bestuurslid (DB & AB)	Duiven	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. T. Janssen	Bestuurslid (DB & AB)	Lingewaard	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. P. Kerris	Bestuurslid (DB & AB)	Prov. Gelderland	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. P. Bollen	Bestuurslid (AB)	Doesburg	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. D. Horsthuis - Tangelder	Bestuurslid (AB)	Overbetuwe	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. D. Klomberg	Bestuurslid (AB)	Rheden	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Mw. M. Albricht	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Dhr. H. Breunissen	Bestuurslid (AB)	Westervoort	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Mw. C. Koers	Bestuurslid (AB)	Zevenaar	01-01-2020 t/m 31-12-2020

ODRA heeft geen structurele ruimte in de begroting voor het opvangen van mobiliteitskosten en organisatieontwikkeling (en de daaruit ontstane frictiekosten). Dit bedrag wordt feitelijk gedekt uit de budgetruimte bij de ICT- en advieskosten.

Wet normering topinkomens (WNT)

Ons bestuur wordt gevormd door vertegenwoordigers van onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten die onze bestuursleden maken, worden door de desbetreffende gemeenten of provincie vergoed. We hebben geen wisselingen in ons bestuur in 2020.

Het inkomen van de directeur van ODRA is getoetst aan de WNT. Ruben Vlaander is in oktober 2019 aangesteld als directeur. Het inkomen en vergoedingen in 2020 is onder de norm van de WNT gebleven. Het bezoldigingsmaximum in 2020 is € 201.000 op fulltime basis. Verder hebben we geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Huisvesting, ICT- en facilitaire kosten

De kosten voor onze huisvesting, inclusief facilitaire diensten door De Connectie, zijn in 2020 lager dan begroot. We hebben vanwege thuiswerken bespaart op het aantal werkplekken. In november zijn we teruggegaan van 128 naar 102 werkplekken. We printen ook beduidend minder, koffie en schoonmaakkosten zijn ook anders dan normaal vanwege de geringe aanwezigheid op kantoor. Nadat we in juli 2019 de financiële administratie in eigen beheer hebben genomen, is ook per 1 januari 2020 de personeels- en salarisadministratie door ODRA opgepakt. De kosten van de eigen administratieve krachten zijn niet in de tabel opgenomen (staan bij personeelskosten), voorheen stonden deze bij de facilitaire kosten.

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Real. 2019	Begroot 2020	Real. 2020	Verschil
Huisvesting in stadskantoor	502,2	563,9	525,4	38,5
Facilitair stadskantoor	55,8			0,0
Overige huurkosten (markt)	0,0	50,0	0,0	50,0
Kosten parkeren / fietsen / wagenpark	120,6	95,5	119,1	-23,6
Huisvestingskosten	678,7	709,4	644,5	64,9
Kosten personeels administratie	72,5			0,0
Kosten financiële adinistratie	23,1			0,0
Kosten facilitaire diensten	352,2	375,5	169,2	206,3
Facilitaire kosten	447,9	375,5	169,2	206,3
Totaal	1.126,5	1.084,9	813,7	271,2
Kengetallen in euro's				
• huisvestingskosten per fte	€ 4.277	€ 4.243	€ 3.850	
• fac. diensten per fte	€ 2.822,2	€ 2.245,9	€ 1.010,7	

Thuiswerken

We verwachten dat we ook na corona meer thuis zullen werken. Dat vraagt om een andere inrichting van het kantoorgebouw en faciliteren van thuiskantoor. In het vierde kwartaal 2020 hebben we in overleg met De Connectie een hervorming ingezet van de huisvesting en de benodigde faciliteiten. De enquête onder medewerkers heeft ons een schat aan informatie opgeleverd over de wensen voor de toekomstige huisvesting. We hebben de uitgangspunten op basis van een NEN normering, op papier gezet en gaan dat verder uitwerken tot een huisvestingsplan.

ICT-kosten

De kosten voor ICT als geheel zijn in 2020 € 1,2 miljoen. Ten opzichte van 2019 zijn de kosten gestegen. Dit is grotendeels het gevolg van de implementatie van ons zaakstelsel. Hierdoor zijn er dubbele (licentie) kosten ontstaan. Deze waren begroot.

ICT-kosten x € 1.000	Real. 2019	Begroot 2020	Real. 2020	Verschil
Werkplekken	403,1	426,5	444,6	1,0
Licentiekosten	364,5	618,5	555,5	0,2
Hardware	60,8	126,9	107,1	-0,7
Functioneel en applicatiebeheer	139,3	95,7	98,7	-0,2
Afschrijfkosten	0,0	73,1	24,1	
Totaal	967,7	1.340,8	1230,1	-13%
Kengetallen in euro's				
• ICT kosten per fte	€ 6.098	€ 8.019	€ 7.349	€ 671

Inhuur adviesdiensten

Naast de inhuur van derden hebben we voor enkele specialistische taken (optimaliseren SAP) en organisatieontwikkeling gebruik gemaakt van externe adviseurs. Afgerond is in 2020 € 238.000 uitgegeven aan inhuur van advies, € 281.000 begroot. De onderbesteding heeft onder meer te maken met 'in huis halen' van externe communicatie kennis (verantwoord bij externe inhuur). De kosten voor de implementatie en inrichting van VTH systeem is ook grotendeels door eigen medewerkers uitgevoerd, waardoor de kosten meevallen. De implementatiekosten van de leverancier van OpenWave zijn geactiveerd en worden in 5 jaar afgeschreven.

Baten

De baten hebben we toegelicht bij de staat van baten en lasten per programma. In de bijlagen hebben we de baten per klant gespecificeerd. De inkomsten van programma's en projecten zijn bij de toelichting op de staat van baten en lasten en bij de specificatie van de stelseltaken en projecten toegelicht.

Overige inkomsten

- Doorberekening projectkosten: de belangrijkste betreffen de kosten voor Wabo en team meten & advies. Deze zijn bij de projectkosten toegelicht.
- Overige inkomsten: betreft subsidies voor GUOV en AO fonds, voor corona maatregelen.

WE VERWACHTEN DAT
WE OOK NA CORONA
MEER THUIS ZULLEN
WERKEN.

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Onze Jaarrekening 2020 is opgesteld met

inachtneming van het Besluit Begroting en

Verantwoording provincies en gemeenten

(BBV) en de Financiële verordening

Omgevingsdienst Regio Arnhem 2016.

Vaste activa

- Immateriële vaste activa – bij ODRA niet aanwezig

• Materiële vaste activa - de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies, die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de materiële activa.

• Financiële vaste activa - deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de ontvangen subsidies die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen.

Vlottende activa

- Voorraden - niet van toepassing bij ODRA

• Uitzettingen met rentelooptijd korter dan een jaar - hieronder vallen onderhanden werk: de "onderhanden werken" zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De vorderingen en overlopende activa: deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde

- Liquide middelen - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

Vaste passiva

• Eigen Vermogen - onder Eigen Vermogen zijn opgenomen de Algemene Reserve, de Bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat)

• Voorzieningen - ODRA kent twee type voorzieningen namelijk de harmonisatie- en personeelsvoorzieningen. De eerste is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen. De tweede betreft voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers. Beiden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende Passiva

• Hier vallen de passiva - met rentelooptijd korter dan een jaar onder, zoals de vooruit ontvangen betalingen, hebben betrekking op programma's /projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva; deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Balans					
Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019	Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vaste activa			Eigen vermogen		
• (im)materiële vaste activa	254,0	191,3	• algemene reserve	470,2	442,2
• financiële vaste activa			• bestemmingsreserves	292,5	329,0
			• geraliseerd resultaat	169,7	-8,5
Vlottende activa			Voorzieningen	823,2	729,4
• voorraden			Totaal vaste passiva	1.755,6	1.492,1
• liquide middelen	246,6	1.519,8	Vlottende passiva		
• uitzettingen met rente- typische looptijd <1 jaar	5.270,2	3.531,1	• netto vlottende schulden met looptijd < jaar	3.569,2	3.030,8
Totale activa	5.770,9	5.242,2	• overige schulden	446,9	570,9
			• overlopende passiva	-0,9	148,4
			Totaal vlottende passiva	4.015,3	3.750,1
			Totale passiva	5.770,9	5.242,2

Vaste activa							
(Im)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2020	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2020
Investerings in openbare ruimte met economisch nut							
Vervoermiddelen	37,9			14,3			23,6
Machines, apparaten, installaties laptops e.d.	10,4	66,8 10,8		7,9 2,3			69,3 8,5
Immateriële activa (software)							
• implementatie SAP	91,6	10,6		21,9			80,3
• implementatie VTH	51,4	20,9					72,3
(Im)Materiële vaste activa	191,3	109,1	0,0	46,3	0,0	0,0	254,0

Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Stand 31-12-2020
Uitzettingen in 's Rijks schatkist me Vorderingen op openbare lichamen	12,1		3.746,5
Overige vorderingen	3.256,5		970,3
OHW	262,5		394,0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd	235,6		159,4
Korter dan één jaar	3.766,7	-	5.270,2

Toelichting op de materiele activa

Wagenpark: In 2020 zijn er geen nieuwe auto's gekocht. Er wordt geleased. Van de 10 auto's zijn er 5 geactiveerd. Dit betreffen drie Mercedes bussen (afschrijftermijn 5 jaar) en één Ford Transit (afschrijftermijn 10 jaar) en de gekochte personenauto's. De personen-auto's zijn in het verleden niet geactiveerd. Machines en apparatuur: geactiveerd is de apparatuur in de meet- en regel voertuigen. Deze worden als volgt afgeschreven:

- Apparaten: 10 jaar
- Hardware: 4 jaar
- Inventaris: 5 jaar
- Software: 5 jaar

In juli 2019 is de 1e fase van de implementatie van het bedrijfsvoering-systeem (SAP-by Design) afgerond. Begin 2020 is ook de 2e fase (HRM) operationeel geworden. De projectkosten voor de implementatie (inrichting software) worden geactiveerd en in 5 jaar afgeschreven.

Het nieuwe VTH systeem ging op 6 januari 2021 live. Ook voor deze implementatie geldt dat de inrichtingskosten worden geactiveerd. In de tabel is onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de rijksschatkist; Er was een saldo van € 3,66 miljoen beschikbaar. De nog te betalen kosten zijn op balans datum eveneens hoog, zoals crediteuren en belastingen (btw).

Onderhanden werk (ohw)

Met ingang van 2020 is de bekostigingsmethode veranderd naar een 'beheerste' vorm van outputfinanciering. Dit houdt in dat de producten afgerekend gaan worden met een vaste productprijs nadat ze zijn afgerond. De producten die onderhanden zijn, worden op basis van de status in relatie tot de kostprijs op de balans opgenomen. Door de overgang naar Open Wave waren het aantal niet afgeronde producten lager dan in 2020. De verschillen zijn in mindering gebracht op de afrekening werkpakketten bij de klanten.

Liquide middelen x € 1.000	Stand 1-1-2020	Stand 31-12-2020
BNG betaalrekening	1.519,8	246,6
Liquide middelen	1.519,8	246,6

ODRA maakt gebruik van twee bankrekeningen: BNG en een rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren). De liquiditeitspositie ultimo 2020 was op de BNG rekening. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)		Verslagjaar 2020			
(1)	Drempelbedrag	1.750			
		1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	841	660	519	1.015
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	909	-660	-519	-1.015
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	841	660	519	1.015
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	18.571			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	18.571			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
(5a)	Som van per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	78.490	60.027	47.789	94.415
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	841	660	519	1.015

Toelichting op het drempelbedrag

Volgens de berekening is het drempelbedrag voor ODRA € 250.000. (zie regel 1 en 4d). Er is echter een specifieke afspraak (25-9-2013) gemaakt met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet op € 1,75 miljoen is vastgesteld.

5.2.2 VASTE PASSIVA

Reserves

Het resultaat van 2019 (€ 24.400) is toegevoegd aan de algemene reserve. Het bestemmingsfonds Rvmk is opgeheven en het saldo

Reserves x € 1.000	Saldo 1-1-2020	Resultaat bestemming 2019	Toevoegingen 2020	Rente toerekening 2020	Onttrekkingen 2020	Verminderen afschrijvingen	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	442,2	28,0					470,2
BR Provincietaken	91,8						91,8
BR Bureau milieumetingen	200,7						200,7
RVMK	3,5	-3,5					0,0
Onderdeeld resultaat 2019	24,4	-24,4					0,0
Onderdeeld resultaat 2020			169,7		-157,3		12,4
• naar bestekking opl. Omg wet			157,3				157,3
Korter dan één jaar	762,6	0,1	327,0	0,0	-157,3	0,0	932,4

eveneens toegevoegd aan de algemene reserve. Het Algemeen Bestuur heeft in april 2020 daartoe besloten.

Het resultaat van 2020 (€ 169.735) is te splitsen in twee onderdelen. Het restant budget dat beschikbaar was voor de opleidingen omgevingswet (€ 157.263), daarover wordt voorgesteld dit toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsfonds, opdat dit in 2021 kan worden aangewend. Het resterende saldo € 12.473 positief, er wordt voorgesteld dit toe te voegen aan de algemene reserve. Na accordering van dit voorstel zal dit na balansdatum worden verwerkt.

Bestemmingen van de fondsen

- Bestemmingsreserve Provincie taken: in 2013 is een aantal werkzaamheden voor provincie Gelderland niet uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft destijds besloten tot het instellen van deze bestemmingsreserve. In overleg met de provincie Gelderland was een besteding vastgesteld; tbv de inrichting 'samen sterk en aandachts-bedrijven', danwel de extra inspanning voor metingen bij Parenco. Uiteindelijk zijn deze kosten afgerekend met de provincie. Komend jaar zal een nadere invulling worden gegeven aan de besteding van deze reserve.

- Bestemmingsreserve Bureau milieumetingen: ten behoeve van dekking van toekomstige kosten van het Bureau milieumetingen (team meten & advies) heeft het Algemeen Bestuur in 2014 besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen. De toekomstige kosten betreffen vooral de investeringen die moeten worden gedaan voor apparatuur ten behoeve van de metingen. Deze gaan vanaf 2021 plaatsvinden.

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 1-1-2020	Vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31-12-2019
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	479,4	36,7	-		442,7
Personele kosten	250,0	250,0	256,2		256,2
Reservering verlof uren			124,3		124,3
Voorzieningen	729,4	286,7	380,5	0,0	823,3

Voorzieningen

Uit de voorziening harmonisatietoelagen is € 36.700 vrijgevallen en aangewend. Er is nog een bedrag van afgerond € 443.000 nodig om de toekomstige kosten te dekken. Er is bij de berekening een index van 1,4% kostenstijging tot 2030 (laatste persoon, in deze voorziening met pensioen) gehanteerd.

Aan de voorziening personele kosten is zowel onttrokken en gedoteerd

ter dekking van kosten van voormalige medewerkers waaruit mobiliteit en detacheringskosten worden betaald.

Er is in 2020 een reserve gevormd voor niet opgenomen verlofuren, vanwege corona. Deze uren zullen naar verwachting in 2021 extra worden opgenomen, hetgeen tot een capaciteitsvraag leidt. Die wordt dan uit deze reserve gedekt.

5.2.3 VLOTTENDE PASSIVA (MET LOOPTIJD KORTER DAN JAAR)

Vooruit ontvangen bedragen

De vooruit ontvangen middelen hebben met name betrekking op geluidssaneringsprojecten waarvan enkele al in 2015 en 2016 zijn gestart. Er zijn middelen in de exploitatie vrijgevallen ter dekking van kosten. De saldi van de diverse projecten worden in 2021 met elkaar verrekend, waarna € 4.000 overblijft.

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 1-1-2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31-12-2020
Geluidssanering					
• Amst. straatweg Arnhem voorbereiding	0,0				0,0
• Amst. straatweg Arnhem uitvoering	-4,0				-4,0
• Saneringsproject Trans eo VBT	14,9		-8,2		6,7
• Project W. van Pontlaan Arnhem	0,0				0,0
• Apeldoornseweg Arnhem	29,4		-28,1		1,3
• Spijkerviertel Arnhem	0,0				0,0
• ISV-geluid Gemeente Arnhem	0,0				0,0
Overig					
• ORM	29,5	14,4	-48,9		-5,0
• Meldplicht energie	46,7			-46,7	0,0
• Project omgevingsdienst	24,7			-24,7	0,0
• Diversen	7,1			-7,1	0,0
Vooruitontvangen betalingen	148,4	14,4	-92,3	-71,4	-0,9

ODRA heeft in eind 2019 begin 2020 de meldplicht energie uitgevoerd. De partners hebben hiervoor een éénmalige doeltuitkering ontvangen uit het gemeentefonds en aan ODRA overgemaakt. De resterende middelen zijn vrijgevallen.

ODRA is bezig met de voorbereiding van de Omgevingswet. De middelen die beschikbaar waren vanuit 2019, zijn aangewend.

In het partneroverleg is afgesproken dat voor de ORM-gelden ODRA de administratie voert. Die loopt geheel via de balans.

Schulden x €1.000	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Overlopende passiva x €1.000	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Schulden looptijd < jaar			Afrekening DVO Gemeente Arnhem		73,6
• Belasting (btw/loonbelasting)	1.279,1	1.471,3	Afrekening DVO Connectie	- 84,5	145,6
• Loonheffing			Nog te betalen facturen 2020>2019	319,3	
• Premies IP/OP/NP/FPU	134,0	163,1	BTW vereffening	336,1	
• Crediteuren	1.617,7	1.934,8	Nog te betalen facturen 2021>2020		227,8
• Crediteuren privaat					
• Divers					
Overige schulden	3.030,8	3.569,2	Overige schulden	570,9	446,9

Overige schulden

De ultimo standen van de afdrachten aan BTW, loonheffing en premies zijn ten opzichte van vorig jaar gestegen, door hogere omzet in laatste kwartaal en afrekening IKB in december. De crediteurenstand kende ultimo 2020 een hoge stand. Normaal omdat veel rekeningen van leveranciers over december (soms laatste kwartaal 2020) medio januari binnenkomen.

Bedrijf	Wat?	Looptijd eindigt	Contractwaarde p/jaar - prijspeil 2020	Toelichting
Ambting car expert	3 maal Kia Picanto lease	01-04-2021	9,4	3-jarig contract
Ambting car expert	1 maal Kia Picanto lease	01-04-2021	3,1	3-jarig contract
Contract Centric	Onderhoud MVV/S40	01-01-2021	92,0	Max. looptijd ivm vervanging VTH
Care2Work	Verzuimbegeleiding en arbo	01-04-2020	12,1	Jaarlijks opzegbaar
T2en	Licenties SAP en SAC		75,2	Optie tot verlenging met 5 jaar
REM automatisering	Licenties Open Wave		56,0	Optie tot verlenging met 5 jaar
Provincie Gelderland	Huur pand Markt 23	01-01-2021	11,8	Optie tot 2 jaar verlenging
Provincie Gelderland	Service en onderhoud Markt 23	01-01-2021	2,8	Optie tot 2 jaar verlenging
Gemeente Arnhem	Huur Stadkantoor incl. service		455,5	Jaarlijks opzegbaar
Gemeente Arnhem	Telefoondiensten		6,6	Via rijksbrede aanbesteding
Gemeente Arnhem	ICT, fac. Diensten en werkplekken		901,0	Kaarliks DVO
Stantec	Milieu controles			Gaat in per april 2021
Totaal			1.670,1	

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

ODRA heeft de volgende niet uit de balans blijkende verplichtingen, zijnde doorlopende contracten met een looptijd langer dan één jaar:

Diversen

- Opgebouwd vakantiegeld is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV, vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn.

- Dit geldt ook voor reguliere verlofsaldi. Omdat 2020 een bijzonder jaar is vanwege corona, zijn de ‘niet opgenomen verlof uren 2020’ wel als verplichting opgenomen; de nog openstaande saldi van voor 2020 niet.

- Dit geldt ook voor afspraken rond het generatiepact.

Gebeurtenissen na balansdatum

- Er lopen geen juridische claims tegen ODRA. Eveneens geen garantstellingen en borgstellingen.

- Er zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum.

FINANCIËLE WEERBAARHEID EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur een aantal keer per

jaar op de hoogte van de stand van zaken in

onze bedrijfsvoering en staan dan stil bij de

operationele risico's, financiën en weerstands-

vermogen. Onze huidige financiële positie

geeft geen aanleiding om op korte termijn

maatregelen voor te stellen aan ons bestuur.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is gemaximeerd tot € 0,5 miljoen. (2,3% van de omzet). Daarnaast kunnen we bestemmingsreserves aanhouden voor kosten die we verwachten voor de toekomst. Inhoud en omvang bepaalt het Algemeen Bestuur.

Het weerstandsvermogen als percentage van de omzet is met 0,6% gestegen.

ODRA acht het weerstandsvermogen van € 932.000 voldoende om de huidige risico's en latente verplichtingen (ikv bestemmingsfondsen) af te dekken.

Weerstands vermogen	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020	Na resultaat bestemming	% Omzet
Algemene Reserve	442,2	470,2	482,6	2,5%
• Resultaat boekjaar	-8,5	169,7		
Bestemmingsreserves				
• Opleidingen omg. Wet			157,3	
• Provincietaken	-91,8	91,8	91,8	
• TMA	200,7	200,7	200,7	
• RVMK (nnar alg. reserve)	36,5	0,0	0,0	
Totaal bestemmingsreserves	329,0	292,5	449,7	
Onvoorzien	0,0	0,0	0,0	
Totaal	762,6	932,4	932,4	
Totale baten (omzet)	17.551,1	19.157,5	19.157,5	
• Percentage omzet	4,3%	4,9%	4,9%	

Risico's

In deze paragraaf is aangegeven welke risico's er zijn geïnventariseerd; de schatting komt uit op circa € 350.000.

We staan regelmatig stil bij de operationele risico's. Dan bespreken we met ons bestuur of en welke noodzakelijke mitigerende maatregelen nodig zijn. Daarnaast liggen generieke risico's permanent aanwezig op de loer. We hebben deze verdeeld in vijf categorieën:

1. Saldo exploitatie - Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen.

- De coronapandemie heeft in 2020 behoorlijk impact. We hebben maandelijks onze exploitatie gemonitord en bijgestuurd en zagen aan de omzetkant dat evenementen niet doorgaan, maar ook een toename in werkzaamheden (BOA-toezicht).
- Onvoorzien was een toename van vergunningen in december. We denken dat deze gerelateerd zijn aan de BENG norm (zie katern 1), waardoor veel particulieren de aanvraag nog voor 1 januari hebben ingediend. Daarentegen zijn controles anders uitgevoerd (meer digitaal) en is in verband met de subsidie voor partners geïntensiveerd op het aantal EML controles. In de rapportages naar klanten waren deze gedurende het jaar

onvoldoende zichtbaar, waardoor partners minder zicht hadden op deze effecten en risico's voor de uiteindelijke afrekening van de werkpakketten.

- Outputfinanciering; 2020 was het eerste jaar van output financiering. Vooraf zijn de risico's apart in kaart gebracht. Een van de belangrijkste risico's is een te hoge of te lage kostprijs van de geleverde producten (zgn. kengetal). Uit een eerste analyse over 2020 blijkt dat het gemiddelde kengetal is uitgekomen op 8,3 Begroot was 8,5 uur.
In het voorjaar 2021 wordt een gedetailleerd onderzoek naar de kostprijzen gedaan.
- Aan de kostenkant zien we vanwege thuiswerken en beperkt gebruik van kantoorruimte een voordeel. Beide zijn gedurende het jaar in evenwicht met elkaar bekeken.

Structureel sluiten mitigerende maatregelen echter niet alle risico's uit. De marges in de exploitatie betreffen structureel circa 1% à 1,5% van de omzet (circa € 200.000).

2. Risico's van taakuitvoering - We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer € 2,5 miljoen per jaar.

3. Friciekosten - We zijn gestart met verbeteren van de DVO's en mandaatregelingen, maar er is een risico van frictie (kosten). Dat betreft de risico's die ontstaan door noodzakelijke aanpassingen in de organisatie. Bijvoorbeeld naar aanleiding van taakstellingen, nieuwe inhoudelijke wetgeving, maatschappelijke veranderingen of het terughalen van taken door partners. De niet voorzienbare omvang van het risico is beperkt. Grote wijzigingen leggen we via de P&C-cyclus (wijziging van de begroting) aan de partners voor. In 2020 zijn frictiekosten ontstaan vanuit individuele mobiliteitstrajecten. Deze zijn opgevangen binnen de exploitatieruimte. ODRA heeft geen structurele ruimte in de begroting voor dit type risico (circa € 150.000 per jaar).

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving - Het risico dat wij niet voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen, is een risico, maar dat is in 2020 beperkt gebleven, bijvoorbeeld geen wijzigingen in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).

5. Liquiditeit – Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren niet kunnen betalen. We hebben maandelijks respectievelijk bij einde van elk kwartaal een saldo van minimaal één en twee miljoen euro nodig, omdat het weerstandsvermogen op zich onvoldoende is om de liquiditeitsbehoefte te dekken. We dekken een deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners.

Kengetallen	2019	Begroting 2020	2020
Netto schuldquote	-24,8%	-1,3%	-27,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-24,8%	-1,3%	-27,3%
Solvabiliteitsrisico	8,4%	27,8%	8,1%
Structurele exploitatieruimte	pm	0,0%	0,0%
Liquiditeit	135,2%	102,1%	137,4%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Financiële kengetallen

Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van de begroting.

- De netto schuld quote en de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (geen leningen in 2020) geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is negatief en lager dan in 2019. ODRA financierde haar lopende verplichtingen met kortlopende tegoeden.

- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage licht gedaald 7,5%. De hoge vorderingen per 31 december maken dat de ratio lager uitvalt.

- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. Wij zijn in 2020 overgegaan op bekostiging via outputfinanciering. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.

- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ODRA niet van toepassing.

Financiering, treasury, bankieren

In het Treasury-statuut van ODRA (van eind 2016) hebben we de doelstellingen geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury: rente risicobeheer, financiën en kasbeheer:

- **Ons financieringsvraagstuk is van beperkte omvang** - We hebben weinig eigen investeringen, we huren kantoorruimte van de gemeente Arnhem en de inventaris betrekken we via De Connectie. In 2020 is door ons geïnvesteerd in bedrijfsvoerings-systemen SAP en OpenWave en meetapparatuur die vangen we op in het reguliere werkkapitaal.

- **We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkist-bankieren** - Alle banktegoeden boven drempelwaarde van € 1,75 miljoen, die wij met het ministerie van Financiën hebben afgesproken, worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het ministerie. De overige liquiditeit zijn onze rekening-courant tegoeden en die hebben we ondergebracht bij de BNG. In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met de BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro.

- **Onze huidige financiële positie geeft geen aanleiding** om op korte termijn maatregelen voor te stellen aan ons bestuur. Eventuele leningen voor investeringen lopen eveneens via de Rijksschatkist. We hebben geen leningen gevraagd in 2020. We hebben in 2020 ook geen leningen of deposito's uitgezet, anders dan via schatkistbankieren. Er zijn geen renterisico's opgetreden.

- **In de wet Financiering decentrale overheden (Fido)** is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximum bedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 15 april 2021.

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander

BIJLAGE 1: SPECIFICATIE BATEN PER PARTNER

Overzicht per partner

Hieronder is per partner aangegeven welke kosten (voor ODRA baten) zij hebben in relatie met de (initiele) begroting 2020 en realisatie 2019. In het overzicht zijn de kosten per programma én per taakveld gespecificeerd. 2020 is het eerste jaar van outputfinanciering. Om de effecten daarvan zichtbaar te maken zijn per partner tevens de cijfers in aantallen producten en uren (voor de geleverde diensten) opgenomen.

Bij een aantal partners zijn er significantie afwijkingen tussen begroot en realisatie. De verklaringen hiervoor zijn (op product en/of diensten niveau) inzichtelijk in de rapportages die alle partners maandelijks ontvangen. Ook zijn er verschillen tussen de begroting en de afgesproken (aanvullende) werkpakket(ten). Deze verschillen zijn niet in deze bijlage zichtbaar gemaakt, maar wel via de maandrapportage inzichtelijk.

Arnhem x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	297,3	1.568,2	68,3	1.933,8		292,29	1.389,6	17,7	1.699,5		371,4	1.927,9	6,8	2.306,1
• Toezicht & handhaving	823,2	2.374,8	6,0	3.204,0	incl. col. D.	1.038,9	1.272,6	498,7	2.810,3		1.069,5	2.001,7		3.071,2
• Advies			173,8	173,8		100,2	0,0	0,0	100,2		271,3			271,3
• Stelseltaken	2,7			2,7		3,2	0,0	0,0	3,2		2,3			2,3
• Projecten (en algemeen)	115,0	330,2	336,0	781,2		647,7	5,1	155,0	807,7		264,8	85,0		349,8
• GUOV	-8,5			-8,5	projecten				0,0					0,0
• Wabo		25,9		25,9	vergunning		25,6		25,6			16,4		16,4
• Overig complex verg.	3,9			3,9	vergunning	4,6		2,4	7,0		54,5		4,0	58,5
• ohw			0,2	0,2	proj & alg.				0,0					
Totaal	1.233,7	4.299,1	584,3	6.117,0		2.086,8	2.692,9	673,8	5.453,4		2.033,8	4.031,0	10,8	6.075,6

Productcategorieën Arnhem	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal		
Levering producten	€ 510,6	€ 4.180,0	€ 191,4	1.725	4.283	3	1.270,4	2.558,2	445,4	2.051	2.905	397		
Levering diensten	€ 74,3	€ 119,1	€ 392,8	817	1.309	4.317	218,8	109,1	226,0	2.404	1.199	2.483		
Collectieve diensten	€ 618,9						€ 595,3						N.v.t.	
Overig	€ 29,8				tot. prod.	tot. uren	€ 30,2				tot. prod.	tot. uren		
Totaal kosten			€ 6.117,0		6.011	6.443	Totaal kosten		€ 5.453,4	Totaal	5.353	6.086		

Doesburg x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	25,9	13,4		39,3		10,8	0,0	0,2	11,0		13,9	13,3		27,2
• Toezicht & handhaving	39,5	12,7		52,2	incl. col. D.	69,5	0,0	4,1	73,6		58,4	1,6		60,0
• Advies			40,0	40,0		14,1	0,0	0,0	14,1		15,1			15,1
• Stelseltaken	0,1			0,1		0,5	0,0	0,0	0,5		0,3			0,3
• Projecten (en algemeen)	10,7	2,2	15,5	28,4		25,9	0,0	3,6	29,5		17,0	2,2		19,2
• GUOV	-3,1			-3,1	projecten				0,0					0,0
• ohw			-1,8	-1,8	proj & alg.				0,0					
Totaal	73,1	28,3	53,7	155,1		120,8	0,0	7,9	128,7		106,3	17,1	0,0	123,4

Productcategorieën Doesburg	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal		
Levering producten	€ 29,5	€ 18,9	€ 28,3	72	20		78,4		3,5	115	0	4		
Levering diensten	€ 15,5	€ 9,4	€ 25,4	170	103	279	16,6		4,4	182	0	48		
Collectieve diensten	€ 28,1						25,6						N.v.t.	
Overig	€ -				tot. prod.	tot. uren			0,2		tot. prod.	tot. uren		
Totaal kosten			€ 155,1	Totaal	92	552	Totaal kosten		€ 128,7	Totaal	119	230		

Duiven x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	53,6			53,6		48,1	0,0	0,0	48,1		34,5	0,7		35,2
• Toezicht & handhaving	94,6	30,9		125,5	incl. col. D.	100,8	16,4	6,5	123,7		110,8	10,9		121,7
• Advies	13,7		26,5	40,2		37,3	0,0	0,0	37,3		53,7			53,7
• Stelseltaken	0,6			0,6		1,2	0,0	0,0	1,2		1,0			1,0
• Projecten (en algemeen)	18,0	9,0	25,7	52,7		45,5	0,0	6,6	52,1		32,5	2,3		34,8
• GUOV	-11,9			-11,9	projecten				0,0					0,0
• ohw			-2,2	-2,2	proj & alg.				0,0					
Totaal	168,6	39,9	50,0	258,5		233,0	16,4	13,1	262,4		236,3	13,9	0,4	250,6

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Duiven														
Levering producten (stuks)	€ 88,2	€ 34,5	€ 23,5	146	36			142,8	16,4	6,5	175	20	5	
Levering diensten (in uren)	€ 33,0	€ 5,4	€ 26,6	363	59	292		46,5		6,6	511	0	73	
Collectieve diensten	€ 47,3							43,8						N.v.t.
Overig	€ -					tot. prod. tot. uren				-0,2		tot. prod. tot. uren		
Totaal kosten			€ 258,5	Totaal	182	714		Totaal kosten		€ 262,4	Totaal	200	584	

Lingewaard x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	196,2	723,8	117,6	1.037,6		145,9	736,6	26,7	909,1		204,2	796,2	1,0	1.001,4
• Toezicht & handhaving	382,7	709,2	99,6	1.191,5	incl. col. D.	398,5	399,5	316,9	1.114,9		435,4	593,0		1.028,4
• Advies			336,3	336,3		262,7	0,0	0,0	262,7		310,6			310,6
• Stelseltaken	0,1			0,1		3,2	0,0	0,0	3,2		1,4			1,4
• Projecten (en algemeen)	33,3	154,3	123,9	311,5		358,6	0,0	247,0	605,6		134,0	184,1		318,1
• GUOV	-21,1			-21,1	projecten				0,0					0,0
• Wabo		104,2		104,2	vergunning		95,1		95,1					0,0
• Overig complex verg.	2,9		4,7	7,7	vergunning	20,5			20,5		7,0	84,3	14,3	105,6
• ohw			-42,8	-42,8	proj & alg.				0,0					
Totaal	594,1	1.691,5	639,3	2.924,9		1.189,3	1.234,1	590,6	3.011,0		1.092,6	1.657,6	15,3	2.765,5

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Lingewaard														
Levering producten (stuks)	€ 330,2	€ 1.405,8	€ 45,2	726	1.436			515,2	1.010,6	214,8	779	1.165	164	
Levering diensten (in uren)	€ 39,3	€ 181,5	€ 589,4	432	1.995	6.477		441,5	125,4	375,8	4.852	1.378	4.130	
Collectieve diensten	€ 224,6							210,8						N.v.t.
Overig		€ 104,2	€ 4,7			tot. prod. tot. uren			115,6	1,3		tot. prod. tot. uren		
Totaal kosten			€ 2.924,9	Totaal	2.162	8.904		Totaal kosten		€ 3.011,0	Totaal	2.108	10.360	

Overbetuwe x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	139,9	41,9	4,1	185,9	incl. col. D.	198,6	33,6	2,3	234,4		150,4	33,7	18,2	202,3
• Toezicht & handhaving	414,3	80,5	1,5	496,3		444,2	12,0	59,7	515,9		513,0	15,9		528,9
• Advies			93,4	93,4		123,8	0,0	0,0	123,8		100,2			100,2
• Stelseltaken	1,6			1,6	projecten vergunning proj & alg.	2,6	0,0	0,0	2,6		0,9			0,9
• Projecten (en algemeen)	37,2	9,5	106,1	152,8		90,7	0,0	30,1	120,8		80,1	6,9		87,0
• GUOV	-28,5			-28,5					0,0					0,0
• Overig complex verg.	7,3			7,3		13,7			13,7		8,4			8,4
• ohw			3,5	3,5					0,0					
Totaal	571,8	131,9	208,6	912,3		873,5	45,6	92,1	1.011,2		853,0	56,5	18,2	927,7

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Overbetuwe														
Levering producten (stuks)	€ 443,2	€ 88,1	€ 56,4	696	97			604,0	12,0	54,3	768	14	51	N.v.t.
Levering diensten (in uren)	€ 20,5	€ 43,8	€ 152,2	225	481	1.672		165,7	33,6	37,8	1.821	369	415	
Collectieve diensten	€ 100,8							90,8						
Overig	€ 7,3					tot. prod. tot. uren		13,7		-0,7			tot. prod. tot. uren	
Totaal kosten			€ 912,3	Totaal	793	2.378		Totaal kosten		€ 1.011,2	Totaal	833	2.605	

Renkum x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	45,6	457,6	138,0	641,2	incl. col. D.	50,1	469,3	18,8	538,3		54,6	488,1	0,2	542,9
• Toezicht & handhaving	150,2	473,3	63,7	687,2		135,3	304,7	96,4	536,4		131,8	429,7		561,5
• Advies			36,8	36,8		32,5	0,0	0,0	32,5		30,1			30,1
• Stelseltaken	0,1			0,1	projecten proj & alg.	1,5	0,0	0,0	1,5		1,2			1,2
• Projecten (en algemeen)	35,4	62,5	62,7	160,6		144,7	0,0	134,3	279,0		65,1	163,9		229,0
• GUOV	-1,9			-1,9					0,0					0,0
• ohw			-17,4	-17,4					0,0					
Totaal	229,4	993,4	283,8	1.506,6		364,1	774,0	249,5	1.387,6		288,9	1.081,7	3,8	1.374,4

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Renkum														
Levering producten (stuks)	€ 66,8	€ 940,7	€ 33,0	349	1.074			173,5	732,1	68,9	232	945	47	N.v.t.
Levering diensten (in uren)	€ 14,2	€ 52,7	€ 246,9	156	579	2.713		51,8	41,9	180,6	570	460	1.985	
Collectieve diensten	€ 148,4							138,3						
Overig			€ 3,9			tot. prod. tot. uren				0,5			tot. prod. tot. uren	
Totaal kosten			€ 1.506,6	Totaal	1.423	3.448		Totaal kosten		€ 1.387,6	Totaal	1.224	3.015	

Rheden x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	48,9	27,8		76,7	incl. col. D.	63,8	32,8	0,3	96,8		62,4	24,6		87,0
• Toezicht & handhaving	281,5	30,3	7,5	319,3		234,9	18,6	33,2	286,7		260,9	51,7		312,6
• Advies			18,1	18,1		25,8	0,0	0,0	25,8		36,3			36,3
• Stelseltaken	0,1			0,1		2,2	0,0	0,0	2,2		0,5			0,5
• Projecten (en algemeen)	35,5	7,3	58,7	101,5	projecten proj & alg.	90,8	0,0	21,7	112,4		66,1	3,1		69,2
• GUOV	-3,8			-3,8					0,0					0,0
• ohw			0,4	0,4					0,0					
Totaal	362,2	65,4	84,7	512,3		424,2	51,3	55,1	530,7		432,9	79,4	32,8	545,1

Productcategorieën Rheden	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Levering producten (stuks)	€ 239,7	€ 65,4	€ 51,1	423	346			291,7	51,3	28,0	360	382	31	N.v.t.
Levering diensten (in uren)	€ 29,0	€ -	€ 33,6	319	0	369		39,5		27,1	434	0	298	
Collectieve diensten	€ 93,5							86,1						
Overig materieel					tot. prod.	tot. uren		6,8		0,2		tot. prod.	tot. uren	
Totaal kosten			€ 512,3	Totaal	769	688		Totaal kosten		€ 530,7	Totaal	773	732	

Rozendaal x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen	2,7			2,7	incl. col. D.	0,9	0,0	0,0	0,9		3,9			3,9
• Toezicht & handhaving	7,5	1,8		9,3		8,6	0,8	0,0	9,5		9,3	2,5		11,8
• Advies			4,0	4,0		1,3	0,0	0,0	1,3		4,7			4,7
• Stelseltaken				0,0					0,0					0,0
• Projecten (en algemeen)	3,5	3,2	8,0	14,7	proj & alg.				14,9		9,3	0,9		10,2
• ohw			0,2	0,2		13,5	0,0	1,5	0,0					
Totaal	13,7	5,0	12,2	30,9		24,3	0,8	0	26,5		27,6	3,4	0,0	31,0

Productcategorieën Rozendaal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal		milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Levering producten (stuks)	€ -1,0	€ 5,0	€ 8,2	14	3			9,6	0,8		14	1		N.v.t.
Levering diensten (in uren)	€ -	€ -	€ 4,0	0	0	44		1,3		1,4	14	0	15	
Collectieve diensten	€ 14,7							13,2						
Overig materieel					tot. prod.	tot. uren				0,2		tot. prod.	tot. uren	
Totaal kosten			€ 30,9	Totaal	17	44		Totaal kosten		€ 26,5	Totaal	15	29	

Westervoort x € 1.000					Realisatie 2020				Begroting 2020				Realisatie 2019			
					milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen					1,1			1,1	5,1	0,0	0,1	5,2	9,6	0,4		10,0
• Toezicht & handhaving					16,2	4,1		20,3 incl. col. D.	40,6	4,1	3,8	48,5	24,7	2,1		26,8
• Advies							9,7	9,7	8,7	0,0	0,0	8,7	21,7			21,7
• Stelseltaken					0,1			0,1	0,5	0,0	0,0	0,5	0,4			0,4
• Projecten (en algemeen)					12,6	2,6	18,0	33,2	31,4	0,0	1,9	33,3	17,7	2,2		19,9
• GUOV					-4,0			-4,0 projecten				0,0				0,0
• ohw							0,0	0,0 proj & alg.				0,0				
Totaal					26,0	6,7	27,7	60,4	86,2	4,1	5,8	96,2	76,0	4,7	-1,3	79,4

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal				
Levering producten (stuks)	€ -8,6	€ 6,7	€ 18,0	31	5		45,7	4,1	3,5	80	5	3	N.v.t.			
Levering diensten (in uren)	€ 1,5	€ -	€ 9,7	16	0	107	10,0		2,3	25	0	110				
Collectieve diensten	€ 33,1						30,3									
Overig materieel					tot. prod.	tot. uren			0,3		tot. prod.	tot. uren				
Totaal kosten			€ 60,4	Totaal	36	123	Totaal kosten			€ 96,2	Totaal	88	135			

Zevenaar x € 1.000					Realisatie 2020				Begroting 2020				Realisatie 2019			
					milieu	bouw	algemeen	totaal toelichting	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen					135,7	22,5	0,5	158,7	135,6	36,4	1,5	173,5	157,3	26,0	3,2	186,5
• Toezicht & handhaving					328,6	82,5	5,7	416,8 incl. col. D.	328,2	11,2	12,1	351,5	410,3	27,3		437,6
• Advies							127,1	127,1	81,6	0,0	0,0	81,6	124,2			124,2
• Stelseltaken					0,1			0,1	3,5	0,0	0,0	3,5	0,9			0,9
• Projecten (en algemeen)					35,2	12,2	54,0	101,4	92,6	0,0	12,6	105,3	54,4	2,2		56,6
• GUOV					-2,6			-2,6 projecten				0,0				0,0
• Overig/ compl. Verg					1,2		1,3	2,4 vergunningen	13,7			13,7	6,3		0,2	6,5
• ohw							-3,5	-3,6 proj & alg.				0,0				
Totaal					498,2	117,2	184,9	800,3	655,2	47,6	26,2	729,0	753,4	55,5	3,4	812,3

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal				
Levering producten (stuks)	€ 367,7	€ 92,3	€ 47,4	553	102		436,8	11,2	3,5	567	13	3	N.v.t.			
Levering diensten (in uren)	€ 36,7	€ 24,9	€ 136,2	403	274	1.497	119,4	36,4	22,7	1.312	400	249				
Collectieve diensten	€ 92,6						85,1									
Overig materieel	€ 1,2		€ 1,3		tot. prod.	tot. uren	13,7		0,2		tot. prod.	tot. uren				
Totaal kosten			€ 800,3	Totaal	655	2.174	Totaal kosten			€ 729	Totaal	583	1.961			

Provincie (WP-regulier) x € 1.000						Begroting 2020				Realisatie 2019			
						milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
• Vergunningen						1,3	86,9	93,7	181,9	142,2	1,3		143,5
• Toezicht & handhaving						105,6	617,5	33,9	757,0	1.250,1	9,7	170,8	1.430,6
• Advies								431,9	431,9	827,4		35,1	862,5
• Stelseltaken									0,0	27,2			27,2
• Projecten (en algemeen)						30,9	0,8	161,8	193,5	588,1	27,5		615,6
• Bur. mil. metingen								195,3	195,3	200,3			200,3
• samen sterk en PAB								61,8	61,8				0,0
• Overig (a.o. Parenco)								84,9	84,9			223,9	223,9
• ohw								-12,8	-12,8				
• bijstelling PCH													
Totaal						137,8	705,2	1.050,5	0,0	1.414,4	22,4	429,8	3.503,6

Productcategorieën			milieu (€)			bouw (€)			algemeen (€)			milieu (€)			bouw (€)			algemeen (€)		
Provincie regulier			milieu	bouw	alg.	milieu	bouw	alg.	milieu	bouw	alg.	milieu	bouw	alg.	milieu	bouw	alg.	milieu	bouw	alg.
Levering producten			- € 12,5	€ 704,4	€ 18,3	141	801		1.084,1	22,4	30,7	1.429	22	35						
Levering diensten			€ 70,2	€ 0,8	€ 690,2	771	9	7.585	1.097,9		360,1	1.121	0	2.957						
Collectieve diensten			€ 80,1						80,1											
Overig			€ -		€ 342,0				211,4											
Overheveling naar PCH									-1.059,2											
Totaal kosten					€ 1.893,5	Totaal	942	8.365	Totaal kosten		€ 1.827,5	Totaal	1.486	5.078						

Totaal partners

Totaal partners x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020 Totaal partners					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	algemeen	materieel	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
Vergunningen	984,2	2.942,1	422,2	4.312,5		1.130,2	2.698,2	89,1	-	3.917,5	1.204,4	3.312,2	29,4	4.546,0
Toezicht & handhaving	2.643,9	4.417,6	217,9	7.279,4	incl. col. D.	3.729,6	2.053,5	1.121,5	-	6.904,6	4.274,2	3.146,1	170,8	7.591,1
Advies	13,7	0,0	1.297,6	1.311,3		1.427,7	0,0	0,0	-	1.427,7	1.795,3	0,0	35,1	1.830,4
Stelseltaken	5,5	0,0	0,0	5,5		62,6	0,0	0,0	-	62,6	36,1	0,0	0,0	36,1
Projecten (en algemeen)	367,3	593,8	970,4	1.931,5		1.910,5	13,8	893,3	-	2.817,6	1.329,1	480,3	0,0	1.809,4
• GUOV	-85,5	0,0	0,0	-85,5	projecten	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• Wabo / bur. mil. metin.	0,0	130,1	195,3	325,4	vergunning	211,4	120,7	0,0	-	332,1	200,3	16,4	0,0	216,7
• PAB / samen sterk	0,0	0,0	61,8	61,8	projecten	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• Compl. vergunningen	15,4	0,0	90,9	106,3	vergunning E	59,2	0,0	2,4	-	61,6	96,7	84,3	277,8	458,8
• ohw	0,0	0,0	-76,3	-76,3	proj. & alg.	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• Actualisatie bg	0,0	0,0	0,0	0,0		-1.059,2	0,0	0,0	-	-1.059,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	3.908,6	8.083,6	3.179,7	15.171,8		8.531,2	4.886,1	2.106,3	-	15.523,6	8.936,1	7.039,3	513,1	16.488,5

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Levering producten	€ 2.054	€ 7.542	€ 521	4.876	8.203	3	€ 4.652	€ 4.419	€ 859	6.570	5.472	740	N.v.t.
Levering diensten	€ 334	€ 438	€ 2.307	3.672	4.809	25.352	€ 2.211	€ 346	€ 1.245	13.246	3.806	13.763	
Collectieve diensten	€ 1.482	€ -	€ -				€ 1.399	€ -	€ -				
Overig	€ 38	€ 104	€ 352		tot. prod.	tot. uren	€ 276	€ 116	€ -		tot. prod.	tot. uren	
Totaal kosten			€ 15.171,8	Totaal	13.082	33.833	Totaal kosten	€ 15.523,6		Totaal	12.782	30.815	

Omgevingsdiensten (totaal) x € 1.000	Realisatie 2020					Begroting 2020					Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	algemeen	totaal		milieu	bouw	materieel	totaal
Vergunningen	0,9	114,1		115,0		0,0	28,9	2,5	31,5		0,4	112,7		113,1
Toezicht & handhaving	85,2	9,9	138,5	233,6	incl. col. D.	258,7	4,1	37,2	300,0		268,6	8,9		277,5
Advies	7,5		121,6	129,1		177,1	0,0	0,0	177,1		168,7			168,7
Stelseltaken				0,0		92,5	0,0	0,0	92,5		90,5			90,5
Projecten (en algemeen)	6,4		20,4	26,8		145,2	0,0	14,1	159,3			147,5		147,5
• overig			6,3	6,3	proj. & alg.				0,0					0,0
• ohw			-0,3	-0,3	proj. & alg.				0,0					
• bijstelling PCH						-200,0		bijstelling	-200,0					
Totaal	100,0	124,0	286,4	510,4		473,6	33,0	53,9	560,5		528,2	269,1	0,0	797,3

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Levering producten	€ 90,8	€ 12,6	- € 6,7	120	6		€ 217,7	€ 33,1	€ 29,7	243	18	23	N.v.t.
Levering diensten	€ 9,2	€ 111,4	€ 148,4	101	1.224	1.631	€ 427,8	€ 24,2		4.701	0	266	
Collectieve diensten	€ -	€ -	€ 138,5				€ 28,2						
Overig materieel	€ -	€ -	€ 6,3		tot. prod.	tot. uren					tot prod.	tot uren	
Overheveling naar PCH							- € 200						
Totaal kosten			€ 510,4	Totaal	126	2.956	Totaal kosten	€ 560,5		Totaal	284	4.967	

Derden (totaal) x € 1.000	Realisatie 2020				Begroting 2020				Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
Vergunningen				0,0				0,0				0,0
Toezicht & handhaving		60,9		60,9	43,7	142,0	6,9	192,6	37,2			37,2
Advies	14,5			14,5	98,2	0,0	0,0	98,2	48,2			48,2
Stelseltaken				0,0				0,0				0,0
Projecten (en algemeen)				0,0	23,4	0,0	0,0	23,4		7,3		7,3
• overig			30,1	30,1				0,0				0,0
• ohw			0,4	0,4				0,0				0,0
Totaal	14,5	60,9	30,6	106,0	165,3	142,0	6,9	314,2	85,4	7,3	0,0	92,7

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	alg. aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
Derden													
Levering producten	€ 4,9	€ 60,9	- € 14,7	0	43		€ 43,7	€ 142,0	€ 2,9	30	195	3	N.v.t.
Levering diensten	€ 9,6	€ -	€ 15,1	105	0	166	€ 98,2		€ 4,0	1.079	0	44	
Collectieve diensten	€ -	€ -	€ 0,0										
Overig materieel	€ -	€ -	€ 30,1		tot. prod.	tot. uren	€ 23,0		€ 0,4		tot prod.	tot uren	
Totaal kosten			€ 106,0	Totaal	43	271	Totaal kosten		€ 314,2	Totaal	228	1.123	

Complexe handhaving x € 1.000	Realisatie 2020				Begroting 2020				Realisatie 2019			
	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	algemeen	totaal	milieu	bouw	materieel	totaal
Vergunningen				0,0				0,0				0,0
Toezicht & handhaving				0,0	2.835,9			2.835,9				0,0
Advies				0,0				0,0				0,0
Stelseltaken	3.126,9			3.126,9				0,0				0,0
Projecten (en algemeen)				0,0				0,0				0,0
• overig	15,0			15,0	236,6			236,6	t&h			0,0
Totaal	3.141,9	0,0	0,0	3.141,9	3.072,5	0,0	0,0	3.072,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Productcategorieën	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	milieu (€)	bouw (€)	algemeen (€)	milieu aantal	bouw aantal	algemeen aantal	
PCH													
Levering producten	€ -	€ -	€ -	2833						2771			N.v.t.
Levering diensten	€ 3.002,5	€ -	€ -	32.995	0	0	€ 2.835,9			31.164			
Collectieve diensten	€ -	€ -	€ -										
Overig materieel	€ 15,0	€ -	€ 124,4		tot. prod.	tot. uren	€ 236,6		€ 0,0		tot prod.	tot uren	
Totaal kosten			€ 3.141,9	Totaal	0	32.995	Totaal kosten		€ 3.072,5	Totaal	2771	31.164	

uurbasis bekostiging

BIJLAGE 2: SPECIFICATIES PRODUCTIE / BESTEDINGEN

Collectieve diensten en EML-controles

Collectieve diensten 2020	Uren begroot	Materiële kosten begroot	Begroting 2020	Uren realisatie	Kostenrealisatie uren	Realisatie materiële kosten	Totaal kosten 2020
Omgevingswet	1.400		127.400	2.889	262.878	-24.742	238.136
Omgevingswet aanvullend	250		22.750	96	8.691		8.691
Project energie	343		31.213	1.804	164.141		210.800
Asbest additioneel		51.124	51.124	0	0	0	0
Col. algemeen deel vd projecten	1.993	51.124	232.487	4.788	435.710	-24.742	457.627
Gegevensbeheer	1.453		132.223	31	2.779	129.448 *	132.223
Ketentoezichtspartners	1.628		148.148	1.230	111.953	***	111.953
Klantadvies milieu	1.191		108.381	482	43.844		43.844
Ontwikkeling en afstemming strafred	474		43.134	1.567	142.597		142.597
Piketdienst abonnement	1.109		100.919	397	36.133	66.998	103.131
Collectieve dienst voor alle partners	5.855	0	532.805	3.707	337.302	196.445	533.747
Klantadvies BRIKS	5.220		475.020	4.855	441.782	5.608	447.391
ORM/RVMK	377	99.078	133.385 **	198	18.018	42.976 **	60.994
Projectleiding asbest	235		21.385	256	23.251		23.251
GUOV algemeen	306		27.818	93	8.463		8.463
Col. dienst voor deel van de partners	6.138	99.078	657.608	5.401	491.514	48.584	540.098
• DAT/LMA/Ketentoezicht OD's	1.522		138.502 ***	50	4.550		4.550
Ketentoezicht OD's	308	0	138.502	50	4.550	0	4.550
Totaal generaal (begroting 2020)	14.294	150.202	1.561.402	13.946	1.269.075	220.287	1.536.022
Meldplicht energie	(uit balans)	46.659	46.659				
* Geen uren bijgehouden = fixed price ** ORM apart afgerekend (via balans) kosten is RvmK *** Abonnement fixed price voor OD's (uren in ketentoezicht -> niet apart bijgehouden)							
Teruggave: • Asbest materieel • RvmK rest							51.124 56.102
							153.885

Uitgevoerde EML-controles 2020

Gemeente	Basis controles	Extra controles	Totaal	Gedaan	
Arnhem	90	20	110	110	😊
Doesburg	5	2	7	7	😊
Duiven	7	-	7	7	😊
Lingewaard	29	-	29	29	😊
Overbetuwe	42	12	54	53	😊
Renkum	13	3	16	16	😊
Rheden	22	40	62	52	😞
Rozendaal	1	-	1	1	😊
Westervoort	4	-	4	4	😊
Zevenaar	26	-	26	26	😊
Totaal	239	77	316	305	

BIJLAGE 4: VTH DASHBOARD

Generieke deskundigheidsgebieden

1		2		3						4		5						6		7	
Casemanagen - eenvoudig	Casemanagen - complex	Verg.verl. bouw & RO - eenv.	Verg.verl. bouw & RO - compl.	Verg. verlening milieu- I en II	Verg.verlening milieu - algemeen	Verg. verlening milieu II	Verg. verlening milieu - Proces	Verg. verlening milieu - Agrarisch	Verg. verlening milieu - Afval	Verg. verlening milieu - 5-6	T & H Bouwen en RO - eenvoudig	T & H Bouwen en RO - complex	T & H milieu I en II	T & H milieu I, II en III	T & H milieu proces-industrie	T & H milieu - agrarisch	T & H milieu - afval	T & H milieu - Brzo	T & H bodem - 1-6	T & H bodem - 7 complex	T & H groene wetgeving

Juridische deskundigheidsgebieden

8	9	10	11			12	13			14		15	16	17
Juridische asp. verg. verlening	Juridische asp. handhaving	Jur. asp. afwijkings-besluiten	Keten-toezicht 1-5	Keten-toezicht 6-10	Keten-toezicht 11-12	BOA	Bouwfysica - 1-5 eenvoudig	Bouwfysica - 1-5 complex	Bouwfysica - 6-10	Brand-veiligheid 1-7	Brand-veiligheid 8-11	Construc-tieve veiligheid	Bouw-akoestiek (onderdeel 21 geluid)	Sloop en asbest

Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu

18	19			20					21	22				23		
Afvalwater (indirecte lozingen)	Bodem bouwstoffen-, water - 1	Bodem bouwstoffen-, water - 2-3	Bodem bouwstoffen-, water - 4	Externe veiligheid - 1	Externe veiligheid - 2 en 3	Externe veiligheid - 4	Externe veiligheid - 5	Externe veiligheid - 6	Geluid (milieu en bouw)	Groen en ecologie (Wabo) - 1	Groen en ecologie (Wabo) - 2-4	Groen en ecologie (Wnb) - 1	Groen en ecologie (Wnb) - 2-3	Lucht-kwaliteit 1-2	Lucht-kwaliteit 3-5	Lucht-kwaliteit 6

Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening

24					25	26			27		
Stedenb. en inr. o.r. - 1 eenvoudig	Stedenb. en inr. o.r. - 1 complex	Stedenb. en inr. o.r. - 2	Stedenb. en inr. o.r. - 3-4 eenvoudig	Stedenb. en inr. o.r. - 3-4 complex	Exploitatie en plan-economie	Cultuur-historie 1-5	Cultuur-historie 6-10	Cultuur-historie 11-15	Energie-besparing en duurzaam - 1	Energie-besparing en duurzaam - 2-3	Energie-besparing en duurzaam - 4

Legenda

GROEN:

We voldoen aan de gestelde normen

DONKER BLAUW:

We voldoen nog niet aan de gestelde normen

LICHT BLAUW:

Taken behorende bij deze deskundigheidsgebieden voeren we niet uit

DG 18:

Voor dit deskundigheidsgebied hebben we een samenwerkingsverband binnen het Gelder Stelsel

ORANJE:

Dit zijn nieuwe gebieden binnen de KC 2.2 normen t.o.v. van de KC 2.1 normen

BIJLAGE 5: CONTROLEVERKLARING VAN DE JONG EN LAAN ACCOUNTANTS

deJong&Laan

Accountants
Belastingadviseurs

adres Pascalweg 2
6662 NX Elst (Gld.)
telefoon 0481-463534
e-mail elst@jonglaan.nl
internet www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken 2020, op pagina 26 tot en met 47 opgenomen jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2020;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2020; en
- 3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

deJong&Laan

Materialiteit

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

deJong&Laan

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.
- Tijdens onze controle hebben wij vanwege Covid-19 maatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Deze manier van werken heeft het moeilijker voor ons gemaakt om bepaalde waarnemingen te doen wat er toe kan leiden dat bepaalde signalen worden gemist. Bij het plannen van onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de risico's hiervan en hebben waar nodig aanvullende werkzaamheden gepland en uitgevoerd. Wij zijn dan ook van mening dat de verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, xx-xxxx 2021

De Jong & Laan Accountants B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Vragen vanuit Arnhem

1. In de bijlagen van de jaarrekening (pag 48), zijn de resultaten per gemeente genoemd. Zo naast elkaar is erg duidelijk hoe groot de verschillen soms zijn tussen begroot en gerealiseerd, bv - €500.000 op projecten en +€1.100.000 op bouw. De oorzaken hiervan zullen wellicht elders in het stuk te vinden zijn, maar ik denk niet heel makkelijk. Is het een idee om bij dit soort afwijkingen ook een verwijzing te maken naar een verklaring, of de belangrijkste oorzaken te noemen?

Voor alle partners zijn er verschillen tussen begroting en realisatie. Bij sommigen zijn die relatief groot, bij sommigen kleiner. Veelal is de oorzaak een volume verschil in de realisatie op een aantal producten of diensten. De overschrijding op bouw hangt samen met de hogere aantallen geleverde bouwvergunningen (en vooroverleg hierover) dan begroot.

Het toelichten van die verschillen wordt gedaan in de maandelijkse partnerrapportage, waar de realisatie op productniveau zichtbaar is). Het opnemen van die toelichtingen in het jaarverslag zou leiden tot een te groot detailniveau in dit document.

2. Vragen over voorstel resultaatbestemming

- Waarom wordt (p.15 pdf) de onderbesteding op de 'collectieve diensten' niet meegenomen in het genoemde resultaat? Er staat dat het resultaat 169K bedraagt, dat is excl 94K voordeel collectieve diensten, zo staat in de oplegnotitie. Waar in de jaarrekening is de verantwoording van de collectieve diensten opgenomen? De tabel op p.29 zou het gehele resultaat moeten bevatten, maar dat eindigt op 169K.

De € 94K betreffen resterende materiele middelen die geoormerkt waren voor rvmk en asbestdaken. Er is in de jaarrekening gekozen om deze via de balans te laten lopen. Via de exploitatie had ook gekund. In de tabel op pagina 31 'specificaties programma's en projecten' zijn de bedragen en toelichtingen opgenomen.

De realisatie van de collectieve diensten zijn in bijlage 2 opgenomen.

- Wat is het voorstel bij scenario 2 tav de bestemming van de 12K voordelig resultaat? Ook toevoegen aan het innovatiebudget 2021? Tav scenario 2: wanneer dit scenario wordt uitgevoerd en er in 2021 een innovatiebudget wordt gevormd uit het voordelig resultaat 2020, vervalt dan het vormen van een innovatiebudget in 2022?

Waarom is zijn er in scenario 1 en 3 verschillende verdeelsleutels? Teruggave via verdeelsleutel collectieve diensten en teruggave via stemverhouding?

Bij scenario 2 is, (evenals bij scenario 1) in theorie een 2b te formuleren, waarbij de € 12K wordt gerestitueerd en de overige middelen naar een bestemming gaan. Echter het bedrag is relatief klein en zal tot 'verwaarloosbare' restitutie leiden. Daarom is in beide scenario's opgenomen dat dit naar de algemene reserve gaat.

Er zijn verschillende verdeelsleutels gehanteerd omdat de geoormerkte bedragen zijn gevormd via de verdeelsleutel van de collectieve diensten. Het algemene exploitatiesaldo is het resultaat van alle activiteiten van ODRA. Volgens de GR geldt dan (bij restitutie) de stemverhouding.

- Uit welk budget zou het voorgenomen innovatiebudget 2022 gevormd worden, bestaande budgetten of ophoging/AR? En zou het innovatiebudget incidenteel of structureel zijn?

Zie begroting 2022: innovatiebudget is structureel vanaf 2022, en wordt gevormd vanuit het geheel van de exploitatie.

- Scenario 4 stelt voor om het budget te gebruiken om de tarieven (eenmalig) te dempen. Betekent dat dat in dit scenario, net als in scenario 3, het opleidingsbudget voor de omgevingswet niet wordt overgeheveld naar 2021 maar dat deze uit de algemene reserve gedekt wordt?

Scenario is niet meer relevant; DB heeft besloten dit niet als optie aan AB aan te bieden.

3. Overige vragen/opmerkingen

- Hoe is de geluidssanering opgenomen in de jaarstukken (p.17 pdf); er staat dat voor Trans en Apeldoornseweg kosten zijn gemaakt in 2020 die uit de reservering op de balans zijn gedekt. In het overzicht op p.23 (pdf) staat de Amsterdamse straatweg in uitvoering op -/-4K. Wat is daarvan de betekenis?
Onze inzet is op uur-basis afgerekend. Hiervoor is in maart een aparte creditfactuur gestuurd (ad € 15K). In de jaarrekening is dit afgewikkeld via de balans. De - € 4K betekent dat er meer kosten zijn gemaakt dan beschikbaar was. Dit wordt verrekend met de andere trajecten van BSV.
- Er staat (p.19 pdf) dat de gemiddelde kosten van inhuur fors hoger zijn dan begroot en dat dat te maken heeft met omissies in de begroting. Wat wordt daar mee bedoeld?
Dat gebleken is dat het begrote bedrag voor het gemiddelde tarief van externen te laag is, en de verschillen niet zijn veroorzaakt door tegenvallers bij de feitelijke inhuur. Het inkoop beleid heeft juist opgeleverd dat we (gemiddeld gezien) voordeliger hebben ingehuurd dan een jaar eerder.
- Wanneer is de voorziening van 277K voor mobiliteitskosten van personeel getroffen en klopt het dat deze niet zijn begroot? Wanneer de meevaller op ict en advieskosten er niet geweest was, zou de voorziening dan tot een tekort hebben geleid? Is in de meerjarenbegroting (wel) rekening gehouden met deze kosten?
Op pagina 42 is het verloop van de dotaties en onttrekkingen van de voorzieningen opgenomen. Daarin is aangegeven dat er in 2020 € 256K wordt gedoteerd. Dit bedrag is onderdeel van de € 277K. Het verschil € 21K zijn reguliere kosten voor voormalig personeel (ww-premies ed).
In de begroting 2022 is (structureel) € 100K opgenomen voor kosten voormalig personeel.
- Specificatie Arnhem (p.26 pdf); bij toezicht en handhaving onder het kopje 'algemeen' was 498K begroot en is 6K gerealiseerd. Waar voor soort werkzaamheden waren begroot onder die 498k?
Bijna de gehele € 0,5 miljoen begrote kosten betrof 'handhavingsproducten en diensten (zienswijzen behandelen, rapporten en besluiten/beschikkingen). Deze waren onder algemeen begroot. Bij de realisatie wordt echter onderscheid gemaakt naar de domeinen bouw of milieu. De realisatie bij bouw is derhalve veel groter dan begroot (zie pagina 48 van de definitieve versie jaarverslag).
- Tekstuele aanpassingen [Zijn aangepast in de definitieve versie](#)
 - De koppen van de tabel mutaties reserves. In de staat van baten en lasten (p.19 pdf) staat 'prognose 2020'.

Vragen van Duiven / Westervoort

4. In de inleiding staat vermeld dat de accountantsverklaring niet meegestuurd wordt naar de raden. Eerdere jaren werd dit wel gedaan. Waarom is dit aangepast en hoe worden de raden op de hoogte gesteld van de inhoud van de accountantsverklaring?

Er is een kleine begripsverwarring opgetreden: Er is een accountsverslag en een controle verklaring. Het accountantsverslag geeft de bevindingen weer van hun controle en geeft

aanbevelingen over verbeteringen in de bedrijfsvoering. Dit verslag is vooral bedoeld voor ODRA en bestuur.

De controle verklaring is onderdeel van het jaarverslag, namelijk bijlage 5, en wordt dus wel ter beschikking gesteld aan de raden.

Vragen van Rheden

5. Overzicht 2020: Ik begrijp dat we de collectieve diensten niet per onderdeel afrekenen. Naar mijn idee betekent dit niet dat de (grote) verschillen tussen geraamd en gerealiseerd niet verantwoord hoeven worden. Bij ons intern is een verantwoording/verklaring vereist bij afwijkingen > €50.000,-. Aangezien dit overzicht als bijlage bij de jaarrekening wordt gevoegd, graag deze verantwoording/verklaring toevoegen.
Vanzelfsprekend verantwoorden we alles wat substantieel is (cf BBV). Maar wij hanteren geen strikte grens van > € 50.000 per onderdeel om dat tekstueel toe te lichten (zou heel veel detailteksten geven, wat niet past in het document jaarverslag). De collectieve diensten vormen trouwens één geheel; de overschrijding van het geheel is < 50.000.

Oplegnotitie agendapunt 5.2

Aan : Algemeen Bestuur
Van : Controller ODRA Fred Mossink
Onderwerp : Begroting 2022
Vergaderdat. : 15 april 2021 Geschatte bespreektijd : 20 min.
Opsteldatum : 01 april 2021
Status : Definitief
Bijlagen : Begroting 2022

Voorstel / Beslispunten

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Akkoord te gaan met de begroting 2022 en de bijdragen voor de partners.
- Te besluiten de begroting te versturen naar de Raden en Staten van de partners met het verzoek om indien van toepassing, zienswijzen in te dienen.

Samenvatting

We hebben voor 2022 een sluitende begroting opgesteld. Deze is gebaseerd op de uitgangspunten en financiële kaders die in het algemeen bestuur van 10 december 2020 zijn vastgesteld. Het belangrijkste kader was beperkte of geen stijging van het (uur)tarief.

Naast dit financiële kader waren in die uitgangspuntennotitie ook de onzekerheden voor de begroting 2022 geformuleerd. Deze gaan met name over de invoering van de omgevingswet, wkb en overheveling bodemtaken. Daarnaast hebben we te maken met financiële onzekerheden en voor de bedrijfsvoering (post-covid) en het meerjaren huisvestingsplan. Deze onzekerheden zijn in de begroting overgenomen en expliciet als (financieel) risico geformuleerd.

De begroting gaat uit van een totale omzet (en kosten) van € 20,6 miljoen. De omzet is gebaseerd op de concept werkpakketten 2022, zoals de met de regisseurs in februari jl zijn besproken en vastgesteld.

Een groot deel van de omzet wordt bepaald door de programma's Complexe handhaving en Aandachtsbedrijven (samen € 4,5 miljoen). De omvang van deze programma's zijn gebaseerd op extrapolatie van de bestaande projectplannen 2021. PCH en PAB vallen buiten de systematiek van outputfinanciering en worden op nacalculatie (uren) afgerekend.

Tariefstelling

We bieden u een begroting aan die tegemoetkomt aan het verzoek van het AB om de kosten te reduceren en daardoor het tarief niet te laten stijgen. Voor 2022 blijft het tarief op € 92,- per uur voor diensten.

Ook de tarieven voor producten blijven vooralsnog gelijk in 2022. Medio 2021 verwachten we een analyse op te leveren over de kengetal realisatie in 2020, in relatie met de beschreven risico's die met outputfinanciering samenhangen.

Voor de kosten geldt dat deze wel zijn aangepast op kosten stijgingen, zoals de verwachte Cao-stijging van lonen, tariefontwikkeling van externen, en de kostenontwikkeling op huisvesting en ICT. Het ingezette beleid voor andere huisvesting, mobiel – en thuiswerken en ICT in 'the cloud' zijn meegenomen; deze leiden mogelijk tot een substantiële kostenreductie in de jaren na 2023.

Wat is de aanleiding / probleemstelling? / Hoe is het voorstel voorbereid?

De begroting is een product voortkomend uit de jaarlijkse P&C-cyclus en is aan wettelijke termijnen gebonden. Op 15 april moet deze worden aangeboden aan de Raden en Staten van onze partners.

De begroting is een product van heel ODRA en haar partners. Medio februari zijn met alle partners (op basis van trendanalyses van teamleiders en medewerkers) de financiële kaders voor de werkpakketten 2022 afgesproken; daarna is dit uitgewerkt in een kostenbegroting.

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) eruit?

Na vaststelling van de begroting door het Algemeen bestuur, wordt deze aangeboden aan de Raden en Staten van de partners, op 15 april. Zij kunnen zienswijzen indienen.

De definitieve begroting wordt voor 1 augustus verstuurd aan het ministerie van Binnenlandse zaken.

Na goedkeuring zal de begroting op internet worden geplaatst.

Wanneer vindt de evaluatie plaats?

Gedurende 2021, ter voorbereiding van de volgende cyclus

SAMEN AAN DE SLAG VOOR EEN GEZONDE, VEILIGE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

BEGROTING 2022
MEERJARENAMING
2023-2025

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

IN HO UD

Voorwoord De impact van 'ja, mits'	04
Dynamische jaren	06
. Ontwikkelingen in bedrijfsvoering	
Taakvelden en programma's	09
. Omgevingswet	
. Wet kwaliteitsborging	
. Bodemtaken	
. Maatschappelijke opgaven	
. Provinciale bedrijven	
. Reguliere ontwikkelingen - raming 2023- 2025	
Kaders voor begroting 2022 – 2025	013
. Werkprogramma's	
. Opzet projectsturing	
. Meerjarenraming	
. Begroting 2022 in hoofdlijnen	
. Programma's begroting en toelichting	
Toelichting op begroting en balans	017
. Programma begroting	
. Staat van baten en lasten	
. Overhead	
. Geprognostiseerde balans 2020	
. Bedrijfsvoeringsprocessen	
Meerjarenbegroting	030
. Bijlage 1 – Overzicht bijdragen per partner	
. Bijlage 2 – Overzicht van kengetallen en kostprijzen	
. Bijlage 3 - Overzicht van diensten	

Colofon

De Begroting 2022 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (karinveenendaal.nl) en StudioBont (studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op odra.nl/overons Voor reacties of vragen communicatie@odra.nl.

DE IMPACT VAN 'JA, MITS'

Ruben Vlaander

Als we beginnen aan 2022, beginnen we aan een periode van nieuwe wetgeving voor de fysieke leef-omgeving. Wetgeving die ons en onze partners direct raakt. De Omgevingswet; van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Sceptici beweren dat het niet veel uitmaakt. Om een typisch Hollands gezegde aan te halen; *of je door de kat gebeten wordt of door de hond, gebeten word je toch*. Deze cynische opvatting past mij niet. De verandering die de wetgever voor ogen heeft, gaat verder dan het geciteerde gezegde.

We kunnen de impact van de Omgevingswet niet afdoen met 'het zal wel' en 'we zien wel' of varianten van deze zes woorden. De bedoeling is minder verstikkende regelgeving en bureaucratie en meer vrijheid voor de initiatiefnemer van bijvoorbeeld een bouwproject. De initiatiefnemer zal minder last hebben van het 'ambtelijk meedenken', en meer ruimte voor zijn initiatief gaan ervaren. Maar meer vrijheid is niet hetzelfde als minder verantwoordelijkheid.

De Omgevingswet verlegt de verantwoordelijkheid van de overheid naar de initiatiefnemer. Je zou kunnen zeggen dat de emancipatie die in andere delen van het overheidsbeleid en de samenleving verder is, nu ook in

het fysieke domein zijn intrede doet. Hoe dan ook. De Omgevingswet heeft impact op onze organisatie en de rol die medewerkers hebben in vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Enigszins populair en wat plat gezegd verandert de rol van ODRA-medewerkers van afvinken, via meedenken en adviseren, in vonken. Dat doet een beroep op een andere houding en andere vaardigheden van medewerkers. In opleiden en coachen hebben we afgelopen jaar veel energie gestoken. We zijn er klaar voor, al zullen we in de praktijk nog best diepe- en minder diepe valkuilen tegenkomen. Dat is niet erg, dat hoort bij de dynamiek van deze tijd, zolang de ladder maar binnen handbereik is, komen we uit de kuil.

Het gaat om de kwaliteit van de leefomgeving. Dat bedenken wij niet alleen, dat vinden we ook prominent terug in het rapport van de commissie Van Aartsen (Om de leefomgeving). Van Aartsen onderzocht de stand van zaken in milieutoezicht en handhaving. De staatssecretaris van Milieu, mevrouw Van Veldhoven wil verbeteringen en daarin hebben de omgevingsdiensten een cruciale rol in. De zorg voor een gezonde en veilige leefomgeving is de kern van onze activiteiten.

Voor het milieu, voor de natuur, voor de stedelijke omgeving, maar vooral voor de volgende generatie, voor omwonenden, medewerkers van bedrijven, kamerbewoners en bezoekers van horeca en evenementen. Dat is onze primaire opdracht. Wij zullen ons inzetten om daar duurzaamheid, via bijvoorbeeld energie-advies en het project circulaire economie, aan toe te voegen.

We weten ons gesteund in deze ambitie door onze partners en opdrachtgevers. We werken met en voor hen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. De verwachting is dat het nieuwe Kabinet de adviezen van Van Aartsen c.s. mee zal nemen in het beleid voor de komende jaren. Wij zullen actief meedenken over de toekomstbestendigheid van het Gelders Stelsel en de verbeteringen in milieu-toezicht en handhaving.

Samenwerken zit in ons DNA en is, naast vertrouwen, verantwoordelijkheid en vakmanschap, een van onze vier kernwaarden. Samenwerken doen we met onze partners, maar zeker ook met andere stakeholders in het Gelders Stelsel, en met omwonenden via omgevingsdialogen en participatie, in de veiligheidsketen met Openbaar Ministerie, politie, inspecties en bij voorkeur ook met andere opsporings- en uitvoeringsdiensten. Wij denken in ketens als het om veiligheid en de aanpak van ondermijning gaat, wij denken in dialoog als het om de leefomgeving gaat. ODRA wil van maatschappelijke meerwaarde zijn. Hoe we dat doen, staat in de Begroting 2022 beschreven.

Daarom zullen we nog meer dan voorheen informatie willen en moeten delen. We investeren in ICT-systemen die dat mogelijk maken. Maar met systemen alleen zijn we er niet. Bellen, elkaar opzoeken, feedback geven en -vragen, sparren, disciplines en deskundigheid bij elkaar brengen is minstens zo belangrijk om de kwaliteit van onze diensten en producten naar een hoger niveau te tillen.

In deze processen is online vergaderen niet meer weg te denken, want we zullen niet langer vijf dagen per week van negen tot vijf op kantoor aan een 'eigen bureau' zitten. Die tijd is voorbij. Thuiswerken is niet meer weg te denken en levert ook veel op voor onze medewerkers.

Thuiswerken heeft bijvoorbeeld consequenties voor onze nieuwe huisvesting die we in 2023 hopen te betrekken. Het kantoor van de toekomst, de mobiliteit van onze medewerkers, de software en hardware, nieuwe manieren van werken in het kader van de Omgevingswet; het zijn veranderingen die we in 2022 invoeren.

De impact van 'ja, mits' vraagt om nieuw en persoonlijk leiderschap. Van onze organisatie, van onze medewerkers. We gaan voort op de doorontwikkeling die we in maart 2020 hebben ingezet. In 2022 komen we een paar stappen dichterbij ons einddoel: een betrouwbare partner met zichtbare toegevoegde maatschappelijke waarde en omgevingsbewuste professionals op wie omwonenden, ondernemers en partners kunnen bouwen en vertrouwen. We zijn altijd uit op verbinding en zetten 'de bedoeling' centraal - een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving -, van binnen naar buiten en van buiten naar binnen.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst regio Arnhem

DE INITIATIEFNEMER ZAL
MINDER LAST HEBBEN VAN
HET 'AMBTELIJK
MEEDENKEN', EN MEER
RUIMTE VOOR ZIJN
INITIATIEF GAAN ERVAREN.

DYNAMISCHE JAREN

We gaan een aantal dynamische jaren tegemoet. In de Begroting 2022 maken we dat zichtbaar. Het is voor ons soms nog moeilijk om exact in te schatten wat de structurele effecten zijn op de begroting van die ontwikkelingen. Neemt niet weg dat we een sluitende begroting presenteren. De Begroting 2022 is vooral gebaseerd op actualiseren van de Begroting 2021.

De dynamiek van het werkveld vraagt van ons nog meer dan normaal om flexibiliteit en wendbaarheid. Samen met onze partners staan we voor een aantal belangrijke veranderingen, zoals de implementatie en borging van de Omgevingswet, de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb), de aanpak van ondermijning en bijdragen leveren aan energietransitie en circulaire economie. Niet alleen een gezonde en veilige leefomgeving, maar liefst ook een duurzame, als het aan ons ligt.

Daarnaast hebben we de opgave om binnen de financiële kaders te blijven. Onze partners, de tien gemeenten, zijn daar duidelijk over. Zij voelen de gevolgen van de coronapandemie alle dagen. Van ons wordt verwacht een bijdrage te leveren aan hun besparingsdoelstellingen door de kosten te reduceren en de tariefstelling. Met deze begroting laten wij zien hoe wij deze opgave invullen. Dit is zichtbaar in het tarief dat wij hanteren voor 2022; we verhogen ons tarief niet. We passen geen indexering toe en in de meerjarenbegroting zal de kostenreductie op de overhead zichtbaar worden.

De Begroting 2022 en de Meerjarenbegroting is opgesteld met de kennis van nu en in onzekerheid over de effecten van de coronapandemie en de geschetste ontwikkelingen (met name de Omgevingswet). In de hoofdstukken waar wij alle ontwikkelingen verder toelichten, is expliciet aandacht besteed aan de financiële risico's en onzekerheden die nog niet zijn uitgekristalliseerd.

Naast risico's die samenhangen met de ontwikkelingen in de wet- en regelgeving, staan we samen voor de uitdaging om de grote maatschappelijke opgaven en de transitie naar duurzame energie en circulaire economie mede vorm te geven. Maar ook klimaatadaptatie, woondeal, criminaliteit en ondermijning brengen dynamiek met zich mee. We werken deze taken en verantwoordelijkheden verder uit in de werkpakketten, maar veel van deze taken zijn vooraf moeilijk exact te plannen en te begroten. Dat betekent dat we met voortschrijdend inzicht in de projecten die we opstarten, te maken hebben met financiële onzekerheden.

Maar ook aan onze reguliere taken zijn risico's verbonden. De belangrijkste risico's zijn de volume-fluctuaties bij de levering van producten en diensten. Vanwege de aanhoudende coronapandemie zijn deze moeilijker in te schatten dan in voorgaande jaren. We verwachten dat corona voor de Begroting 2022 geringe effecten heeft en dat we teruggaan naar een productieniveau van vóór de pandemie. De Begroting

2022 is vooral gebaseerd op actualiseren van de Begroting 2021. We hebben de realisatie van de werkpakketten in 2020 zijdelings betrokken.

2020 was een bijzonder jaar. We hebben reguliere VTH-A activiteiten stop gezet. Dat is de impact van de lockdown. Denk aan evenementen toezicht, horecacontroles, vuurwerk. We hebben in 2020 echter een toename van het aantal aanvragen voor bouwvergunningen gezien. Dat is een positief effect van de BENG-norm (Bijna Energie Neutraal Gebouw).

We gaan in deze begroting uit van een economie die herstelt en opgang komt. Dat zullen we onder meer zien in (blijvend hoge) aantallen vergunningaanvragen (bouw) en een verwachte toename van het aantal meldingen (milieu) als gevolg van bedrijvigheid in de regio, zowel door burgers als bedrijven. We zullen het ook merken in het aantal meldingen van overlast en klachten, aantekenen van bezwaren en Wob-verzoeken.

Ontwikkelingen in bedrijfsvoering

In 2021 zijn we gestart met het vormgeven van nieuwe regelingen en zoeken naar nieuwe huisvesting. Op hoofdlijnen zijn deze ontwikkelingen in de begroting gekwantificeerd, maar zijn nog niet volledig uitgewerkt. Als deze ontwikkelingen in de loop van 2021 leiden tot meer duidelijkheid over de financiële consequenties én als dit leidt tot substantiële veranderingen in de begroting 2022, dan wel de bijdragen van partners, stellen wij voor om in het late najaar 2021 nog eens naar deze begroting te kijken, aan te passen of te wijzigen.

Organisatieontwikkeling

Wij borduren ook in 2022 voort op de in 2020 in gang gezette ontwikkeling naar oplossingsgerichte dienstverlener met maatschappelijke meerwaarde. We investeren continu in samenhang bij vraagstukken die zich in de praktijk voordoen en acteren zoveel mogelijk integraal. Dat doen we door intensivering van contacten met opdrachtgevers,

instellingen en bedrijven, operationeel en bestuurlijk en in opleiding van onze medewerkers.

Kwaliteit VTH

Per 1 juli 2019 zijn nieuwe VTH-kwaliteitscriteria (VTH-KC) vastgesteld. We hebben tijd om deze criteria te internaliseren, van inzicht en overzicht in 2020, naar organisatielust in 2021. Dat houdt niet op. In 2022 blijven we investeren in de ontwikkeling van medewerkers en het eigen maken van de kwaliteitsnormen. Voldoen aan de VTH-KC heeft een directe relatie met in-, door-, en uitstroom van medewerkers. Mensen gaan en komen. Het wel of niet kunnen voldoen aan de gestelde normen is een flexibel gegeven.

Onze scholingsinspanningen en ons wervingsproces hebben effect. We zijn steeds beter in staat te voldoen aan zowel de robuustheids- als procesnormen van de VTH-kwaliteitscriteria. Verder hebben we volop aandacht voor de kwaliteit van de gegevens in de systemen door digitalisering, toetsing en actualisatie van het inrichtingenbestand. Processen worden gestroomlijnd, zowel voor de uitvoering als voor de ondersteuning. We werken actief samen met de zes omgevingsdiensten in Gelderland.

Samen Sterk

De provincie Gelderland heeft in 2019 gevraagd om toezicht en handhaving op de provinciale complexe inrichtingen programmatisch te organiseren en bij ODRA te beleggen. In 2020 is op initiatief van de provincie samen met ODRA en ODRN, het totale provinciale takenpakket (VTH) onder de loep genomen en onder gebracht in het programma Samen Sterk voor verdere professionalisering van de VTH-taken. Wij maken in 2021 de start met het toezicht en handhaving op Aandachtbedrijven (PAB). Vergunningverlening complexe bedrijven valt onder aansturing van ODRN.

Rijker verantwoord

Met ingang van 2020 zijn wij overgegaan op een beheerste vorm van outputfinanciering. In de jaarrekening 2020, die tegelijk met deze

begroting wordt gepubliceerd, zijn de resultaten weergegeven. In februari 2021 is een onderzoek gestart naar de risico's van output-financiering. We willen weten welke van de vooraf onderkende risico's hebben zich voorgedaan en hoe zijn (en worden) deze gemitigeerd? Onderdeel van het onderzoek is een kwantitatieve analyse op kengetallen van producten. Circa twee-derde van de omzet is de levering van producten tegen een vast tarief. Op basis van een jaar ervaring, kan er aanleiding zijn om deze bij te stellen.

In de zomer 2021 stellen we een nieuwe PDC op, waarin zowel de uitkomsten van dit onderzoek, als de veranderingen voortkomende uit de Omgevingswet worden verwerkt. In principe is dit input voor de begroting 2023 - bij geringe wijzigingen - of voor een aangepaste begroting 2022 - bij majeure veranderingen.

Ook is in 2021 een studie opgestart naar de mogelijkheden om meer op de beoogde effecten - de bedoeling - van onze taken te kunnen sturen. Dit onderzoek draagt de titel 'Rijker verantwoord', een verandertraject dat andere omgevingsdiensten in Gelderland ook oppakken. Als dit onderzoek en de pilots succesvol zijn, zal dit worden opgenomen in onze planning -en control cyclus.

Sluitende Begroting

Wij presenteren voor 2022 een sluitende begroting. In februari 2021 is samen met de partners de omvang van de werkprogramma's 2022 op hoofdlijnen vastgesteld. Dit hebben we gedaan door extrapolatie van

de omvang werkpakketten 2021 en realisatie 2020, in combinatie met inhoudelijke trendanalyses en geschetste ontwikkelingen.

Wij hanteren in onze uitgangspunten een maximale indexering die gelijk is aan de CPB-index van gemiddeld 1,5%. Deze indexering passen we toe op de kostenontwikkeling in de begroting, maar niet op het tarief dat wordt berekend voor de producten. Dat is onze manier om bij te dragen aan de financiële positie van onze partners. Wij vinden hiervoor de ruimte in de exploitatie, door besparingen op huisvesting en ICT, maar ook door een evenwichtiger personeelsbeleid (andere verhouding interne medewerkers en externe inhuur).

Daarnaast hebben we een aantal trajecten in gang gezet die structureel de overheadkosten verlagen: project herhuisvesting, ICT en 'in the cloud' werken. Op termijn behoort een substantiële besparing tot de mogelijkheden.

We nemen aan dat de beschreven ontwikkelingen geen grote financiële gevolgen hebben, daarmee is het meerjarig beeld 2023 - 2025 dat ODRA een positief saldo (> 2%) op de begroting kan bereiken.

TAAKVELDEN EN PROGRAMMA'S

We hebben de zeven omgevingsdiensten

in Gelderland afgesproken dat onze werk-

zaamheden onder verdelen in programma's

en taakvelden. We kennen drie taakvelden

(milieu, bouw en algemeen) en vijf

programma's (vergunningverlening, toezicht

en handhaving, advies, stelseltaken, projecten

en programma's). De Omgevingswet confron-

teert ons met deze historisch vastgestelde

indeling. En dat wringt soms, want deze

indeling is steeds minder valide vanwege de

integrale aanpak die wij voorstaan. Bij de

uitwerking van de *Producten en Diensten-*

catalogus 2022, die naar verwachting in de

zomer 2021 af is, kan het zijn dat we met een

aangepast voorstel komen. Vooralsnog is voor

de begroting 'de matrix' van programma's en

taakvelden gebruikt.

Omgevingswet

Aan de slag met Omgevingswet: het vergt van ons de nodige voorbereidingen en is de grootste uitdaging voor de komende jaren. Zowel voor onze partners, als voor onze eigen organisatie: het is een gezamenlijke opgave. Onze partners werken aan een omgevingsvisie en een omgevingsplan. Deze plannen zijn voor ons in de uitvoering belangrijke kaders. We leiden toezichthouders op voor risico- en informatie gestuurd toezicht en vergunningverleners voor integraal afhandelen van een aanvraag. De samenwerking met de collega's binnen ODRA en met collega's van de gemeentelijke afdelingen Ruimtelijke Ordening en Economische zaken wordt intensiever.

Binnen ODRA loopt het *Programma Omgevingswet* met als doel dat we klaar zijn als de wet van kracht wordt en onze partners kunnen bedienen. Uitgaande van inwerkingtreding op 1 januari 2022, zetten we in 2022 in op:

- Evalueren van werkafspraken (extern en intern);
- Adviseren over omgevingsplan en adviseren over verplichte programma's;
- Betrokken zijn bij toepasbare regels en vragenbomen t.b.v. dienstverlening.

Risico's voor begroting

Op het moment van schrijven van deze begroting is nog veel in ontwikkeling en onvoldoende concreet om de effecten voor onze partners volledig te kwantificeren. Denk aan de effecten van het DSO op de efficiency van de werkprocessen of de invloed van méér integraal werken.

Het financiële risico voor onze partners bestaat vooral uit 'verschuivingen'; producten en diensten (PDC) veranderen in aard en omvang.

We gaan er voorlopig vanuit dat we budgetneutraal de overstap maken. In de zomer van 2021 herzien wij onze PDC op de dan bekende inzichten in de effecten van de Omgevingswet. Die worden meegenomen in de werkpakketten voor 2022.

In 2020 is budget gereserveerd voor opleidingen Omgevingswet. Dit budget zal grotendeels worden aangewend in 2021. De opleidingen die in 2022 doorlopen bekostigen we uit bovengenoemde budget.

Wet kwaliteitsborging

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) gaat naar verwachting vanaf 1 januari 2022 stapsgewijs in. De Wkb heeft gevolgen voor ons en onze partners. We bereiden ons samen met de vier omgevingsdiensten in Gelderland die ook bouwtaken hebben, voor op de Wkb. We kijken onder meer naar wat de invloed van privatisering is op capaciteit en taken van ODRA.

We hebben berekend dat onze capaciteit met 0,5 fte afneemt op de werkzaamheden in de privatisering voor gevolgklasse 1 - eenvoudige bouwwerken, woningbouw, industriebouw met maximaal twee woonlagen. We verwachten een toename van de capaciteit, omdat taken terugkomen. De omvang daarvan is op dit moment moeilijk in te schatten en moeilijk te kwantificeren.

Ook voor de betreffende gemeenten heeft de Wkb gevolgen en dan met name voor de leges. De leges voor vergunningen voor bouwactiviteit in gevolgklasse 1 vervalt naar verwachting deels. De taken die erbij komen voor de omgevingsdiensten kunnen niet direct door de leges worden gedekt.

Voor bouwwerken in deze gevolgklasse 1 moet vanaf de inwerkingtreding van de Wkb een private kwaliteitsborger worden ingeschakeld. Een mogelijk aandachtspunt is dat deze meer kost dan het tarief van ODRA.

De gemeenten blijven bevoegd gezag en blijven verantwoordelijk voor de handhaving, toezicht bestaande bouw, monumenten en omgevingsveiligheid. Dat zijn taken die wij in de regel uitvoeren.

Risico's voor begroting

De berekende capaciteitsafname hebben we, waar deze concreet te definiëren is, meegenomen in de begroting. Maar ook hier geldt dat uit de verdere voorbereiding en het onderzoek de concrete effecten duidelijk gaan worden, zoals omvang van de overheveling naar de private sector en de effecten van de andere werkwijze bij ODRA. De verwachte teruglopende legesinkomsten zijn voor partners van invloed op de financiering voor de uitvoering van bouwtaken door ODRA.

Bodemtaken

Met ingang van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging van provincie naar gemeenten (dan wel OD's). Dit heeft impact op het Wbb-bodemtoezicht (Wet bodembescherming) en de beoordeling van sanerings-evaluaties die wij voor de provincie uitvoeren.

De gemeenten in ons werkgebied krijgen in het kader van de Omgevingswet taken over van de provincie. ODRA zal in dit taakveld blijven opereren, maar dan met de gemeenten als opdrachtgever. Niet alles verandert, want de provincie blijft bevoegd gezag voor de gevallen van grondwaterverontreiniging en afhandeling van de spoedlocaties.

1 januari 2022 is nog sprake van overgangsrecht, waardoor de provincie bevoegd gezag blijft voor de op dat moment beschikte saneringsplannen/BUS-meldingen waarvan de sanering in uitvoering is. Daarnaast zal de transitie van de bodemtaken met name in het eerste jaar leiden tot een sterke stijging van informatie verzoeken (door het nieuwe bevoegd gezag). Wij verwachten in 2022 nog geen daling van de capaciteit aan bodemexpertise.

Risico's overgang

Voor uitvoeren van bodemadviestaken kunnen gemeenten kiezen dit in eigen beheer te doen of de taken over te dragen aan een omgevingsdienst. Bodemtoezichttaken zijn een basistaak en worden uitgevoerd door een omgevingsdienst. In 2021 wordt de 'warme' overdracht van taken verder voorbereid.

In de begroting (bijlage 'Bijdrage per klant') is de post voor de overdracht bodemtaken apart gelabeld bij de provincie en bij derden. Op dit moment is niet in te schatten welk deel waar terecht komt, evenals dat het onzeker is of het totaal van activiteiten voor ons afneemt.

Maatschappelijke opgaven

We hebben met elkaar een paar stevige maatschappelijke opgaven te verhapstukken. Dat is voor 2022 niet anders. Denk aan energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, woondeal en ondermijning. Dat werken we uit in de werkpakketten en lichten we hierna toe.

Energietransitie

Vanuit het Rijk en binnen de provincie Gelderland (Gelders Energieakkoord – GEA) wordt richting gegeven aan de energietransitie. In Gelderland wordt met het GEA ingezet op 'klimaatneutraal zijn' in 2050. Voor de doelgroep 'bedrijfsleven' is de doelstelling geformuleerd

dat per jaar 1,5% energiebesparing met een totale energiebesparing van 7,5% in 2020 gerealiseerd moet zijn. Wij hebben de voorbije jaren met onze partners aan de uitvoering van het GEA gewerkt.

De EML-controles hebben we separaat in de werkprogramma's opgenomen. Binnen het project vallen ook de werkzaamheden voor de bedrijven die zich in het kader van de informatieplicht (van kracht per 1 juli 2019) na 2020 nog niet hebben gemeld. Over deze 'achterblijvers' hebben alle gemeenten medio februari een brief van het Rijk ontvangen. De oproep is om vooral toezicht te blijven houden.

Klimaatadaptatie

Ook de komende jaren blijven de implicaties van de klimaatopgave en de groei van de circulaire economie onze aandacht vragen. Vraagstukken zijn bijvoorbeeld de initiatieven die duurzame energie met behulp van biomassa installaties willen opwekken, de impulsen om te komen tot energie neutrale gebouwen, de ontwikkelingen rondom de duurzame recycling van elektrische apparaten (zogeheten "Wheel-abex") en de mogelijkheden in de wet- en regelgeving om afvalstoffen als grondstof te gebruiken.

Circulaire economie

Naast energie zetten we in 2022 expliciet in op circulaire economie. Gekoppeld aan de (beleids)opgaven van onze partners. Het doel van dit project is gericht op de structurele inbedding van circulaire economie in onze dienstverlening. Het exacte doel gaan we in de loop van 2021 formuleren. Ook de precieze resultaten moeten we nog formuleren. Denk hierbij aan aanpassing van bestaande, of vormgeven van nieuwe producten en diensten.

Ondermijning en Theseus

Met het Project Theseus beogen de deelnemende partners ondermijning op bedrijventerreinen te ontdekken en/of te voorkomen, en/of tegen te gaan. Dit gebeurt door een flexteam in te zetten dat:

- gemeenten en ketenpartners actief ondersteunt met het uitvoeren van preventieve controleacties op bedrijventerreinen;
- gemeenten een beeld geeft van de bedrijventerreinen door de preventieve controles en data-analyses;
- gemeenten ondersteunt bij het integraal werken bij de aanpak en preventie van ondermijning op bedrijventerreinen;
- gemeenten helpt bij het vergroten van de weerbaarheid en bewust wording bij ondernemers.

Provinciale bedrijven

Per 1 januari 2020 is ODRA verantwoordelijk voor de uitvoering van het programmaplan 'Toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven' met de provincie als bevoegd gezag. Begin 2021 hebben we ook het programma 'Aandachtsbedrijven' onder onze hoede. Beide programma's leiden tot substantiële verandering in kosten en omzet bij ODRA, voornamelijk vanwege intensivering (op de kwaliteit) en omdat activiteiten die voorheen bij andere omgevingsdiensten waren begroot, nu via de begroting van ODRA lopen.

Complexe handhaving

Met ingang van 1 januari 2020 is Omgevingsdienst Regio Arnhem binnen het Gelders Stelsel volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma *Toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven* (niet BRZO). Doelen van het programma zijn:

Programma Complexe handhaving

1. Kwaliteit van de uitvoering verbeteren

- Professionaliseren uitvoering
- Gelijk behandelen van bedrijven
- Toepassen Landelijke handhavingstrategie (LHS)
- Rouleren toezichthouders

2. Kwaliteit van de informatie verbeteren

- Provinciale toezichtstaak scherp in beeld
- Prioriteren provinciale toezichttaken
- Bijstellen Uitvoeringsprogramma en handhavingbeleid op basis van ervaringen

3. Efficiency verbeteren

- Specialistische aanpak per branche
- Intensiever contact met vergunningverleners
- Intensiever contact opdrachtgever en uitvoerders

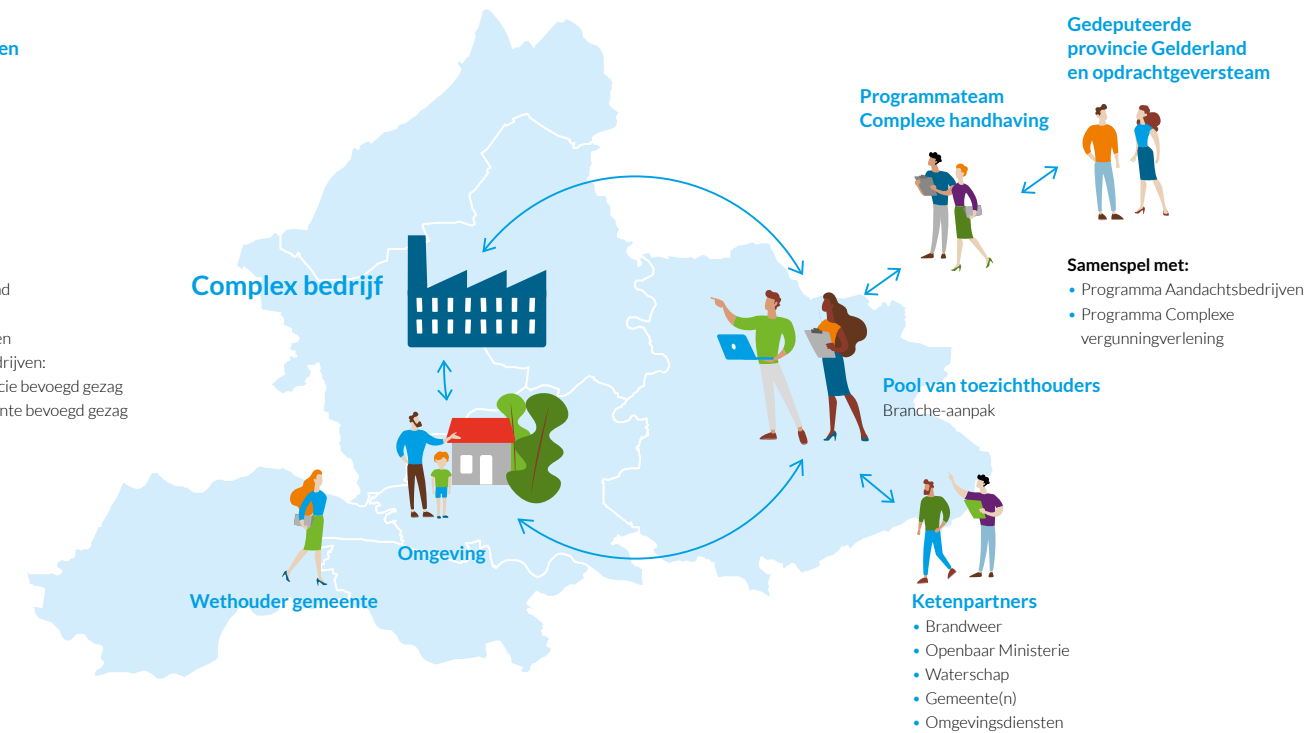
Complexe bedrijven

Bijvoorbeeld:

- Afvalbedrijf
- Vergister
- IJzergieterij
- Papierfabriek
- Kleinchemie

In het kort

- Provincie Gelderland
- 51 gemeenten
- 7 omgevingsdiensten
- ± 400 complexe bedrijven: bij 60% is de provincie bevoegd gezag bij 40% is de gemeente bevoegd gezag

- Verbeteren kwaliteit toezicht en handhaving;
- Verbeteren effectiviteit en efficiency;
- Uniformiteit /level-playing-field;

Deze zijn uitgebreid beschreven in een separaat programmaplan.

De programmamanager is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het programma. Binnen dit programma valt het toezicht en de handhaving op 170 provinciale bedrijven (niet BRZO).

De toezichthouders 'complex' van de Gelderse Omgevingsdiensten vormen de medewerkerspool. Zij staan aan de lat voor de daadwerkelijke uitvoering van de taken binnen het uitvoeringsprogramma. Een schil van specialisten binnen ODRA adviseert en ondersteunt hen bij de uitvoering van de taken.

Voor de begroting van 2022 is gekozen voor het extrapoleren van het programmaplan van 2021, waarbij wel rekening is gehouden met de autonome groei van het aantal bedrijven maar nog niet met de effecten van de Omgevingswet (omdat deze effecten op de bevoegdheid bij bedrijven, evenals de inwerkingtredingsdatum) nog niet zeker zijn.

Aandachtsbedrijven

Aandachtsbedrijven zijn bedrijven met complexe (meervoudige) problematiek, die niet binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken kunnen worden opgelost. In 2020 heeft provincie Gelderland samen met ODRA en ODRN besloten om voor het provinciale takenpakket programmatisch samen te werken. Deelprogramma *Aandachtsbedrijven*

IN 2021 IS GESTART MET EEN NIEUW PROGRAMMA AANDACHTBEDRIJVEN ONDER AANSTURING VAN ODRA.

is een van de pilotprogramma's. In 2021 is gestart met een nieuw programma *Aandachtbedrijven* onder aansturing van ODRA. ODRA is verantwoordelijk en werkt voor uitvoering samen met ODRN. In opdracht van provincie Gelderland.

Doelen van het programma zijn:

- Aandachtsbedrijven terug naar regulier proces (minder problematiek rondom aandachtsbedrijven);
- Geen voorkombare problematiek en bestuurlijke zorgen over aandachtsbedrijven.

Dit bereiken we met de volgende activiteiten(diensten):

- Omgevingsscans;
- Projectmatige aanpak aandachtsbedrijven;
- Professionaliseren met projectleiders: procesregie, integraliteit en bestuurlijke advisering.

Deelprogramma Aandachtsbedrijven

Doelen

- Aandachtsbedrijven terug naar regulier proces (minder problematiek rondom aandachtsbedrijven)
- Geen voorkombare problematiek en geen voorkombare bestuurlijke zorgen over aandachtsbedrijven

Aanpak

1. Omgevingsscans
2. Projectmatige aanpak aandachtsbedrijven
3. Professionaliseren met projectleiders: procesregie, integraliteit en bestuurlijke advisering

Deelprogramma Aandachtsbedrijven

Omgevingsdienst Regio Arnhem is verantwoordelijk en werkt voor uitvoering samen met Omgevingsdienst Regio Nijmegen. In opdracht van Provincie Gelderland.

Reguliere ontwikkelingen (raming 2023- 2025)

De afgelopen jaren hebben we een forse groei doorgemaakt in het aantal medewerkers en omzet. Naast de realisatie van de werkprogramma's is een groot aantal aanvullende opdrachten bij ons neergelegd. Zowel incidenteel (projecten) als structureel. We houden er rekening mee dat ook in 2022 aanvullend werk wordt gevraagd.

Een groot deel van de omzetgroei ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door het programma *Aandachtsbedrijven*. Evenals bij het programma *Complexe handhaving*, zijn de geldstromen van de provincie Gelderland en de betrokken omgevingsdiensten omgebogen. De geldstromen voor beide programma's lopen via ODRA.

Voor de meerjarenbegroting gaan we ervan uit dat de groei in de reguliere activiteiten zich stabiliseert ten opzichte van 2021, rekening houdend met eerder geschetste onzekerheden.

Hieronder is aangegeven welke impact, in kwantitatieve zin, bovenstaande ontwikkelingen hebben voor ons en onze meerjarenbegroting.

- Het aantal initiatieven (vergunningaanvragen, ruimtelijke initiatieven etc.) is sterk conjunctuur afhankelijk. Afgelopen jaren hebben we een groei gezien door het gunstige economische tij. Voor de periode 2022 – 2025 is dit onzeker;

- De aanvragen vragen om een multidisciplinaire aanpak (ook met het oog op de Omgevingswet). Dit leidt tot een andere aanpak, maar niet persé tot verhoging van de werkpakketten. We zien wel een trend waarbij sprake is van een groei van het aantal complexe/maatschappelijke relevante dossiers. Deze vragen om een projectmatige- en integrale benadering;

- Ook brengt de Omgevingswet met zich mee dat meer nadruk gaat komen op onze kennis en expertise vooraan in de beleidscyclus. Denk aan signalen vanuit toezicht over wat zich in gebieden afspeelt. Of inbreng van adviseurs externe veiligheid, geluid of bodem;

- De verwachting is dat het aantal meldingen van overlast en milieu-klachten groeit. Het is moeilijk om te voorspellen wat de groei is in 2022. Maar als de evenementenbranche weer open mag, is een inhaalslag met het aantal evenementen best reëel;

- Het aantal zienswijzen, bezwaar- en beroepzaken zal in lijn zijn met de ontwikkeling van de economie. We weten uit ervaring dat het aantal Wob-verzoeken stijgt.

KADERS VOOR BEGROTING 2022 - 2025

In de vorige hoofdstukken hebben we de

uitgangspunten en ontwikkelingen voor de

begroting 2022 geformuleerd. In dit hoofdstuk zijn deze uitgewerkt en vertaald in

concrete kaders, normen en bedragen voor de

(meerjaren)begroting en voor bedrijfsvoering.

Werkprogramma 2022

Sinds 2020 wordt het reguliere werkprogramma gefinancierd door een 'beheerste output financiering'. Beheerst, omdat niet al onze activiteiten worden gefinancierd op basis van productprijzen. Circa één derde van de begroting bestaat uit de levering van diensten op basis van uren (nacalculatie) en circa twee derde is gebaseerd op vaste productprijzen.

Binnen de reguliere werkprogramma's nemen de gezamenlijke diensten een bijzondere positie in. Hierover is afgesproken dat de kosten op vaste prijsbasis via een verdeelsleutel (in 2019 vastgesteld) worden doorbelast. De verdeelsleutel is voor 2022 ongewijzigd.

We hebben wel een aantal inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de realisatie 2020 en Begroting 2021 ingevoerd.

Naast de reguliere activiteiten zijn in de Begroting 2022 de twee provinciale programma's *Complexe handhaving* en *Aandachtsbedrijven* opgenomen. Deze programma's vallen buiten het systeem van onze outputfinanciering. Deze twee programma's worden als dienst bij de provincie in rekening gebracht.

Daarnaast kennen wij inkomsten uit de doorbelasting van materiële kosten. Het gaat dan om kosten die veelal niet voortkomen uit ons eigen productieproces, maar uit de inkoop van goederen en diensten bij andere partijen. Dat zijn onder meer de kosten voor Wabo, voor Meten & advies, diensten van andere omgevingsdiensten voor toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven, complexe vergunningen en piketdiensten (opruimen – en schoonmaakkosten).

Opzet projectsturing

Eind 2020 en begin 2021 hebben wij in samenspraak met een werkgroep van partners samenwerkingsafspraken gemaakt over programma's, projecten en innovatie. 2 februari 2021 is met onze partners afgesproken dat zij periodiek (vier keer per jaar) in een themagericht overleg vergadert over de programma's en projecten. Tijdens deze overleggen adviseren de partners ons over programma's en projecten en volgen zij de voortgang.

We programmeren volgens een vaste cyclus, op basis (of als onderdeel) van de P&C-cyclus.

- Wij doen voorstellen voor programma's en projecten, inventariseren voorstellen van partners en stellen een totaalpakket voor;
- In februari van jaar 1 worden de contouren voor het volgende jaar gedeeld met het Algemeen Bestuur;
- In de zomermaanden volgt de detaillering:
 - uiterlijk half september jaar 1 worden begrotingen en projectplannen concreet voor jaar 2;
 - uiterlijk 1 november is de deadline voor werkplannen, waar programma's en projecten onderdeel van uitmaken;
 - vanaf 1 november organiseren wij de benodigde capaciteit.
- In de projectplannen staat het hoe, en hoe de partners betrokken zijn in een project.

Hiernaast werken wij vanaf 2022 met een innovatiebudget van 100K, waarmee wij flexibel kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. Over de besteding van het budget leggen we tijdens het begrotingsjaar en achteraf verantwoording af.

Meerjarenraming

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een moeilijk proces en we zijn daar maar gedeeltelijk in geslaagd. Het blijft moeilijk om de ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging en de overdracht van bodem-taken exact te kwantificeren voor 2022. Laat staan voor de jaren na 2022. De batenkant van onze begroting is daarom een extrapolatie van 2020-2021 op basis van de reguliere trends.

- Aan de kostenkant is wel een gedeeltelijke kwantificering van het ingezette beleid op te stellen. Wij bedoelen:
- Voornemen rond herhuisvesting (eind 2022-medio 2023 een ander pand);
 - ICT-transitie (systemen in 'the cloud' – en mobiele apparatuur);
 - Duurzamer personeelsbeleid (onder meer reizen en thuiswerken);
 - Structurele COVID19 effecten.

Tijdens het opstellen van deze begroting is het rapport *Om de leef-omgeving – Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur* (commissie Van Aartsen) over het functioneren van de omgevings-diensten uitgebracht. Indien aanbevelingen uit het rapport worden overgenomen en geïmplementeerd, kan dat effect hebben op hoe we nu werken en georganiseerd zijn. Misschien wel zodanig dat de gepresenteerde Meerjarenbegroting volledig moet worden herzien.

Tarief, kostprijs, indexering

Voor het vaststellen van de kostprijzen van de producten en het uurtarief voor diensten, hanteren wij consistent de methodiek op basis van outputfinanciering en vastgestelde kostprijsmethodiek. Vanaf de begroting 2020 werken wij voor het bepalen van de kost-prijs met een referentiemethodiek voor het uurtarief. Vanuit deze benchmark de 'handleiding overheidstarieven' ontstaat inzicht in de tariefsopbouw op onderdeelniveau, bijvoorbeeld de huisvesting- en ICT kosten en de kosten van het salarisgebouw. Wij richten ons beleid zo in dat we de komende jaren toegroeien naar deze benchmark. In 2022 wordt dat bereikt door kostenbesparing in de overhead.

Toelichting op de tariefontwikkeling

- Personeelskosten: wij zitten gemiddeld boven de benchmark qua directe personeelskosten. Eén van de oorzaken is dat wij relatief meer specialisten in dienst hebben dan benchmark breed. Daarnaast geldt dat we meer 'vergrijsd' zijn, waardoor de gemiddelde anciënniteit hoog is, veel medewerkers zitten aan het einde van hun schaal;

Tarief opbouw	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Benchmark
Personeelskosten direct	€ 64	€ 63	€ 67	€ 56
Personeelskosten indirect	€ 14	€ 14	€ 14	€ 15
Materieel				
- huisvesting & facilitair	€ 4	€ 5	€ 4	€ 8
- ict	€ 6	€ 6	€ 4	€ 4
- overige kosten	€ 2	€ 4	€ 3	€ 4
Overhead	€13	€16	€11	€16
Beleidsruimte				€5
Totaal	€ 90	€ 92	€ 92	€ 92
- aantal productieve uren	1.401	1.395	1.400	1.418

- Beleidsruimte: dit deel van de benchmark wordt door ons feitelijk ingevuld bij direct personeel. In de benchmark is dit geoormerkt voor specifiek organisatie-gebonden werk;
- Materieel: de effecten van het ingezette beleid om de overhead-kosten - met name huisvesting en ICT - te reduceren worden hier zichtbaar. Vooral bij ICT ramen we een kostenreductie waardoor we op de benchmark norm uitkomen;
- Productieve uren: de landelijke benchmark gaat uit van 1.418 uur productie per fte. Wij gaan in de begroting uit van 1.400 uur declarabel voor internen en 1.600 uur declarabel voor externe inhuur.

Tarieven producten

De kostprijs van een product wordt bij ons bepaald door het zoge-naamde kengetal (= verwachte gemiddelde tijdsbesteding voor de realisatie van een product) te vermenigvuldigen met het uurtarief. De vastgestelde productprijzen en de begrote aantallen producten zijn in de bijlage opgenomen. Onze kengetallen zijn voor de begroting 2022 ongewijzigd ten opzichte van 2020 en begroting 2021. Wij zijn gestart met een analyse op de gerealiseerde kengetallen 2020. De uitkom-sten daarvan verwachten wij medio 2021 duidelijk te hebben. Indien dit leidt tot grote aanpassingen, zal dit in een aanvullende begroting worden aangeboden.

Wij passen in 2022 nog geen tariefdifferentiatie toe. De hierboven genoemde analyse biedt ook aanknopingspunten voor een extra onderzoek hiertoe. We verwachten dat dit een plaats kan krijgen in de begroting 2023.

Gezamenlijke diensten

Wij hebben drie groepen van activiteiten waarvoor een gezamenlijke financiering door de partners (en andere participanten) is afgesproken. Voor alle drie groepen geldt dat deze op basis van een vaste product-prijs met de afgesproken verdeelsleutel in rekening wordt gebracht. De sleutel is in 2019 vastgesteld: 60% inwoneraantal en 40% stem-verhouding zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling. De stemverhouding hebben we niet aangepast. De inwoneraantallen zijn geactualiseerd (CBS-cijfers). Dat betekent dat een herverdeling is ingevoerd.

- De groepen gezamenlijke activiteiten betreffen:
- Projecten: projecten en programma's die wij uitvoeren kennen veelal een individueel onderdeel en activiteiten die voor de betreffende deelnemers relevant zijn. Het individuele gedeelte is opgenomen in de werkpakketten (bijvoorbeeld EML-controles bij programma energie).

Het algemene gedeelte onder de noemer van het project;

- Gezamenlijke diensten: dit zijn onze structurele activiteiten met een gezamenlijk karakter, veelal al van oudsher een onderdeel van de begrotingen (ketentoezicht, strafrecht, piketdienst, enz.);

- Innovatie: voor 2022 hebben we afgesproken dat een innovatie-budget werkelijkheid wordt. Met dat budget kan onderzoek gedaan worden naar nieuwe ontwikkelingen en kunnen we eventuele pilots bekostigen. Deze pilots worden niet vooraf in kaart gebracht (in deze begroting of werkprogramma's), maar gedurende het begrotingsjaar voorgelegd en verantwoord aan het bestuur. Het gaat in 2022 om maximaal € 100.000.

Indeling begroting

In vervolg op bovenstaande, hanteren we voor de totstandkoming van de Begroting 2022 de volgende uitgangspunten en normeringen:

- Ons financieringssysteem (outputfinanciering) leidt tot drie standaard productgroepen in deze begroting: producten, diensten en gezamen-lijke diensten (waaronder een apart budget voor innovatie). Output-financiering geldt voor de reguliere werkzaamheden, met als basis de concept werkpakketten van de partners;

- Twee programma's wijken af, die worden gefinancierd op basis van nacalculatie en gemaakte uren. Dat betreft het programma *Complexe Handhaving* (PCH) en programma *Aandachtsbedrijven* (PAB). Onze opdrachtgever heeft nog geen besluit genomen of en wanneer deze programma's worden omgezet in outputfinanciering;

- Programma-indeling van de Gelderse Omgevingsdiensten is nog steeds leidend. Daarnaast wordt per programma onderscheid gemaakt per taakveld. We zien wel een ontwikkeling (door de integraliteit van de Omgevingswet) dat dit minder goed past als indeling en dus als begrotings- en verantwoordingsprincipe;

- De BBV-Richtlijnen zijn toegepast. Dat wil zeggen:
 - personele- en materiële kosten worden direct toegerekend aan programma's en taakvelden op basis van verrichte activiteiten;
 - kosten voor overhead (kosten van het stafbureau en team bedrijfs-voering en management) worden separaat in de begroting vermeld en toegerekend aan de programma's op basis van de verhouding van de bestede tijd.

- We hanteren een normering voor de kosten:
 - loonkosten zijn gebaseerd op de gemiddelde loonkosten per functie, uitgaande van de gemiddelde werkelijke periodiciteit. Daarmee is een relatie aangebracht tussen het werkprogramma en benodigde capaciteit, kwaliteit, functieniveau en loonkosten;
 - opleidingskosten en algemene personeelskosten zijn begroot als percentage van de loonsom, respectievelijk 2% en 3,5%;
 - overheadkosten (huisvesting, facilitair en ICT) zijn begroot op basis van de werkelijke contractwaarde (voornamelijk met de gemeente Arnhem/De Connectie en ICT-leveranciers), met de verwachte indexering én de verwachte veranderingen in huisvesting -en ICT beleid.

Begroting 2022 in hoofdlijnen

Hieronder werken we de initiële Begroting 2022 uit in productie- doelen, conform ons systeem van outputfinanciering. We geven vanaf paragraaf 3.3 een toelichting op de indeling van de programma's en taakvelden.

Begroting 2022 op hoofdlijnen x € 1.000	Aantallen	Realisatie 2020		Aantallen	Begroting 2021		Aantallen	Begroting 2022	
Baten									
- levering producten in aantallen	13.251	10.264	54%	13.905	10.762	59%	12.589	9.962	48%
- levering diensten in uren	70.055	6.375	33%	*52.810	4.918	27%	91.775	8.443	41%
- collectieve diensten		1.621	8%		1.600	9%		1.529	7%
- overige diensten		898	5%		1.066	6%		650	3%
Totaal baten		19.158			18.347			20.584	
Lasten	aantal fte			aantal fte			aantal fte		
- lasten programma's	126,6	13.653		130,7	12.749		152,8	15.400	
- lasten overhead	28,7	5.335	28%	31,8	5.598	31%	32,3	5.184	25%
Totaal lasten	155,3	18.988		162,5	18.347		185,1	20.584	
Saldo		170			0			0	

* excl. Uren PCH

Kerntabel productiedoelen

We hebben voor 2022 een sluitende begroting. We begroten een omzet (en kosten) van €20,6 miljoen.

- 48% van de omzet wordt gegenereerd met een levering van bijna 12.600 producten aan onze klanten. Hiervoor geldt een gemiddelde prijs van €791 per product (kengetal 8,6 gemiddeld). Dit is exclusief de geleverde producten binnen het programma complexe handhaving, daar zijn 3.036 producten begroot, maar worden op uur-basis afgerekend;

- 41% van de omzet is gekoppeld aan de levering van diensten. In de 91.775 uur zijn afgerond 38.000 uur voor het programma's *Complexe handhaving* (PCH) en 11.500 uur voor programma *Aandachtsbedrijven* (PAB) opgenomen.

Voor de realisatie van de (werk)programma's verwachten wij afgerond 220.000 uur nodig te hebben, dat wil zeggen 153 fte.

Toelichting: De begrote cijfers 2022 zijn niet geheel vergelijkbaar met de begroting 2021 en realisatie 2020. In de begroting 2021 zijn de uren van de programma's PCH en PAB nog niet opgenomen. Het betreft namelijk de initiële begroting 2021, die begin 2020 is opgesteld, zonder zicht te hebben op deze programma's. Dit zal nog in een begrotingsactualisatie worden bijgesteld.

WE BEGROTEN EEN OMZET
(EN KOSTEN) VAN
€20,6 MILJOEN.

PROGRAMMA'S - BEGROTING
EN TOELICHTING

In dit hoofdstuk werken we per programma

verder uit wat we willen bereiken, wat we daar

voor doen, welke indicatoren we hanteren en

welke kosten dit alles met zich meebrengt.

We hebben in totaal vijf programma's:

Vergunningverlening, Handhaving, Advies,

Stelseltaken en Algemeen & projecten.

Toelichting:
Productiedoelen
De belangrijkste producten in dit programma zijn:

- Omgevingsvergunningen (eenvoudig tot complex) - 46% van het totaal;
- Sloopmeldingen - 31% van het totaal;
- Beoordeling melding activiteiten besluit - 11% van het totaal;

We verwachten dat de productie in het programma Vergunningen stabiel is ten opzichte van 2021. Iets lager dan de realisatie 2020. In 2020 waren er incidenteel veel bouw aanvragen. Dat is een gevolg van de invoering van de BENG norm.

De belangrijkste diensten in het programma zijn:

- Vooroverleg op vergunningen - 42% van het aantal uren: (bouw 28%, milieu 14%);
- Beoordeling Briks aspect - 25% van het totaal;
- Bezwaren en beroepen behandelen - 17% van het totaal;

We verwachten een toename van het aantal te leveren diensten, mede gebaseerd op de realisatie 2020.

Vergunningverlening reguliere activiteiten

Voor alle partners van ODRA verzorgen we de vergunningverlening milieu. Het is een basistaak. Vergunningaanvragen en meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid. We zorgen ervoor dat ze binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Wabo-procedures behandelen we zoveel mogelijk integraal. Als schakel in de keten zoeken wij daarbij nadrukkelijk aansluiting op de 'loketten' van de partners.

In 2022 is – naar verwachting – de Omgevingswet van kracht. Onder de Omgevingswet worden minder activiteiten vergunning-plichtig. Het accent ligt derhalve niet op het 'toetsen', maar veelal op het 'adviseren'. Dit leidt tot verschuivingen tussen producten en diensten, niet tot substantiële veranderingen qua hoogte van de begroting.

Bouwtaken

Voor de gemeentes Arnhem, Lingewaard, Renkum en provincie Gelderland verzorgen wij de meldingen en vergunningverlening die te maken hebben met bouwen. Daarbij geven we ook adviezen op het gebied van constructietechniek, welstandstoets en monumentenzorg. Bij planologische afwijkingen zoeken we afstemming met de partners. Voor de gemeenten Renkum en Lingewaard behandelen we ook de bezwaar- en beroeps-procedures.

Ons uitgangspunt is dat we de burger en ondernemer professioneel en effectief willen ondersteunen bij de voorbereiding van zijn (bouw)planontwikkeling. In de voorbereiding leveren we advies over de te zetten stappen. Hierbij zullen wij, mede door de implementatie van de Wet kwaliteitsborging (Wkb), nog nadrukkelijker de samenwerking zoeken met de initiatiefnemers en de kwaliteitsborger. Ons doel is om de aanvraagfase zo kort en soepel mogelijk te laten verlopen. De aanvragen worden vervolgens beoordeeld op juistheid en volledigheid. We zorgen ervoor dat deze aanvragen binnen de wettelijke termijnen afgehandeld zijn, meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid.

Vergunningen voor complexe bedrijven worden uitgevoerd door de ODRN. Wij werken samen met ODRN om de vergunningen en toezicht op elkaar af te stemmen. De kosten voor de vergunningen complexe bedrijven belasten wij een op een door aan onze partners.

Programma Vergunningen	Beoogd resultaat	Realisatie 2020	Initiële begroting 2021	Doel 2022
Productie	95-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten gerealiseerd	prod. 4.254 uren 10.515	prod. 4.062 uren 8.102	prod. 4.083 uren 9.337
Tijdigheid	Verlenen vergunningen (Wabo) binnen de wettelijke termijn	86%	90%	90%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	95%	90%	90%
Klanttevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening	85%	80%	80%
Financiële realisatie	Binnen budget - kosten (x € 1.000) - baten(x € 1.000)	Ja Saldo € 300 € 4.273 € 4.573	Ja Saldo € 131 € 4.131 € 4.263	Ja Saldo € 117 € 4.450 € 4.567

* In de bijlage zijn ale begrote producten en diensten opgenomen

Binnen het programma vergunningen valt 81% van de producten en 54% van de diensten in het taakveld bouw. Dus 19% respectievelijk 46% in de taakvelden milieu en algemeen.

Toezicht en Handhaving: reguliere activiteiten

Voor al onze partners voeren we milieutoezicht- en handhaving bij bedrijven uit en behandelen we klachten over bedrijven. Het toezicht-programma, zoals opgenomen in de werkprogramma's, is leidend. Naast het toezicht op bedrijven wordt door ons ook toezicht uitgeoefend op bodemactiviteiten. Hier gaat het om toezicht op de uitvoering van bodemsaneringen en het toepassen van grond.

Preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten in de leefomgeving verkleint de kans op ongevallen, incidenten of zelfs rampen aanzienlijk. Onze toezichthouder is ook zichtbaar, daarmee ziet de omgeving dat wij verantwoordelijkheid nemen en dat draagt bij aan vertrouwen bij bedrijven en omgeving. Toezicht en handhaving is daarom ook een cruciale schakel in de reguleringsketen.

Onze inzet is erop gericht om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren en overtredingen ongedaan te maken. Veelal door controles op wettelijke voorschriften, maar ook steeds meer door informeren en adviseren. Wij zijn transparant, oplossingsgericht én autonoom. Bij een overtreding volgen we de vastgestelde sanctiestrategie (Landelijke handhavingsstrategie). Ook zullen we resultaten meer delen; het toezicht meer zichtbaar maken zodat daar een preventieve werking van uit kan gaan.

Behalve toezicht, leveren we ook juridische producten en diensten: het sluitstuk van de VTH-keten. Het gaat hier om juridische vraagstukken en de juridische component van handhavingssystemen. Door in gesprek te blijven met de verzoekers (mediation) proberen we de best mogelijke oplossing te bewerkstelligen.

Te bereiken resultaten- output en kosten / baten

We werken in overeenstemming met de in 2020 vastgestelde risico-analyse voor toezicht, zo kunnen we efficiënt en effectief onze middelen inzetten. Daarnaast volgen we de strategie voor handhaving

Programma Toezicht &	Beoogd resultaat	Realisatie 2020	Initiële begroting 2021	Doel 2022
Productie	95-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten gerealiseerd	prod. 8.999 uren 5.357	prod. 9.773 uren 9.311	prod. 11.396 uren 14.715
Tijdigheid	% van de klachtmeldingen is binnen 2 weken afgehandeld	53%	80%	80%
Kwaliteit	- % medewerkers voldoen aan VTH - % volledige naleving - % opgegeven overtredingen	95% 72% 91%	90% 60% 85%	90% 60% 85%
Klanttevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening - controles - klachtafhandeling	77% 89% 60%	80% gemiddeld	80% gemiddeld
Financiële realisatie	Binnen budget - kosten (x € 1.000) - baten (x € 1.000)	Nee Saldo € 956 € 6.888 € 7.844	Nee Saldo € 0 € 8.313 € 4.263	Nee Saldo € -272 € 10.029 € 9.757

van onze partners (LHS). We staan voor het zoveel mogelijk bevorderen en realiseren van spontaan naleefgedrag bij bedrijven die onder toezicht staan. Door branche- en gebiedsgericht te werken zorgen we op een zo efficiënt mogelijke wijze voor uniformiteit, maar ook voor meer kwaliteit van toezicht.

We zorgen ervoor dat we zorgvuldig informatie registreren. De informatie gebruiken we voor het maken van analyses voor het verder verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid van de leefomgeving. We volgen trends en ontwikkelingen, zodat we voldoende geëquipeerd zijn om bedrijven aan te spreken en/of te adviseren.

Binnen het programma toezicht en handhaving valt 19% van de producten en 28% van de diensten in het taakveld bouw. Dus 81% respectievelijk 72% in de taakvelden milieu en algemeen.

Advies reguliere activiteiten

Wij beschikken over bijzondere expertises om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren. Wij leveren adviezen

Toelichting: De doelen van de KPI's hebben ten opzichte van 2020 en 2021 een kleine aanpassing. Er waren nog geen kwaliteitsdoelen ten tijde van de begroting 2021 en enkele kpi's zijn vervallen.

Productiedoelen
De belangrijkste producten in dit programma zijn:

- Klachtafhandelingsrapporten - 24% van het aantal producten;
- Controle rapporten preventief milieutoezicht - 17% van het totaal;
- Controle rapporten Briks - 12% van het totaal;
- Bodem gerelateerde producten - 12% van het totaal;
- Juridische producten, handhavingsrapporten tot invordering besluiten - 8%;

Van alle producten worden 2.940 producten binnen het programma PCH gerealiseerd in 2022. In de realisatie 2020 en begroting 2021 waren deze nog niet meegenomen.

De belangrijkste diensten in het programma zijn:

- Controle Briks bestaande bouw - 28% van het aantal uren;
- Bezwaren en beroepen behandelen - 30% van het aantal uren;
- Inzet toezichthouders (PCH) - 18% van het aantal uren;
- Strafrecht complex - 9% van het aantal uren.

op basis van expertise op het gebied van geluid, trillingen, licht, emissies naar lucht, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodem en integrale omgevingsadvies. Onze expertise is zowel bij concrete initiatieven, bij vergunningprocedures of handhavingstrajecten, als bij de start van de beleidscyclus van belang voor onze partners. Dat draagt bij aan integrale planvorming.

Naast advies op genoemde gebieden, voeren wij als het gaat om lucht, licht, geluid en trillingen, zowel binnen de provincie als daarbuiten, metingen uit en beoordelen wij op verzoek rapporten van derden.

Het programma advies valt geheel (100%) binnen het taakveld milieu.

Stelseltaken

Wij zijn de coördinerende omgevingsdienst als het gaat om de complexe handhaving binnen het Gelders Stelsel. Daarnaast participeren wij in werk- en expertgroepen binnen het Gelders Stelsel op het gebied van ketenhandhaving, ondermijning en BSBm.

Programma Advies	Beoogd resultaat	Realisatie 2020	Initiële begroting 2021	Doel 2022
Productie	90% uren is aangeleverd	uren 15.813	uren 19.616	uren 18.718
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria Jaarlijks wordt team meten & advies geaccrediteerd	100% geaccrediteerd	90% Accreditatie	90% Accreditatie
Financiële realisatie	Binnen budget - kosten (x € 1.000) - baten(x € 1.000)	Nee Saldo € 227 € 1.228 € 1.455	Nee Saldo € 16 € 1.753 € 1.769	Nee Saldo - € 22 € 1.787 € 1.764

Programma Stelseltaken	Beoogd resultaat	Realisatie 2020	Initiële begroting 2021	Doel 2022
Productie	Programma PCH Programma PCH Coördinatie PCH Overig stelseltaken	prod. 2.833 uren 32.995 uren 61	De reguleren diensten PCH zijn ondergebracht in de reguliere programma's uren 4.100 688	PCH is ondergebracht in de reguliere programma's (t&h en advies) uren 3.300 597
Kwaliteit	Programma PCH of criteria in programmaplan	Doelen gehaald		
Financiële realisatie	Binnen budget - kosten (x € 1.000) - baten(x € 1.000)	Nee Saldo- € 1.001 € 4.133 € 3.132	Ja Saldo - € 109 € 289 € 179	Ja Saldo - € 41 € 363 € 322

Toelichting: De cijfers van 2020, Begroting 2021 en Begroting 2022 zijn niet geheel vergelijkbaar. In 2020 is de gehele realisatie van het programma opgenomen onder stelseltaken, dit is gedaan omdat ook de aanvullende begroting hierover in dat programma was opgenomen (zie jaarrekening ODRA 2020). Voor 2022 passen we de reguliere begrotingssystematiek toe. De coördinatie valt onder stelseltaken, de reguliere activiteiten onder de betreffende programma's. De overige stelseltaken betreffen de uren voor de (door)ontwikkeling van DAT (diepgaand administratief toezicht) en LMA (landelijk meldpunt afval).

Toelichting: Binnen het programma advies is één kpi gedefinieerd, namelijk dat de medewerkers voldoen aan de kwaliteitseisen. Specifiek geldt dat onze medewerkers van de 'meetdienst' jaarlijks worden geaccrediteerd.

Productiedoelen
Binnen het programma advies worden geen producten geleverd. De begroting van de diensten is substantieel hoger dan in 2020; oorzaak zijn de uren voor de programma's PCH en PAB. De belangrijkste diensten bestaan uit:

- Meetadviesrapport - 43% van de uren;
- Adviesrapport milieu-activiteit - 41% van de uren.

Algemeen en projecten

De in dit programma opgenomen projecten zijn toegelicht in paragraaf 2.2. De belangrijkste zijn: Energie, Circulaire economie, Ondernijning, Omgevingswet.

Programma Projecten	Beoogd resultaat	Realisatie 2020	Initiële begroting 2021	Doel 2022
Productie	90% van het aantal begrote producten én 90% uren is geleverd	prod. 0 uren 5.503	prod. 70 uren 14.993	prod. 146 uren 26.176
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	90%	90%	90%
Financiële realisatie	Binnen budget	Nee	Nee	Nee
	- kosten (x € 1.000)	Saldo - € 312 € 2.465	Saldo - € 38 € 3.860	Saldo € 218 € 3.956
	- baten(x € 1.000)	€ 2.153	€ 3.823	€ 4.174

Toelichting: Binnen dit programma is één kpi gedefinieerd, nl. medewerkers voldoen aan de kwaliteitseisen.

We hebben 146 producten begroot, bestaande uit vuurwerk – en EPTR rapporten.

De belangrijkste diensten in dit programma zijn:

- Programma- en Projectleiding - 44% van de begrote uren;
- Project-ondersteuning - 17% van de begrote uren;
- Kennisontwikkeling in programma aandachtsbedrijven;
- Beleidsondersteuning - 9% van de begrote uren.

Het programma projecten valt geheel (100%) binnen het taakveld milieu en algemeen.

TOELICHTING OP BEGROTING EN BALANS

In dit hoofdstuk belichten we de Begroting

2022 vanuit een aantal invalshoeken. Achter-

eenvolgens is dat de invalshoek programma

begroting, waarin we de opbrengsten per

programma en project weergegeven in relatie

tot de realisatie 2019 en de Begroting 2020.

Het betreft een totaaloverzicht van de in

hoofdstuk 3 vermelde productie en kosten

per programma. Daarna gaan we in op de

staat van baten en lasten en de toelichting op

de categoriale begroting. Verder komen aan

de orde overhead en de geprognosticeerde

balans ultimo 2022 - en de toelichting op de

reserves, andere balansposten en kengetallen.

Programma begroting

De in hoofdstuk 2 en 3 vermelde uitgangspunten en ontwikkelingen en beoogde productieresultaten hebben we op basis van de uitgangspunten van output-financiering vertaald in onderstaande tabellen. Ook geven we de taakvelden weer en maken we een vergelijking met de realisatie 2020 en initiële Begroting 2021.

Drie taakvelden

Wij hanteren in de begroting drie taakvelden: bouw en milieu en algemeen.

Het taakveld algemeen betreft producten en diensten die voor beide taakvelden gelden, zoals de juridische diensten (handhaving) en projectleiding. De bekostiging van de programma's vindt plaats door de partners en overige klanten.

Wij hanteren daarbij een aantal contracttypen:

- Reguliere werkprogramma: gesplitst in milieu, bouw en algemeen. Voor 2022 zijn met alle partners concept werkprogramma's 2022 op dit niveau (combinatie taakveld/ programma) opgesteld;

- Aanvullende opdrachten: gedurende het begrotingsjaar kunnen door onze partners in overleg met ons extra opdrachten worden ingepland die niet waren voorzien in het werkprogramma. Deze zijn niet meegenomen in de begroting;

- Programma's: *Complexe handhaving* en *Aandachtsbedrijven*. De afspraken zijn gemaakt op basis van extrapolatie van de projectplannen 2021.

Baten x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Specificatie taakveld		
				Bouw	Milieu	Algemeen
1. Vergunningverlening	4.573	4.263	4.567	3.105	1.250	212
2. Toezicht en Handhaving	7.843	8.313	9.756	2.501	4.836	2.419
3. Advies	1.455	1.769	1.764		1.764	
4. Stelseltaken	3.132	179	322		55	269
5. Algemeen en Projecten	2.155	3.823	4.174	368	1.215	2.591
Baten	19.158	18.347	20.584	5.975	9.120	5.489
- Verhouding				29%	44%	27%
Kosten x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Specificatie taakveld		
				Bouw	Milieu	Algemeen
1. Vergunningverlening	4.273	4.131	4.435	3.015	1.214	206
2. Toezicht en Handhaving	6.888	8.313	10.023	2.570	4.968	2.485
3. Advies	1.228	1.753	1.794		1.794	
4. Stelseltaken	4.133	289	363		62	301
5. Algemeen en Projecten	2.466	3.860	3.969	350	1.155	2.464
Kosten	18.988	18.347	20.584	5.935	9.193	5.456
- Verhouding				29%	45%	27%
Saldo	170	0	0	40	- 73	33

Baten x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022		Specificatie taakveld		
					Bouw	Milieu	Algemeen
Partners	14.736	14.565	13.968	68%	5.540	6.098	2.805
Provinciale programma's	3.142	2.527	5.307	26%	232	2.624	2.451
Omgevingdiensten	510	568	408	2%	111	168	129
Derden	107	217	427	2%	92	230	104
overig/balans							
- doorberekende kosten	567	469	475	2%			
- overig	96						
Baten	19.158	18.347	20.584		5.975	9.120	5.489
- Verhouding					29%	44%	27%

Voor de omgevingsdiensten en enkele gemeenten (derden) geldt dat wij ook met hen een werkprogramma afspreken. Dat gebeurt in het najaar van 2021. Deze werkprogramma's bestaan op hoofdlijnen uit twee onderdelen: complexe toezicht en handhavingsactiviteiten voor gemeentelijke bedrijven (voor OVIJ- OddV – ODNV) en specifieke advisering en dienstverlening. De begroting is gebaseerd op extrapolatie van 2020.

Staat van baten en lasten

Onze elf partners dragen voor 70% bij aan de omzet voor de reguliere dienstverlening. De provinciale programma's 26%. Hierin is rekening gehouden met de kosten die de omgevingsdiensten voor de medewerkerspool in rekening brengen bij ons. De dienstverlening aan derden kunnen we op dit moment moeilijk inschatten. Dit betreft veelal ad-hoc en incidentele opdrachten, zoals metingen. We hebben geen rekening gehouden met een toename door specifieke projecten, zoals project Theseus.

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	% t.o.v. begroting 2021
Totaal baten	19.158	18.347	20.584	12%
Personeel				
- medewerkers ODRA	11.170	11.353	12.598	11%
- externe inhuur	2.357	1.660	1.495	-10%
- uitbesteed werk	317	335	352	5%
- inhuur complex en AB	922		1.495	
- opleidingen	148	258	281	9%
- alg. personeelskosten	517	516	563	9%
- dotatie personeelsvoorzieningen	278	100	100	
- harmonisatie/ detachering	-103	-100	-100	
Totaal personeel	15.607	14.121	16.784	19%
Huisvesting en facilitair	814	975	833	-15%
ICT	1.230	1.113	881	-21%
Stelselkosten	340	378	383	1%
Advieskosten	275	306	203	-34%
Overige kosten		51	76	49%
Dotatie onvoorzien		37	43	14%
Programma kosten	723	1.365	831	-39%
Overdracht bodemtaken			550	
Totaal kosten	18.988	18.347	20.584	12%
Saldo	170	0	0	

Toelichting: Wij hebben voor 2022 een sluitende begroting. Er is een kleine post onvoorzien opgenomen van € 43.000 euro. Dit is feitelijk de marge tussen kosten en baten.

ONZE ELF PARTNERS DRAGEN
VOOR 70% BIJ AAN DE OMZET
VOOR DE REGULIERE
DIENSTVERLENING.

Personeelskosten

De capaciteit van onze werkprogramma's bepaalt de personeelskosten. Voor elk product uit de PDC is bepaald welke functies dit product realiseert. Deze functies corresponderen met onze loonschalen.

Salariskosten

Op basis van onze concept werkprogramma's 2021 is geraamd dat wij circa 220.000 uur (declarabele) capaciteit nodig hebben. Dit is gesplitst naar internen 127 fte en een aandeel externe inhuur van omgerekend 15,6 fte (11%). Voor het programma *Complexe handhaving* en *Aandachtsbedrijven* wordt 10,2 fte ingeleend uit collega omgevingsdiensten.

Het aandeel externen is ingeschat op basis van de arbeidsmarkt en de vaste onderdelen in de werkpakketten. ODRA voert het beleid om zoveel mogelijk medewerkers intern aan te stellen, op te leiden, met uitzondering van de piekbelastingen en incidenteel werk. Helaas blijkt dat bij uitzondering een aantal specialistische expertises (milieu vergunningverleners en bodemspecialisten) alleen via inhuur binnen te halen is. Een deel van de externe capaciteit bestaat uit 'uitbesteed werk'. In deze 'contractvorm' wordt geen capaciteit ingehuurd, maar wordt de realisatie van producten aanbesteed.

Formatie bezetting en personele kengetallen	Realisatie 2020			Begroting 2021				Begroting 2022				
	intern	extern	totaal	intern	extern	uitbesteed	totaal	intern	extern	uitbesteed	compl./AB	totaal
Formatie bezetting												
- productief	112,0	19,4	131,4	113,4	13,8	3,5	130,7	127,0	12,0	3,6	10,2	152,8
- niet productief	31,5	4,3	35,8	31,8			31,8	32,3				32,3
Totaal bezetting en formatie	143,5	23,7	167,2	145,2	13,8	3,5	162,5	159,3	12,0	3,6	10,2	185,1
Loonkosten x €1.000	11.027	2.267	13.294	11.353	1.660	335	13.347	12.598	1.495	352	1.495	15.939
Gemiddelde kosten / fte (in €)	76.843	95.654	79.510	78.182	119.988	96.765	82.136	79.067	124.272	97.470	147.200	86.101
% van de loonsom	83%	17%		85%	12%	3%		79%	9%	2%	9%	
% stijging gemid. loonkosten t.o.v. realisatie 2020				2%	20%	18%	3%	3%	23%	18%		8%

Ontwikkelingen

- Ten opzichte van 2020 en begroting 2021 zien wij de volgende ontwikkelingen:
- Formatie 2022 neemt toe in omvang. Vooral door de 'eigen' inzet in de provinciale programma's;
 - Formatie voor 'niet productief' (staf/bedrijfsvoering/management) is nagenoeg gelijk aan begroting 2021;
 - Gemiddelde loonkosten per fte stijgen ten opzichte van 2020 en 2021 met respectievelijk 2% en 3%. Dit is het verwachte effect van de nog af te sluiten CAO;
 - Wij gaan uit bij de raming voor de externe inhuur van een kostenverhoging ten opzichte van 2021. Omdat de in te huren capaciteit zich meer richt op de 'echte specialisten' stijgt het gemiddelde tarief.

De loonkosten zijn inclusief de bedragen die wij uitbetalen aan medewerkers die recht hebben op een harmonisatietoelage. Deze toelagen worden conform afspraak of bij de in 2013 latende organisaties in rekening gebracht, dan wel onttrokken uit de daarvoor ingestelde voor-

ziening. Deze kosten zijn separaat geraamd (€ 100.000 begroot in 2022).

Opleidingskosten

De opleidingskosten begroten wij als percentage van de loonsom. Sinds de oprichting van ODRA wordt een percentage van 2% aangehouden. Afgelopen jaren is gebleken dat dit voldoende is om de reguliere opleidingskosten te dekken. De reguliere kosten bestaan uit het op peil houden van de VTH-kwaliteitseisen (circa 45%) en kosten voor persoonlijke (of groep) ontwikkeling buiten de VHT-A vakgebieden om. In 2020 is een extra opleidingsinspanning begroot voor de Omgevingswet. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken dat dit wordt overgeheveld naar 2021. Dit is niet in de tabellen zichtbaar gemaakt.

Algemene personeelskosten

Onze algemene personeelskosten bestaan uit een variabel gedeelte gekoppeld aan het aantal medewerkers (zoals vergoedingen, woonwerk reiskosten) en vaste componenten (Arbo-contracten, werving en selectie). Onze variabele loonkosten worden begroot als percentage van de loonsom, namelijk 3,5%. De vaste component wordt op verplichtingenbasis begroot.

Materiële kosten

Huisvesting en facilitaire kosten

Wij zijn gehuisvest in het Stadskantoor van de gemeente Arnhem. In de dienstverleningsovereenkomst geldt een bedrag per vierkante meter (met een standaard van 19,6 m2 per werkplek). De kosten voor huisvesting vallen in 2022 structureel lager uit dan in voorgaande jaren. Per 1 november 2020 zijn we teruggegaan naar 102 (i.p.v. 128) werkplekken. In 2021 ontwikkelen we een thuiswerk beleid vanuit de ervaringen die voortkomen uit de Covid19 crisis. Eventuele kostenverlaging door andere huisvesting is nog niet aan de orde in 2022.

Er is een huurcontract voor technische ruimtes op de Markt in Arnhem voor team meten & advies. De kosten hiervan worden doorbelast aan provincie Gelderland en zijn begroot onder de post 'projectkosten'.

De facilitaire diensten betrekken we van de Connectie. Dit betreft de inrichting van de werkplekken (meubilair), postafhandeling en gebouw faciliteiten (beveiliging, receptie ed.).

ICT

De kosten voor ICT, zoals de standaard werkplek, licentiekosten (MS-office), hardware en technisch applicatiebeheer worden op basis van een DVO met De Connectie bij ODRA in rekening gebracht. Daarnaast hebben we ook ‘eigen’ kosten ICT. Dit betreft afschrijfkosten en licenties voor onder meer het zaaksysteem OpenWave en het bedrijfsvoeringssysteem SAP/SAC. Ook maakt ODRA gebruik van ICT systemen (licenties) die het primaire proces ondersteunen, zoals Digitale Checklisten (vuurwerk, bodem, asbest), Cyclomedia (lucht-foto's) en digitaal toezicht portaal.

In 2021 zetten we in op de facilitering van mobiele thuiswerkvoorzieningen in de vorm van laptops en telefoons en gelijktijdige hervorming van de kantoorwerkplekken. De vaste opstellingen op kantoor zullen plaatsmaken voor flexibele werkplekken met een dockingstation en scherm. Zo kan er optimaal hybride gewerkt worden; zowel op kantoor als thuis.

Stelselkosten

In het Gelders Stelsel is afgesproken dat iedere omgevingsdienst een stelseltaak uitvoert. Wij voeren het programma toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven uit. De andere omgevingsdiensten voeren veel taken uit die het (gezamenlijke) primaire proces (zoals ketentoezicht en BSBm) en bedrijfsvoering faciliteren. De kosten van deze taken worden opgebracht (via een verdeelsleutel) door alle Gelderse Omgevingsdiensten. De bedrijfsvoeringactiviteiten betreffen: Portaal en communicatie, HRM Coördinatie stelsel, kwaliteit en I-GO.

Afgelopen jaren zijn de kosten van de stelseltaken toegenomen. Ook voor 2022 wordt wederom een kostenstijging verwacht, deels omdat er ook kosten voor landelijke activiteiten (via ODNL) bijkomen.

Overige kosten

Onder de overige kosten vallen:

- Advieskosten: hier vallen de structurele kosten voor de accountant onder € 35.000. Daarnaast wordt het budget besteed aan organisatie- en doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld voor adviezen voor bijzondere juridische- HR en/of communicatiediensten,

en het verder ontwikkelen (vooronderzoeken) voor de bedrijfsvoeringssystemen (SAP, Open Wave en BI). Het bedrag is in 2022 lager dan voorgaande jaren, omdat voorheen de organisatieontwikkeling en projectleiding voor de implementatie Open Wave hier begroot waren.

- Overige uitgaven: betreft alle reguliere kosten die niet direct onder bovenstaande categorieën valt.

- De programmakosten betreffen de materiële kosten die worden doorbelast. Begroot zijn de kosten voor de partners Arnhem en Linge-waard in het kader van de Wabo en voor de provincie voor het bureau milieumetingen (team meten & advies) en kosten voor het programma toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven (kosten van de OD's).

Onvoorzien

Conform de richtlijnen (BBV) kunnen we een post onvoorzien opnemen in de begroting, ter dekking van kosten in de bedrijfsvoering of tegenvallers in het primaire proces.

Voor 2022 is 0,2% van de omzet marge beschikbaar.

Overhead

In onderstaande tabel zijn de overheadkosten weergegeven. De overhead bestaat uit personele - en materiële overhead. De personele overhead bestaat uit de kosten voor de indirecte (niet of gedeeltelijk productieve afdelingen en teams, namelijk bedrijfsvoering, staf, ICT/ administratieve ondersteuning en management).

De materiële overhead bestaat uit kosten voor de huisvesting, ICT en overige uitgaven, voor zover deze geen 100% causaal verband hebben met de directe activiteiten.

De overhead daalt in absolute zin (van € 5,3 miljoen in 2020 naar € 5,2 miljoen in 2022). Omdat de omzet fors stijgt, wordt het percentage overhead 3% lager. Een deel van de omzet bestaat uit doorbelaste kosten (waar de overhead al in zit) vanuit de omgevingsdiensten naar de provincie Gelderland in verband met de provinciale programma's. (NB: gecorrigeerd hiervoor is de overhead conform 2020, namelijk 28%)

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Realisatie overhead 2020	Begroting overhead 2021	Begroting overhead 2022	Directe kosten 2022	Totaal kosten 2022
Personeel	2.791	2.201	2.878	13.905	16.784
Overige overhead					
- huisvesting & facilitair	814	975	833		833
- ict	1.230	1.113	881		881
- advieskosten	275	306	203		203
- stelselkosten	225	265	269	114	383
- onvoorzien		37	43		43
- overige kosten *)		51	76	1.381	1.457
Subtotaal overige overhead	2.544	2.748	2.306	1.495	3.800
Totaal	5.335	4.949	5.184	15.400	20.584
Totale kosten	18.988	18.347	20.584		
% van de totale kosten	28%	27%	25%	75%	

*) inclusief overdracht bodemtaken

Geprognostiseerde balans 2020

De onderstaande balans (prognose ultimo 2022) is gebaseerd op de jaarrekening 2020, aangevuld met de verwachte balansmutaties boekjaar 2021 en met de in deze begroting opgenomen afschrijvingen en investeringen voor 2022.

Activa x € 1.000	Realisatie 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Vaste activa			
- immateriële vaste activa			
- materiële vaste activa	254	218	181
- financiële vaste activa			
Vaste activa	254	218	181
Vlottende activa			
- voorraden			
- uitzettingen met looptijd <1 jaar	5.270	3.500	3.500
- liquide middelen	247	556	376
- onderhanden werk		250	250
Vlottende activa	5.517	4.306	4.126
Totaal activa	5.771	4.524	4.307

Passiva x € 1.000	Realisatie 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Vaste passiva			
- algemene reserve	470	483	483
- bestemmingsreserves	293	293	216
- resultaat boekjaar	170	0	0
- voorzieningen	823	559	419
Vaste passiva	1.756	1.334	1.117
Vlottende activa			
- vlottende schulden <1 jaar	3.569	2.600	2.600
- overlopende passiva	-1	190	190
- overige schulden	447	400	400
Vlottende passiva	4.015	3.190	3.190
Totaal passiva	5.771	4.524	4.307

Vaste activa

De implementatiekosten van SAP en VTH-systeem zijn in 2020 geactiveerd. De afschrijfkosten zijn opgenomen bij de ICT-kosten. De kosten worden in 5 jaar afgeschreven.

De materiële vaste activa betreffen de bedrijfsauto's. De bussen voor het team meten & advies worden in 5 en 10 jaar afgeschreven, de overige bedrijfsauto's niet. We zijn in 2018 overgegaan op leasing van personenauto's. We beschikken over 10 bedrijfsauto's.

Categorie	Subcategorie	Afschrijftermijn
Vervoer	Personenauto's Materieel voertuigen	5 jaar 10 jaar
Apparatuur	Hardware Meetapparatuur Inventaris	4 jaar 5 tot 10 jaar 5 jaar
Software	Immateriële activa	5 jaar

Flottende activa

Eind 2020 was er een hoog debiteurensaldo (onderdeel van de uitzettingen < jaar) in verband met de afrekening met de partners. Dit hoge saldo aan het eind van het jaar is structureel; De bevoorschotting is gebaseerd op de afspraken in het werkpakket. Veel partners geven gedurende het jaar aanvullende opdrachten die (nog) geen bevoorschotting kennen.

Onderhanden werk

In de systematiek 'outputfinanciering' worden producten pas afge-rekend nadat ze volledig zijn voltooid. De systematiek die wordt gehanteerd: van elk onderhanden product wordt de status bepaald (intake, voorbereiding, in onderzoek, enz.). Er is een norm bepaald per status van de gemiddelde tijdsbesteding op dat moment. Deze tijdsbesteding wordt gekwantificeerd via het uurtarief.

Vaste passiva

De Algemene Reserve zal door het positieve resultaat in 2020 (afgerond € 170) iets stijgen. We hebben voorgesteld aan het algemeen bestuur dit saldo aan een te vormen bestemmingsfonds voor de opleidingen omgevingswet te doteren. Eind 2021 zal dit besteed zijn.

Reserves x € 1.000	Realisatie 31-12-2020	Mutaties 2021	Prognose 31-12-2022	Mutaties 2022	Prognose 31-12-2022
Algemene reserve	470	12	483	0	483
- bestemming opleidingen omg. wet		158			
BR Provincietaken	92		92		92
BR Bureau milieumetingen	201		201	-77	124
Reserves	763	170	775	-77	698

In de bestemmingsreserve Bureau milieumetingen (team meten & advies) vinden mutaties plaats in verband met de afschrijvingskosten van de investeringen, gepland in 2021 en 2022.

De harmonisatievoorziening, die de toelagen van medewerkers die bij de oprichting in 2013 zijn overgekomen van de provincie Gelderland dekt, heeft een looptijd tot na 2030.

Voorzieningen x € 1.000	Realisatie 31-12-2020	Mutaties 2021	Prognose 31-12-2022	Mutaties 2022	Prognose 31-12-2022
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	443	-40	403	-40	363
Bovenmatig verlof	124	-124	0		0
Personele kosten	256	-100	156	-100	56
Reserves	823	-264	559	-140	419

Vooruit ontvangen middelen

Op de balans staat ultimo 2020 een bedrag van afgerond € 0,15 miljoen (onder de post 'vlottende schulden < jaar'). Dit bedrag betreft niet gebruikte budgetten voor 'asbestdaken' en RvmK. Het bestuur zal nog bepalen op welke wijze deze middelen worden aangewend, dan wel worden gerestitueerd.

De resterende middelen betreffen vooral crediteuren en te betalen BTW. Dit is structureel elk jaar vrij hoog.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate we in staat zijn tegenvallers op te vangen. Hiervoor is een risico-inventarisatie

opgesteld. In de jaarstukken 2020 is een risico beschrijving in algemene zin opgenomen op basis van het type risico dat kan optreden. Hieronder een samenvatting.

Vier type risico's

Er is onderscheid te maken in vier type risico's:

- Risico's met betrekking tot de exploitatie: Dit betreft tegenvallers uit de normale bedrijfsvoering, door onvoorziene gebeurtenissen, prijsstijgingen die uitstijgen boven de toegepaste indexering in de begroting, dan wel tegenvallende inkomsten. De transitie naar outputfinanciering valt onder deze laatste categorie; minder afname van producten dan begroot en/of een te lage kostprijs. Medio 2021 ronden we een analyse af naar de risico's en kostenontwikkeling van outputfinanciering. De geschatte omvang van het risico is € 200.000;

- Risico's met betrekking tot de taakuitvoering: We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de reguliere taakuitvoering en bedrijfsvoering. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imago risico. ODRA is verzekerd voor maximaal 2 keer € 2,5 miljoen per jaar voor beroepsfouten;

- Het risico van frictiekosten ontstaat bij majeure aanpassingen in de organisatie (structuur), ingegeven door wetwijzigingen of majeure wijzigingen in de werkpakketten voor partners. De omvang van het financiële risico kan oplopen van € 0,1 tot € 0,5 miljoen. We hebben in deze begroting € 100.000 gereserveerd als dotatie aan personeelsvoorziening;

- Het risico om niet te voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, AVG en internationale verordeningen. Het risico is vooral bestuurlijk en imago, en niet zozeer kwantitatief.

We hebben op basis van bovenstaande een weerstandsvermogen nodig van € 0,4 tot € 0,8 miljoen. In onderstaande tabel is aangegeven dat de Algemene Reserve ultimo 2022 naar verwachting circa € 483.000 bedraagt. Samen met de bestemmingsreserves is het weerstandsvermogen genoeg voor de benoemde risico's. Door de stijgende omzet neemt het percentage vermogen wel af.

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 31-12-2020	Stand 31-12-2021	Stand 31-12-2022
Algemene reserve	470	483	483
- onverdeeld resultaat	170	0	0
Bestemmingsreserves			
- provincietaken	92	92	92
- bureau milieumetingen	201	201	124
Totaal bestemmingsreserves	293	293	216
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	932	775	698
Omzet	19.158	18.347	20.584
- percentage omzetReserves	4,9%	4,2%	3,4%

Kengetallen

Het doel van de financiële kengetallen is inzicht te geven in de balanspositie en/of de begroting structureel en duurzaam in evenwicht is.

De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding van het vrije vermogen (+ reserves minus vaste activa) ten opzichte van de omzet. Het vermogen en de bestemmingsreserves zijn ultimo 2022 € 0,7 miljoen. De investeringen in activa € 0,2 miljoen. De schuldquote afschrijvingen neemt verder af.

Kengetallen	Prognose 2021	Realisatie 2020	Prognose 2022
Netto schuldquote	1,3%	1,2%	0,9%
Netto schuldquote (verstekte leningen)	1,3%	1,2%	0,9%
Solvabiliteit	16,2%	17,1%	16,2%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
Liquiditeit (current ratio)	137,4%	135,0%	129,3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is relatief laag. Dit komt met name door een hoog bedrag aan kortlopende passiva. Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting is het onderscheid gemaakt tussen structurele- en incidentele lasten. Door de outputfinanciering en het jaarlijks vaststellen van een werkpakket door de partners in de Gemeenschappelijke Regeling, is er geen meerjarige toezegging van omzet. Er is wel een verplicht wettelijk basispakket van activiteiten dat door de partners bij ons moet worden neergelegd.

HET FINANCIERINGS-VRAAGSTUK WAS DE AFGELOPEN JAREN VAN ONDERGESCHIKT BELANG.

Financiering, liquiditeit

Het financieringsvraagstuk was de afgelopen jaren van ondergeschikt belang. Door de aanwezigheid van vermogen en voorzieningen, en door de voorschotrekningen aan de partners aan het begin van het kwartaal, is er vrijwel altijd voldoende saldo om lopende verplichtingen te betalen.

Rente risicobeheer

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte- als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Schatkistbankieren is eind 2013 in werking getreden. Decentrale overheden dienen vanaf december 2013 banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Voor ons bedraagt de drempelwaarde in principe € 250.000, maar middels een specifieke afspraak met het ministerie van Financiën en de BNG is dit opgehoogd naar € 1,75 miljoen. We gaan in 2022 geen leningen of deposito's uitzetten die de renterisiconorm van de wet Fido zal overschrijden.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering

met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal. We komen niet boven deze norm uit.

Bedrijfsvoeringprocessen

Deze paragraaf gaat over de sturing en beheersing van onze primaire- en ondersteunende processen. Van belang zijn onder andere: organisatie-structuur, huisvesting, medewerkers, medezeggenschap en ICT.

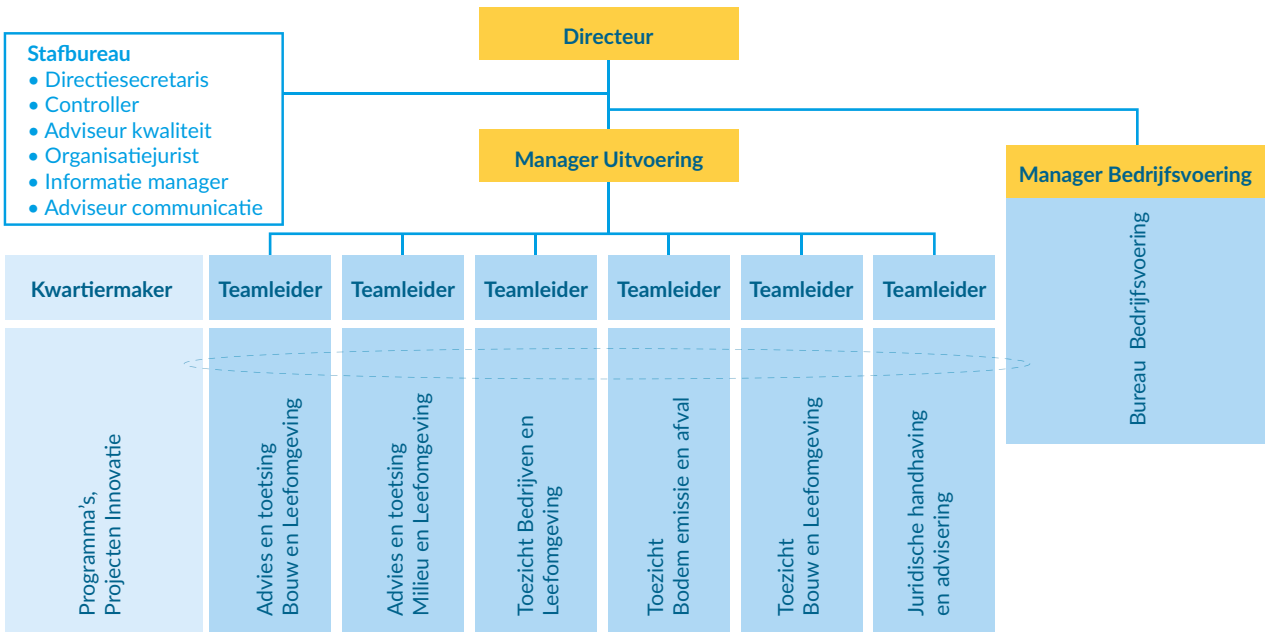
Organisatiestructuur per 1 maart 2020

We zijn sinds 1 maart 2020 georganiseerd in zes teams voor de reguliere VTH-taken, aangestuurd door 1 manager Uitvoering. Daarnaast opereert een team PPI: 'projecten, programma's en innovatie', een bureau Bedrijfsvoering en de Staf.

Het team PPI functioneert als een matrixorganisatie. Tot het team behoren projectleiders die de capaciteit (tijdelijk) uit de reguliere teams betrekken. Bedrijfsvoering ondersteunt het primaire proces middels administratie, HR, communicatie, control en ICT en post\archief. Ook intake-registratie en gegevensbeheer voor het primaire proces worden vanuit bedrijfsvoering vormgegeven. De staf ondersteunt de hele organisatie (inclusief management) en heeft ook een beleidsmatige- en kader-stellende functie.

Bestuurlijk

Er worden in 2022 op bestuurlijk vlak geen grote veranderingen verwacht. Wisselingen in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur zijn

het laatst in 2019 gerealiseerd na de gemeenteraad – en provinciale verkiezingen. M.u.v. de gemeente Rozendaal, daar is in 2021 sprake geweest van een wisseling binnen het Algemeen Bestuur ODRA.

Verbonden Partijen

We hebben geen bestuurlijke- en financiële belangen in privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties. We zijn wel lid van ODNL.

Medezeggenschap

Voor de medezeggenschap is een Ondernemingsraad (OR) ingesteld met daarbij een gemandateerde WOR-bestuurder. Tussen de gemandateerde bestuurder en de OR vindt eens per drie weken overleg plaats. De OR behartigt de personele belangen in de context van de (ontwikkelingen) binnen de organisatie. De OR is betrokken bij de organisatie. Er is sprake van constructief overleg.

Medewerkers

Onze medewerkers vormen de stuwende kracht van de organisatie. In hun dagelijkse werk worden ze in meer of mindere mate geconfronteerd met de complexiteit van de leefomgeving, waarbij het werk binnen een politiek-bestuurlijke omgeving voor een extra dimensie zorgt. Medewerkers zijn productverantwoordelijk. Vakmanschap, vertrouwen, verantwoordelijkheid en samen vormen de kernwaarden van onze organisatie.

Het is dan ook van belang dat de taken in een veilige- en professionele omgeving uitgevoerd kunnen worden. De kwaliteit van de medewerkers vormt de basis voor het functioneren van de organisatie. Medewerkers moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria. In 2021 wordt een medewerkers onderzoek uitgevoerd. Eventuele verbeteracties worden lopende 2022 uitgezet.

In het jaarverslag 2020 is te lezen dat de opbouw van het personeelsbestand nog niet evenwichtig is. De gemiddelde leeftijd is ruim 46 jaar, waarbij veel uitstroom is te verwachten de komende jaren vanwege pensionering. Ons beleid is gericht op verjonging van de organisatie, door schoolverlaters, trainees of startende professionals aan zich te binden en zelf op te leiden. Hiermee wordt ook bereikt dat de druk die ontstaat doordat schaarse expertise die via inhuur moet worden aangetrokken, vermindert.

Kwaliteit

De scholingsinspanningen en het selectieve wervingsproces leiden ertoe dat we in toenemende mate voldoen aan zowel de robuustheids- als procescriteria van de kwaliteitscriteria. Eind 2020 is nagenoeg aan alle eisen voldaan. Verder is er volop aandacht voor de kwaliteit van de gegevens in de systemen door digitalisering, toetsing en actualisatie van het inrichtingenbestand. Op de kwaliteit verbeteracties wordt integraal regie gevoerd vanuit een Gelders kwaliteitsprogramma.

Het Nieuwe Werken

We zijn gehuisvest in het stadskantoor van de gemeente Arnhem. Een centrale locatie is belangrijk voor de herkenbaarheid en identiteit, voor zowel de medewerkers als voor de opdrachtgevers en externe partijen. Huisvesting moet daarbij een bijdrage leveren aan het werkproces en méér zijn dan een kostenpost. De ambitie is om tijd-, plaats- en apparaat-onafhankelijk werken (TPAW) zoveel mogelijk te stimuleren en mogelijk te maken.

Er is eind 2020 een huisvestingsprofiel aan het bestuur gepresenteerd voor herhuisvesting. Dit wordt in 2021 uitgewerkt, resulterende in een mogelijke verhuizing eind 2022 / begin 2023.

ICT en I-GO

ICT-architectuur is belangrijk voor een doelmatige bedrijfsvoering. Voor ons primaire proces maken we sinds 6 januari 2021 gebruik van het zaakstelsel Open Wave (van REM). Op moment van schrijven is de implementatie enkele maanden geleden succesvol afgerond. Zoals bij veel ICT-systemen zal het (eerste) gebruik veel wensen met zich meebrengen. Die fine tuning en verbetering zal tot in 2022 doorlopen. Voor de bedrijfsvoering wordt gebruik gemaakt van SAP-ByDesign (sinds medio 2019). Voor de BI (bedrijfsinformatie -> sturing en verantwoording) wordt SAP analytics gebruikt. Ook hiervoor geldt dat de komende jaren verbetering en doorontwikkeling belangrijk is. In onze architectuur visie is opgenomen dat we migreren naar ict-applicaties die in 'the cloud' werken. Daarmee wordt plaats- en tijd-onafhankelijk werken beter mogelijk en kunnen we efficiënter, en met lagere kosten de bedrijfsvoering vormgeven.

Binnen het Gelders Stelsel wordt het centraal raadpleegbare bedrijvenbestand doorontwikkeld (kernregistratie I-GO). Deze Gelderse kernregistratie is de bron voor het aanleveren van bedrijfsgegevens aan Inspectieview Milieu (inclusief informatie over handhaving en vergunningverlening). De bijdrage van de Gelderse Omgevingsdiensten bestaat voor een deel uit het beschikbaar stellen van capaciteit en voor een deel uit het beschikbaar stellen van een financiële bijdrage.

MEERJARENBEGROTING

In de vorige hoofdstukken zijn zo goed mogelijk de meerjarige ontwikkelingen beschreven. In de onderstaande tabel zijn deze gekwantificeerd voor ODRA. Het is nog niet mogelijk de ontwikkelingen op partner-niveau uit te werken.

Berekening

- Bij de berekening is uitgegaan van de volgende aannames (deels ontleend aan de kerncijfers CPB) en beleidslijnen:
- De volume-ontwikkelingen zijn als totaal nagenoeg neutraal ten opzichte van het concept werkpakket 2021. Op onderdelen verwachten we verschuivingen. Zo is er een toename te verwachten van werkzaamheden rond ondermijning en energie. In het kader van de Omgevingswet is er een toename te verwachten van advies-diensten. Ook is een daling van het aantal (kleine) vergunningen niet uitgesloten. Er wordt meer naar de omgeving als geheel gekeken en er is meer ruimte voor het ontwikkelen van initiatieven. Een toename aan vooroverleggen is te verwachten;
 - Mogelijke effecten van de intensivering van de complexe handhaving (met name aandachtsbedrijven) zijn nog niet in de meerjarenbegroting opgenomen;
 - Aan de kostenkant heeft ODRA-rekening gehouden met de mogelijke besparingen op huisvesting en ICT, door de overgang naar flexibelere, mobiele- en thuiswerkplekken;
 - Eventuele nieuwe huisvesting is nog niet meerjarig meegenomen. De plannen zijn nog niet concreet genoeg om dit cijfermatig te duiden;
 - De tarieven en de materiële kosten zijn geïndexeerd met de vastgestelde CPB -index.

Baten per programma	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Toelichting
1. Vergunningverlening	4.567	4.430	4.297	4.168	4.043	Invloed Omgevingswet Invloed Omgevingswet Invloed Omgevingswet
2. Toezicht en handhaving	9.756	10.147	10.553	10.975	11.414	
3. Advies	1.764	1.835	1.908	1.985	2.064	
4. Stelseltaken	322	322	322	322	322	
5. algemeen en projecten	4.174	4.174	4.174	4.174	4.174	
	20.584	20.908	21.254	21.624	22.017	
% verandering		1,6%	1,7%	1,7%	1,8%	Volume- en prijsindex

Kosten	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Toelichting
Personeelskosten	16.784	17.081	17.398	17.736	18.094	Bezuinigingen partners Loonindex o.b.v. marktverkenning o.b.v. business case VTH
- volume		-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	
- prijspeil		2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	
Bedrijfsvoering	2.420	2.230	2.320	2.320	2.220	
- huisvesting & facilitair	883	783	783	783	733	
- ict	881	831	831	831	781	
- overige kosten	705	705	705	705	705	
Programmakosten	831	831	831	831	831	
Overdracht bodemtaken	550	550	550	550	550	
	20.584	20.782	21.099	21.436	21.694	

Resultaat	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Toelichting
Baten ODRA						
- bijdragen partners	14.442	14.766	15.112	15.482	15.875	
- baten overige klanten	6.142	6.142	6.142	6.142	6.142	
Baten ODRA	20.584	20.908	21.254	21.624	22.017	
Kosten						
- personeelskosten	16.784	17.081	17.398	17.736	18.094	
- bedrijfsvoering	2.420	2.320	2.320	2.320	2.220	
- overig	1.381	1.381	1.381	1.381	1.381	
Kosten	20.584	20.782	21.099	21.436	21.694	
Saldo	0	126	155	188	323	
Fin. resultaat		0,6%	0,7%	0,9%	1,5%	

We ramen vanaf 2023 een positief saldo. Het is ter besluitvorming aan het bestuur, hoe dit kan worden aangewend.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 15 april 2021.

De voorzitter
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaender

Toelichting op bijlage 1: De bijdragen van de partners zijn gebaseerd op de concept werkprogramma's per partner. Vanuit de realisatie 2020 blijkt dat gedurende het jaar er diverse opdrachten bovenop het werkpakket aan ons worden gevraagd. Er zijn echter geen stelposten opgenomen voor deze aanvullende opdrachten, omdat omvang lastig is in te schatten.

De producten en diensten die we leveren, zijn verdeeld in viergroepen: producten, diensten en collectieve diensten.

- De producten worden afgerekend op de kostprijs. Deze zijn in bijlage 2 opgenomen.
- Diensten worden op nacalculatie basis afgerekend, conform de bestede uren. Het tarief is vast en bedraagt € 92,- per uur.
- Onverdeeld; dit betreffen stelposten. De negatieve bedragen worden gezocht binnen het werkprogramma van de betreffende partner.

BIJLAGE 1: OVERZICHT BIJDRAGEN PER PARTNER

Baten per klant x € 1.000	Bouw- producten x tarief	Milieu- producten x tarief	Algemeen producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw uren x tarief	Milieu uren x tarief	Algemeen uren x tarief	Totaal uren x tarief		Alle partners)	Gezamenlijke diensten Deel partners)	Algemeen *)	Totaal	Baten)	Totaal	%	Aantal producten	Uren diensten	Begroting 2021	Verskil bg 22>21
Arnhem	2.511	994	695	4.201	376	277	154	807		162	277	154	593	35	5.634	29%	5.177	8.768	5.563	72
Doesburg	2	72	7	82	9	14	3	26		14	2	14	30	11	149	1%	116	287	135	14
Duiven	10	223	13	246	4	58	40	102		24	4	15	43		392	2%	310	1.113	310	82
Lingewaard	1.079	488	212	1.779	186	358	528	1.072		68	84	66	217	117	3.185	16%	2.190	11.657	3.182	2
Overbetuwe	19	562	61	641	41	124	51	216		51	9	49	109	26	992	5%	809	2.349	1.029	-37
Provincie regulier		317	3	320		309	385	694		65		21	85	214	1.313	7%	341	7.543	1.444	-131
Provincie Bodemtaken	182	368		550											550	3%	645		660	-110
Provincie Complexe Handhaving		1.299	443	1.742	48	676	932	1.655						107	3.504	18%	3.036	17.990	2.527	977
Provincie Aandachtsbedrijven						174	847	1.021						45	1.066	5%		11.095		1.066
Provincie Samen Sterk						35	153	187							187	1%		2.035		187
Renkum	659	188	129	976	50	52	168	270		48	57	47	152		1.398	7%	1.198	2.933	1.398	9
Rheden	51	254	40	344	10	45	25	80		48	8	46	103	-4	523	3%	760	864	483	39
Rozendaal	2	7	1	11	1	1	1	3		8	1	8	17		31	0%	20	35	28	2
Westervoort	2	52	6	60	1	16	2	19		17	3	10	20		110	1%	85	211	88	22
Zevenaar	17	375	37	428	29	145	28	202		48	8	30	86	-1	715	4%	534	2.197	722	-7
Subtotaal partners	4.533	5.199	1.647	11.379	755	2.283	3.316	6.355		553	454	459	1.466	549	19.748	100%	15.221	69.078	17.562	2.187
% van de omzet				58%				32%					7%	3%						
OD Achterhoek		0	3	3	110		6	117		9			9		129		9	1.270	154	-25
OD De Vallei		61	9	70		6	9	15		9			9		94		70	163	132	-38
OD Nijmegen	1			1		6	81	86		9			9		96		3	940	126	-30
OD Noord-Veluwe		11	5	15		9	3	12		9			9		36		15	126	54	-18
OD Rivierenland										9			9		9				32	-22
OD Veluwe IJssel		15	4	19		6	10	16		9			9		44		21	171	71	-27
Subtotaal Omgevingsdiensten	1	87	20	107	110	26	109	246		55			55		408		118	2.670	568	-160
Montferland													7		7				8	0
Nijmegen		50	2	52		1	1	2							54		36	17	59	-5
TMA						99		99							99			1.072	51	48
Staf	92	74		166										101	267		250		100	167
Subtotaal derden*****	92	124	2	218		99		100					7	101	427		286	1.089	217	210
Totaal klanten	4.625	5.409	1.670	11.704	866	2.409	3.425	6.701		608	454	459	1.529	650	20.583		15.625	72.837	18.347	2.237
% van de omzet				57%				33%					7%	3%						

*) Betreft gegevensbeheer, ketentoezicht, ontwikkeling en afstemming strafrecht, klantadvies, milieu en piketdienst
**) Betreft RIVMK en klantadvies BRIKS
***) Betreft projectleiding/ondersteuning Omgevingswet, energie, GUOV, ondermijning, circulariteit en innovatiebudget
****) Specificatie tabel overige baten
*****) Inclusief 166 duizend euro continueren intensivering bodemtaken

gemiddeld kengetal (inclusief PCH) 8,1
gemiddeld kengetal (exclusief PCH) 8,6

Baten per klant x € 1.000	Uitbesteed complexe VV en HH	Out of pocket	Wabo, meetdienst en piket **)	Onverdeeld ***)	Totaal overige baten
Arnhem	5		30		35
Doesburg				11	11
Duiven					
Lingewaard	21		96		117
Overbetuwe	14			12	26
Provincie Gelderland			214		214
Provincie Complexe Handhaving		107		0	107
Provincie Aandachtsbedrijven		45			45
Rheden	7			-10	-4
Westervoort					
Zevenaar	14			-15	-1
Subtotaal partners	60	152	340	-3	549
Subtotaal derden			101		101
Totaal klanten	60	152	441	-3	650

**) Betreft Wabo (Arnhem en Lingewaard), meetdienst (provincie), piket en overige baten (derden)

***) Betreft baten die niet kunnen worden gespecificeerd naar producten n diensten

Collectieve diensten

Voor de collectieve diensten/producten geldt een algemeen geldende verdeelsleutel. Dit betreft een mix van de verhouding tussen inwoner-aantallen (60%) en stemverhouding (40%).

Voor de diensten waar niet alle partners aan meedoen (bv. klanten-service Bouw) geldt dat de kosten worden gedragen door de deelnemende partners op basis van de verhouding inwonersaantal. De kosten worden als materiële kosten in rekening gebracht (in tegenstelling tot voorgaande jaren, waarin ze als uren zichtbaar waren).

Klant	Inwoners		Stemverhouding		Sleutel 60% inwoners - 40% stemverhouding	Sleutel briks
Arnhem	161.965	34%	22	22%	29%	67%
Doesburg	11.036	2%	3	3%	3%	
Duiven	25.075	5%	3	3%	4%	
Lingewaard	46.698	10%	16	16%	12%	19%
Overbetuwe	48.056	10%	8	8%	9%	
Provincie Gelderland	42.851*	9%	16	16%	12%	
Renkum	31.414	7%	12	12%	9%	13%
Rheden	43.603	9%	8	8%	9%	
Rozendaal	1.701	0%	3	3%	1%	
Westervoort	15.005	3%	3	3%	3%	
Zevenaar	43.954	9%	8	8%	9%	
Totaal	471.358	100%	102	100%	100%	100%

* Gemiddelde van 10 partners

Projecten & Gezamenlijke diensten	Begroting 2022	Begroting 2021
Projecten	358.800	308.824
- circulariteit	46.000	
- energie	138.000	108.646
- GUOV	23.000	28.124
- omgevingswet	128.800	149.054
- ondermijning	23.000	23.000
Gez. Diensten (alle partners)	553.292	538.660
- gegevensbeheer	81.420	133.676
- ketentoezicht	152.260	149.776
- klantadvies milieu	65.412	109.572
- ontwikkeling strafrecht	147.200	43.608
- piket	107.000	102.028
Gez. Diensten (voor een deel v/d partners)	461.307	605.890
	0	0
- klantadvies Briks	368.000	471.040
- ORM		36.876
- RVMK	93.307	97.974
Innovatie	99.999	
Totaal	1.473.398	1.453.375

Toelichting:

- De kosten voor de projecten betreft het gezamenlijke gedeelte; individuele activiteiten zijn in de werkpakketen opgenomen. Inhoudelijk zijn de projecten in hoofdstuk 2 toegelicht.
- Nieuw is het project 'circulariteit' Dit wordt in 2021 opgestart. Voor de GUOV geldt dat er in tegenstelling tot voorgaande jaren geen subsidie meer is.
- De raming voor de gezamenlijke diensten is bijgesteld op basis van de realisatie van voorgaande jaren. Met name voor strafrecht is een ophoging nodig (zie ook adviescommissie Van Aartsen);
- Klantadvies (helpdesk bouw en milieu); i.h.k.v. van de omgevingswet zullen deze integraler worden. Wat dit concreet betekent voor de raming zal in de loop van 2021 duidelijk worden
- ORM is geen onderdeel van de gezamenlijke diensten meer. ODRA voert nog wel de administratie hiervoor tbv de partners.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN KENGETALLEN EN KOSTPRIJZEN

Productnaam	Taakveld	Kengetal 2022	Kostprijs 2022	Aantal producten 2022	Baten '22 per product x € 1.000	%	Aantal producten PCH
Programma 1. Vergunningverlening							
- actualisatierapport omgevingsvergunning milieu	Milieu	12	€ 1.104	21	€ 23	1%	-
- beoordeling melding Activiteitenbesluit en BLBI	Milieu	10	€ 920	452	€ 416	11%	-
- beoordeling melding brandveilig gebruik	Bouw	2	€ 184	133	€ 24	3%	-
- beoordeling melding slopenBouw	Bouw	1	€ 92	1.250	€ 115	31%	-
- beoordeling melding vuurwerk	Milieu	6	€ 552	100	€ 55	2%	-
- besluit m.e.r.-plicht	Milieu	28	€ 2.576	7	€ 18	0%	-
- besluit ontbrandingstoestemming	Milieu	19	€ 1.748	72	€ 126	2%	-
- intrekingsbesluit omgevingsvergunning bouw	Bouw	4	€ 368	40	€ 15	1%	-
- intrekingsbesluit omgevingsvergunning milieu	Milieu	13	€ 1.196	8	€ 10	0%	-
- maatwerkvoorschriften milieu	Milieu	14	€ 1.288	60	€ 77	1%	-
- omgevingsvergunning BRIKS regulier enkelvoudig	Bouw	9	€ 828	1.368	€ 1.133	34%	-
- omgevingsvergunning BRIKS regulier meervoudig en uitgebreid	Bouw	23	€ 2.116	484	€ 1.024	12%	-
- omgevingsvergunning BRIKS uitgebreid en ruimtelijke component	Bouw	80	€ 7.360	25	€ 184	1%	-
- omgevingsvergunning milieu regulier	Milieu	28	€ 2.576	27	€ 70	1%	-
- omgevingsvergunning milieu uitgebreid	Milieu	100	€ 9.200	25	€ 230	1%	-
- overige vergunningen BRIKS	Bouw	11	€ 1.012	11	€ 11-	0%	-
Totaal (+ gemiddelden)		9,4	€ 865	4.083	€ 3.531	100%	-
		Aandeel bouw		3.311	€ 2.506	71%	
		Aandeel milieu/alg		772	€ 1.025	29%	
Programma 2. Toezicht en Handhaving							
- beoordeling milieumelding bedrijf	Milieu	2	€ 184	838	€ 154	7%	798
- beoordeling rapportageverplichting milieu	Milieu	4	€ 368	825	€ 304	7%	520
- beoordelingsrapport saneringsevaluatie bodem	Bouw	5	€ 460	596	€ 274	5%	
- besluit handhavingsverzoek	Algemeen	15	€ 1.380	94	€ 130	1%	10
- controlerapport asbest	Bouw	9	€ 828	226	€ 187	2%	
- controlerapport bodemsanering	Milieu	16	€ 1.472	413	€ 608	4%	
- controlerapport BRIKS Cat. 1 bouwsom < € 100.000	Bouw	8	€ 736	1.036	€ 762	9%	
- controlerapport BRIKS Cat. 2 bouwsom > € 100.000 < € 1.000.000	Bouw	23	€ 2.116	29	€ 485	2%	
- controlerapport BRIKS Cat. 3 bouwsom > € 1.000.000	Bouw	48	€ 4.416	93	€ 411	1%	
- controlerapport grondstromen & bodem	Milieu	9	€ 828	291	€ 241	3%	
- controlerapport milieu complexe inrichting	Milieu	25	€ 2.300	404	€ 929	4%	351
- controlerapport preventief milieutoezicht	Milieu	9	€ 828	1.922	€ 1.591	17%	85
- controlerapport toezicht vuurwerkevenement	Milieu	12	€ 1.104	115	€ 127	1%	
- handhavingsbesluit	Algemeen	22	€ 2.024	340	€ 688	3%	57
- handhavingscontrolerapport	Algemeen	10	€ 920	158	€ 145	1%	60
- intrekingsbesluit handhaving	Algemeen	3	€ 276	187	€ 52	2%	10
- invorderingsbesluit	Algemeen	7	€ 644	85	€ 55	1%	4
- klachtafhandelingsrapport	Algemeen	2	€ 184	2.781	€ 512	24%	894
- vervolgcontrolerapport milieu	Milieu	6	€ 552	763	€ 421	7%	151
Totaal (+ gemiddelden)		7,7	€ 709	11.396	€ 8.076	100%	2.940
		Aandeel bouw		2.180	€ 2.119	26%	
		Aandeel milieu/alg		9.216	€ 5.957	74%	
Programma 5. Algemeen en Projecten							
- rapportbeoordeling afsteeklijst vuurwerk	Milieu	2	€ 184	50	€ 9	34%	
- EPTR	Algemeen	10	€ 920	96	€ 88	66%	96
Totaal (+ gemiddelden)		7,3	€ 668	146	€ 98	100%	96
Subtotaal producten		8,2	€ 749	15.625	€ 11.704		3.036
		Aandeel bouw		5.491	€ 4.625	40%	
		Aandeel milieu/alg		10.134	€ 7.079	60%	

BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN DIENSTEN

Naam dienst	Taakveld	Aantal uren 2022	Baten '22 per dienst x € 1.000	%	Aanvullend PCH		
Programma 1. Vergunningverlening							
- advies vergunningen en meldingen milieu	Milieu	292	€ 27	3%	-		
- adviesrapport zienswijze vergunning	Algemeen	785	€ 72	8%	-		
- beoordeling BRIKS aspect	Bouw	2.290	€ 211	25%	-		
- beoordeling deelaspecten	Bouw	100	€ 9	1%	-		
- beroep vergunning	Algemeen	664	€ 61	7%	-		
- besluit op bezwaar vergunning	Algemeen	966	€ 89	10%	-		
- omgevingsvergunning milieu complex ODRA	Milieu	184	€ 17	2%	-		
- voorlopige voorziening vergunning	Algemeen	109	€ 10	1%	-		
- vooroverleg BRIKS	Bouw	2.633	€ 242	28%	-	5.023 54% aandeel bouw	
- vooroverleg milieu	Milieu	1.315	€ 121	14%	-	4.315 46% aandeel milieu/alg	
Totaal		9.337	€ 859	100%	-		
Programma 2. Toezicht en Handhaving							
- adviesrapport zienswijze handhaving	Algemeen	415	€ 38	3%	-		
- beoordeling milieumelding bedrijf	Milieu				1.596		
- beoordeling rapportageverplichting milieu	Milieu				2.080		
- beroep handhaving	Algemeen	1.076	€ 99	7%	-		
- besluit handhavingsverzoek	Algemeen				150		
- besluit op bezwaar handhaving	Algemeen	3.064	€ 282	21%	-		
- bestuursdwanguitvoering	Algemeen	250	€ 23	2%	-		
- controlerapport BRIKS bestaande bouw	Bouw	4.192	€ 386	28%	-		
- controlerapport milieu complexe inrichting	Milieu				8.775		
- controlerapport preventief milieutoezicht	Milieu				765		
- controlerapport specialistisch milieutoezicht	Milieu	204	€ 19	1%	-		
- handhavingsbesluit	Algemeen				1.254		
- handhavingscontrolerapport	Algemeen				600		
- inbreng en afstemming ODRA-expertises	Milieu	1.415	€ 130	10%	-		
- inning	Algemeen	65	€ 6	0%	-		
- intrekingsbesluit handhaving	Algemeen				30		
- invorderingsbesluit	Algemeen				28		
- inzet toezichthouders	Algemeen	2.585	€ 238	18%	-		
- klachtafhandelingsrapport	Algemeen				1.788		
- strafrecht complex	Algemeen	1.350	€ 124	9%	-		
- vervolgcontrolerapport milieu	Milieu				906	4.192 28% aandeel bouw	
- voorlopige voorziening handhaving	Algemeen	100	€ 9	1%	-	10.523 72% aandeel milieu/alg	
Totaal		14.715	€ 1.354	100%	17.972		
Programma 3. Advies							
- adviesrapport milieu-activiteit	Milieu	7.442	€ 685	40%	-		
- beheer kaarten en zones milieuexpertise	Milieu	474	€ 44	3%	-		
- EPTR	Algemeen				960		
- geluidssaneringen wegverkeer	Milieu	1.130	€ 104	6%	-		
- meetadviesrapport	Milieu	8.027	€ 738	43%	-		
- omgevingsadviesrapport	Milieu	1.645	€ 151	9%	-		
Totaal		18.718	€ 1.722	100%	960		
Programma 4. Stelseltaken							
- coördinatie complexe handhaving	Algemeen	3.300	€ 304	85%	-		
- ontwikkeling en afstemming DAT	Milieu	92	€ 8	2%	-		
- ontwikkeling en afstemming LMA	Milieu	505	€ 46	13%	-		
Totaal		3.897	€ 359	100%	-		
Programma 5. Algemeen en Projecten							
- beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	2.445	€ 225	9%	-		
- besluit WOB-verzoek	Algemeen	350	€ 32	1%	-		
- communicatie	Milieu	1.000	€ 92	4%	-		
- detachering	Algemeen	768	€ 71	3%	-		
- kennisontwikkeling	Algemeen	4.410	€ 406	17%	-		
- omgevingsscans	Milieu	200	€ 18	1%	-		
- partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	1.000	€ 92	4%	-		
- programmamanagement	Milieu	2.265	€ 208	9%	-		
- programma-ondersteuning	Algemeen	690	€ 63	3%	-		
- projectleiding en -ondersteuning	Algemeen	9.283	€ 854	35%	-		
- project-ondersteuning	Algemeen	3.765	€ 346	14%	-		
Totaal		26.176	€ 2.408	100%	-	9.215 13% aandeel bouw	
Subtotaal uren		72.843	€ 6.702		18.932	63.628 87% aandeel milieu/alg	

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Vragen uit Zevenaar

1. Dank voor de stukken met betrekking tot de gezamenlijke diensten.

De cijfermatige gevolgen van jullie voorstel voor de PPI 2022 hebben we tijdens het overleg niet inhoudelijk besproken en blijken bij nadere bestudering voor de gemeente Zevenaar verre van gunstig. Los daarvan heb ik ook nog wel een aantal vragen:

1. Hoe is het bedrag van € 46.000 m.b.t. circulaire economie opgebouwd? Kan de nut en noodzaak van dit project nader worden onderbouwd. In Zevenaar krijg ik hiervoor niet de handen nog niet op elkaar.

Op 2 februari zijn de inhoudelijke contouren van dit project met de partners besproken: Het doel van het project is om de consequenties van de circulaire economie (bijvoorbeeld: hoe gaan we om met afval (of nieuwe grondstoffen) structureel inbedden in de VTH activiteiten van ODRA. Subdoelen en projectplanning (fasering) wordt in de loop van 2021 worden geformuleerd.

Op 2 februari is een financiële range van € 50.000 tot € 100.000 aangegeven. In de begroting 2022 wordt nu een bedrag geraamd van € 46.000, zijnde 500 uur. Zodra de subdoelen zijn geformuleerd en afgestemd (oa met de partners) is een gedetailleerdere planning te maken.

2. Wat is de onderbouwing van de verlaging van de gezamenlijke dienst “gegevensbeheer” en “klantadvies milieu”?

Gegevensbeheer: De praktijk laat al enige jaren zien dat de vragen van klanten op milieugebied gering zijn. Wel heb je gelijk dat met de komst van de Omgevingswet de verwachting is dat het aantal vragen zal stijgen. We denken dat echter desalniettemin te kunnen opvangen met het aantal uren dat we nu hebben begroot, namelijk 0,5 fte.

3. De post “strafrecht” wordt fors verhoogd met € 103.500. Kan deze verhoging nader worden onderbouwd? .

Strafrecht: Dit betreft een inhaalslag op de werkelijke tijdsbesteding van afgelopen jaren: We besteden sinds we serieus werk maken van de toepassing van de LHS (landelijke handhaving strategie) meer capaciteit. We denken dat dit structureel is (zie ook advies commissie Aartsen);

4. De post klantadvies BRIKS is fors verlaagd voor de bouwpartners met ruim € 103.000. Kan dit nader worden onderbouwd? In Zevenaar verwachten we juist door de invoering van de OW en de WKB een toename op dit onderdeel.

Klantadvies: De onderbouwing is gebaseerd op het feit dat we binnen ODRA meer integraal gaan werken: post & telefonie, klantadvies milieu en klantadvies briks staan vanaf 1-1-2022 samen aan de lat om de klantvragen adequaat te beantwoorden. Daarnaast werken we aan een betere informatievoorziening via onze website, een uitgekiend telefoonmenu en meer duidelijkheid aan de voorkant over bereikbaarheid. Dit alles zal lijden tot een efficiencywinst orde grootte 100k. Natuurlijk zullen met de Omgevingswet en de Wkb de vragen toenemen. Wij verwachten echter dat dit tijdelijk zal zijn en zullen daar incidentele kosten voor ramen (onder het programma Omgevingswet).

5. Waar zijn er voor de ORM in de begroting 2022 geen kosten opgevoerd?

Nergens. In overleg met de regisseur van Rheden (= accounthouder voor ORM) is, afgesproken dat ORM geen onderdeel meer is van de gezamenlijke diensten (ODRA levert hier geen enkele bijdrage aan qua inzet), Afgesproken is dat ODRA nog wel de administratie voert, maar deze loopt buiten de exploitatie om (dus niet zichtbaar in de begroting)

6. Waarom wordt er een innovatiebudget van €100.000 gehanteerd? Het bestuur heeft eerder een range tussen €50.000 en € 100.000 geaccordeerd. Onderbouwing van de maximale variant is wel noodzakelijk.

Innovatie is een stelpost om nieuwe ontwikkelingen te kunnen oppakken, die tijdens en na afloop van het boekjaar worden gemonitord en verantwoord. Het is een bestuurlijke keuze hoeveel 'armslag' ODRA hierin bij voorbaat krijgt. ODRA verwacht, gezien de turbulente maatschappelijke ontwikkelingen, dat er veel op ons af komt.

2. In algemene zin constateer ik nu dat er financiële ruimte is gezocht bij bestaande gezamenlijke diensten en dat de verlaging van "Klantadvies BRIKS" vervolgens in de nieuwe diensten (innovatie en circulariteit) grotendeels door milieupartners worden bekostigd.

Bij Arnhem ontstaat bijvoorbeeld een forse verlaging van de kosten en voor Zevenaar verhogen de kosten met maar liefst 15%. Dit valt in mijn ogen niet binnen een geringe verschuiving.

Daarnaast is een surplus van ruim € 20.000 van de PPI niet in overeenstemming met de bestuurlijke afspraken dat dit budget niet verhoogd zou worden.

De begrotingen voor de gezamenlijke diensten (op onderdeelniveau) zijn de afgelopen 4 – 5 jaar niet herijkt op de feitelijke realisatie van afgelopen jaren en de verwachtingen. In de begroting 2022 wordt dat voor het eerst gedaan sinds jaren. Het is dan niet verwonderlijk dat er verschuivingen optreden, met name de hogere kosten voor strafrecht en het instellen van innovatiebudget zorgen daarvoor. (zonder innovatiebudget zou er een verlaging van de kosten zijn).

Tevens speelt mee dat er destijds door de partners vanuit het profijtbeginsel is gekozen voor een aparte verdeelsleutels voor de klantdesk bouw (alleen verdelen over de bouw-partners). Hiervan worden de kosten lager -> het profijt is dan ook aan hen.

Vragen uit Rheden

3. Raming 2022: de onderliggende jaarplannen 2022 voor de gezamenlijke diensten GUOV, ondermijning, gegevensbeheer, klantadvies, ontwikkeling strafrecht, piket, RVMK ontbreken. Die komen allemaal in het najaar?

In de (voor AB bijgestelde) versie van de begroting 2022 zijn de onderdelen op hoofdlijnen toegelicht. In tegenstelling tot de afzonderlijke projecten, wordt er geen afzonderlijk jaarplan gemaakt voor de onderdelen van de gezamenlijke diensten. Het is één regulier product(dienst) die beschreven is in de PDC (evenals onze andere reguliere producten).

4. ORM: ik mis een begroot bedrag voor 2022. Vergeten of bewust?

Bewust; zie vraag 1.5

5. Fixed-price voor de gezamenlijke diensten; geldt deze ook voor 2022? En hoe wordt omgegaan bij grote afwijkingen gedurende het jaar? Informeren jullie regisseurs en/of bestuur, zodat waar mogelijk bijgestuurd kan worden.

De gezamenlijke diensten zijn fixed price. Dit is vastgelegd in de PDC. Zonder wijziging, dus structureel. Uitzondering zijn geoormerkte materiele budgetten met specifiek doel (zoals budget asbestdaken in 2020).

Bijsturen vindt plaats via de normale P&C-cyclus. Het DB krijgt (bijna) elke vergadering een dashboard met de stand van zaken. Het AB krijgt elke vergadering dit dashboard.

6. Voor Rheden wordt het wat duurder. Waar zit dat precies in? Wat is het effect van de verandering van inwoners?

Zie ook vraag 2 (bij Zevenaar). Rheden heeft een paar honderd inwoners minder. Arnhem heeft de grootste groei van inwoners, dus die gaan relatief meer bijdragen aan de gezamenlijke diensten ten gunste van de andere gemeenten.

Vragen uit Westervoort en Duiven

Als eerste opmerking: het positief is positief dat het gelukt is het uurtarief gelijk te houden op €92.

7. Collectieve diensten: In de uitgangspuntennotitie voor de begroting 2022 is opgenomen dat de kosten voor de collectieve diensten niet zouden stijgen. Dat is nu wel het geval, deze nemen in totaliteit toe met € 20.000. Het is niet helder hoe dit tot stand is gekomen. De kosten van innovatiebudget zijn erbij gekomen. Daarnaast zijn de kosten voor klantadvies BRIKS gedaald voor de bouwpartners, terwijl de verwachting juist is dat dit stijgt door invoering van de omgevingswet. De kosten voor strafrecht zijn fors toegenomen (+ €103.000) toegenomen. Het is niet helder waarom en het lijkt erop dat het een met het ander verrekend is. Zou dit nader toegelicht kunnen worden?

Al met al stijgen hierdoor de kosten voor Duiven en Westervoort voor de collectieve diensten, terwijl dat niet de afspraak was.

[Zie antwoord op de vragen uit Zevenaar.](#)

8. Circulaire economie: Tevens wordt een nieuw project: circulaire economie opgenomen in de begroting. Zoals eerder aangegeven is de informatie hieromtrent erg summier, wat het lastig maakt om hier mee in te stemmen en budget voor vrij te maken. Kan de inhoud en de noodzaak verder toegelicht worden? Kan een dergelijke ontwikkeling niet benaderd worden vanuit het innovatiebudget? Ipv het als apart project op te nemen in de begroting met in zijn totaliteit hogere kosten.

[Zie antwoord op de vragen uit Zevenaar.](#)

[Het innovatie budget is bedoeld voor ontwikkelingen die je van te voren nog niet scherp in het vizier hebt. Het wordt besteed aan onderzoek en oriënterende activiteiten voordat het tot een project leidt. Voor CE zijn de hoofdlijnen helder, die nu in een project worden verwoord.](#)

9. Het eindresultaat is nu dat Duiven en Westervoort in zijn totaliteit meer gaan betalen, wat in deze tijden van bezuinigingen niet wenselijk is. Bijgaand is het overzicht van de verschillen tussen 2021 en 2022 opgenomen. In bijlage 1 van de begroting 2022 is deze opgenomen.

De hogere bijdrage van Duiven en Westervoort worden grotendeels veroorzaakt door de overdracht van milieu taken naar de ODRA.

- Voor Duiven geldt: Meerkosten 2022 tov 2021 zijn € 82K waarvan € 3K wordt veroorzaakt door de collectieve diensten en € 79K door meer taken.
- Voor Westervoort geldt: Meerkosten zijn € 22K, waarvan € 2K door de collectieve diensten en € 20K voor overheveling van taken en volume verschil.

Baten per klant x € 1.000	begroting	
	2021	verschil bg 22-> 21
Arnhem	5.563	72
Doesburg	135	14
Duiven	310	82
Lingewaard	3.182	2
Overbetuwe	1.029	-37
Provincie regulier	1.444	-131
Provincie Bodemtaken	660	-110
Provincie Complexe Handhaving	2.527	977
Provincie Aandachtsbedrijven		1.066
Provincie Samen Sterk		187
Renkum	1.389	9
Rheden	483	39
Rozendaal	28	2
Westervoort	88	22
Zevenaar	722	-7
Subtotaal partners	17.562	2.187

Vragen uit Arnhem

10. Paragraaf 1.1.1 spreekt veel over risico's en financiële onzekerheden, tav wet- en regelgeving en reguliere taken. Welke beheersmaatregelen ziet / treft ODRA?

Vele. Omgevingswet, WKB, bodemtaken. Allen worden in project of werkgroep verband verder onderzocht en uitgewerkt. De uitkomsten daarvan nemen we over in de bedrijfsvoering. Rond huisvesting hebben we plannen opgesteld. ICT-ontwikkelingen worden via een stuurgroep op risico's bekeken.

11. Op pagina 7 staat dat aangenomen wordt dat de beschreven ontwikkelingen geen grote financiële gevolgen hebben. Welke ontwikkelingen doelt men op? Worden hiermee ook de genoemde risico's in paragraaf 1.1.1 bedoeld?

Gaat vooral over huisvesting en ICT in 2022

12. Is het innovatiebudget (p.14) structureel opgenomen vanaf 2022 of incidenteel in 2022?

Structureel

13. Meerjarenraming (p.14): er staat: "Aan de kostenkant is wel een gedeeltelijke kwantificering van het ingezette beleid op te stellen. Wij bedoelen: voornemen rond herhuisvesting (eind 2022 / medio 2023 een ander pand); ICT-transitie (systemen in 'the cloud' – en mobiele apparatuur); duurzamer personeelsbeleid (onder meer reizen en thuiswerken); structurele COVID19 effecten." Op welke wijze, met welke bedragen, zijn deze onderwerpen in de meerjarenbegroting verwerkt? En aan wat voor soort effecten denkt ODRA als het gaat om structurele covid19 effecten?

De bedragen staan in de tabel van de meerjaren-kosten ontwikkeling. De structurele effecten na covid19 zijn vooral minder werkplekken nodig door meer thuiswerken. Daardoor zal er ook meer mobiel gewerkt worden, met de daarop aangepaste ICT. Ook het beleid om duurzamer te worden heeft effect op de kostenontwikkeling.

14. Benchmark (p.14); goed dat er gestreefd wordt om de kosten laag te houden. Wat voor soort benchmark is het en waarom is voor deze benchmark gekozen? is het ook mogelijk om te benchmarken met tarieven van andere omgevingsdiensten?

Al enkele jaren (staat beschreven in deze en ook voorgaande begrotingen) spiegelen we ons aan de 'handleiding overheidsstarieven' (zie internet voor de opzet hiervan). De tarieven van de andere OD's zijn natuurlijk volledig in beeld bij ons, ook de analyse daarachter waarom ze verschillen. We streven geen synchronisatie na, juist vanwege die verschillen.

15. De afzonderlijke programma's sluiten niet op 0, het totaal van de programma's wel. Waarom is het totaal van lasten en baten per programma niet sluitend?
Heeft te maken met de kostentoerekening. Die valt anders uit voor de baten (vanwege uniform tarief), dan voor de kosten met verschillende tarieven voor bv de lonen.
16. De totale kosten van personeel nemen in 2022 toe met 19% tov 2021 (p.25). Er staat (p.26) dat de formatie toe neemt in omvang vooral door de 'eigen' inzet in de provinciale programma's. Wat wordt hiermee bedoeld? Gaat het om werkzaamheden voor PCH en PAB welke door de provincie worden betaald? En klopt het dat een 2e verklaring van de 19% toename zit in hogere tarieven voor specialistische inhuur?
Beide kloppen. Toename is vooral volume toename door PCH en PAB. En ook de tarieven voor externen zijn hoger.
17. Het verloop van de algemene reserve (pag.30) gaat al uit van een bepaalde bestemming van het rekeningresultaat 2020 waarover nog een besluit moet worden genomen. Klopt het dat dit nog aangepast wordt zodra er een besluit is genomen over de resultaatbestemming 2020?
In theorie wel.

Vragen uit Renkum

18. De tabel op pagina 20 (en ook op een aantal andere pagina's) is voor mij onduidelijk. Het gaat dan om de laatste rij "financiële realisatie".
Waarom staan in die tabel bij financiële realisatie overal groene smileys? Dit terwijl wordt aangegeven dat het niet binnen het budget is en het gerealiseerde saldo voor 2020 positief is, het saldo dat is begroot voor 2021 op 0 uitkomt en het saldo dat is begroot voor 2022 negatief is.
Er zijn drie programma's (toezicht, advies en stelseltaken) die in 2022 qua begroting een negatief saldo laten zien. Daar kan beter een andere smiley staan. Is inderdaad verwarrend.
19. Op pagina 9 staat bij het onderdeel WKB de zin:
Taken die erbij komen kunnen niet uit de legesverordening worden gedekt tenzij de legesverordening wordt aangepast.
Klopt dat wel want ik heb altijd begrepen dat je kosten voor deze nieuwe taken niet via de leges mag doorbereken. Als je de kosten voor deze nieuwe taken inderdaad niet mag verhalen dan zou ik deze zin uit de begroting halen want dit kan onjuiste verwachtingen wekken bij de raad.
De tekst is nog uit een eerdere versie. Nu aangepast.
20. Op pagina 20 staat het volgende:
Toelichting op de beoogde resultaten programma Toezicht en handhaving
De doelen van de KPI's hebben ten opzichte van 2020 en 2021 een kleine aanpassing. Er waren nog geen kwaliteitsdoelen ten tijde van de begroting 2021 en enkele kpi's zijn vervallen.
Waarom stellen we voor (2021 en) 2022 kwaliteitsdoelen die lager zijn dan de realisatie van 2020?
De KPI's en normen worden in het Gelders Stelsel gezamenlijk vastgesteld. De realisatie in één jaar leidt niet meteen tot bijstelling van de normen.

Oplegnotitie agendapunt 6.1

Aan : Algemeen Bestuur ODRA

Van : Ingeborg Dieperink

Onderwerp : Jaarverslag project Energie 2020

Vergaderdat. : 15-04-2021 Geschatte bespreektijd : 5 min.

Opsteldatum : 22-3-2021

Status : definitief

Bijlagen : Jaarverslag project Energie 2020

Voorstel / Beslispunten

- Kennis te nemen van de inhoud van bijgevoegde bijlagen;
- Het jaarverslag Energie 2020 vast te stellen.

Samenvatting jaarverslag 2020

Controles: Doelstelling was om in totaal 316 energiecontroles uit te voeren. Dit betrof 239 reguliere controles en 77 extra controles. Binnen het project zijn in totaal 305 energiecontroles uitgevoerd. Van de extra uit te voeren controles zijn er 10 in de Gemeente Rheden en 1 in de Gemeente Overbetuwe niet gehaald. Dit is veroorzaakt doordat het tegen het einde van het jaar steeds moeilijker werd om nog bij bedrijven binnen te komen vanwege COVID.

Informatieplicht: Er zijn in 2020 in totaal 308 meldingen in het kader van de informatieplicht energiebesparing binnengekomen. Dit is ongeveer een 8,5% van de verwachte inrichtingen. Kwaliteit van meldingen laat te wensen over. Er vinden gesprekken plaats tussen de omgevingsdiensten en het RVO om zo de onjuist ingevulde meldingen te filteren en de verantwoordelijke inrichtingen te schrijven. Tot nu toe stelt het RVO zich nog op het standpunt dat dit niet aan hen is. Echter de omgevingsdiensten Gelderland stellen zich op hetzelfde standpunt.

Vergunningverlening: In 2019 is een pilot gestart om specifieke energievoorschriften op te nemen in de (milieu)vergunning. Bij vergunningverlening worden tot op heden 'algemene' energievoorschriften opgenomen. Er is bij de pilot voor gekozen om bij het opstellen van de vergunning te richten op overleg met de drijver van de inrichting en een bedrijfsbezoek. In overleg met het bedrijf worden dan specifieke energievoorschriften opgesteld. In 2020 is dit verder opgepakt. Het resultaat is een vergunning die tot meer energiebesparing zal leiden.

Stimuleringstrajecten: In 2020 heeft ODRA ondersteuning geboden aan diverse stimuleringstrajecten (wortel). De rol van ODRA hierin is afspraken maken over de wijze waarop wordt omgegaan met toezicht en handhaving op energiebesparing en het leveren van expertise over energietechnieken en wet- en regelgeving.

Wat is de aanleiding / probleemstelling?

Evaluatie project Energie na afsluiten van 2020.

Hoe is het voorstel voorbereid?

Het jaarverslag is vastgesteld door het MT en goedgekeurd door het PO om door het Algemeen Bestuur vast te laten stellen.

Wat is het doel? Geef hier ook aan wat het betreft:

☐ werkafspraken ☐ kaderstelling ☐ voorbereiding DB/A ☐ **informatieverstrekking/-verzameling**

Het doel is om kennis te nemen van de behaalde resultaten in 2020.

Wat zijn de argumenten?

-

Wat zijn de consequenties van het voorstel?

In 2021 wordt het project verder voortgezet.

Wat zijn de kanttekeningen?

-

Wat zijn de alternatieven?

-

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) er uit?

Werkplan 2021 is opgenomen als apart agendapunt. Er zijn onontgonnen gebieden op gebied van circulaire economie en energie die extra aandacht vereisen.

Wanneer vindt de evaluatie plaats?

Na elk jaar.

Door wie wordt er wat gecommuniceerd?

De partners van ODRA zijn geïnformeerd over de voortgang en opbrengsten van het project, middels:

- Toelichting tijdens het partneroverleg, het dagelijks- en algemeen bestuur (procesniveau) en overleggen met beleidsmedewerkers energie;
- Voortgang van het project gedeeld via kwartaal updates;
- Het delen van de (kwalitatieve) resultaten met de partners middels jaarverslag.

Project energiebesparing 2020

Resultaten en evaluatie

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Ingeborg Dieperink
ingeborg.dieperink@odra.nl

Datum: 11 februari 2021
Versie: 1.0

Inhoud

1.	Inleiding	- 3 -
1.1	Aanleiding	- 3 -
1.2	Projectdoelstelling	- 3 -
1.3	Projectomschrijving	- 3 -
1.4	Leeswijzer	- 4 -
2.	EML controles.....	- 5 -
2.1	Wat is er gedaan?.....	- 5 -
2.2	Wat is het resultaat?	- 8 -
2.3	Aanbevelingen	- 11 -
3.	Inrichten proces informatieplicht	- 12 -
3.1	Wat is er gedaan?.....	- 12 -
3.2	Wat is het resultaat?	- 12 -
3.3	Aanbevelingen	- 12 -
4.	Vergunningverlening en energie.....	- 13 -
4.1	Wat is er gedaan?.....	- 13 -
4.2	Wat is het resultaat?	- 14 -
4.3	Aanbevelingen	- 14 -
5.	Duurzame bouw	- 15 -
5.1	Wat is er gedaan?.....	- 15 -
5.2	Wat is het resultaat?	- 15 -
5.3	Aanbevelingen	- 15 -
6.	Geothermie en WKO-installaties	- 16 -
6.1	Wat is er gedaan?.....	- 16 -
6.2	Wat is het resultaat?	- 16 -
6.3	Aanbevelingen	- 16 -
7.	Afstemming wortel – en stok	- 18 -
7.1	Wat is er gedaan?.....	- 18 -
7.2	Wat is het resultaat?	- 19 -
7.3	Aanbevelingen	- 19 -
8.	Communicatie	- 20 -
8.1	Wat is er gedaan?.....	- 20 -
8.2	Wat is het resultaat?	- 20 -
8.3	Aanbevelingen	- 21 -
9.	Algemene conclusies en aanbevelingen	- 22 -
	Bijlage 1 Overzicht uitkomsten energiecontroles per partner	- 24 -

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanuit het Rijk met de klimaatakkoorden en binnen de Provincie Gelderland met het Gelders Energieakkoord (hierna te noemen: *GEA*) wordt richting gegeven aan de energietransitie in Nederland. In Gelderland wordt met het GEA ingezet op 'klimaatneutraal zijn' in 2050. Voor de doelgroep 'bedrijfsleven' is de doelstelling geformuleerd dat er per jaar 1,5% energiebesparing (3,75PJ), met een totale energiebesparing van 7,5% die in 2020 gerealiseerd moet zijn. Een ambitieuze doelstelling waarvoor een samenhangende aanpak nodig is van gemeenten, provincie, omgevingsdiensten, bedrijven en instellingen (*hierna 'bedrijven' genoemd*).

Omgevingsdienst regio Arnhem (hierna genoemd: ODRA) kan vanuit haar takenpakket met vergunningverlening, toezicht en handhaving een substantiële bijdrage leveren aan de energiebesparingsdoelen uit het GEA. In 2017, 2018, 2019, 2020 zijn extra inspanningen uitgevoerd en ook in 2021 tot en met 2024 worden deze door middel van een programmatische aanpak doorgezet.

1.2 Projectdoelstelling

Om de doelen die gesteld zijn in het GEA ten aanzien van energiebesparing en de individuele duurzaamheidsdoelstellingen van de partners van ODRA te realiseren, is er een versnelling in energietoezicht in gang gezet. Voor 2020 lag de focus daarbij op de optimale benutting van de positie van ODRA als uitvoerder van VTH-taken en expertisepartner op het gebied van energiebesparing in samenwerking met partners, landelijke en regionale partijen.

1.3 Projectomschrijving

Proces

Sinds 2018 is het "programma Energie" in werking getreden en naar verwachting zal dit zeker doorlopen tot en met 2024 gezien de nieuwe plannen van de Provincie Gelderland waarin ze nu aangeven niet 40% van de betreffende bedrijven gecontroleerd willen hebben maar 50%. <https://www.gelderland.nl/Subsidies/gemeentelijk-toezicht-op-energiebesparing>

Voor de uitvoering van het programmaplan is een programmateam ingericht met medewerkers vanuit alle teams. Er is een kernteam EML met toezichthouders verantwoordelijk voor de EML controles en ook een E-team met vergunningverleners, communicatiemedewerker, medewerker ondersteuning en toezichthouders bouw en bodem. Op deze manier wordt de inbedding van energie in de gehele organisatie gewaarborgd.

Inspanningen

Voortbouwend op de inspanningen van de vorige jaren heeft ODRA in 2020 gewerkt aan:

- Het uitvoeren van energiecontroles;
- Het opleiden van toezichthouders in energietoezicht;
- Het registreren van energiegegevens in het zaaksysteem S4O;
- Het inrichten van het proces omtrent de informatieplicht;
Het actualiseren van vergunningen met het aspect energie;
- Het intensiveren van communicatie naar inrichting houders over wettelijke verplichtingen en kansen voor energiebesparing;
- Het proactief delen van ervaring en kennis met partners, bedrijven en instellingen in de regio;
- Het ondersteunen van pilots- en stimuleringstrajecten, op verzoek van partners;
- Het verder uitbouwen van de kennis en expertise met onze Gelderse OD partners
- Een basis leggen met de Gelderse OD-diensten om meer samen op te trekken op het gebied van scholing, het eenduidig uitvoeren van wet en regelgeving etc.

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken worden de opbrengsten van het project energiebesparing toegelicht. Dit gebeurt volgens eenzelfde structuur: 'wat is gedaan?', 'wat is het resultaat' en 'wat zijn acties en aanbevelingen die hieruit voortvloeien?'.

Achtereenvolgens gaat het om de opbrengsten van 2. EML controles, 3. Inrichten proces informatieplicht, 4. Vergunningverlening en energie, 5. Duurzame Bouw, 6. Geothermie en WKO-installaties, 7. Afstemming wortel en stok en 8. Communicatie. In hoofdstuk 9 wordt afgesloten met de algemene conclusies en aanbevelingen.

2. EML controles

2.1 Wat is er gedaan?

Doelstelling was om in totaal 316 energiecontroles uit te voeren. Dit betrof 239 reguliere controles en 77 extra controles.

Een controle wordt uitgevoerd op basis van Artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. Tijdens de controle worden de Erkende Maatregelen Lijsten (EML) uit bijlage 10 van het Activiteitenbesluit toegepast om de verplichte energiebesparende maatregelen in kaart te brengen en waar van toepassing af te dwingen. Een controle vindt plaats bij een type A- of B-inrichting die midden- of grootverbruiker van energie is.

Aantal controles

Binnen het project zijn in totaal 305 energiecontroles uitgevoerd. Het betreft een controlebezoek bij een 'unieke' locatie. Alle initiële controles zijn uitgevoerd, hiermee is meteen voldaan aan de subsidievoorwaarde van de Provincie voor de co-financiering die liep tot en met 2020. Van de extra uit te voeren controles zijn er 10 in de Gemeente Rheden en 1 in de Gemeente Overbetuwe niet gehaald. Dit is veroorzaakt doordat het tegen het einde van het jaar steeds moeilijker werd om nog bij bedrijven binnen te komen vanwege COVID.

Partner	Initieel	Extra 2020	Planning	Gerealiseerd
Arnhem	90	20	110	110
Doesburg	5	2	7	7
Duiven	7	0	7	7
Lingewaard	29	0	29	29
Overbetuwe	42	12	54	53
Renkum	13	3	16	16
Rheden	22	40	62	52
Rozendaal	1	0	1	1
Westervoort	4	0	4	4
Zevenaar	26	0	26	26
Totaal	239	77	316	305

Branchegericht toezicht

Met de partners is overeengekomen dat gefocust wordt op de branches utiliteitsbouw, onderwijsinstellingen, hotels en restaurants, sport- en recreatie en zorg. Uit landelijke cijfers blijkt dat er binnen deze branches een hoog energiebesparingspotentieel is.

Branches	Aantallen
Bedrijfshallen	32
Detailhandel	114
Gezondheids- en welzijnsinstelling	14
Hotels- en restaurants	15
Kantoren	39
Metaalbewerking	16
Mobiliteitsbranche	13
Onderwijsinstellingen	15
Sport- en recreatie	16
Levensmiddelenindustrie	10
Rubber- en kunststofindustrie	6
Overig	15

De praktijk laat zien dat het steeds lastiger is om binnen de aangewezen branches voldoende bedrijven in beeld te hebben waar de energiebesparingsverplichting op van toepassing is en waar geen andere trajecten lopen of sprake is van vrijstelling van energietoezicht (MJA, Green Deal, etc.). De consequentie is dat er een grote diversiteit is aan bezochte branches. Daarnaast hadden we in 2020 te maken met COVID 19 waardoor de branches enigszins los zijn gelaten om daar te gaan controleren waar het überhaupt mogelijk was.

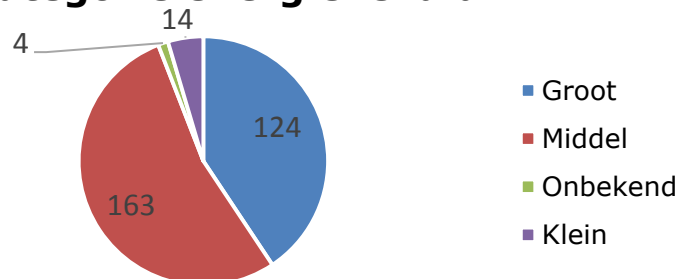
Verbruikscategorie

In het Activiteitenbesluit wordt onderscheid gemaakt in de categorieën kleinverbruik, middenverbruik en grootverbruik van energie. ODRA kan vanuit haar taken effectief energietoezicht- en handhaving inzetten bij midden- en grootverbruikers van energie.

Van de 305 energiecontroles zijn er 291 uitgevoerd bij midden- en grootverbruikers van energie. Veertien zaken zijn bij kleinverbruikers zijn uitgevoerd. Bij vijf bedrijven werd pas na de controle het kleinverbruik bekend. In deze gevallen telt de controle wel mee; er is immers een volledige controle uitgevoerd. De andere 9 zaken zijn verzamelzaken. Voor iedere 11 uur die aan een kleinverbruikers wordt besteed wordt er bij één kleinverbruiker een zaak aangemaakt. In enkele gevallen blijft het verbruik onbekend en zullen de verbruikgegevens d.m.v. een hercontrole opgevraagd moeten worden. Deze categorie staat aangegeven onder onbekend verbruik.

Categorie energieverbruik

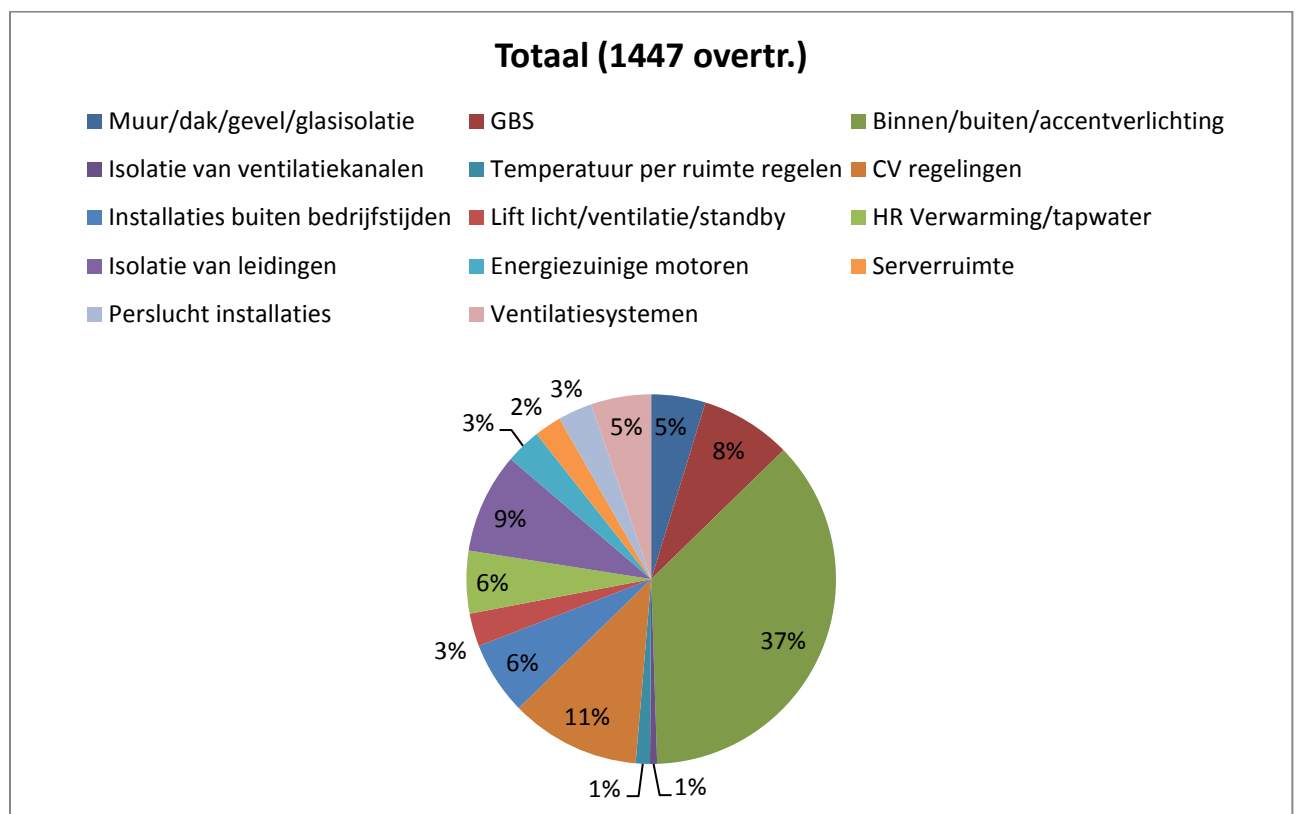
Aanvullend op deze 305 controles zijn er 48 zaken aangemaakt voor kleinverbruikers. Vroeg of laat in tijdens het proces blijkt dat de inrichting een kleinverbruiker is. De controle wordt dan direct afgebroken. Deze cijfers tellen niet mee in bovenstaande diagram.

Zelfstandige en natuurlijke momenten

Inrichtingen die vallen onder de reikwijdte van Artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit zijn verplicht om energiebesparende maatregelen door te voeren die een terugverdientijd hebben van vijf jaar of minder. Een maatregel op een zelfstandig moment kan op elk willekeurig moment worden toegepast. ODRA registreert zelfstandige momenten als een overtreding. Natuurlijke momenten betreffen een ongepland of gepland investeringsmoment (bijv. vervanging van een CV-ketel). ODRA registreert natuurlijke momenten niet als overtreding, maar legt deze wel vast in de brief.

Er vindt 186 keer een hercontrole¹ plaats, waarbij de termijnen voor overtredingen variëren van een aantal weken (voor administratieve afhandeling) tot aan 12 maanden voor het vervangen van de basisverlichting. Dit geeft aan dat 61% van de inrichtingen vóór een energiecontrole nog niet alle minimale verplichte maatregelen hebben uitgevoerd. Er zijn 140 locaties waarbij er nog energiebesparende maatregelen moeten worden genomen op natuurlijke momenten. Dit is geen overtreding van de regelgeving. Een natuurlijk moment in een inrichting doet zich voor als de drijver van de inrichting een gepland of ongepland investeringsmoment heeft.

Eind oktober 2020 is er middels Digitale Checklisten een overzicht uitgedraaid van de geregistreerde overtredingen in 2018, 2019 en 2020. Dit overzicht is weergegeven in een cirkeldiagram waarin gemiddelde percentages van de afgelopen jaren zijn opgenomen. Ook als afzonderlijk per jaar gekeken wordt naar de overtredingen dan is eenzelfde top twee met overtredingen vast te stellen, de derde plek verschilt per jaar. Over de drie jaar genomen staat verlichting staat met stip op nummer 1 met een percentage van 37%, op de tweede plek gevolgd door CV-regelingen met 11% en als derde isolatie van leidingen met 8,5%.²

¹ Een deel van de hercontroles is reeds al uitgevoerd, hercontroles vallen onder het reguliere werkprogramma.

² Dit overzicht heeft wat toelichting nodig. Tijdens een EML controle wordt een stookinstallatie altijd gecontroleerd op SCIOS-keuring, samen met de brandstoftoevoerleiding. Dit is officieel géén onderdeel van de EML lijsten en daom geen onderdeel van dit overzicht. Naast het voorgaande is het niet indienen van de RVO registratie ook geen onderdeel van deze lijst. Als voorgaande punten meegenomen worden dan kun je er vanuit gaan dat van alle uitgevoerde EML controles over 2019 en 2020 90% geen registratie heeft ingediend (de registratieplicht geldt pas vanaf 1 juli 2019). De top 3 zou in dat geval er als volgt uitzien: RVO registratie op plaats 1, daarna Verlichting in SCIOS keuring op plaats 3.

Training

Als aanvulling op het uitvoeren van de energiecontroles, zijn er in 2020 inspanningen uitgevoerd om de expertise binnen ODRA te vergroten. Het team energietoezichthouders blijft zich ontwikkelen met behulp van 'learning-on-the-job' en 'coaching'. Daarnaast hebben ze in het afgelopen jaar een communicatietraining gevolgd. Zij beschikken over specialistische voor energie relevante (technische) kennis en hebben diepgaande kennis van wet- en regelgeving.

2.2 Wat is het resultaat?

De totale energiebesparing in kWh elektriciteit of M³ gas die is gerealiseerd met toezicht en handhaving op energiebesparing is lastig in cijfers uit te drukken. Het is zelfs de vraag of dit niet een verkeerd beeld geeft. Verschillende externe factoren kunnen het verbruik omhoog of omlaag stuwen, waar je als omgevingsdienst geen invloed op hebt:

- De conjunctuur van de economie – machines draaien meer;
- Verandering of uitbreiding van bedrijfsactiviteiten;
- Schommelingen in het weer.

Daarnaast is het lastig om een inschatting te maken van de bespaarde energie per maatregel, aangezien dit per branche sterk kan verschillen. Het is daarom haalbaarder om te kijken naar het aantal bezochte bedrijven. Deze bedrijven voldoen na het initiële bezoek of eventueel na een hercontrole (en handhavingstraject) aan de wettelijke minima voor energiebesparing. Het is daarbij wel zaak dat er goede monitoring plaatsvindt, zodat geborgd wordt dat maatregelen ook daadwerkelijk worden doorgevoerd.

Naast de cijfers over het aantal bezochte bedrijven en de maatregelen die zijn geïdentificeerd, kunnen de resultaten ook kwalitatief uitgedrukt worden. Het gaat om de opgehaalde beelden van toezichthouders en 'bijvangst' van controles.

Algemeen beeld

Het algemene beeld van de bezochte bedrijven in 2020 is dat bij het merendeel van de locaties wordt nagedacht over energiebesparing en/of duurzame opwekking van energie. Er zijn nog weinig bedrijven die alle maatregelen al hebben doorgevoerd, maar vaak is er wel een start gemaakt. De controles zorgen ervoor dat er versneld met energiebesparende maatregelen aan de slag wordt gegaan. Bedrijven hebben vaak een positieve houding richting ODRA en geven terug dat de samenwerking als prettig en waardevol wordt ervaren. Een beperkt deel van de bedrijven heeft invulling gegeven aan de informatieplicht.

Uit bovenstaande blijkt dat, ook al is er al wel aandacht vanuit de bedrijven voor energiebesparing, er nog steeds veel te halen valt bij zowel de versnelling in energiebesparing bij bedrijven als ook het voldoen aan de informatieplicht die is ingesteld. De impuls die gegeven wordt aan bedrijven door de bedrijfsbezoeken van de toezichthouders van ODRA met betrekking tot de uitvoering van de EML-controles is een krachtige middel gebleken om in te zetten.

Kleinverbruikers

Ook in 2020 zijn er nog controles uitgevoerd bij kleinverbruikers, dit komt doordat veel inrichtingen geen inzicht hebben of geven in het energieverbruik. Voorafgaand aan de controle worden deze gegevens opgevraagd, maar het komt nog regelmatig voor dat deze achteraf nog aangeleverd moeten worden en sommige inrichtingen toch een kleinverbruiker blijken te zijn. Energiebesparende maatregelen kunnen met toezicht en handhaving dan niet worden afgedwongen, kleinverbruikers hebben alleen een zorgplicht.

Handhavingstraject

Bij één inrichting in de gemeente Duiven is in 2020 een handhavingstraject gestart, nadat bij de hercontrole bleek dat een overtreding niet ongedaan was gemaakt. Deze zaak loopt nog en naar verwachting zal er een voornemen van last onder dwangsom uitkomen. Verder lopen er in 2020 vanuit het EML project nog op acht verschillende locaties handhavingstrajecten.

Kantoren

Meer dan 10% van de gecontroleerde inrichtingen waren kantoren. Het valt op dat hier naar verhouding alsnog veel kleinverbruikers tussen zitten. Daarnaast is er bij 66,6% van de kantoren een hercontrole nodig. Vaak hebben kantoren geen energieregistratie- en bewakingssysteem, terwijl dit juist kan bijdragen aan het registreren van opvallende pieken en dalen in het energiegebruik en de oorzaak hiervan kan achterhalen. Ook de verlichting is lang niet altijd vervangen door LED verlichting en veel kantoren hebben niet aan de informatieplicht voldaan. Deze maatregelen behoeven dus extra aandacht. Aan de andere kant zijn eigenaren van kantoren over het algemeen goed op de hoogte van de aanstaande energielabel C verplichting per 2023.

Detailhandel

Dit jaar is de detailhandel, mede noodgedwongen door de coronamaatregelen, in één derde van de gevallen bezocht met een percentage van 37,4%. Door een nadruk op de branche te leggen komen interessante cijfers naar voren. Bij 60,5 % is een hercontrole nodig op basis van te treffen maatregelen op een zelfstandig moment en 39,5% behoeft geen verdere controle. Eigenaren van grote concerns zoals supermarkten zijn vaak op de hoogte van de informatieplicht energiebesparing en zijn vaak ook EED-plichtig ³ maar alsnog blijkt bij supermarkten in 50,8% van alle gevallen een hercontrole nodig te zijn, en bij 49,2% een hercontrole niet van toepassing. Dit geeft aan dat een energiecontrole ondanks dat er aan de informatieplicht is voldaan/EED plicht raadzaam is in deze branche.

Opvallendheden

Naast het in kaart brengen en afdwingen van de energiebesparende maatregelen zijn er meer opbrengsten van de energiecontroles:

- Informeren over energiebesparing: inrichtingen zijn steeds vaker bezig met het uitvoeren van energiebesparende maatregelen, maar een energiecontrole biedt de mogelijkheid om meer kennis op te doen over specifieke maatregelen
- Actualiseren van BAG-gegevens en andere bedrijfsinformatie. Bezoeken verschaffen inzicht in actuele bedrijfsinformatie, maar ook onjuist geregistreerde gegevens. Deze informatie wordt gedeeld met de partners. Bijvoorbeeld wanneer bedrijven van plan zijn om te gaan renoveren, verhuizen of slopen. Dit heeft ook effect op de energiebesparende maatregelen die kunnen worden uitgevoerd en daarom wordt deze informatie opgenomen in de brief. In de toekomst kan er dan gekeken worden of de voorgenomen plannen daadwerkelijk zijn uitgevoerd.
- Er zijn verschillende energiebesparingsrichtlijnen waaronder bedrijven kunnen vallen. O.a. voor vergunningsplichtige en MJA bedrijven geldt andere regelgeving. EED-plichtige bedrijven moeten een EED rapportage indienen maar hebben ook de energiebesparings- en informatieplicht. Daarnaast zijn er nog certificeringen die aangeven dat bedrijven actief aan de slag zijn met verduurzaming en besparing. Dit maakt de praktijk van toezicht en handhaving steeds complexer.
- Bedrijfsverzamelgebouwen komen regelmatig voor bij kantoren, onderwijsinstellingen en zorginstellingen. Hierbij zitten er meerdere inrichtingen in het pand en is het van te voren vaak lastig uitzoeken wie verantwoordelijk is voor welke energiebesparende maatregelen. Er wordt contact gezocht met de eigenaar of beheerder, maar dit is niet in alle gevallen mogelijk omdat niet de gegevens niet altijd beschikbaar zijn.

³ Supermarkten zijn vaak EED plichtig vanwege de omzet en het aantal fte's. EED-plichtige bedrijven moeten een EED Energie-auditverslag indienen bij het RVO. Helaas verplicht dit verslag niet tot het nemen van energiebesparende maatregelen. Voor meer informatie zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/energie-besparen/europese-energie-efficiency-richtlijn-eed/energie-audit-eed>

2.3 Aanbevelingen

Energiecontroles vinden idealiter plaats bij achterblijvers (midden- en grootverbruikers van energie die zelf niet aan de slag gaan met de maatregelen). Het registreren van energieverbruik en het monitoren van de voortgang van bedrijven is hiervoor van belang. Maar ook de dialoog met gemeenten en bedrijfscollectieven moet gecontinueerd worden om toezicht en handhaving af te stemmen op de lopende stimuleringstrajecten. Een aantal concrete aanbevelingen naar aanleiding van de energiecontroles zijn:

- Kijk naar combinatiemogelijkheden van de energiecontroles met deelname aan stimuleringstrajecten zodat bedrijven ondersteund worden bij extra stappen die gezet kunnen worden. De energiebesparingsverplichting is alleen het wettelijk minimum.
- Kleinverbruikers vanuit de gemeente of via stimuleringstrajecten aanzetten tot het uitvoeren van 'quick wins' (naast de aandacht hiervoor bij reguliere milieucontroles van ODRA).
- Stevige link met regulier milieutoezicht behouden door milieutoezichthouders energiegegevens op te laten vragen, maar ook door controles op elkaar aan te laten sluiten. Maatregelen op natuurlijke momenten kunnen worden meegenomen in het reguliere milieutoezicht.
- Hercontroles blijven uitvoeren om ervoor te zorgen dat de energiebesparende maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.
- Meer inzicht verkrijgen in energiegegevens door databases op een slimme manier te combineren, het uitvoeren van gevelcontroles en door samen te werken met gemeentes en stimuleringstrajecten.
- (In samenwerking met het Rijk) een methode ontwikkelen om een realistische inschatting te maken van de energiebesparing die gehaald is. Op dit moment zijn de berekeningen achter de maatregelen niet beschikbaar voor de ODRA waardoor zelfs een ruwe inschatting van de gerealiseerde energiebesparing lastig te maken is. RWS heeft aangegeven in Q1 en Q2 te gaan kijken of ze een rekenmethode kunnen ontwikkelen om de resultaten toch weer te kunnen gaan geven in percentages besparing.

3. Inrichten proces informatieplicht

3.1 Wat is er gedaan?

Er zijn in 2020 in totaal 308 meldingen in het kader van de informatieplicht energiebesparing binnengekomen. Dit is ongeveer een 8,5% van de verwachte inrichtingen. Deze meldingen zijn verwerkt in de I-GO viewer om inzicht te krijgen in de verdeling van de meldingen over de regio. Ook zijn de meldingen bij de betreffende inrichtingen in S4O gehangen of zijn nieuwe inrichtingen aangemaakt om ons inrichtingenbestand op orde te maken.

In het vervolgtraject zijn er twee sporen gevolgd. Allereerst is er een steekproef uitgevoerd onder de meldingen met energiecontroles om te kijken of de gemelde informatie overeenkomt met de daadwerkelijke situatie. Ook de meldingen van bedrijven die opvallend vaak “niet van toepassing” hebben ingevuld, zijn steekproefsgewijs gecontroleerd, omdat dit vragen oproept of deze naar waarheid zijn ingevuld.

3.2 Wat is het resultaat?

De steekproef heeft aangetoond dat er grote verschillen zijn tussen de ingevulde melding en de daadwerkelijke situatie. Dit heeft vaak meerdere redenen:

- onvoldoende kennis over de maatregelen in het formulier;
- bewust anders invullen;
- verkeerde inschatting van de situatie;
- verkeerde branche geselecteerd voor het invullen van het formulier.

Er vinden gesprekken plaats tussen de omgevingsdiensten en RVO met de vraag of RVO dit zelf gaat oppakken om de onjuist ingevulde meldingen te filteren en aan te schrijven. Tot nu toe stelt het RVO zich nog op het standpunt dat dit niet aan hen is. Echter de omgevingsdiensten Gelderland stellen zich op hetzelfde standpunt. Het zit momenteel ook niet in het werkpakket van de omgevingsdiensten.

3.3 Aanbevelingen

Het komende jaar verwacht ODRA nog meer meldingen te ontvangen. Ook voor deze meldingen zal het proces nog verder moeten worden ingericht, de aanbevelingen hiervoor zijn als volgt:

- overleggen met gemeentes over de communicatie richting gemelde en niet gemelde bedrijven;
- tijdens de energiecontroles niet alleen wijzen op de informatieplicht, maar ook een korte toelichting geven over het invullen;
- ODRA blijft een schakel tussen inrichtingen, gemeentes en de RVO over de informatieplicht;
- Prioriteit blijven geven aan het in beeld brengen van de inrichtingen die zich niet gemeld hebben.
- Gemeente in het spoor van RVO zetten om te overleggen en (in) te regelen waar de controle mbt de digitaal ingediende meldingen ligt

4. Vergunningverlening en energie

4.1 Wat is er gedaan?

In 2019 is gestart met een pilot om specifieke energievoorschriften op te nemen in de (milieu)vergunning. Bij vergunningverlening worden tot op heden 'algemene' energievoorschriften opgenomen. Er is bij de pilot voor gekozen om bij het opstellen van de vergunning te richten op overleg met de drijver van de inrichting en een bedrijfsbezoek. In overleg met het bedrijf worden dan specifieke energievoorschriften opgesteld. In 2020 is dit verder opgepakt.

In 2020 zijn er drie vergunningaanvragen behandeld door ODRA waarbij is gekeken naar de mogelijkheid om voorschriften op het gebied van energiebesparing in de vergunning op te nemen. Deze vergunningaanvragen zijn vanuit de projectgroep Energie als pilot gezien. Dit jaar is in ieder geval gebleken dat er mogelijkheden zijn om dergelijke voorschriften in vergunningen vast te leggen.

Distilleerderij Toorank

In het begin van 2020 is bij distilleerderij Toorank in Zevenaar voor het eerste een vergunning afgegeven met daarin energievoorschriften. De distilleerderij is een complexe inrichting en de vergunningverlening ligt daarom bij ODRN. Voor hun productieproces gebruiken ze veel energie en zijn daarmee grootverbruiker. Nadat er een revisievergunning was aangevraagd door de inrichting stelde de toezichthouder vast dat hierbij niet is gekeken naar een mogelijkheid tot het vaststellen van energievoorschriften. Daarom is er, in overleg met het bedrijf en met de toezichthouder, een paragraaf met voorschriften voor de energiebesparing toegevoegd. In het geval van deze inrichting zit een groot deel van het energieverbruik in de stoomketel. De voorschriften hebben dan ook met name betrekking op de stoomketel. Uiteindelijk is het resultaat van een goede samenwerking tussen vergunningverlener, toezichthouder, inrichtinghouder ook juridisch getoetst. Dit heeft geresulteerd in de eerste omgevingsvergunning milieu binnen ODRA met specifieke vergunningvoorschriften.

NS Goederen

De tweede vergunningaanvraag waarbij gekken is naar de mogelijkheid om voorschriften op te leggen op het gebied van energie betreft een aanvraag van de Nationale Spoorwegen. Het gaat hierbij om de aanvraag voor een nieuw opstelterrein bij het emplacement NS Goederen in Arnhem. Tijdens deze aanvraag is er goed contact geweest met de aanvrager over energiebesparing. De aanvrager stond er welwillend tegenover om mee te denken over de mogelijkheid om specifieke voorschriften in de vergunning op te nemen. Tijdens het behandelen van de casus is gebleken deze niet goed was te plaatsen binnen de bestaande 19 sectoren die de Erkende Maatregelen energiebesparing onderscheidt. Deze casus was dusdanig specifiek dat het niet mogelijk is gebleken om voorschriften in de vergunning op te nemen die een bijdrage kunnen leveren aan de energiebesparing binnen de inrichting.

Binnen deze inrichting is het energiegebruik behoorlijk groot, 97% van het verbruik komt voort uit het opstellen van de treinen. Deze treinen moeten vaak 'warm' worden opgesteld, dit betekent dat de trein continu stroom vraagt. Uiteraard valt hier een grote slag te halen op het gebied van energieverbruik. Echter, dit bleek niet te combineren met

de technische eisen waar de NS haar werkwijze op baseert. Uiteindelijk hebben we hier geen “winst” kunnen boeken (of woorden van gelijke strekking) Het is bij een bedrijf als deze uiteraard wel zeer interessant om de toekomstige ontwikkelingen te blijven volgen om te bezien of er met nieuwe ontwikkelingen wel mogelijkheden ontstaan om winst op dit gebied te kunnen behalen.

Anonieme inrichting

De meest recente vergunningaanvraag is nog in behandeling. Daarom kan hier in dit verslag nog niet op detailniveau over worden gesproken. Het gaat hier wel om een inrichting waarbij voorschriften voor energiebesparing relevant kunnen zijn. Het energieverbruik binnen de inrichting komt voort uit behoorlijk diverse activiteiten.

De uitdaging in het opnemen van voorschriften op het gebied van energiebesparing ligt bij deze inrichting bijvoorbeeld in de diversiteit van de activiteiten die plaatsvinden. Het is daarbij de vraag in hoeverre hier algemene voorschriften voor opgenomen kunnen worden in de vergunning.

4.2 Wat is het resultaat?

Met het bedrijven is een prettig proces doorlopen. Er zijn enkele contactmomenten geweest waardoor uitgebreidere energievoorschriften opgesteld zijn dan de basismaatregelen uit de Erkende Maatregelen Lijsten. Bij processen van vergunningplichtige bedrijven kan vaak meer energie bespaard worden dan met alleen de basismaatregelen. Het resultaat is een vergunning die tot meer energiebesparing zal leiden en een ingericht proces voor vergunningverlening.

4.3 Aanbevelingen

De actielijn voor het opstellen van specifieke energievoorschriften in vergunningen wordt in 2021 opgeschaald nieuwe vergunningaanvragen van inrichtingen. Ook bij revisievergunningen zal het aspect energie worden opgeschaald. Dit zal leiden tot meer energiebesparingsonderzoeken die vervolgens ook beoordeeld zullen moeten worden. Het is belangrijk om hiervoor de juiste kennis in huis te halen.

Daarnaast is het aan te bevelen om hierin op te, blijven, trekken met de diverse andere omgevingsdiensten om eenzelfde lijn te gaan krijgen. De GOED overleggen zijn hiervoor goed bruikbaar.

5. Duurzame bouw

5.1 Wat is er gedaan?

Energie wordt een belangrijker onderdeel van bouwactiviteiten door nieuwe normen en maatschappelijke urgentie. Dit geldt zowel voor nieuwbouw als bestaande bouw. ODRA houdt de ontwikkelingen omtrent de invoering van de BENG norm nauwgezet bij. Ook is er deskresearch gedaan om zo veel mogelijk informatie op te halen over de eisen, het toetsingskader en de effecten voor handhaving. Er zijn opleidingstrajecten in beeld gebracht voor de vergunningverleners op twee niveaus en ook voor de toezichthouders. Zodat er in de toekomst twee specialisten op dit gebied binnen ODRA zullen zijn en alle vergunningverleners bouw voldoende kennis op basisniveau hebben.

5.2 Wat is het resultaat?

Op 1 januari 2021 is de uitvoering van de BENG van kracht geworden. Begin februari zal er cursus door vergunningverlening gevolgd worden, waarvan de kennis zal worden overgedragen aan de andere collega's om de inhoudelijk toetsing van BENG te kunnen uitvoeren. Deze cursus is ook mogelijk voor toezichthouders, maar er zal eerst gekeken worden of deze instantie aansluit bij de wensen of dat er gekeken moet worden naar andere cursusaanbieders.

5.3 Aanbevelingen

Naast het nauwkeurig in de gaten houden van berichten omtrent de BENG norm, zijn de volgende zaken voor de toekomst belangrijk:

- Vergunningverleners en toezichthouders bouw voorzien van voldoende kennis over de BENG normen;
- Communiceren over BENG-normen, zowel intern als extern;
- Verder onderzoeken óf en hoe ODRA meer betrokken zou kunnen zijn bij het opstellen van wettelijke normen en kaders binnen de bouw.

6. Geothermie en WKO-installaties

6.1 Wat is er gedaan?

Er zijn zestien locaties en negen verschillende boorbedrijven gecontroleerd tijdens de aanleg van een gesloten bodemenergiesysteem.

De diepte van de boringen varieerde van 85 tot 195 meter.

6.2 Wat is het resultaat?

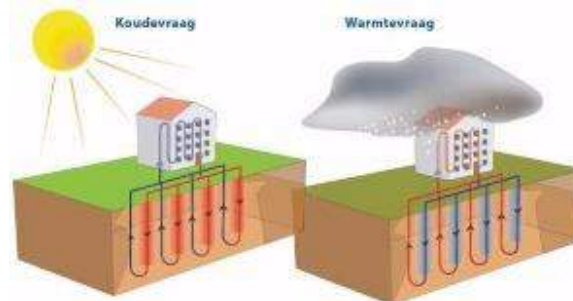
Gedurende de pilot zijn zestien bedrijven gecontroleerd tijdens de aanleg van een gesloten bodemenergiesysteem. Tijdens de controles zijn de volgende overtredingen/afwijkingen geconstateerd:

- Verplaatsen van de boring zonder overleg met bevoegd gezag.
- Niet melden van een gewijzigde startdatum
- Geen gebruik van verplichte storkoker bij afdichting scheidende lagen
- Onvoldoende hoeveelheid materiaal voor aanvullen boorgat op locatie aanwezig.

Het afgelopen jaar is regelmatig contact opgenomen met de boorbedrijven om aandacht te vragen voor het melden van een gewijzigde startdatum.

Het meldgedrag van de boorbedrijven is daardoor beter geworden maar heeft nog aandacht.

De meeste boorbedrijven zijn voor het afdichten van het boorgat inmiddels overgestapt op grouten. Bij grouten wordt het boorgat over de hele lengte afgedicht dus niet alleen de scheidende lagen. Hiermee wordt het risico op niet goed afgedichte scheidende lagen kleiner.

Gesloten bodemenergiesysteem

6.3 Aanbevelingen

Bodemenergie kan een grote bijdrage leveren aan de energietransitie. Daarom is het waarschijnlijk dat de aanleg van het aantal bodemenergiesystemen zal toenemen.

Voor het behouden van een goede grondwaterkwaliteit voor de drinkwatervoorziening en voor industriële onttrekkers is een juiste aanleg van het systeem essentieel. Ook is de afstand tussen de systemen van belang voor een goede capaciteit per bodemenergiesysteem.

Aandachtspunten zijn:

- Toezichthouders (en vergunningverleners) voorzien van voldoende kennis (kwaliteitscriteria).
- Nagaan hoe de samenstelling van het groutmengsel in het veld gecontroleerd kan worden.
- Het aantal meldingen voor de aanleg van een gesloten bodemenergiesysteem in de gemeente Arnhem. Het aantal lijkt laag voor een grote gemeente als Arnhem.

- Door gemeente Rheden is aan ODRA aangegeven in 2021 toezicht te houden bij de aanleg van alle gesloten bodemenergiesystemen binnen hun gemeente.
- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan bij een meervoudige aanvraag de gemeente bevoegd gezag zijn voor de aanvraag voor een open bodemenergiesysteem. We moeten inventariseren of we als ODRA (vergunningverlening en toezicht) zijn voorbereid op een aanvraag voor een open bodemenergiesysteem.

7. Afstemming wortel – en stok

7.1 Wat is er gedaan?

Ondersteunen stimuleringstrajecten

In 2020 heeft ODRA ondersteuning geboden aan diverse stimuleringstrajecten (wortel). De rol van ODRA hierin is afspraken maken over de wijze waarop wordt omgegaan met toezicht en handhaving op energiebesparing en het leveren van expertise over energietechnieken en wet- en regelgeving. De bedrijven die zich aangesloten hebben bij één van onderstaande stimuleringstrajecten worden in beginsel niet gecontroleerd. Wel vindt er met regelmaat een voortgangsoverleg plaats tussen de betreffende gemeente, het aanspreekpunt van het stimuleringstraject en ODRA. Het gaat hierbij om de volgende trajecten:

Energiescan voor bedrijven ArnhemAAN.nl/zakelijk

VNO-NCW-Midden en de gezamenlijke Arnhemse bedrijvenkoepels zijn met de gemeente Arnhem een project gestart om bedrijven te informeren over nut en noodzaak van energiebesparing en te stimuleren om ook daadwerkelijk stappen te zetten. Het project bestaat uit een communicatiespoor en het aanbieden van een gesubsidieerde energiescan. Deze energiescan is eventueel uit te breiden met een, niet gesubsidieerd, ondersteuningstraject richting de uitvoering van de energiebesparende maatregelen en het voldoen aan de informatieplicht. Informatie is te vinden op www.arnhemAAN.nl/zakelijk. Met ODRA zijn afspraken gemaakt om bij bedrijven die deelnemen aan dit traject terughoudend te zijn met de energiecontroles.

Green Deal Zorginstellingen

Acht grote zorginstellingen uit de gemeente Arnhem (maar met locaties door de gehele regio) nemen deel aan de Green Deal Zorginstellingen. Met de Green Deal zijn afspraken gemaakt over verduurzaming van de organisaties, energiebesparing maakt hier een belangrijk onderdeel vanuit. In de laatste bijeenkomst van 2019 is het voornemen uitgesproken om de deal te vernieuwen in het voorjaar van 2020. Deze deal is in 2020 vernieuwd waarbij er op aanraden van ODRA betere indicatoren en afspraken met partners zijn opgenomen.

Regie op Energie de Liemers

Binnen de Liemerse gemeenten is de Groene Allianties bezig met een aanpak om energiebesparing te realiseren bij de Liemerse bedrijven. De aanpak onderscheidt zich, omdat er gestreefd wordt naar een continu proces van besparen, met jaarlijks terugkerende activiteiten. Op deze wijze wordt de inrichting ontzorgd en begeleid bij het hele besparingsproces. De aanpak bestaat uit communicatie traject en het 'doorlichten' en begeleiden van ten minste 100 bedrijven op energiebesparende maatregelen.

Vakcentrum – voor zelfstandig retailondernemers

De brancheorganisatie voor MKB detaillisten in levensmiddelen wil haar leden stimuleren en ondersteunen bij het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen. Het Vakcentrum heeft daarvoor een Plan van Aanpak opgesteld dat zich richt op bewustwording en informatievoorziening en een energiescan maakt hier ook onderdeel van uit.

Duurzame dialoog met partners

Gedurende het jaar is regelmatig overlegd met partners wanneer het nodig was om specifieke onderwerpen te bespreken en hierover afspraken te maken. Belangrijkste doel van deze afstemming is om de werkzaamheden van ODRA op het gebied van toezicht en handhaving af te stemmen op de acties vanuit de gemeenten en de Provincie Gelderland.

7.2 Wat is het resultaat?

Uit de verschillende pilots- en stimuleringstrajecten blijkt dat het lastig is om (op grote) schaal bedrijven te committeren voor deelname aan de energiebesparingstrajecten en de verplichtingen die daarbij komen kijken. In de eerste fase (werven en afspraken maken) gaat daarom relatief veel tijd en energie zitten. Er zijn daarbij wel verschillen zichtbaar tussen de gehanteerde aanpakken.

Wat uit de trajecten naar voren komt is dat juist de wisselwerking tussen communicatie en stimulering enerzijds en dwang (toezicht en handhaving) anderzijds heel effectief is. Het is daarbij zaak om te laten zien dat er consequenties zijn wanneer je als bedrijf of instelling niet het *minimale* doet om energiebesparing te realiseren. Dit is bovendien een positief signaal naar bedrijven die actief bezig zijn met energiebesparing (via een stimuleringstraject).

Met extra inspanningen op zowel het vlak van communicatie, stimulering als toezicht en handhaving, is het van belang om extra alert te zijn dat bedrijven niet dubbel benaderd worden. Dit valt echter niet uit te sluiten. Ook is het essentieel om de voortgang van de trajecten goed te monitoren, om ervoor te zorgen dat maatregelen daadwerkelijk worden toegepast. De dialoog met partners draagt bij aan het optimaal inzetten van toezicht- en handhaving.

7.3 Aanbevelingen

De kracht van de aanpak zit in de synergie tussen de wortel en stok. Aanbevelingen voor de dialoog tussen ODRA en haar partners:

- Met partners blijven overleggen welke informatie uit het toezicht zij graag zouden willen terugzien voor het vormen van beleid.
- Er is blijvende afstemming en uitwisseling nodig van deelnemerslijsten en voortgang toepassing energiebesparende maatregelen.
- Contrast tussen toezicht en handhaving aan de ene kant en stimuleringstrajecten aan de andere kant duidelijk houden en helder communiceren.
- Kijken naar een mogelijke uitbreiding van de aanpak van Groene Allianties de Liemers over de gehele regio Arnhem
- Meer bedrijventerreinen stimuleren om gezamenlijk aan de slag te gaan met energiebesparing en verduurzaming

8. Communicatie

8.1 Wat is er gedaan?

Bedrijven

Bedrijven zijn geïnformeerd over de wettelijke kaders en de wijze waarop ODRA en haar partners omgaan met deze kaders in hun aanpak en inspanningen. Uitgangspunt hierbij is geweest om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande informatievoorziening vanuit het Rijk en partners van ODRA. Daarnaast heeft ODRA bedrijven geïnformeerd over de mogelijkheden van energiebesparing. Hiervoor zijn de volgende 'middelen' ingezet:

- Toerusten van alle toezichthouders milieu met actuele kennis van (wet- en regelgeving over) energiebesparing en het inzetten van deze kennis tijdens reguliere milieucontroles;
- Het actueel houden van informatiepagina's van ODRA:
<https://www.odregioarnhem.nl/onderwerp/energiebesparing/>;
- ODRA vertegenwoordigen op lokale ondernemersbijeenkomsten, in samenwerking met gemeentes.

Partners

De partners van ODRA zijn geïnformeerd over de voortgang en opbrengsten van het project, middels:

- Toelichting tijdens het partneroverleg, het dagelijks- en algemeen bestuur (procesniveau) en overleggen met beleidsmedewerkers energie;
- Voortgang van het project gedeeld via kwartaal updates;
- Het delen van de (kwalitatieve) resultaten met de partners middels jaarverslag.

Regionale Energie Strategie Arnhem- Nijmegen

ODRA is betrokken bij de RES voor de regio Arnhem-Nijmegen. Hierin worden plannen besproken voor grootschalige opwek en verdeling van duurzame warmtebronnen en de ruimtelijke inpassing van energie-infrastructuur. Door aan te sluiten kan ODRA regio houden op het werk dat hieruit voortvloeit en vanuit haar kennis en expertise omtrent vergunningverlening en energiebesparing een inhoudelijke bijdrage leveren aan het traject. Zowel bij het spoor "warmte" als het spoor "ruimte" pakt ODRA daarin een actieve rol op door aan de voorkant mee te denken of een vergunning wel of niet verleend kan worden.

8.2 Wat is het resultaat?

Communicatie is ondersteunend aan de inspanningen die ODRA heeft uitgevoerd in 2020. Net als in de voorgaande jaren blijkt ook in 2020 communicatie over de verschillende wettelijke kaders voor bedrijven een belangrijke rol te spelen. Door de invoering van de informatieplicht, naast de energiebesparingsplicht, merkt ODRA dat energiebesparing nog niet bij iedereen op de kaart staat. Ook de samenhang tussen wet- en regelgeving, uitzonderingssituaties en veranderingen van wet- en regelgeving versterken dit. Dit blijkt uit de controlebezoeken, maar ook uit het feit dat wij als ODRA meer vragen over energiebesparing krijgen.

Naast dat communicatie ondersteunend is aan de inspanningen, is het ook een middel dat bedrijven kan helpen aan de slag te gaan met energiebesparing. Ook in 2020 wezen toezichthouders tijdens *reguliere milieucontroles* bedrijven naast de wettelijke verplichtingen, ook op kansen voor energiebesparing. Hierbij zijn de inrichtinghouders gewezen op 'quick wins' die gerealiseerd kunnen worden.

8.3 Aanbevelingen

Naast het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen zijn bedrijven ook verplicht aan de informatieplicht te voldoen. Om ervoor te zorgen dat alle inrichtingen bereikt worden, is heldere communicatie nodig. Op basis van eerdere ervaringen is het van belang om hierbij rekening te houden met het volgende:

- ODRA houdt zich bezig met energiebesparing in de keten van VTH. Wanneer bedrijven niet het *minimale* doen aan energiebesparing (volgens de wettelijke kaders) dan zijn hier consequenties aan verbonden. Dit moet in de communicatieboodschap helder naar voren komen.
- Aandacht voor het delen van goede voorbeelden, niet alleen met partners, maar ook met bedrijven. Dit geeft informatie over hoe bedrijven aan de slag kunnen met energiebesparing, maar versterkt ook de synergie tussen wortel- en stok (goed gedrag wordt beloond).
- Het afstemmen van de communicatiestrategie en communicatieboodschap van ODRA met haar partners, zodat er een eenduidig signaal wordt afgegeven aan bedrijven.
- Wettelijke kaders veranderen in rap tempo, bedrijven hier tijdig (maar volledig) over informeren. Hierbij wordt zoveel mogelijk verwezen naar landelijke informatiebronnen. Dit geldt onder andere voor de Energielabel C verplichting die ingaat vanaf 2023 voor kantoren groter dan 100 m².
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/wetten-en-regels/bestaande-bouw/energielabel-c-kantoren>
- Betrokken blijven bij de RES Arnhem-Nijmegen.

9. Algemene conclusies en aanbevelingen

Samen met haar partners heeft ODRA met behulp van toezicht en handhaving een grote bijdrage geleverd aan energiebesparing en de doelstellingen uit het GEA. 305 bedrijven zijn bezocht met energiecontroles en vanuit regulier toezicht zijn ongeveer 1.100 en bedrijven geïnformeerd over energiebesparing. Ook via stimuleringstrajecten worden bedrijven bereikt en ondersteund bij het uitvoeren van maatregelen. Op deze manier kunnen bedrijven een stapje extra zetten. Het is van belang om duidelijk onderscheid te maken tussen 'wortel' en 'stok'. Het eerste handhavingstraject dat in gang is gezet naar aanleiding van een energiecontrole kan hierbij helpen als voorbeeld.

Energiebesparing leeft steeds meer bij bedrijven en continuering van de werkzaamheden van ODRA hierin zal bijdragen aan de vele stappen die hierin nog gezet kunnen en moeten worden. Met de EML is een goede basis gelegd en deze is gebruikt als input voor het actualiseren van vergunningen.

De uitgevoerde vergunningenpilot heeft laten zien dat samenwerking met het betreffende bedrijf kan leiden tot meer energiebesparing dan het wettelijk minimum. De verbreding van het programma energiebesparing naar vergunningplichtige bedrijven is goed in gang gezet en zal het komende jaar verder worden ontwikkeld en opgeschaald.

Het team Bouw is aangesloten bij het programma Energie, dit zorgt ervoor dat de ontwikkelingen van energie en verduurzaming bij de Bouw ook geborgd worden binnen ODRA. Ook voor gesloten energiesystemen heeft ODRA inmiddels meer kennis en expertise in huis en is er een werkproces ontwikkeld zodat gezorgd kan worden voor een correcte aanleg van deze systemen. Bovendien is ODRA aangehaakt op belangrijke terreinen als de RES Arnhem-Nijmegen, de Omgevingswet en de ontwikkelingen op Rijksniveau.

Belangrijkste aandachtspunt blijft om inzicht te krijgen in de energiegegevens van bedrijven en om bedrijven in kaart te brengen die nog niet in het zaakstelsel van ODRA staan. Samenwerking tussen ODRA, haar partners, de stimuleringstrajecten en andere relevante partijen speelt hierbij een grote rol. Dit zal ook bijdragen aan het in beeld brengen van de inrichtingen die zich nog niet hebben gemeld voor de informatieplicht en ook niet bekend zijn bij ODRA en/of haar gemeentes.

Verder zal ODRA voor de gemeenten aanjager blijven naar onder andere RVO en RWS om te trachten berekeningsmodellen en/of cijfers los te krijgen zodat aantallen bedrijfsbezoeken en door bedrijven uitgevoerde maatregelen in de toekomst te kwantificeren zijn in percentages energiebesparing. Tot nu toe is dit kwantificeren zeer lastig tot onmogelijk gebleken waarna afgesproken is om vooralsnog te gaan meten in aantallen bedrijfsbezoeken. Het blijft echter een doelstelling van ODRA om in de toekomst te kunnen gaan kwantificeren hiervoor blijft ODRA zoeken naar mogelijkheden. Zoals eerder aangegeven gaat RWS in Q1 en Q2 onderzoeken of er toch een rekenmethode te ontwikkelen is. ODRA heeft daarover nauw contact.

Het is aan te bevelen om 2021 te gebruiken om met de partners te inventariseren en te bepalen hoe verder te gaan met de diverse onderwerpen die nu nog niet of nauwelijks aan bod zijn gekomen op het gebied van energie.

Te denken valt aan:

- Bedrijventerreinen
- Vergunningen die aan revisie toe zijn en waar energie in opgenomen hoort te worden
- Bodem
- Bouw, BENG normen
- Kantoren Type C energielabel verplichting per 1/1/2023 Komt de controle bij ODRA te liggen? In 2021 besluiten met elkaar zodat 2022 gebruikt kan worden om erin te richten voor de gemeenten die dit bij ODRA gaan beleggen. NB er is een financiële uitvoeringsmaatregel in de maak momenteel vanuit het Rijk.
- RES

Circulaire Economie

Verder zien we de trend dat Energie en CO2 reductie steeds vaker in 1 adem genoemd wordt met circulaire economie. Dit onderwerp heeft momenteel nog geen eigen plek binnen ODRA terwijl daar wel steeds meer behoefte voor lijkt te zijn. Er lopen momenteel meerdere werkzaamheden op dat gebied binnen ODRA. Dit zijn bijvoorbeeld een onderzoek voor de Gemeente Rheden en een onderzoek voor het IPO in samenwerking met 3 andere omgevingsdiensten. Daarnaast is de Programmamanager Energie aangehaakt bij de GEA CE.

Acties die ondernomen worden en acties waarop besluiten genomen dienen te worden in 2021:

Wat gaan we doen met de onontgonnen gebieden van Energie? Voorstel van ODRA is om hierop een onderzoek laten plaatsvinden in 2021 waarop beslissingen genomen kunnen worden voor 2021 en verder.

Wat gaan de veranderingen aangekondigd vanuit EZK voor onze partners en ODRA betekenen? De ontwikkelingen hierin moeten we samen in de gaten houden en goed en tijdig met elkaar bespreken hier dit verder in te richten.

Welke plek krijgt Circulaire Economie binnen ODRA. Wat wil ODRA zelf en wat willen de partners? Voorstel van ODRA is om dit in 2021 te laten onderzoeken en beslissingen op te nemen voor 2022 en verder.?

Is er behoefte aan een afdeling advies en expertise rondom energie, Circulaire energie en duurzaamheid binnen ODRA voor onze partners? Denk aan de afdeling die OVIJ hiervoor heeft opgezet. Voorstel van ODRA is om dit in 2021 te laten onderzoeken zodat hier beslissingen op genomen kunnen worden voor 2022 en verder.

Deze onderzoeken zijn echter niet opgenomen in eerdere werkprogramma's en hiervoor zou gebruik gemaakt kunnen worden door middel van het inzetten van bijvoorbeeld trainees deze kosten dienen echter nog wel gedekt te worden.

Bijlage 1 Overzicht uitkomsten energiecontroles per partner

Het overzicht van uitkomsten bevat informatie op bedrijfsniveau. Deze informatie zal in een apart bestand gedeeld worden met het verantwoordelijk bevoegd bezag.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk Moment
1	S.A.B Holding BV	Frombergdwardsstraat 54, Arnhem	Middel	1952117018	Kantoren	ja	nee
2	Fabevo B.V.	Leemansweg 51, Arnhem	Onbekend	1952117023	Kantoren	ja	ja
3	Scalabor	Bruningweg 10, Arnhem	Groot	1952119869	Bedrijfshallen	nee	ja
4	Presikhaaf Schoolmeubelen	Bruningweg 10, arnhem	Groot	195299149	Metalelektro en MKB-met	ja	ja
5	MPS Systems B.V.	Delta 100, Arnhem	Groot	1952117048	Metalelektro en MKB-met	ja	nee
6	Advanced Technology Productions B.V. [ATP]	Veldoven 11-1, Arnhem	Groot	1952117052	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
7	Siza 's Koonings jaght	Hartenkoning 5/Koningsweg 8, Arnhem	Groot	1952117066	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
8	Scalabor Intratuin	Beverweerdlaan 1, Arnhem	Groot	1952134708	Detailhandel	ja	ja
9	Willemssen- de Koning Groep	Blankenweg 22, Arnhem	Middel	1952134718	Mobiliteitsbranche	ja	ja
10	Hilfigerstores	Roggestraat 42, Arnhem	Middel	1952134697	Detailhandel	ja	ja
11	Sportbedrijf Arnhem	Daam Fockemalaan 1, Arnhem	Onbekend	1952134390	Sport & Recreatie	ja	nee
12	Sportbedrijf Arnhem	De Pas 44, Arnhem	Middel	1952134391	Sport & Recreatie	ja	ja
13	Medux BV	Hazenkamp 24, Arnhem	Middel	1952134694	Bedrijfshallen	ja	ja
14	FMC Separation Systems B.V.	Delta 101, Arnhem	Middel	1952134703	Metalelektro en MKB-met	nee	ja
15	HEMA Arnhem Schuytgraaf	Fortunastraat 18, Arnhem	Middel	1952134820	Detailhandel	nee	nee
16	Auto Herwers Arnhem	Hazenkamp 15, Arnhem	Middel	1952134706	Mobiliteitsbranche	ja	ja
17	Jumbo Golfwereld Arnhem	Heerlenstraat 65, Arnhem	Middel	1952134824	Detailhandel	ja	nee
18	House off Billards	Jansplaats 24, Arnhem	Middel	1952134560	Hotels en restaurants	ja	nee
19	Coop	Kroonse Wal 10, Arnhem	Groot	1952134821	Detailhandel	ja	ja
20	Vital Gym Arnhem	Eusebiusplein 61, Arnhem	Middel	1952134576	Sport & Recreatie	ja	nee
21	Indoor Action V.O.F.	Boekhorstenstraat 75, Arnhem	Middel	1952108237	Sport & Recreatie	ja	nee
22	Bedrijfsverzamelgebouw	Kronenburgsingel 515, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117020	Kantoren	ja	nee
23	De Beren	Oude stationsstraat 16, Arnhem	Middel	1952134710	Hotels en restaurants	ja	ja
24	Wassink Autogroep	De overmaat 31, Arnhem	Middel	1952140635	Mobiliteitsbranche	nee	ja
25	Albert Heijn Arnhem Schuytgraaf	Fortunastraat 17, Arnhem	Groot	1952139233	Detailhandel	nee	nee
26	Bedrijfsverzamelgebouw	Willemsplein 5, Arnhem	Middel	1952110971	Kantoren	ja	ja
27	Bastion Hotel Arnhem	Eusebiusplein 1A, Arnhem	Middel	1952117016	Hotels en restaurants	nee	nee
28	New Yorker	De Gruyterpasage 16, Arnhem	Middel	1952134699	Detailhandel	ja	ja
29	EuroProxima	Beijerinckweg 18, Arnhem	Middel	1952134704	Levensmiddelenindustrie	nee	ja
30	Kruidvat	Grote Oord 7, Arnhem	Middel	1952134813	Detailhandel	ja	ja
31	Politie	Groningensingel 94, Arnhem	Middel	1952134574	Kantoren	ja	nee
32	Lidl	Dr. C Lelyweg 9A, Arnhem	Groot	1952134712	Detailhandel	ja	ja
33	GZA Arnhem	Elderhofseweg 51, Arnhem	Groot	1952134571	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
34	GZA Arnhem Zuid	Groningensingel 1225, Arnhem	Groot	1952134572	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
35	Monkeytown	Cruquiusweg 3A, Arnhem	Middel	1952142551	Sport & Recreatie	nee	nee
36	De Braamberg	Wagnerlaan 2, Arnhem	Groot	1952134569	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
37	Total Schuytgraaf	Marasingel 259, Arnhem	Middel	1952134557	Tankstations en autowasir	nee	ja
38	Pontmeyer	Orteliusstraat 2, Arnhem	Middel	1952134700	Bedrijfshallen	ja	nee
39	Evoworks	Velperplein 6, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117022	Kantoren	nee	nee
40	Aldi	Johan de Wittlaan 258, Arnhem	Middel	1952134825	Detailhandel	ja	ja
41	Stichting huis van Puk	Kazerneplein 6-2, Arnhem	Middel	1952134559	Onderwijsinstellingen	ja	ja
42	C&A	Kronenburgpassage 128, Arnhem	Middel	1952134561	Detailhandel	nee	ja
43	Esso	Lange Water 2, Arnhem	Middel	1952134714	Tankstations en autowasir	ja	nee
44	Twins	Middachtensingel 37, Arnhem	Middel	1952134564	Onderwijsinstellingen	ja	ja
45	Aldi	Middelgraafaan 20, Arnhem	Middel	1952134701	Detailhandel	ja	ja
46	Borgesius Arnhem	P. Calandweg 5, Arnhem	Groot	1952134558	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
47	BEA B.V. (DRIEPOORTENWG 22 6827BR ARNHEM	Driepoortenweg 24, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117025	Kantoren	nee	nee
48	Provincie Gelderland	Markt 11, Arnhem	Groot	1952134394	Kantoren	ja	ja
49	Voetbalvereniging MASV	Doventellaan 150, Arnhem	klein (constatering na contro	1952134388	Sport & Recreatie	ja	nee

50	Rudius vastgoed BV	Meander 601, Arnhem	Groot	1952141172	Kantoren	nee	nee
51	DGMR	Van Pallandtstraat 9, Arnhem	Middel	1952134754	Kantoren	ja	nee
52	C&A	Hanzestraat 88-100, Arnhem	Middel	1952134760	Detailhandel	ja	ja
53	Bestseller Retail Benelux	Vijzelstraat 19, Arnhem	Middel	1952134565	Detailhandel	ja	ja
54	Volkshuisvesting	Van Oldebarneveldstraat 90, Arnhem	Middel	1952134758	Kantoren	ja	ja
55	Mediamarkt	Velperplein 13, Arnhem	Groot	1952134715	Detailhandel	ja	nee
56	Insula Dei	Velperweg 139, Arnhem	Groot	1952134381	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
57	Ping Properties (Akzo Nobel)	Velperweg 76, Arnhem	Groot	1952134693	Kantoren	ja	ja
58	Foot Locker	Vijzelstraat 5, Arnhem	Middel	1952134757	Detailhandel	ja	ja
59	Stan & Co	Willemsplein 46, Arnhem	Groot	1952134822	Hotels en restaurants	ja	ja
60	Estafette	Spijkerlaan 43, Arnhem	Middel	1952134382	Detailhandel	ja	ja
61	Prenatal arnhem	Venlosingel 11, Arnhem	Middel	1952142175	Detailhandel	nee	nee
62	Liander	Utrechtseweg 68, Arnhem	Groot	1952134412	Kantoren	ja	nee
63	Allerzorg	Da Costatstraat 5, Arnhem	Middel	1952134578	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
64	Basic Fit	Walstraat 76, Arnhem	Groot	1952134826	Sport & Recreatie	ja	ja
65	Maatschap Fysiotherapie Vredenburg	Slochterenweg 222 Arnhem	Middel	1952141920	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
66	Coop	St. Gangulphusplein 24, Arnhem	Groot	1952134828	Detailhandel	ja	ja
67	Coers en Roest	Snelliusweg 15, Arnhem	Groot	1952140671	Drukkerijen, Papier en Kar	nee	ja
68	Rijn IJssel	Korianderstraat 81, Arnhem	middel	1952134398	Onderwijsinstellingen	nee	nee
69	Action	Dr. C. Ielyweg 8, Arnhem	midcel	1952142757	Detailhandel	nee	nee
70	Connexxion	Westervoortsedijk 4, Arnhem	Groot	1952134556	Autoschadeherstelbedrijf	ja	ja
71	Kwantum arnhem	Heelenstraat 49, Arnhem	Groot	1952142651	Detailhandel	ja	nee
72	Coop	Spijkerlaan 26, Arnhem	Groot	1952144197	Detailhandel	ja	ja
73	Technische Unie	Vlamoven 33, Arnhem	Middel	1952142179	Detailhandel	ja	ja
74	Stomerij Zeyrek A-A Kwaliteit	Hazenkamp 9, Arnhem	Middel	1952117046	Detailhandel	nee	ja
75	Rijn IJssel	Middachtensingel 1, Arnhem	Groot	1952134386	Onderwijsinstellingen	nee	nee
76	Bedrijfsverzamelgebouw	Oude kraan 74, Arnhem	Middel	1952140672	Onderwijsinstellingen	ja	nee
77	Spar	Willemsplein 22, Arnhem	Middel	1952142111	Detailhandel	nee	nee
78	Pannekoekhuis Schaarsbergen	Kemperbergerweg 673, Arnhem	Middel	1952134567	Hotels en restaurants	ja	nee
79	A.M. Beuken (sportkantine Kermisland)	Kermisland 2, Arnhem	Middel	1952134755	Sport & Recreatie	nee	nee
80	Rudius vastgoed BV	Meander 651, Arnhem	Groot	1952141207	Kantoren	ja	nee
81	Karwei Bouwmarkt Arnhem IJsseloord	Delta 131, Arnhem	Groot	1952141469	Detailhandel	ja	ja
82	Louwman Arnhem B.V.	Meander 123, Arnhem	Middel	1952141466	Mobiliteitsbranche	nee	ja
83	Delta Logistic Services B.V.	Delta 134, Arnhem	Groot	1952141500	Bedrijfshallen	ja	nee
84	Bunzl Verpakkingen Arnhem B.V.	Delta 57, Arnhem	Middel	1952141468	Bedrijfshallen	nee	nee
85	Flynth Holding N.V.	Meander 261, Arnhem	Groot	1952141462	Kantoren	ja	ja
86	Facility Point Arnhem	Meander 251, Arnhem	Groot	1952141463	Kantoren	ja	ja
87	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Mid	Meander 401, Arnhem	Groot	1952141464	Bedrijfshallen	nee	nee
88	BCC	Heerlenstraat 11 B, Arnhem	Groot	1952142864	Detailhandel	ja	nee
89	Het Hert	Meander 901, Arnhem	Groot	1952141457	Kantoren	ja	ja
90	Accon AVM Groep B.V.	Meander 725, Arnhem	Groot	1952141459	Kantoren	ja	nee
91	Regiokantoor Gelderland	Meander 1101, Arnhem	Groot	1952141456	Kantoren	ja	nee
92	NH hotel	Onderlangs 10, Arnhem	Groot	1952142180	Hotels en restaurants	nee	ja
93	Aldi	Kronenburgpassage 124, Arnhem	Middel	1952144863	Detailhandel	ja	nee
94	Kruidvat	Roggestraat 13, Arnhem	Middel	1952144966	Detailhandel	ja	nee
95	Kruidvat	Steenstraat 42, Arnhem	Middel	1952144963	Detailhandel	ja	nee
96	Raab Karcher Bouwstoffen	Cruquiusweg 8, Arnhem	Middel	1952143928	Bedrijfshallen	ja	ja
97	Kwik-Fit	Snelliusweg 10, Arnhem	Middel	1952143921	Autoschadeherstelbedrijf	ja	ja
98	Decathlon	Olympus 1, Arnhem	Groot	1952143919	Detailhandel	ja	nee
99	Bouwmaat	Beijerinckweg 11, Arnhem	Middel	1952143917	Bedrijfshallen	ja	nee

100	Open32	Kronenburgpassage 57, Arnhem	Middel	1952143915	Detailhandel	ja	ja
101	Perry Sport	Ketelstraat 23, Arnhem	Groot	1952143913	Detailhandel	ja	ja
102	Mantel	Simon stevinweg 12, Arnhem	Groot	1952143911	Bedrijfshallen	ja	ja
103	Jan Linders	Hoefbladlaan 27, Arnhem	Groot	1952144850	Detailhandel	ja	ja
104	Pets Place XL	Amsterdamseweg 206, Arnhem	Middel	1952143910	Detailhandel	ja	ja
105	Jumbo	Rosendaalseweg 696, Arnhem	Groot	1952144851	Detailhandel	ja	ja
106	Hotel Papendal	Papendallaan 3, Arnhem	Groot	1952143909	Hotels en restaurants	ja	nee
107	Dekamarkt	Vrij Nederlandstraat 37,45, Arnhem	Groot	1952144852	Detailhandel	ja	nee
108	Albert Heijn	Vossenstraat 1, Arnhem	Groot	1952144855	Detailhandel	nee	nee
109	Albert Heijn	Velperbuitensingel 4, Arnhem	Groot	1952144856	Detailhandel	ja	nee
110	Coop	Schuttersbergplein 13, Arnhem	Groot	1952144859	Detailhandel	ja	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Van Es Foods International B.V.	Transito 1, Babberich	Groot	1952108495	Levensmiddelenindustrie	n.v.t.	n.v.t.
2	Staffier Holland B.V.	Marconistraat 35, Zevenaar	Middel	1952117103	Metalelektro en mkb-me	ja	ja
3	A.B.S. Achterhoekse Bouw En Sierbestratingshandel	Edisonstraat 18, Zevenaar	Klein (verzamelzaa	1952117102	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
4	Essilor Nederland B.V.	Marconistraat 9, Zevenaar	Groot	1952110963	Rubber- en kunststofind	n.v.t.	ja
5	Bedrijfsverzamelgebouw	Edisonstraat 56, Zevenaar	Middel	1952117104	Detailhandel	ja	ja
6	Campanile Hotel	Hunneveldweg 2A, Zevenaar	Middel	1952141689	Hotels- en restaurants	n.v.t.	n.v.t.
7	DS Smith Recycling Benelux	Transito 13, Babberich	Middel	1952108327	Bedrijfshallen	ja	n.v.t.
8	Kantoorpand Gemeente Zevenaar	Kerkstraat 27, Zevenaar	Groot	1952140633	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
9	Brima Fruit	Transito 9, Zevenaar	Groot	1952140625	Bedrijfshallen	ja	n.v.t.
10	Horeca HAL12 B.V.	Kerkstraat 27, Zevenaar	Groot	1952140630	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
11	Aries Natuursteen	Handelsstraat 3, Zevenaar	Middel	1952141170	Bedrijfshallen	ja	ja
12	Action Nederland	Nieuwe Doelenstraat 11A, Zevenaar	Middel	1952141654	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
13	Fitnesscentrum Zevenaar B.V.	Mercurion 5, Zevenaar	Middel	1952112836	Sport en recreatie	ja	n.v.t.
14	Spray & Finish B.V.	Kelvinstraat 14, Zevenaar	Middel	1952141915	Metalelektro en mkb-me	n.v.t.	ja
15	Von Gahlen Lead Precision B.V	Kelvinstraat 9, Zevenaar	Groot	1952139694	Metalelektro en mkb-me	ja	ja
16	Auto Vreman V.O.F.	Marconistraat 33, Zevenaar	Middel	1952141916	Mobiliteitsbranche	ja	ja
17	Karwei	Edisonstraat 20a, Zevenaar	Groot	1952141946	detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
18	Praxis	Edisonstraat 28, Zevenaar	Middel	1952141948	detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
19	Auto Martens	Nobelstraat 1, Zevenaar	Middel	1952141952	Mobiliteitsbranche	ja	n.v.t.
20	Harrie arendsen	Celsiusstraat 7, Zevenaar	Middel	1952141954	Mobiliteitsbranche	n.v.t.	n.v.t.
21	Audacious Holding B.V.	Einsteinstraat 7, Zevenaar	Middel	1952143391	Metalelektro en mkb-me	n.v.t.	n.v.t.
22	Kamps de wild	edisonstraat 10 zevenaar	Middel	1952141944	Bedrijfshallen	n.v.t.	n.v.t.
23	Gilsing wonen	Edisonstraat 12, Zevenaar	Middel	1952142661	Detailhandel	ja	n.v.t.
24	Aldi Markt	Muldershof 35, Zevenaar	Groot	1952143534	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
25	Coop Babberich	Babborgaplein 1A, Babberich	Middel	1952143393	Detailhandel	n.v.t.	ja
26	Spar Leenders	Spaansmaat 10, Zevenaar	Middel	1952144904	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijkmo
1	Brasserie Hugo's	Hamersestraat 53, Westervoort	middel	1952117092	Hotels en restaurants	ja	n.v.t.
2	Lidl	Dorpsplein 70, Westervoort	groot	1952142106	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
3	Bakkerij Bart	Dorpsplein 39, Westervoort	middel	1952142155	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
4	Coop	Korte Griet 3, Westervoort	groot	1952142980	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijkmoment
1	Dorpsschool Rozendaal	Akkerlaan 5, Rozendaal	Middel	1952117078	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijk moment
1	Scapino	Den heuvel 4, Velp	Middel	1952140712	Detailhandel	ja	n.v.t.
2	Wasserij Barth Slijkhuis	Prof. Winternitzlaan 3, Laag-Soeren	Groot	1952140316	Bedrijfshallen	n.v.t.	ja
3	MFA De Bundel (Bibliotheek Veluwezoom, het Rabobank	Ericaplein 5, Dieren	Middel	1952140339	Kantoren	ja	ja
4	Stichting Huisartsenlaboratorium Oost	Florijnweg 4, Velp	Groot	1952117142	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	ja	ja
5	Stichting Buurthuis De Poort	Heeckerenstraat 201, Velp	Middel	1952117144	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	ja	n.v.t.
6	Lidl Dieren	Diderna 13, Dieren	Groot	1952138619	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
7	Facedo BV	Gildestraat 13, Velp	Middel	1952138636	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
8	Stichting de Oase	Ericaplein 1 Dieren	Middel	1952138639	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
9	Jutberg, Vakantiedorp De	De Jutberg 78, Laag-Soeren	Middel	1952138657	Sport en recreatie	n.v.t.	ja
10	Famostar	Florijnweg 8, Velp	Middel	1952140327	Kantoren	n.v.t.	ja
11	CCV Service	Stationsplein 22, Velp	Groot	1952140361	Kantoren	n.v.t.	ja
12	Stichting de Valkenberg	Arnhemsestraatweg 12, Rheden	Klein (verzamelzaak)	1952138629	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	n.v.t.	n.v.t.
13	1024 (albert heijn)	Hoofdstraat 232, Velp	Groot	1952140345	Detailhandel	ja	n.v.t.
14	Jumbo Supermarkt	Ijsselstraat 30, Velp	Groot	1952140357	Detailhandel	ja	n.v.t.
15	Praxis Doe-het-Zelf Center B.V.	Spankerensweg 50, Dieren	Middel	1952140358	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
16	stichting Kroeseboom	haverweg 16, Rheden	Groot	1952140315	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
17	TRIPLR B.V. (Giesbers facilitair)/	Hoofdstraat 29, Velp	Middel	1952141060	Kantoren	ja	ja
18	Daalhuizen	Enkweg 10A, Velp	Onbekend	1952117153	Onderwijsinstellingen	ja	ja
19	Banketbakkerij Horizon	Gildestraat 3, Velp	Groot	1952138642	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
20	Basisschool Sint Mauritius	Haverweg 16 en Mauritiussstraat 49, Rheden	Middel	1952138631	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
21	Forbo Siegling Nederland B.V.	Van Rensselaerweg 1, Spankeren	Groot	1952140325	Rubber- en kunststofindustrie	n.v.t.	ja
22	De Akker	Admiraal Helfrichlaan 13e, Dieren	Middel	1952138617	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
23	Sundisc Abrasives	florijnweg 33, Velp	Middel	1952140918	Metalelektro en MKB-metaal	ja	ja
24	Sundisc Abrasives	Florijnweg 16, Velp	Groot	1952140308	Metalelektro en MKB-metaal	n.v.t.	ja
25	Rijnstate Velp (v1)	President Kennedylaan 100, Velp	Groot	1952140328	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	n.v.t.	n.v.t.
26	Metaalwarenfabriek Gebr. Oost B.V.	Imboslaan 138, Dieren	Middel	1952140302	Metalelektro en MKB-metaal	n.v.t.	ja
27	Karton Eerbeek	Van Rensselaerweg 16, Spankeren	Middel	1952138641	Drukkerijen, Papier en Karton	ja	ja
28	Hupkes Houthandel Dieren BV	Spankerensweg 79, Dieren	Middel	1952140322	Meubels en hout	ja	ja
29	De Meteor Beton B.V.	Schaarweg 4, Rheden	Groot	1952140331	Bedrijfshallen	n.v.t.	ja
30	Coop	Groenestraat 70, Rheden	Groot	1952140347	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
31	coop	Callunaplein 43, Dieren	Groot	1952140355	Detailhandel	ja	n.v.t.
32	Coop	Churchillplein 42, Velp	Groot	1952140359	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
33	Action Velp	Den heuvel 52, Velp	Middel	1952140362	Detailhandel	ja	n.v.t.
34	Aldi Groenlo B.V. GRN 02	Buitensingel 77, Dieren	Middel	1952140326	Detailhandel	ja	n.v.t.
35	Lidl	Nordlaan 33, Velp	Groot	1952140363	Detailhandel	ja	ja
36	hema	callunaplein 88, Dieren	Middel	1952143961	Detailhandel	ja	ja
37	Lomar Sports Groep	Admiraal Helfrichlaan 89A, Dieren	Middel	1952138644	Sport en recreatie	ja	ja
38	Spar Dieren	Cederlaan 25, Dieren	Middel	1952140642	Detailhandel	ja	n.v.t.
39	Aldi Groenlo B.V. GRN 16	Churchillplein 40, Velp	Groot	1952140309	Detailhandel	ja	n.v.t.
40	Vereniging Versgaard Velp	Hoofdstraat 230, velp	Groot	1952140343	Detailhandel	ja	ja
41	Ekris Arnhem	Markweg 4, Velp	Middel	1952140306	Mobiliteitsbranche	n.v.t.	n.v.t.
42	dekamart	Zwarteweg 40, 54, Rheden	Groot	1952144866	Detailhandel	ja	ja
43	Bakker Dick Wanningen	Van Hogendorpstraat 13, Dieren	Middel	1952144869	Levensmiddelenindustrie	ja	n.v.t.
44	Rheden Have B.V.	Groenestraat 78, Rheden	Middel	1952140342	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
45	Koninklijke Gazelle NV	Wilhelminaweg 8, Dieren	Groot	1952144877	Bedrijfshallen	n.v.t.	n.v.t.
46	Partners2Pack B.V.	Pinkelseweg 2A, Rheden	Groot	1952144880	Rubber- en kunststofindustrie	ja	ja
47	Cato Composites B.V.	Havelandseweg 8E, Rheden	Groot	1952144884	Rubber- en kunststofindustrie	ja	ja
48	CMS Componenten Matrijzen Stempels B.V.	Havelandseweg 8F, Rheden	Middel	1952144888	Metalelektro en MKB-metaal	ja	n.v.t.
49	reinbouw B.V.	Industrielaan 8, Dieren	Middel	1952143959	Kantoren	ja	ja
50	Jumbo Supermarkt	Diderna 44, Dieren	Groot	1952144879	Detailhandel	ja	ja
51	albert heijn	Callunaplein 72, Dieren	Groot	1952144890	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
52	Villa Veertien	Noorderstraat 14, Dieren	Klein (verzamelzaak)	1952138625	Hotels en restaurants	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijk moment
1	Bilderberg Hotel Wolfheze	Wolfhezerweg 17, Wolfheze	Middel	1952117122	Hotel en restaurant	ja	ja
2	Hing Fat Exploitatie B.V.,	Utrechtseweg 454, Renkum	Middel	1952117133	Hotel en restaurant	nee	ja
3	Het Schild	Wolfhezerweg 101, Wolfheze	Groot	1952117137	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
4	Heelsum van Duuren t.h.o.d.n. Spar Heelsum	Utrechtseweg 45, Heelsum	Middel	1952130495	Detailhandel	ja	nee
5	Peelen nederveluwe	Industrieweg 22 Renkum	Groot	195299083	Bedrijfshallen	nee	ja
6	Herstellingsoord	Heelsumseweg 1A, Wolfheze	Groot	1952130496	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
7	Uitvaartverzorging J. Mijnhart B.V.,	Utrechtseweg 220, Oosterbeek	Middel	1952141481	Kantoren	ja	ja
8	Hooyer	Energieweg 7, Renkum	Middel	1952141482	Bedrijfshallen	ja	nee
9	De Enk Groen & Golf	Bennekomseweg 128, Renkum	Klein (verzamelzaak)	1952117124	Kantoren	nee	nee
10	De Seelse Bakker	Van der Molenallee 119, Doorwerth	Middel	1952141930	Levensmiddelenindustrie	nee	ja
11	Blokker Renkum	Utrechtseweg 160, Renkum	Middel	1952142530	Detailhandel	ja	ja
12	Automobielbedrijf Veluwezoom,	Molenweg 3, Oosterbeek	Middel	1952141485	Mobiliteitsbranche	nee	nee
13	Hofstede-Raanhuis	Energieweg 6, Renkum	Middel	1952141493	Meubels en hout	ja	ja
14	Albert Heijn	Dorpsstraat 118, Renkum	Groot	1952141489	Detailhandel	nee	nee
15	Coop	Utrechtseweg 94, Oosterbeek	Groot	1952141495	Detailhandel	nee	nee
16	Albert Heijn	Pastoor Bruggemanlaan 1, Renkum	Groot	1952141490	Detailhandel	nee	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Gluten free bakery	Wanraaij 21, Andelst	Middel	1952117204	Levensmiddelenin	ja	ja
2	Eurocase	Platinaweg 11, Elst	Middel	1952117221	Bedrijfshallen	nee	ja
3	Albert heijn	Valburgseweg 20, Elst	Middel	1952139268	Detailhandel	nee	nee
4	Zalencentrum De Bongerd	Flessestraat 54, Heteren	Middel	1952130499	Hotels en restaura	nee	nee
5	Zwembad Drie Essen Zetten B.V.	Leigraafseweg 8, Zetten	Groot	1952130284	Sport & Recreatie	ja	ja
6	Logoplaste Elst	Manege 15, Elst	Groot	1952117277	Rubber- en kunst	ja	nee
7	Het Westeraam	Auditorium 6, Elst	Groot	1952121880	Onderwijsinstelling	nee	nee
8	RTD Arnhem	Poort van Midden Gelderland Rood 19, Het	Middel	1952142553	Metalelektro en M	nee	nee
9	Kon. Juliana-School Chr. Bas.onderw. Heteren	Flessestraat 11, Heteren	Middel	1952121884	Onderwijsinstelling	ja	ja
10	Meforta College	Vluchtheuvellaan 4, Zetten	Middel	1952130283	Onderwijsinstelling	ja	ja
11	Sportcentrum De Studio V.O.F.	Hoenderik 7, Elst	Middel	1952122982	Sport & Recreatie	nee	ja
12	Lightsupply	Ressenerbroek 3, Heteren	Middel	1952130690	Meubels en hout	ja	nee
13	Wessels Grootverbruik BV	Weerbroek 3B, Heteren	Groot	1952130511	Levensmiddelenin	ja	ja
14	Jumbo Heteren Teun van Blijderveen	Beemdthof 38, Heteren	Groot	1952139258	Detailhandel	nee	nee
15	Bedrijfsverzamelgebouw	Industrieweg Oost 1a, Elst	Klein (verzam	1952117268	Kantoren	nee	nee
16	Stichting tot steun van Korfbalvereniging Zetten '99	Mammoetstraat 3, Zetten	Klein (verzam	1952121878	Sport & Recreatie	nee	nee
17	Sportvereniging Excelsior	Leigraafseweg 8, Zetten	klein	1952130285	Sport & Recreatie	nee	nee
18	Wijnhandel 'Halve Morgen'	Kleine Molenstraat 19A, Elst	Klein (verzam	1952139237	Detailhandel	nee	nee
19	Van der Lienden Fruitkoeling en bewaring	Kuilsestraat 2, Herveld	Groot	1952114713	Bedrijfshallen	nee	nee
20	Fruvexco	Buskesdries 5, Andelst	Middel	1952130287	Levensmiddelenin	ja	ja
21	E.M.M Voetbalclub Randwijk/Stichting de Haar	Bredeweg 12, Randwijk	Middel	1952130278	Sport & Recreatie	nee	nee
22	Hoefsloot Wonen B.V.	Pascalweg 4, Elst	Middel	1952142524	Detailhandel	ja	nee
23	Veens Kozijnen	Bredestraat-Zuid 66, Herveld	Middel	1952139266	Meubels en hout	ja	ja
24	Bleijenbergh t.h.o.d.n. Blokker	Kleine Molenstraat 1, Elst	Middel	1952139239	Detailhandel	ja	nee
25	Aldi	Europaplein 2, Elst	Groot	1952140615	Detailhandel	nee	nee
26	POL Heteren	P.v.M. Gerderland Rood 15, Heteren	Middel	1952140652	Bedrijfshallen	ja	nee
27	R. Post t.h.o.d.n. Coop Post	Het Dorpsplein 8, Herveld	Groot	1952140645	Detailhandel	ja	ja
28	Ken Construction B.V.	P.v.M. Gelderland Groen 24, Heteren	Middel	1952140651	Metalelektro en M	nee	ja
29	Action Elst	Valburgseweg 16, Elst	Middel	1952142394	Detailhandel	ja	ja
30	Zorgcentrum Bontekoe	De kist 57, Elst	Middel	1952140926	Gezondheids- en w	nee	ja
31	Duflex BV	Kolk 9, Elst	Middel	1952117121	Metalelektro en M	nee	nee
32	Gusella Bakker Production B.V.	nijverheidsweg 6, Elst	Groot	1952142512	Bedrijfshallen	nee	nee
33	Jumbo	basilica 19, Elst	Groot	1952144195	Detailhandel	nee	ja
34	Stefco Logistic Services B.V.	Geurdeland 10, Andelst	Middel	1952142053	Bedrijfshallen	ja	ja
35	McDonalds Oosterhout Park 15 B.V.	Rietgraaf 15, Oosterhout	Middel	1952139260	Hotels en restaura	nee	nee
36	Bedu pompen	P.v.M. Gelderland Rood 10, Heteren	Middel	1952142398	Metalelektro en M	ja	ja
37	Wijnmalen	Ressenerbroek 7, Heteren	Groot	1952142396	Bedrijfshallen	ja	nee
38	Supermarkt Valburg	tielsestraat 35, Valburg	Middel	1952142184	Detailhandel	nee	nee
39	Betuwe Express	Onderstalstraat 4, Herveld	Middel	1952142399	Mobiliteitsbranche	nee	ja
40	Gamma	Industrieweg Oost 2C, Elst	Groot	1952142898	Detailhandel	ja	ja
41	Scapino	Dillenburg 10, Elst	Middel	1952142900	Detailhandel	ja	ja

42	Transport Veens	Wageningsestraat 11, Andelst	Middel	1952142416	Bedrijfshallen	ja	ja
43	Terlouw	Rietgraafsingel 4, Oosterhout	Middel	1952142189	Mobiliteitsbranche	nee	nee
44	Warenhuis Zetten	hoofdstraat 20, Zetten	Middel	1952142403	Detailhandel	ja	ja
45	Jumbo Zetten	Julianaplein 8, Zetten	Groot	1952142419	Detailhandel	ja	nee
46	Jumbo Elst	Europaplein 22, Elst	Groot	1952142181	Detailhandel	ja	ja
47	Erik van Ooijen handelonderneming B.V.	Nieuwe aamsestraat 30, Elst	Middel	1952142407	Bedrijfshallen	nee	nee
48	Tuincentrum elst	Nieuwe aamsestraat 94, Elst	Groot	1952142414	Detailhandel	ja	nee
49	Huisman Exploitatie B.V.	Peppelenbos 5D, Elst	Middel	1952142405	Kantoren	ja	ja
50	Lidl	stationsstraat 19, Oosterhout	Groot	1952144350	Detailhandel	nee	nee
51	Vialis	Bemmelseweg 106G, Elst	Middel	1952144659	Kantoren	nee	nee
52	Aldi Markt	Hoofdstraat 27, Zetten	Middel	1952139678	Detailhandel	ja	ja
53	Bruning Technische Coatings B.V.	P.v.M. Gelderland Groen 15, Heteren	Groot	1952142130	Metalelektro en M	nee	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Consultatiebureau GGD/IKC Holthuis	Ot en Sienspad 5, 7, 9, Huissen	Onbekend	1952117185	Onderwijsinstelling	ja	nee
2	Fruitbedrijf de Woerd	Woerdestraat 4, Ressen	Middel	1952117197	Agrarische sector	ja	ja
3	Looveercafé B.V.	Looveer 3A, Huissen	Middel	1952117198	Hotels en restaurants	ja	nee
4	Asset Rail BV	De Houtakker 33, Bommel	Middel	1952139214	Bedrijfshallen	ja	nee
5	Vitens	Lingewal 1, Bommel	Groot	1952141878	Bedrijfshallen	nee	ja
6	Albert Heijn [Hans Geveling Gendt B.V.]	Julianastraat 12, Gendt	Groot	1952141641	Detailhandel	nee	ja
7	Albert Heijn [Hans Geveling Supermarkt Bommel B.V.]	Buitengracht 2, Bommel	Groot	1952141646	Detailhandel	ja	nee
8	Lidl	De Pollenbrink 13, Bommel	Groot	1952141638	Detailhandel	nee	nee
9	Albert Heijn Huissen	Langestraat 82, Huissen	Groot	1952141651	Detailhandel	nee	nee
10	Welkoop huismanstraat 44 Huissen	Huismanstraat 44, Huissen	Middel	1952141879	Detailhandel	ja	nee
11	Hedera Rikken B.V.	Hedera 5, Bommel	Klein (Verzamelzaak)	1952117200	Agrarische sector	nee	nee
12	Koos van Elk Bandenservice	Nijverheidsstraat 10, Huissen	Klein (Verzamelzaak)	1952140662	Mobiliteitsbranche	nee	nee
13	Spar Witjes	Kerkstraat 16A, Doornenburg	Groot	1952141629	Detailhandel	nee	nee
14	Coop	Dorpstraat 68, Gendt	Groot	1952141873	Detailhandel	ja	nee
15	Coop	liepenstraat 2, Angeren	Groot	1952142126	Detailhandel	nee	nee
16	Rent-All	De Kazematten 21/23, Bommel	Middel	1952139212	Bedrijfshallen	ja	nee
17	Fair light	De Kazematten 21, Bommel	Middel	1952139213	Bedrijfshallen	ja	nee
18	Jumbo Supermarkten	Kloosterplaats 1, Bommel	Groot	1952141874	Detailhandel	nee	ja
19	Jumbo Supermarkten	Brink 14, Huissen	Groot	1952141876	Detailhandel	nee	nee
20	Praxis Doe-het Zelf Center B.V.	Nijverheidsstraat 27, Huissen	Groot	1952141636	Detailhandel	ja	nee
21	Guijt verzekeringen	Langstraat 1, Gendt	Middel	1952143039	Kantoren	nee	nee
22	NDT	Biezenkamp 33 en Huigensstraat 12, Gendt	Middel	1952141865	Bedrijfshallen	nee	ja
23	Lamers Converting B.V.	Willem Alexanderstraat 17, Gendt	Middel	1952139267	Bedrijfshallen	nee	ja
24	V.B.I. Huissen B.V.	Looveer 1, Huissen	Middel	1952140659	Bouwmaterialen	ja	ja
25	Gelati Granucci,	Nijverheidstraat 12, Bommel	Middel	1952141877	Detailhandel	ja	nee
26	Coop	Gochsestraat 3, Huissen	Groot	1952144199	Detailhandel	nee	nee
27	Aldi Haalderen	van der Mondeweg 89A, Haalderen	Groot	1952144891	Detailhandel	nee	nee
28	IKC Het Sterrenbos KDV/IKC Het Sterrenbos BSO	Van Wijkstraat 16A, Huissen	Middel	1952144893	Onderwijsinstelling	ja	ja
29	Kruidvat	Langestraat 16, Huissen	Middel	1952144906	Detailhandel	ja	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Bedrijfsverzamelgebouw	Typograaf 16, Duiven	Middel	1952117073	Kantoor	ja	nee
2	ABCO beveiliging	Ratio 16, Duiven	Middel	1952117075	Kantoor	ja	ja
3	Veth Automotive B.V.	Dijkgraaf 14, Duiven	Middel	1952117076	Mobiliteitsbranche	ja	ja
4	Hectas Stafdiensten B.V.	Geograaf 30, Duiven	Middel	1952117077	Kantoor	ja	nee
5	Nedupack	Innovatie 3-5, Duiven	Groot	1952119867	Drukkerij, papier en ka	ja	nee
6	gamma duiven	Lithograaf 7, Duiven	Middel	1952141881	Detailhandel	ja	nee
7	Mediamarkt duiven	Cartograaf 3, Duiven	Groot	1952141880	Detailhandel	nee	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	Natuurlijk moment
1	Amplifon Nederland B.V.	Leigraafseweg 8, Doesburg	Groot	1952117067	Kantoor	ja	ja
2	Stichting Woonservice IJsselland	De Linie 4, Doesburg	Middel	1952117071	Kantoor	ja	nee
3	Doesburg Have B.V.	Ooipoortstraat 12, Doesburg	Middel	1952117069	Detailhandel	ja	nee
4	Coop doesburg	Ooipoortstraat 34, Doesburg	Groot	1952140676	Detailhandel	nee	nee
5	Ubbink B.V.	Verhuellweg 9 doesburg	Groot	1952140675	Rubber- en kunststofin	ja	ja
6	Aalbers Wilk emballage	Broekhuizerweg 5, Doesburg	Groot	1952140677	Hout en Meubels	nee	ja
7	Aldi markt	Burgemeester Keiserplein 49, Doesburg	Middel	1952141932	Detailhandel	ja	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk Moment
1	S.A.B Holding BV	Frombergdwardsstraat 54, Arnhem	Middel	1952117018	Kantoren	ja	nee
2	Fabevo B.V.	Leemansweg 51, Arnhem	Onbekend	1952117023	Kantoren	ja	ja
3	Scalabor	Bruningweg 10, Arnhem	Groot	1952119869	Bedrijfshallen	nee	ja
4	Presikhaaf Schoolmeubelen	Bruningweg 10, arnhem	Groot	195299149	Metalelektro en MKB-met	ja	ja
5	MPS Systems B.V.	Delta 100, Arnhem	Groot	1952117048	Metalelektro en MKB-met	ja	nee
6	Advanced Technology Productions B.V. [ATP]	Veldoven 11-1, Arnhem	Groot	1952117052	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
7	Siza 's Koonings jaght	Hartenkoning 5/Koningsweg 8, Arnhem	Groot	1952117066	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
8	Scalabor Intratuin	Beverweerdlaan 1, Arnhem	Groot	1952134708	Detailhandel	ja	ja
9	Willemsen- de Koning Groep	Blankenweg 22, Arnhem	Middel	1952134718	Mobiliteitsbranche	ja	ja
10	Hilfigerstores	Roggestraat 42, Arnhem	Middel	1952134697	Detailhandel	ja	ja
11	Sportbedrijf Arnhem	Daam Fockemalaan 1, Arnhem	Onbekend	1952134390	Sport & Recreatie	ja	nee
12	Sportbedrijf Arnhem	De Pas 44, Arnhem	Middel	1952134391	Sport & Recreatie	ja	ja
13	Medux BV	Hazenkamp 24, Arnhem	Middel	1952134694	Bedrijfshallen	ja	ja
14	FMC Separation Systems B.V.	Delta 101, Arnhem	Middel	1952134703	Metalelektro en MKB-met	nee	ja
15	HEMA Arnhem Schuytgraaf	Fortunastraat 18, Arnhem	Middel	1952134820	Detailhandel	nee	nee
16	Auto Herwers Arnhem	Hazenkamp 15, Arnhem	Middel	1952134706	Mobiliteitsbranche	ja	ja
17	Jumbo Golfwereld Arnhem	Heerlenstraat 65, Arnhem	Middel	1952134824	Detailhandel	ja	nee
18	House off Billards	Jansplaats 24, Arnhem	Middel	1952134560	Hotels en restaurants	ja	nee
19	Coop	Kroonse Wal 10, Arnhem	Groot	1952134821	Detailhandel	ja	ja
20	Vital Gym Arnhem	Eusebiusplein 61, Arnhem	Middel	1952134576	Sport & Recreatie	ja	nee
21	Indoor Action V.O.F.	Boekhorstenstraat 75, Arnhem	Middel	1952108237	Sport & Recreatie	ja	nee
22	Bedrijfsverzamelgebouw	Kronenburgsingel 515, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117020	Kantoren	ja	nee
23	De Beren	Oude stationsstraat 16, Arnhem	Middel	1952134710	Hotels en restaurants	ja	ja
24	Wassink Autogroep	De overmaat 31, Arnhem	Middel	1952140635	Mobiliteitsbranche	nee	ja
25	Albert Heijn Arnhem Schuytgraaf	Fortunastraat 17, Arnhem	Groot	1952139233	Detailhandel	nee	nee
26	Bedrijfsverzamelgebouw	Willemsplein 5, Arnhem	Middel	1952110971	Kantoren	ja	ja
27	Bastion Hotel Arnhem	Eusebiusplein 1A, Arnhem	Middel	1952117016	Hotels en restaurants	nee	nee
28	New Yorker	De Gruyterpasage 16, Arnhem	Middel	1952134699	Detailhandel	ja	ja
29	EuroProxima	Beijerinckweg 18, Arnhem	Middel	1952134704	Levensmiddelenindustrie	nee	ja
30	Kruidvat	Grote Oord 7, Arnhem	Middel	1952134813	Detailhandel	ja	ja
31	Politie	Groningensingel 94, Arnhem	Middel	1952134574	Kantoren	ja	nee
32	Lidl	Dr. C Lelyweg 9A, Arnhem	Groot	1952134712	Detailhandel	ja	ja
33	GZA Arnhem	Elderhofseweg 51, Arnhem	Groot	1952134571	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
34	GZA Arnhem Zuid	Groningensingel 1225, Arnhem	Groot	1952134572	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
35	Monkeytown	Cruquiusweg 3A, Arnhem	Middel	1952142551	Sport & Recreatie	nee	nee
36	De Braamberg	Wagnerlaan 2, Arnhem	Groot	1952134569	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
37	Total Schuytgraaf	Marasingel 259, Arnhem	Middel	1952134557	Tankstations en autowasir	nee	ja
38	Pontmeyer	Orteliusstraat 2, Arnhem	Middel	1952134700	Bedrijfshallen	ja	nee
39	Evoworks	Velperplein 6, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117022	Kantoren	nee	nee
40	Aldi	Johan de Wittlaan 258, Arnhem	Middel	1952134825	Detailhandel	ja	ja
41	Stichting huis van Puk	Kazerneplein 6-2, Arnhem	Middel	1952134559	Onderwijsinstellingen	ja	ja
42	C&A	Kronenburgpassage 128, Arnhem	Middel	1952134561	Detailhandel	nee	ja
43	Esso	Lange Water 2, Arnhem	Middel	1952134714	Tankstations en autowasir	ja	nee
44	Twins	Middachtensingel 37, Arnhem	Middel	1952134564	Onderwijsinstellingen	ja	ja
45	Aldi	Middelgraafaan 20, Arnhem	Middel	1952134701	Detailhandel	ja	ja
46	Borgesius Arnhem	P. Calandweg 5, Arnhem	Groot	1952134558	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
47	BEA B.V. (DRIEPOORTENWG 22 6827BR ARNHEM	Driepoortenweg 24, Arnhem	klein (constatering na contro	1952117025	Kantoren	nee	nee
48	Provincie Gelderland	Markt 11, Arnhem	Groot	1952134394	Kantoren	ja	ja
49	Voetbalvereniging MASV	Doventellaan 150, Arnhem	klein (constatering na contro	1952134388	Sport & Recreatie	ja	nee

50	Rudius vastgoed BV	Meander 601, Arnhem	Groot	1952141172	Kantoren	nee	nee
51	DGMR	Van Pallandtstraat 9, Arnhem	Middel	1952134754	Kantoren	ja	nee
52	C&A	Hanzestraat 88-100, Arnhem	Middel	1952134760	Detailhandel	ja	ja
53	Bestseller Retail Benelux	Vijzelstraat 19, Arnhem	Middel	1952134565	Detailhandel	ja	ja
54	Volkshuisvesting	Van Oldebarneveldstraat 90, Arnhem	Middel	1952134758	Kantoren	ja	ja
55	Mediamarkt	Velperplein 13, Arnhem	Groot	1952134715	Detailhandel	ja	nee
56	Insula Dei	Velperweg 139, Arnhem	Groot	1952134381	Gezondheids- en welzijnsz	ja	ja
57	Ping Properties (Akzo Nobel)	Velperweg 76, Arnhem	Groot	1952134693	Kantoren	ja	ja
58	Foot Locker	Vijzelstraat 5, Arnhem	Middel	1952134757	Detailhandel	ja	ja
59	Stan & Co	Willemsplein 46, Arnhem	Groot	1952134822	Hotels en restaurants	ja	ja
60	Estafette	Spijkerlaan 43, Arnhem	Middel	1952134382	Detailhandel	ja	ja
61	Prenatal arnhem	Venlosingel 11, Arnhem	Middel	1952142175	Detailhandel	nee	nee
62	Liander	Utrechtseweg 68, Arnhem	Groot	1952134412	Kantoren	ja	nee
63	Allerzorg	Da Costatstraat 5, Arnhem	Middel	1952134578	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
64	Basic Fit	Walstraat 76, Arnhem	Groot	1952134826	Sport & Recreatie	ja	ja
65	Maatschap Fysiotherapie Vredenburg	Slochterenweg 222 Arnhem	Middel	1952141920	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
66	Coop	St. Gangulphusplein 24, Arnhem	Groot	1952134828	Detailhandel	ja	ja
67	Coers en Roest	Snelliusweg 15, Arnhem	Groot	1952140671	Drukkerijen, Papier en Kar	nee	ja
68	Rijn IJssel	Korianderstraat 81, Arnhem	middel	1952134398	Onderwijsinstellingen	nee	nee
69	Action	Dr. C. Ielyweg 8, Arnhem	midcel	1952142757	Detailhandel	nee	nee
70	Connexxion	Westervoortsedijk 4, Arnhem	Groot	1952134556	Autoschadeherstelbedrijf	ja	ja
71	Kwantum arnhem	Heelenstraat 49, Arnhem	Groot	1952142651	Detailhandel	ja	nee
72	Coop	Spijkerlaan 26, Arnhem	Groot	1952144197	Detailhandel	ja	ja
73	Technische Unie	Vlamoven 33, Arnhem	Middel	1952142179	Detailhandel	ja	ja
74	Stomerij Zeyrek A-A Kwaliteit	Hazenkamp 9, Arnhem	Middel	1952117046	Detailhandel	nee	ja
75	Rijn IJssel	Middachtensingel 1, Arnhem	Groot	1952134386	Onderwijsinstellingen	nee	nee
76	Bedrijfsverzamelgebouw	Oude kraan 74, Arnhem	Middel	1952140672	Onderwijsinstellingen	ja	nee
77	Spar	Willemsplein 22, Arnhem	Middel	1952142111	Detailhandel	nee	nee
78	Pannekoekhuis Schaarsbergen	Kemperbergerweg 673, Arnhem	Middel	1952134567	Hotels en restaurants	ja	nee
79	A.M. Beuken (sportkantine Kermisland)	Kermisland 2, Arnhem	Middel	1952134755	Sport & Recreatie	nee	nee
80	Rudius vastgoed BV	Meander 651, Arnhem	Groot	1952141207	Kantoren	ja	nee
81	Karwei Bouwmarkt Arnhem IJsseloord	Delta 131, Arnhem	Groot	1952141469	Detailhandel	ja	ja
82	Louwman Arnhem B.V.	Meander 123, Arnhem	Middel	1952141466	Mobiliteitsbranche	nee	ja
83	Delta Logistic Services B.V.	Delta 134, Arnhem	Groot	1952141500	Bedrijfshallen	ja	nee
84	Bunzl Verpakkingen Arnhem B.V.	Delta 57, Arnhem	Middel	1952141468	Bedrijfshallen	nee	nee
85	Flynth Holding N.V.	Meander 261, Arnhem	Groot	1952141462	Kantoren	ja	ja
86	Facility Point Arnhem	Meander 251, Arnhem	Groot	1952141463	Kantoren	ja	ja
87	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Mid	Meander 401, Arnhem	Groot	1952141464	Bedrijfshallen	nee	nee
88	BCC	Heerlenstraat 11 B, Arnhem	Groot	1952142864	Detailhandel	ja	nee
89	Het Hert	Meander 901, Arnhem	Groot	1952141457	Kantoren	ja	ja
90	Accon AVM Groep B.V.	Meander 725, Arnhem	Groot	1952141459	Kantoren	ja	nee
91	Regiokantoor Gelderland	Meander 1101, Arnhem	Groot	1952141456	Kantoren	ja	nee
92	NH hotel	Onderlangs 10, Arnhem	Groot	1952142180	Hotels en restaurants	nee	ja
93	Aldi	Kronenburgpassage 124, Arnhem	Middel	1952144863	Detailhandel	ja	nee
94	Kruidvat	Roggestraat 13, Arnhem	Middel	1952144966	Detailhandel	ja	nee
95	Kruidvat	Steenstraat 42, Arnhem	Middel	1952144963	Detailhandel	ja	nee
96	Raab Karcher Bouwstoffen	Cruquiusweg 8, Arnhem	Middel	1952143928	Bedrijfshallen	ja	ja
97	Kwik-Fit	Snelliusweg 10, Arnhem	Middel	1952143921	Autoschadeherstelbedrijf	ja	ja
98	Decathlon	Olympus 1, Arnhem	Groot	1952143919	Detailhandel	ja	nee
99	Bouwmaat	Beijerinckweg 11, Arnhem	Middel	1952143917	Bedrijfshallen	ja	nee

100	Open32	Kronenburgpassage 57, Arnhem	Middel	1952143915	Detailhandel	ja	ja
101	Perry Sport	Ketelstraat 23, Arnhem	Groot	1952143913	Detailhandel	ja	ja
102	Mantel	Simon stevinweg 12, Arnhem	Groot	1952143911	Bedrijfshallen	ja	ja
103	Jan Linders	Hoefbladlaan 27, Arnhem	Groot	1952144850	Detailhandel	ja	ja
104	Pets Place XL	Amsterdamseweg 206, Arnhem	Middel	1952143910	Detailhandel	ja	ja
105	Jumbo	Rosendaalseweg 696, Arnhem	Groot	1952144851	Detailhandel	ja	ja
106	Hotel Papendal	Papendallaan 3, Arnhem	Groot	1952143909	Hotels en restaurants	ja	nee
107	Dekamarkt	Vrij Nederlandstraat 37,45, Arnhem	Groot	1952144852	Detailhandel	ja	nee
108	Albert Heijn	Vossenstraat 1, Arnhem	Groot	1952144855	Detailhandel	nee	nee
109	Albert Heijn	Velperbuitensingel 4, Arnhem	Groot	1952144856	Detailhandel	ja	nee
110	Coop	Schuttersbergplein 13, Arnhem	Groot	1952144859	Detailhandel	ja	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	Natuurlijk moment
1	Amplifon Nederland B.V.	Leigraafseweg 8, Doesburg	Groot	1952117067	Kantoor	ja	ja
2	Stichting Woonservice IJsselland	De Linie 4, Doesburg	Middel	1952117071	Kantoor	ja	nee
3	Doesburg Have B.V.	Ooipoortstraat 12, Doesburg	Middel	1952117069	Detailhandel	ja	nee
4	Coop doesburg	Ooipoortstraat 34, Doesburg	Groot	1952140676	Detailhandel	nee	nee
5	Ubbink B.V.	Verhuellweg 9 doesburg	Groot	1952140675	Rubber- en kunststofin	ja	ja
6	Aalbers Wilk emballage	Broekhuizerweg 5, Doesburg	Groot	1952140677	Hout en Meubels	nee	ja
7	Aldi markt	Burgemeester Keiserplein 49, Doesburg	Middel	1952141932	Detailhandel	ja	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Bedrijfsverzamelgebouw	Typograaf 16, Duiven	Middel	1952117073	Kantoor	ja	nee
2	ABCO beveiliging	Ratio 16, Duiven	Middel	1952117075	Kantoor	ja	ja
3	Veth Automotive B.V.	Dijkgraaf 14, Duiven	Middel	1952117076	Mobiliteitsbranche	ja	ja
4	Hectas Stafdiensten B.V.	Geograaf 30, Duiven	Middel	1952117077	Kantoor	ja	nee
5	Nedupack	Innovatie 3-5, Duiven	Groot	1952119867	Drukkerij, papier en ka	ja	nee
6	gamma duiven	Lithograaf 7, Duiven	Middel	1952141881	Detailhandel	ja	nee
7	Mediamarkt duiven	Cartograaf 3, Duiven	Groot	1952141880	Detailhandel	nee	ja

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Consultatiebureau GGD/IKC Holthuis	Ot en Sienspad 5, 7, 9, Huissen	Onbekend	1952117185	Onderwijsinstelling	ja	nee
2	Fruitbedrijf de Woerd	Woerdsestraat 4, Ressen	Middel	1952117197	Agrarische sector	ja	ja
3	Looveercafé B.V.	Looveer 3A, Huissen	Middel	1952117198	Hotels en restaurants	ja	nee
4	Asset Rail BV	De Houtakker 33, Bommel	Middel	1952139214	Bedrijfshallen	ja	nee
5	Vitens	Lingewal 1, Bommel	Groot	1952141878	Bedrijfshallen	nee	ja
6	Albert Heijn [Hans Geveling Gendts B.V.]	Julianastraat 12, Gendt	Groot	1952141641	Detailhandel	nee	ja
7	Albert Heijn [Hans Geveling Supermarkt Bommel B.V.]	Buitengracht 2, Bommel	Groot	1952141646	Detailhandel	ja	nee
8	Lidl	De Pollenbrink 13, Bommel	Groot	1952141638	Detailhandel	nee	nee
9	Albert Heijn Huissen	Langestraat 82, Huissen	Groot	1952141651	Detailhandel	nee	nee
10	Welkoop huismanstraat 44 Huissen	Huismanstraat 44, Huissen	Middel	1952141879	Detailhandel	ja	nee
11	Hedera Rikken B.V.	Hedera 5, Bommel	Klein (Verzamelzaak)	1952117200	Agrarische sector	nee	nee
12	Koos van Elk Bandenservice	Nijverheidsstraat 10, Huissen	Klein (Verzamelzaak)	1952140662	Mobiliteitsbranche	nee	nee
13	Spar Witjes	Kerkstraat 16A, Doornenburg	Groot	1952141629	Detailhandel	nee	nee
14	Coop	Dorpstraat 68, Gendt	Groot	1952141873	Detailhandel	ja	nee
15	Coop	liepenstraat 2, Angeren	Groot	1952142126	Detailhandel	nee	nee
16	Rent-All	De Kazematten 21/23, Bommel	Middel	1952139212	Bedrijfshallen	ja	nee
17	Fair light	De Kazematten 21, Bommel	Middel	1952139213	Bedrijfshallen	ja	nee
18	Jumbo Supermarkten	Kloosterplaats 1, Bommel	Groot	1952141874	Detailhandel	nee	ja
19	Jumbo Supermarkten	Brink 14, Huissen	Groot	1952141876	Detailhandel	nee	nee
20	Praxis Doe-het Zelf Center B.V.	Nijverheidsstraat 27, Huissen	Groot	1952141636	Detailhandel	ja	nee
21	Guijt verzekeringen	Langstraat 1, Gendt	Middel	1952143039	Kantoren	nee	nee
22	NDT	Biezenkamp 33 en Huigensstraat 12, Gendt	Middel	1952141865	Bedrijfshallen	nee	ja
23	Lamers Converting B.V.	Willem Alexanderstraat 17, Gendt	Middel	1952139267	Bedrijfshallen	nee	ja
24	V.B.I. Huissen B.V.	Looveer 1, Huissen	Middel	1952140659	Bouwmaterialen	ja	ja
25	Gelati Granucci,	Nijverheidstraat 12, Bommel	Middel	1952141877	Detailhandel	ja	nee
26	Coop	Gochsestraat 3, Huissen	Groot	1952144199	Detailhandel	nee	nee
27	Aldi Haalderen	van der Mondeweg 89A, Haalderen	Groot	1952144891	Detailhandel	nee	nee
28	IKC Het Sterrenbos KDV/IKC Het Sterrenbos BSO	Van Wijkstraat 16A, Huissen	Middel	1952144893	Onderwijsinstelling	ja	ja
29	Kruidvat	Langestraat 16, Huissen	Middel	1952144906	Detailhandel	ja	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Gluten free bakery	Wanraaij 21, Andelst	Middel	1952117204	Levensmiddelenin	ja	ja
2	Eurocase	Platinaweg 11, Elst	Middel	1952117221	Bedrijfshallen	nee	ja
3	Albert heijn	Valburgseweg 20, Elst	Middel	1952139268	Detailhandel	nee	nee
4	Zalencentrum De Bongerd	Flessestraat 54, Heteren	Middel	1952130499	Hotels en restaura	nee	nee
5	Zwembad Drie Essen Zetten B.V.	Leigraafseweg 8, Zetten	Groot	1952130284	Sport & Recreatie	ja	ja
6	Logoplaste Elst	Manege 15, Elst	Groot	1952117277	Rubber- en kunst	ja	nee
7	Het Westeraam	Auditorium 6, Elst	Groot	1952121880	Onderwijsinstelling	nee	nee
8	RTD Arnhem	Poort van Midden Gelderland Rood 19, Het	Middel	1952142553	Metalelektro en M	nee	nee
9	Kon. Juliana-School Chr. Bas.onderw. Heteren	Flessestraat 11, Heteren	Middel	1952121884	Onderwijsinstelling	ja	ja
10	Meforta College	Vluchtheuvellaan 4, Zetten	Middel	1952130283	Onderwijsinstelling	ja	ja
11	Sportcentrum De Studio V.O.F.	Hoenderik 7, Elst	Middel	1952122982	Sport & Recreatie	nee	ja
12	Lightsupply	Ressenerbroek 3, Heteren	Middel	1952130690	Meubels en hout	ja	nee
13	Wessels Grootverbruik BV	Weerbroek 3B, Heteren	Groot	1952130511	Levensmiddelenin	ja	ja
14	Jumbo Heteren Teun van Blijderveen	Beemdthof 38, Heteren	Groot	1952139258	Detailhandel	nee	nee
15	Bedrijfsverzamelgebouw	Industrieweg Oost 1a, Elst	Klein (verzam	1952117268	Kantoren	nee	nee
16	Stichting tot steun van Korfbalvereniging Zetten '99	Mammoetstraat 3, Zetten	Klein (verzam	1952121878	Sport & Recreatie	nee	nee
17	Sportvereniging Excelsior	Leigraafseweg 8, Zetten	klein	1952130285	Sport & Recreatie	nee	nee
18	Wijnhandel 'Halve Morgen'	Kleine Molenstraat 19A, Elst	Klein (verzam	1952139237	Detailhandel	nee	nee
19	Van der Lienden Fruitkoeling en bewaring	Kuilsestraat 2, Herveld	Groot	1952114713	Bedrijfshallen	nee	nee
20	Fruvexco	Buskesdries 5, Andelst	Middel	1952130287	Levensmiddelenin	ja	ja
21	E.M.M Voetbalclub Randwijk/Stichting de Haar	Bredeweg 12, Randwijk	Middel	1952130278	Sport & Recreatie	nee	nee
22	Hoefsloot Wonen B.V.	Pascalweg 4, Elst	Middel	1952142524	Detailhandel	ja	nee
23	Veens Kozijnen	Bredestraat-Zuid 66, Herveld	Middel	1952139266	Meubels en hout	ja	ja
24	Bleijenbergh t.h.o.d.n. Blokker	Kleine Molenstraat 1, Elst	Middel	1952139239	Detailhandel	ja	nee
25	Aldi	Europaplein 2, Elst	Groot	1952140615	Detailhandel	nee	nee
26	POL Heteren	P.v.M. Gerderland Rood 15, Heteren	Middel	1952140652	Bedrijfshallen	ja	nee
27	R. Post t.h.o.d.n. Coop Post	Het Dorpsplein 8, Herveld	Groot	1952140645	Detailhandel	ja	ja
28	Ken Construction B.V.	P.v.M. Gelderland Groen 24, Heteren	Middel	1952140651	Metalelektro en M	nee	ja
29	Action Elst	Valburgseweg 16, Elst	Middel	1952142394	Detailhandel	ja	ja
30	Zorgcentrum Bontekoe	De kist 57, Elst	Middel	1952140926	Gezondheids- en w	nee	ja
31	Duflex BV	Kolk 9, Elst	Middel	1952117121	Metalelektro en M	nee	nee
32	Gusella Bakker Production B.V.	nijverheidsweg 6, Elst	Groot	1952142512	Bedrijfshallen	nee	nee
33	Jumbo	basilica 19, Elst	Groot	1952144195	Detailhandel	nee	ja
34	Stefco Logistic Services B.V.	Geurdeland 10, Andelst	Middel	1952142053	Bedrijfshallen	ja	ja
35	McDonalds Oosterhout Park 15 B.V.	Rietgraaf 15, Oosterhout	Middel	1952139260	Hotels en restaura	nee	nee
36	Bedu pompen	P.v.M. Gelderland Rood 10, Heteren	Middel	1952142398	Metalelektro en M	ja	ja
37	Wijnmalen	Ressenerbroek 7, Heteren	Groot	1952142396	Bedrijfshallen	ja	nee
38	Supermarkt Valburg	tielsestraat 35, Valburg	Middel	1952142184	Detailhandel	nee	nee
39	Betuwe Express	Onderstalstraat 4, Herveld	Middel	1952142399	Mobiliteitsbranche	nee	ja
40	Gamma	Industrieweg Oost 2C, Elst	Groot	1952142898	Detailhandel	ja	ja
41	Scapino	Dillenburg 10, Elst	Middel	1952142900	Detailhandel	ja	ja

42	Transport Veens	Wageningsestraat 11, Andelst	Middel	1952142416	Bedrijfshallen	ja	ja
43	Terlouw	Rietgraafsingel 4, Oosterhout	Middel	1952142189	Mobiliteitsbranche	nee	nee
44	Warenhuis Zetten	hoofdstraat 20, Zetten	Middel	1952142403	Detailhandel	ja	ja
45	Jumbo Zetten	Julianaplein 8, Zetten	Groot	1952142419	Detailhandel	ja	nee
46	Jumbo Elst	Europaplein 22, Elst	Groot	1952142181	Detailhandel	ja	ja
47	Erik van Ooijen handelonderneming B.V.	Nieuwe aamsestraat 30, Elst	Middel	1952142407	Bedrijfshallen	nee	nee
48	Tuincentrum elst	Nieuwe aamsestraat 94, Elst	Groot	1952142414	Detailhandel	ja	nee
49	Huisman Exploitatie B.V.	Peppelenbos 5D, Elst	Middel	1952142405	Kantoren	ja	ja
50	Lidl	stationsstraat 19, Oosterhout	Groot	1952144350	Detailhandel	nee	nee
51	Vialis	Bemmelseweg 106G, Elst	Middel	1952144659	Kantoren	nee	nee
52	Aldi Markt	Hoofdstraat 27, Zetten	Middel	1952139678	Detailhandel	ja	ja
53	Bruning Technische Coatings B.V.	P.v.M. Gelderland Groen 15, Heteren	Groot	1952142130	Metalelektro en M	nee	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijk moment
1	Bilderberg Hotel Wolfheze	Wolfhezerweg 17, Wolfheze	Middel	1952117122	Hotel en restaurant	ja	ja
2	Hing Fat Exploitatie B.V.,	Utrechtseweg 454, Renkum	Middel	1952117133	Hotel en restaurant	nee	ja
3	Het Schild	Wolfhezerweg 101, Wolfheze	Groot	1952117137	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
4	Heelsum van Duuren t.h.o.d.n. Spar Heelsum	Utrechtseweg 45, Heelsum	Middel	1952130495	Detailhandel	ja	nee
5	Peelen nederveluwe	Industrieweg 22 Renkum	Groot	195299083	Bedrijfshallen	nee	ja
6	Herstellingsoord	Heelsumseweg 1A, Wolfheze	Groot	1952130496	Gezondheids- en welzijnsz	ja	nee
7	Uitvaartverzorging J. Mijnhart B.V.,	Utrechtseweg 220, Oosterbeek	Middel	1952141481	Kantoren	ja	ja
8	Hooyer	Energieweg 7, Renkum	Middel	1952141482	Bedrijfshallen	ja	nee
9	De Enk Groen & Golf	Bennekomseweg 128, Renkum	Klein (verzamelzaak)	1952117124	Kantoren	nee	nee
10	De Seelse Bakker	Van der Molenallee 119, Doorwerth	Middel	1952141930	Levensmiddelenindustrie	nee	ja
11	Blokker Renkum	Utrechtseweg 160, Renkum	Middel	1952142530	Detailhandel	ja	ja
12	Automobielbedrijf Veluwezoom,	Molenweg 3, Oosterbeek	Middel	1952141485	Mobiliteitsbranche	nee	nee
13	Hofstede-Raanhuis	Energieweg 6, Renkum	Middel	1952141493	Meubels en hout	ja	ja
14	Albert Heijn	Dorpsstraat 118, Renkum	Groot	1952141489	Detailhandel	nee	nee
15	Coop	Utrechtseweg 94, Oosterbeek	Groot	1952141495	Detailhandel	nee	nee
16	Albert Heijn	Pastoor Bruggemanlaan 1, Renkum	Groot	1952141490	Detailhandel	nee	nee

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijk moment
1	Scapino	Den heuvel 4, Velp	Middel	1952140712	Detailhandel	ja	n.v.t.
2	Wasserij Barth Slijkhuis	Prof. Winternitzlaan 3, Laag-Soeren	Groot	1952140316	Bedrijfshallen	n.v.t.	ja
3	MFA De Bundel (Bibliotheek Veluwezoom, het Rabobank	Ericaplein 5, Dieren	Middel	1952140339	Kantoren	ja	ja
4	Stichting Huisartsenlaboratorium Oost	Florijnweg 4, Velp	Groot	1952117142	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	ja	ja
5	Stichting Buurthuis De Poort	Heeckerenstraat 201, Velp	Middel	1952117144	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	ja	n.v.t.
6	Lidl Dieren	Diderna 13, Dieren	Groot	1952138619	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
7	Facedo BV	Gildestraat 13, Velp	Middel	1952138636	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
8	Stichting de Oase	Ericaplein 1 Dieren	Middel	1952138639	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
9	Jutberg, Vakantiedorp De	De Jutberg 78, Laag-Soeren	Middel	1952138657	Sport en recreatie	n.v.t.	ja
10	Famostar	Florijnweg 8, Velp	Middel	1952140327	Kantoren	n.v.t.	ja
11	CCV Service	Stationsplein 22, Velp	Groot	1952140361	Kantoren	n.v.t.	ja
12	Stichting de Valkenberg	Arnhemsestraatweg 12, Rheden	Klein (verzamelzaak)	1952138629	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	n.v.t.	n.v.t.
13	1024 (albert heijn)	Hoofdstraat 232, Velp	Groot	1952140345	Detailhandel	ja	n.v.t.
14	Jumbo Supermarkt	Ijsselstraat 30, Velp	Groot	1952140357	Detailhandel	ja	n.v.t.
15	Praxis Doe-het-Zelf Center B.V.	Spankerensweg 50, Dieren	Middel	1952140358	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
16	stichting Kroeseboom	haverweg 16, Rheden	Groot	1952140315	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
17	TRIPLR B.V. (Giesbers facilitair)/	Hoofdstraat 29, Velp	Middel	1952141060	Kantoren	ja	ja
18	Daalhuizen	Enkweg 10A, Velp	Onbekend	1952117153	Onderwijsinstellingen	ja	ja
19	Banketbakkerij Horizon	Gildestraat 3, Velp	Groot	1952138642	Levensmiddelenindustrie	ja	ja
20	Basisschool Sint Mauritius	Haverweg 16 en Mauritiussstraat 49, Rheden	Middel	1952138631	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
21	Forbo Siegling Nederland B.V.	Van Rensselaerweg 1, Spankeren	Groot	1952140325	Rubber- en kunststofindustrie	n.v.t.	ja
22	De Akker	Admiraal Helfrichlaan 13e, Dieren	Middel	1952138617	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.
23	Sundisc Abrasives	florijnweg 33, Velp	Middel	1952140918	Metalelektro en MKB-metaal	ja	ja
24	Sundisc Abrasives	Florijnweg 16, Velp	Groot	1952140308	Metalelektro en MKB-metaal	n.v.t.	ja
25	Rijnstate Velp (v1)	President Kennedylaan 100, Velp	Groot	1952140328	Gezondheids- en welzijnszorginstellingen	n.v.t.	n.v.t.
26	Metaalwarenfabriek Gebr. Oost B.V.	Imboslaan 138, Dieren	Middel	1952140302	Metalelektro en MKB-metaal	n.v.t.	ja
27	Karton Eerbeek	Van Rensselaerweg 16, Spankeren	Middel	1952138641	Drukkerijen, Papier en Karton	ja	ja
28	Hupkes Houthandel Dieren BV	Spankerensweg 79, Dieren	Middel	1952140322	Meubels en hout	ja	ja
29	De Meteor Beton B.V.	Schaarweg 4, Rheden	Groot	1952140331	Bedrijfshallen	n.v.t.	ja
30	Coop	Groenestraat 70, Rheden	Groot	1952140347	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
31	coop	Callunaplein 43, Dieren	Groot	1952140355	Detailhandel	ja	n.v.t.
32	Coop	Churchillplein 42, Velp	Groot	1952140359	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
33	Action Velp	Den heuvel 52, Velp	Middel	1952140362	Detailhandel	ja	n.v.t.
34	Aldi Groenlo B.V. GRN 02	Buitensingel 77, Dieren	Middel	1952140326	Detailhandel	ja	n.v.t.
35	Lidl	Nordlaan 33, Velp	Groot	1952140363	Detailhandel	ja	ja
36	hema	callunaplein 88, Dieren	Middel	1952143961	Detailhandel	ja	ja
37	Lomar Sports Groep	Admiraal Helfrichlaan 89A, Dieren	Middel	1952138644	Sport en recreatie	ja	ja
38	Spar Dieren	Cederlaan 25, Dieren	Middel	1952140642	Detailhandel	ja	n.v.t.
39	Aldi Groenlo B.V. GRN 16	Churchillplein 40, Velp	Groot	1952140309	Detailhandel	ja	n.v.t.
40	Vereniging Versgaard Velp	Hoofdstraat 230, velp	Groot	1952140343	Detailhandel	ja	ja
41	Ekris Arnhem	Markweg 4, Velp	Middel	1952140306	Mobiliteitsbranche	n.v.t.	n.v.t.
42	dekamart	Zwarteweg 40, 54, Rheden	Groot	1952144866	Detailhandel	ja	ja
43	Bakker Dick Wanningen	Van Hogendorpstraat 13, Dieren	Middel	1952144869	Levensmiddelenindustrie	ja	n.v.t.
44	Rheden Have B.V.	Groenestraat 78, Rheden	Middel	1952140342	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
45	Koninklijke Gazelle NV	Wilhelminaweg 8, Dieren	Groot	1952144877	Bedrijfshallen	n.v.t.	n.v.t.
46	Partners2Pack B.V.	Pinkelseweg 2A, Rheden	Groot	1952144880	Rubber- en kunststofindustrie	ja	ja
47	Cato Composites B.V.	Havelandseweg 8E, Rheden	Groot	1952144884	Rubber- en kunststofindustrie	ja	ja
48	CMS Componenten Matrijzen Stempels B.V.	Havelandseweg 8F, Rheden	Middel	1952144888	Metalelektro en MKB-metaal	ja	n.v.t.
49	reimbouw B.V.	Industrielaan 8, Dieren	Middel	1952143959	Kantoren	ja	ja
50	Jumbo Supermarkt	Diderna 44, Dieren	Groot	1952144879	Detailhandel	ja	ja
51	albert heijn	Callunaplein 72, Dieren	Groot	1952144890	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
52	Villa Veertien	Noorderstraat 14, Dieren	Klein (verzamelzaak)	1952138625	Hotels en restaurants	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijkmoment
1	Dorpsschool Rozendaal	Akkerlaan 5, Rozendaal	Middel	1952117078	Onderwijsinstellingen	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	hercontrole	natuurlijkmo
1	Brasserie Hugo's	Hamersestraat 53, Westervoort	middel	1952117092	Hotels en restaurants	ja	n.v.t.
2	Lidl	Dorpsplein 70, Westervoort	groot	1952142106	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
3	Bakkerij Bart	Dorpsplein 39, Westervoort	middel	1952142155	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
4	Coop	Korte Griet 3, Westervoort	groot	1952142980	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.

Nr.	Naam	Adres	Verbruik	Zaaknummer	Branche	Hercontrole	Natuurlijk moment
1	Van Es Foods International B.V.	Transito 1, Babberich	Groot	1952108495	Levensmiddelenindustrie	n.v.t.	n.v.t.
2	Staffier Holland B.V.	Marconistraat 35, Zevenaar	Middel	1952117103	Metalelektro en mkb-me	ja	ja
3	A.B.S. Achterhoekse Bouw En Sierbestratingshandel	Edisonstraat 18, Zevenaar	Klein (verzamelzaa	1952117102	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
4	Essilor Nederland B.V.	Marconistraat 9, Zevenaar	Groot	1952110963	Rubber- en kunststofind	n.v.t.	ja
5	Bedrijfsverzamelgebouw	Edisonstraat 56, Zevenaar	Middel	1952117104	Detailhandel	ja	ja
6	Campanile Hotel	Hunneveldweg 2A, Zevenaar	Middel	1952141689	Hotels- en restaurants	n.v.t.	n.v.t.
7	DS Smith Recycling Benelux	Transito 13, Babberich	Middel	1952108327	Bedrijfshallen	ja	n.v.t.
8	Kantoorpand Gemeente Zevenaar	Kerkstraat 27, Zevenaar	Groot	1952140633	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
9	Brima Fruit	Transito 9, Zevenaar	Groot	1952140625	Bedrijfshallen	ja	n.v.t.
10	Horeca HAL12 B.V.	Kerkstraat 27, Zevenaar	Groot	1952140630	Kantoren	n.v.t.	n.v.t.
11	Aries Natuursteen	Handelsstraat 3, Zevenaar	Middel	1952141170	Bedrijfshallen	ja	ja
12	Action Nederland	Nieuwe Doelenstraat 11A, Zevenaar	Middel	1952141654	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
13	Fitnesscentrum Zevenaar B.V.	Mercurion 5, Zevenaar	Middel	1952112836	Sport en recreatie	ja	n.v.t.
14	Spray & Finish B.V.	Kelvinstraat 14, Zevenaar	Middel	1952141915	Metalelektro en mkb-me	n.v.t.	ja
15	Von Gahlen Lead Precision B.V	Kelvinstraat 9, Zevenaar	Groot	1952139694	Metalelektro en mkb-me	ja	ja
16	Auto Vreman V.O.F.	Marconistraat 33, Zevenaar	Middel	1952141916	Mobiliteitsbranche	ja	ja
17	Karwei	Edisonstraat 20a, Zevenaar	Groot	1952141946	detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
18	Praxis	Edisonstraat 28, Zevenaar	Middel	1952141948	detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
19	Auto Martens	Nobelstraat 1, Zevenaar	Middel	1952141952	Mobiliteitsbranche	ja	n.v.t.
20	Harrie arendsen	Celsiusstraat 7, Zevenaar	Middel	1952141954	Mobiliteitsbranche	n.v.t.	n.v.t.
21	Audacious Holding B.V.	Einsteinstraat 7, Zevenaar	Middel	1952143391	Metalelektro en mkb-me	n.v.t.	n.v.t.
22	Kamps de wild	edisonstraat 10 zevenaar	Middel	1952141944	Bedrijfshallen	n.v.t.	n.v.t.
23	Gilsing wonen	Edisonstraat 12, Zevenaar	Middel	1952142661	Detailhandel	ja	n.v.t.
24	Aldi Markt	Muldershof 35, Zevenaar	Groot	1952143534	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.
25	Coop Babberich	Babborgaplein 1A, Babberich	Middel	1952143393	Detailhandel	n.v.t.	ja
26	Spar Leenders	Spaansmaat 10, Zevenaar	Middel	1952144904	Detailhandel	n.v.t.	n.v.t.